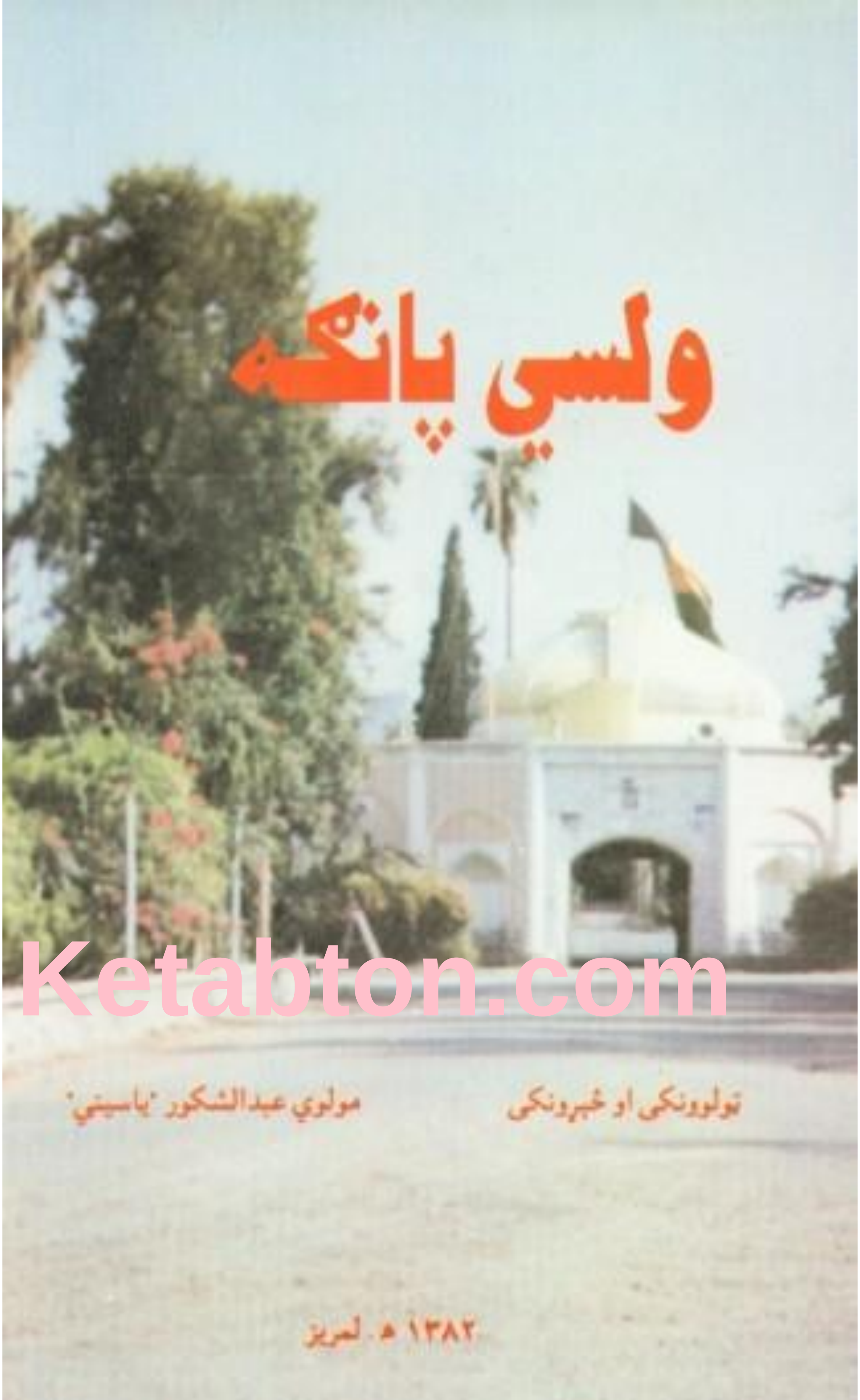

Ketabton.com
Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||

دکتاب نوم: ولسي پانگه

 څېړونکی : مولوي عبدلشکور " یاسیني"

خپرندویه ټولنه : خښي کولتوري ټولنه

خپرنی لړ: اوم) 7 (

د چاپ شمیر: یوزر ټوکه

د چاپ نیټه : 1382،تله ، لسم

کمپوزر : میرزاخان "طوطاخېل"

د کمپوز ځای: میرزاخان او کمپوزنگ سنټر ارباب روډ

گل حاجي پلازه دوهم منزل دفتر نمبر 208 تیلفون نمبر 853549

بیعه : سل افغانۍ) 100(

چاپ خونه: د ساپي دپښتو څېړنو او دپراختیا مرکز.

یادونه : دا ټولگه دعبدالکریم مصعب جان په مالي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ﺧﻴړونكي لنډه پيژندنه

نوم: مولوي عبدالشكور "ياسيني"

دپلار نوم: اروا ښاد ملا عبدالكريم " ياسيني "

زوكړه : 1317 هـ.ش چنگاښ، اتمه ،ننگرهار، كامه ،ده طاهر

دندې: دگران افغانستان په مختلفو ولاياتو او ولسواليو كې دپښتو ژبې او ديني علومو دښونكي په توگه پاتې شوى.

او تر روسي ير غل وروسته د مجاهدينو مشراو دكمونستي حكومت له ړنگيدو وروسته د كامې ولسوال او دختيځو ولايتو د جهادي شورا غړى پاتې شوى دى .

اثار:

(1) جهادي پنځونې (جهادي لنډۍ)

(2)شعري ټولگه

(3)جهادي خاطرې (سياسي ياداشتونه)

چې پورتني درېواړه كتابونه دچاپ لاندې دي

(4)او همدا ټولگه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې ارزښتمن اثر او دليکوال په باب يې څو لنډې خبرې

هره ژبه اوادب خپلې خپلې ځانګړنې لري او بيا دهرې ژبې اوادب توکي خپل خپل اهميت لري. په پښتو ژبه او ادب کې متلونه او لنډۍ دې ژبې او ادب ته ځانګړې غناوربخښلې ده. رښتيا خبره خو داده چې که پښتو ژبې ته څو مګره کارشوی دی نو زياتره يې دوروستۍ نيمې پيړۍ دژبپوهانو او ادب پوهانو دکار او زيار نتيجه ګڼلای شو.

په پښتو ژبه کې دمتلونو او اصطلاحاتو راټولول پر خپل ځای يو ارزښتمن کاردی که څه هم چې په دې برخه کې خو يو څه لومړني ګامونه هم اخستل شوي دي او دمتلونو او اصطلاحاتو په را ټولولو کې يو څه کار هم شوی دی،خو حقيقت دادی چې دغه کار ددرناوي سره سره چې ورته يې لرو، دا ادعا نه شو کولای چې په دې برخه کې شوی کار کافي دی او نورکار ته اړتيا نشته.

ښاغلي مولوی صيب عبدالشکور "يا سيني" چې دپښتو متلونو او اصطلاحاتو په راټولولو کې څومره کارکړی دی، دا پر خپل ځای دډير درناوي وړدی او بې له شکه به دپښتو ژبې مينه وال ترينه ډيره ګټه اخلي او دابه ددې ژبې او پښتو ليکوالانو دليکنو په بډاينه کې پوره لاس وکړای شي.

که څه هم چې دښاغلي مولوی صيب "ياسيني" له خوا را ټول کړای شوي متلونه او اصطلاحات ما په يوه ځغلنده نظر وکتل او دومګره وخت او مجال نه وچې په کاملاً انتقادي نظر يې وګورم، خو ترکومه پورې چې زه مولوي صاحب پيژنم او څومګره يې له ژبني او ادبي ذوق سره اشنا يم او يا دژبې او ادب دمطالعې او تدريس په باب دده له سابقې سره څومره بلد يم زه داپه کامل باورسره ويلای شم چې مولوی صيب به په دې برخه کې پاخه ګامونه اخستي وي او خپل کار به يې هغومره پوخ کړی وي لکه څومګره چې يې تمه کيږي.

که مولوي صيب له يوې خوا دسرو روسانو په وړاندې زمونږ د سپيڅلي جهاد په اوږدوکې په سپينه ږيره غره په غره او ناو په ناو ګرځيدلی او په وسله وال جهاد کې يې خپله ونډه ډيره ښه سرته رسولې ده، قرباني يې ورکړې ده. له بلې خوا يې ديوه ديني عالم په توګه په علمي جهاد کې هم پوره برخه اخستې ده مولوي صيب دافغانستان دتير سپيڅلي جهاد تر پيليدو دمخه دښونکي په توګه دمقدسې دندې دسرته رسولو پر وخت ډير ځله دپښتو ژبې او ادب د تدريس دنده هم درلوده، چې په دې توګه سړی ويلای شي چې نوموړی ددې لارې کوم نا بلده لاروی نه دی.

مولوي صاحب دپښتوژبې تکړه ليکوال هم دی او خو ږ ژبی شاعر هم هيله ده چې مولوي صاحب دخپلو اشعارو دټولګې چاپ ته هم ځانګړې پاملرنه وکړي ياکومه داسې مؤسسه او اداره چې پښتو ادب ته دخدمت وياړ لري دمولوي صاحب داشعارو دچاپ وياړ هم ترلاسه کړي. زه په پای کې مولوي صاحب عبدالشکور "ياسيني" ته چې زما دجهاد او مبارزې داوږدې لارې ملګری بلکې استاذپاتې شوی دی ،ددې ستر ژبني خدمت مبارکي وايم اوله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدایه ورته تو فیق غواړم چې په دې لاره کې نوردیادونې اوستاینې وړګامونه هم واخلي عمرېې اوږد اوپه قلم یې برکت شه .

درنښت

فدامحمد فایض

پېښور،کوز تهکال

1382/6/29

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویه شتمني او زموږ بېغوري

ځینې وخت په سړي باندې هغه د چا خبره د شینواري ماما ټوکه وشي او ځینو کارونو ته لاس تر زنې پاتې شي او د اندېښنو او سوچونو په سیند لاهو شي. زه چې اوس د کومې ستونزې او سودا سره لاس او ګرېوان یم هغه کومه معما نه ده بلکې زما سره د هغو توریو، جملو، القابو او خبرو کمی دی چې زه یې د دې کتاب ( ) د ښاغلي را ټولوونکي او څېړونکي په شان او ستاینه کې وکاروم .

او لامل یې دا دی چې د دغه ښاغلي د ژوند کیسې او څېړنې د ډېرو نورو هغو سره ښکاره توپیرونه لري. که د ټولې نړۍ په ځای یوازې خپل ګران هېواد د بېلګې په توګه یاد کړم نو ویلای شم چې ډېر وګړي مو د خپل ژوند په دا لړ وخت کې ولیدل چې زموږ نه مخکې دې نړۍ ته راغلي وو او ولاړل یعنې پټې سترګې راغلل او ولاړل نه یې ځان ته کومه ګټه ورسوله او نه یې خپل دین او اولس ته خیر ښېګنه. او هم دا اوس هم ډېر خلك وینو چې د ژوند په اصلي او پراخه مفهوم نه پوهیږي. یوازې خوړل، څښل او راټولول (مادیات) ورته د ژوند موخې او غایېګ ښکاري او په دې ځانونه نه پوهوي چې د انسانیت او سړیتوب معیارونه او پړاوونه څه دي .

اروا ښاد خان خوشال خان بابا وایي :

چې دستار تړي هزار دي

د دستار سړي په شمار دي

که څه هم دغوایي کرغېړن اوښتون زموږ د سلهاو زرو شازلمیانو سرونه لو کړل. خو الحمدلله چې دغو بشر دوستانو (!؟) بې وګړیو نه کړای شولو. خو بې سړیو (قحط رجال) او بې سره یې کړو .

هرګوره پورتنۍ کرښه د سل په سلو کې خبره نه ده په دې معنا ده چې یو ډېر شمېر سیاست پوهان، عالمان او روڼ اندي مو سرو کودتاچیانو له خپلو ګوندي موخو او غوښتنو ځار کړل او یو شمېر نور ښاغلي چې د خپل مظلوم اولس د مشرۍ دعوی یې کولې د دغه بې وزلي اولس سره په خپلو کړیو ژمنو کې پاتې راغلل او نفسي جنون داسې کندو ته ټېل وهل چې اوس یې څوك په خوله پیاز هم نه خوري .

خو په دا دویمه ډله کې داسې ښاغلي او منلي شخصیتونه هم وو چې د بهرنیو یرغلګرو او کورنیو انډیوالانو په وړاندې ښه په نره ودرېدل د سپېڅلي جهاد غږ یې وکړ او خپل سر یې خاص د اعلاء کلمۍ الله او د خپل اولس د پت، ناموس او ازادۍ د ګټلو له پاره په لاس کې ونیوه. دښتو، مېرو او تورو غرو ته پورته شول. د ډېرو کړاوو، سختیو، لوږو، تندو، لنډو او تنګو له ګاللو وروسته څښتن تعالی د همداسې سپېڅلیو او رښتینو مجاهدینو د وینو او سرښندنو له برکته کورني او بهرني یرغلګر او دښمنان مات او ګونډه کړل. د دغو تش لاسو او بې وزلو مجاهدینو د بري او فتحې غږ دومره دروند او غښتلی و چې نه یوازې افغانان بلکې د ټولې نړۍ اسیران او د کمونیزم په کړیو کې ښکیل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي او لسونه یې راویښ کړل، جرمنیانو د برلین او یاکلن دېوال ړنګ کړ ختیځ او لوېدیځ جرمني یو اولس شو، تزاریان، مغل، ازبك، تاجك، ترکمن، سربان، چچنیا، پولنډ، هنګري، وکراین او ... ټول اولسونه را پاڅېدل او ځای په ځای یې د لېنین مجسمې په کاڼو او لوټو وویشتې او بالاخره یې راړنګې کړې او ان خبره تر دې را ورسیده چې پخپله له مسکو نه هم د لېنین تابوت پورته کړل شو او په دې ډول د شلمې پېړۍ د یوه ډېر ستر او نړېوال ځواك د باج او تاج کیسه د ډېرو بې وزلو او تش لاسو افغانانو په ذریعه د الهي نصرت په برکت ختمه کړی شوه. او زمونږ په تاریخ کې د ویاړونو، اتلولیو او سرښندنو نوي بابونه پرانیستل شول .

که د سرو لښکرو تر یرغل یو څو لسیزې مخ کې د ویاړلي افغانستان تاریخ ته و ګورونو

د پرنګیانو شرمېدلې ماتې به مو تر سترګو شي چې د رواني پېړۍ په لومړیو کې یې د همدې اولس له خوا خوړلې وې. زمونږ تاریخ به هېڅ کله د هغو غازیانو او شهیدانو نومونه هېر نه کړي چې د پرنګیانو په

وړاندې یې د خپل اولس د مجاهدینو مشري په مختلفو سنګرونو کې کوله لکه مجاهد غازي چکنور ملا صاحب لوی مجاهد او عالم دهډې ملا صاحب، سترمجاهد ملا مشك عالم، اتل سپه سالار غلام حیدر خان څرخي، لوی غازي او تکړه مجاهد غازي محمد جان خان وردګ د میوند فاتح ایوب خان د تورې او پوهې خاوند غازي عثمان خان ساپی، زړور او سرتېری غازی میر مسجدي خان، د پوهې او تدبیر خاوند وتلی مجاهد د ترنګزو ملا صاحب ،غازي مولوي تاج محمد خان (1) او په لسګونو داسې نور اتلان چې د تورې او مېړانې له برکته یې تقریباً نیمې نړۍ خپلواکي تر لاسه کړه .

همدارنګه که زمونږ ننی تاریخ لیکل کیږي او سبانی کول (نسل) یې لولي نو په دې کې هېڅ شك نشته چې د شهید ادم خان، رسول خان، شهید مولوی محمد صدیق خدای دوست) 2 ((او په لسګونو او سلګونو د هغو اتلانو، مېړونو او غازیانو د کار نامو ترڅنګ د ښاغلي مولوي عبدالشکور "یاسیني" کارنامې هم ولولي چې د سرو لښکرو سره یې د مخامخ غزا په وخت کړي دي .

د کودتا سره سم کمونستانو ښاغلی یا سیني صاحب بندي کړ قسمت ورسره یاري وکړه د یو څه وخت بنده وروسته ایله شو، مولوي صاحب د هجرت لار ونیوه او د یرغلګرو په وړاندې یې عملي جهاد پیل کړ اولس هم د مولوي صاحب مشري ومنله او تر شایې ودرېدل، د مولوي صاحب د جهاد او مبارزې سنګر یوازې کامه پاتې نه شوه بلکې د لوی ننګرهار د مختلفو سیمو مجاهدینو یې هم مشري ومنله. د مولوي صاحب د مجاهدینو او په ختیځو ولایاتو کې د سرو لښکرو د قطعاتو او ټولګیو تر منځ فقط یو سیند (کامه ثمر خېل) و او ډېر ځلې مجاهدینو پر روسیانو او همدارنګه ځینې وخت روسیانو په مجاهدینو بریدونه کول. دا چې مجاهدینو به په هر برید کې روسیانو ته څومره د سر او مال زیان ور اړاوه او یا روسیان څومره د مجاهدینو د لاسه نارامه وو دا نو زمونږ د تاریخ یو ډېر لوی بحث دی چې په دې لیکنه کې یې ځایول ګران دي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې ښاغلي که په یوه لاس کې د حق د ساتلو او د ازادۍ د اخیستلو په خاطر ټوپك راخیستی دی ورسره جوخت یې په بل لاس کې قلم راخیستی او د خپلې ژبې اولس او کولتور د بډاینې او غنا په خاطر یې خولې تویې کړي او یو ډېر ستر کار ته یې ملا تړلې ده. چې په لنډه توګه یې داسې ښودلای شوو.

لومړی: تقریباً څه کم دوه زره جهادي لنډۍ دي چې د پښتو ژبې تر ټولو لویه پانګه او شتمني ده چې د چاپ لاندې ده او که خدای کول ډېر ژر به مو تر ګوتو شي. که څه هم زمونږ ډېر پوهان په دې ګروهه دي چې د لنډۍ خاص ویونکي جوت نه دي. خو دغه پورتنۍ لنډۍ ټولې ښاغلې یاسیني د جهاد په مختلفو سنګرونو او غزا ګانو کې ویلي دي. چې البته ګران لوستونکي به یې د ځینو لنډیو شرحې د کتاب په لمنو کې پخپله ولولي .

دوهم: جهادي خاطرې دي چې ټولې خوږې کیسې دي چې زمونږ د ویاړلي تاریخ یوه برخه ګڼل کېدای شي .

دریم: شعرونه دي چې په سپینه وینا او غوځه ژبه یې د ځینو دوستانو او دښمنانو ناخواې او نادودې انځور کړې دي .

څلورم: همدا ټولګه ده چې د پښتو ژبې او ادب تر ټولو نایابه او ارزښتناکې ګڼې، مقولې، متلونه او ورسره یوځای ځیني فلکلوري "اولسي" او رښتیني کیسې او خبرې رانغاړل شوي دي. چې د ټولګې ښکلا او ارزښت یې لا پسې ښکلی او دروند کړی دی او هغه ځکه چې پښتو ژبه یوازې ژبه او د پوهاوي را پوهاوي وسیله نه بلکې پښتو یو قانون او د ژوند ضابطه هم ده. د یو ټبر په ژبه کې د ټولنې ټول کړه وړه دودونه، خویونه، نفسیات او ان تردې چې د مختلفو دورو دیني او مذهبي دودونه هم ځای شوي وي. نو ځکه ویلای شو چې پښتو ژبه د خپلو ځانګړتیاو له مخې د نړۍ د ډېرو ژبو په څېر یوازې تشه ژبه نه بلکې یو ډېر لوی قانون هم دی. ګورو چې تر اسلامي سپېڅلي شریعت را وروسته هر خېل ځانته د خپلو ستونزو او شخړو د له منځه وړلو او روغې جوړې

له پاره لکه ځینې اروپایي هېوادونه چې تر ډېره وخته یې لیکلی (وضعي) قانون نه درلود او د خلکو تر منځ ټولې ستونزې او کړکېچونه په معقولو منل شویو متلونو حل او فصل کېدلې او مناسب متل به داسې حکم درلود لکه د کاڼي کرښه له ښه شامته د پښتو ژبه او ټبر له دې پلوه ډېره شتمنه او مړه ده په عقیدتي لحاظ هم پښتون هغه بختور ټبر دی چې د ژبې دا ټوله شتمني یې د اسلامي سپېڅلي شریعت مطابق ده. ځینې پوهان وایي چې د پښتانه رومان ټول په پښتو ټپه کې دی همدارنګه که وویل شي چې د پښتون کولتور او ژوند دود هنداره متلونه او ګړنې نو بې مناسبه به نه وي. زه دغه پورتني توکي د خپلې خوږې او شتمنې ژبې روح او ترټولو لویه او ارزښتمنه پانګه بولم او همدارنګه په دغه لار کې کار کول، راټولول، څېړل او خوندي کول یې تر ټولو لومړنی او اړین کار بولم .

قدر منو او درنو لوستونکیو! نور تاسې درانه نه ستړي کوم راځم خپلې وروستۍ خبرې ته او هغه د همدې درنې ټولګې په اړه یو څه څرګندونې دي :

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی: په کار خو داسې وه چې د ژبې دغه مختلف توکي متل، محاوره او ...) د الف ب او ... په ځای جلاجلا څېړل شوي او وېل شوي وای .

په کار خو همداسې وه مګر مونږ سره ستونزې او اندېښنې؛ د وخت لړوالی، د تش لاس دښمني او همدارنګه په ژوند (عمر) بې باوري دا ټولې هغه خبرې وې چې زمونږ د نن کار پې سبا ته تم نه کړ، نغده سودا (کړنه) او دم ساعت مو غنيمت وګاڼه. که ژوند ياري وکړه او په ګانده کې پخپله د دې ټولګې ښاغلی څېړونکي او يا د پښتو ژبې او ادب نورښاغلي په دې کړنه لاس بري شول. خپلې مورنۍ ژبې ته به يې ستر چوپړ کړی وي .

دوهم: دا چې ژبه د اولس او خلکو شتمني (مال) ده. نو د دې ګډې شتمنۍ د امانتدارۍ په خاطر د ځينو متلونو، ګړنو او ... پورې اړونده داسې کيسې، ټوکې او خبرې په دې ټولګه کې را نغاړل شوي. چې ښايي ځينو لوستونکيو او په تېره بيا ځينو ښاغليو نقادانو ته يې څېړل او رانغاړل په دې ټولګه کې خوند، ور نه کړي. خو لکه څنګه چې پورته وويل شول دا هر څه د پښتون قوم سره د امانتدارۍ او خلوص له مخې شوي. دلته د يوې بلې خبرې يادونه اړينه ده او هغه دا چې د ملي وروړګلوۍ په خاطر د ځينو سيمو او خلکو پورې د ځانګړيو متلونو، ګړنو، ټوکو او ټکالو د راوړلو نه ډډه شوې. لازمه وه چې د ملي شتمنۍ او امانتدارۍ له مخې ځانګړي توکي هم دلته څېړل شوي او رانغاړل شوي وای. مګر د نننې ګران افغانستان باريکه او حساس حالت ته په پام لړنې سره تر راوړنې او څېړنې يې نه راوړنه او څېړنه غوره وګڼل شوه .

په هر ترتيب که د پښتو ژبې په دغو توکيو څومره خبرې وشي بيا به هم لږې وي .

قدرمنو لوستونکيو ته يوه يادونه کوم چې دا ټولې خبرې، کيسې او متلونه ښاغلي مولوي صاحب د خپل ژوند په اوږدو کې د اولس نه اورېدلي او يا لوستي دي او بيا يې په خپله حافظه کې ساتلې وې يعنې په راټولولو پسې يې خپرونې او کتابونه نه دي لټولي، او دا دې له ښه مرغه د ستاسو تر لاسو او لوست يې درورسول .

زه ټولو پښتنو ته د دغه درنې ټولګې مبارکي وايم او ښاغلي مولوي صاحب ته د خدای پامانۍ نه وروسته وايم چې :

ستا د ښايست ګلونه ډېر دي

څولۍ مې تنګه زه په کوم کوم ټولومه

مع الاحترام

اجمل اټک "يوسفزی"

د ښخي کولتوري ټولنې مشر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(السلام علیکم)

شروع کوم په نامه د الله چې ډېر زيات مهربان او رحم لرونکې دی خالق تعالی په خپل عظيم کلام کې دپخوانيو اقوامو او پرګنو د ښو او بدو او ځينو نورو موجوداتو حالات بيان کړي ددې له پاره چې خلکو ته نصيحت ، عبرت او پند شي او خلك نيکو او ښو کارونو ته راو بولي او دبدو مثالونو د عواقبو نه يې آګاه کړي نيك خلك به دبدونه عبرت واخلي خپل اعمال به اصلاح کړي او د توحيد په لار به روان شي. دپروردګار وينا چې دمثال په ډول يې منع فرمايلې وي د هغې نه منع شي او کوم چې په کولو يې امر کړي وي هغه اجرا شي متل يا مثال چې په يو خبره باندې تيرېږي هغه ديو سند حجت او دليل په نامه باندې يادېږي او خبره وربانديې ښه مستحکمه او ټينګه شي. لکه يو ترګاڼ چې يو شي جوړ کړي او دپاسه وربانديې د اوسپنې ميخ ووهي د پښتو ژبې اکثره متلونه او پخې ويناوې د قرآني مبارکو آيتونو او نبوي احاديثو سره موافق دي دا متلونه داسې دي لکه په ډبره کې چې ليك وکړي دشودو غونډې سپين او دشاتو غونډې خوندور دي د چامخ او څټ هم نکوي. د دوه مخيءاو منافقت نه خلاص وي. پروردګار فرمايې ((تاسوسره متحد شئ او لاسونه سره ورکړئ او بې اتفاقي مه کوئ که بې اتفاقه شوئ قوت به مو کمزوری شي)) پښتانه لويان وايي ديو لاسه ټك نه خيږي، يو سوی نه بليږي، د ډيرو امساء ديوه ګيډۍ او داسې نور په حديث شريف کې راځي تاسو د خلکو قدر د هغوي د منزلت په اندازه وکړئ. پښتانه لويان وايي وګوره سړی ورلاندې واچوه پو زی او داسې نور خدای پاك وايي ((چې يهود اونصاری ستاسې دوستان کيږي نه...)) زمونږ مشران وايي کاڼی به پوست نشي دښمن به دوست نشي. حديث مبارك دی دنيکانو سره ناسته داسې ده لکه د عطار په دوکان کې چې کښينې يا به ترې عطر واخلې او که وايې نخلی نو خوشبويي خو به يې درشي.

او دبدانو سره ناسته داسې ده لکه د ينګر په دوکان کې چې کښينې يا به دې جامې وسوځي او که نوي نو داوسپنې بد بويي خو به درشي.

او داسې په لسګونو نورې قراني او نبوي مبارکې وينا وې شته چې ډير پښتو متلونه ورته دي ما تراوسه په پښتو کې داسې وينا او متل نه دی او ريدلی چې هغه دې د اسلامي سپيڅلي شريعت سره په ټکر کې وي. زه پخپله د پښتو ژبې ښوونکې وْم او دپښتو خوږې ژبې سره مې ډيره مينه ده په دې کتاب کې په سلګونو متلونه ، اصطلاحات او.. راوړل شوي او څيړل شوي دي . چې ډير يې ماته په يادو ياد دي او په موقع کې رايادېږي. پښتو ژبې ته ډير کار د دين علماوْ کړی دی د احمد شابابا د زمانې نه مخکې او وروسته که دادب تاريخونه وګورۍ تاسوته به جوته شي چې په هرو خت کې د دين پوهانو پښتو ته ځومره خدمت کړی دی. د هاغې بوډۍ په شانته چې حضرت يوسف ؏يې په پاغندو اخيسته او ځان يې د يوسف ؏ په تجارانو کې حسابا وه زه هم په دې لړ کار ځان دپښتو خدمتګار حسابوم. ما د پښتو ژبې سره دمينې او امانتدارۍ له مخې ځينې متلونه چې هغه ديو ځای ، يا ديو قوم پورې اړه لري کټ مټ راوړي او څيړلي هيله کوم چې زما دغه خلوص په چا بدونه لګيږي ځکه چې ما ځان ته د تصرف حق نه دی ورکړی. زه څه خپلې جهادي لندۍ لرم چې په سنګرونو کې مې ويلي دي او څه اندازه شعرونه دي چې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینو بې لارو ملګرو او هم سنګرو د خودسرۍ او د هغوی خواهشاتو په باره کې دي چې دوی ترې نه منع کیدل ویلي مې دي ځکه چې جهاد یو ډیر پاك او مقدس عبادت دی خو دځینو حریصو او په نفس نه باور لرونکو راته داغي او لکه دار کړ خدای دې دوی او ما په سمه لار برابر کړي.

ګرانو لوستونکو که پدې کتاب کې زما څخه کومه غلطي او خطایي شوې وي عفوه غواړم او تاسو ته یې د اصلاح کولو پوره واك درکوم ماسره په دې کتاب کې اجمل اتڼ یو سفزی په څیړنه او لیکنه کې ډیری خولې تویې کړی اوخپل قیمتي وخت یې پکې مصرف کړی او همدارنګه

حاجي عبدالوکیل اتڼ را باندې ډیر باعث و. زه نشم کولای چې د دوی شکریه اداء کړم خو خدای ﷻ دې ورته ډیراجر ورکړي.

په درناوي

مولوي عبدالشکور "یاسیني"

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

"الف"

- 1اختر پټ ميره نه دی.

-1سړيتوب او ميړانه نه پټيږي يعنې لمر په دوه ګوتو نه پټيږي.

-2اخترچې تېر شي نکريزې په ديوال پورې کړه.

-2هرکار او کړنه پخپل وخت خوند کوي.

-3ارهنده انګور نه نيسي.

-3بې کاره سړي نه دخير تمه چټې ده.

-4ارهنده خرما نه کوي.

-4چې سړي کې پخپله خير نه وي بل ته يې خير نه رسي.

-5آّس لره په لاس لره.

-5يوشی چې پخپله درسره نه وي دبل په تمه کيږه مه.

-6آّسونو نعلونه وهل چنګښوهم پښې جګې کړې.

-6نا لايقه خلك هم ځينې وخت غواړي چې دلايقو خلکو سره ځان برابر کړي.

-7اسمان لاندې يې کور دی په ماما يې پوردی.

-7ځينې خلك په پور روږدي وي اخلي يې او خلاصوي يې نه او بې کاره ناست وي.

-8اسمان چې څومره غوريږي هسې نه وريږي

-8څوك چې ډيرې پرړې کوي هومره څه يې دلاسه نه کيږي.

-9آّس چې شنيږي دموګړي په زور شنيږي.

-9څوك چې يو کار کوي دخپلو ملاتړو په ډاډ يې کوي.

-10آّسمان يې برستن ده ځمکه يې توشك دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10-يعني هيڅ نه لري.

11-اشنا يي دشګو مزل دی.

11-يعني دژوندتر وروستيوشيبو پورې نه تماميږي او ډير زغم غواړي.

12-اغيرلي ته لږ باد هم کافي دی.

12-څوک چې په ډير کړاووکې وي او لږ څه هوساينه او خوښي پرې راغله داهم غنيمت دی.

13-اغيرلی پخپله .... تشيږي.

13-څوک چې يوکار پخپله خراب کړي تاوان او زيان يې هم همده ته دی.

14-اصيل ته اشارت کم اصل ته کوتك.

14-پوه او درانه خلك په نيمه پوهيږي.

15-اتحياتو چې په ولاړه وائي په ناسته به څه وائي.

15-يو وروستنی کار چې له وخته مخکې وشي نو په خپل وخت به څه کوي.

16-امرسې خوري پيسې نه ورکوي.

16-ګټه پورته کوي خو زيان نه مني.

17-املوك يې بار کړي.

17-له يو کس نه چې ډير باد ځي او په ځان نه پوهيږي ورسره نږدې خلك په خپل منځ کې سره داوايي.

18-امانت ځمکه هم نه خيانتوي.

18-لويان دامانت په ساتلو کې دومره په ټينګه وايي چې ګوره ځمکه يې هم نه خيانتوي يعنې ايمانداري او صداقت ښه شي دی.

19-او به په ډانګ نه بيليږي.

19-پخې دوستۍ او ورورولۍ دچا په شرارت باندې څوك نه پريږدي.

20-اوبه دجام درويه شکل کيږي.

20-څوك چې يو شې اخلي دهغه دښائست او دښه جنسيت له مخې يې اخلي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

21-او بو اخیستی هر بوټي ته لاس اچوي.

21-دارږ مخ هر چاته اوړي.

22-او بوورې زګته لاس اچوي.

22-په چاچې مشکل راشي دیو ډیر بې خونده کس نه هم دحل کولو هیله کوي.

23-او به خړوي ماهیان نیسي.

23-دخپلې غوښتنې دترسره کولو په خاطر هرډول لوبې کوي.

24-اوبه پورته خیژوه که نه شکته خوېې لاره ده.

24-دکړنې له پاره تېنګ هوډ لره.

25-اوبه تر خیټې پورې رسیږي خو خیټې تر خیټې فرق دی.

25-توان تر توانه پورې فرق دی.

26-الطور من التاوان.

26-له کوم ملاصیب نه چا تبر په سوال وړی و او بیا هغه ترې ورك شو. سړی بیرته ملاصاحب ته راغی او ورته یې وویل چې څوك دیوه چا نه یو امانت واخلي او بیا دغه امانت ورك شي په امین یې تاوان شته او کنه؟ ملا ورته وویل چې نه، سړي ملاصاحب ته کړه چې صیب ستاتبرله ما ورك شو ملا صاحب سمدلاسه وویل ته لږ وارو کړه چې زه کتاب وګورم، دکتاب له کتلو وروسته بیرته راغې او سړي ته یې کړه چې دبل امانت تاوان نشته خو په کتاب کې یې لیکلي دي چې الطورمن التاوان. یعنې که تبر ورك شي تاوان لري.

27-اوبه چې یو ځای ډنډشي خو ساکیږي.

27-څوك چې یو ځای کې ډیر پاتې شي قدریې کمیږی یاپه ځینو شیانو چې وخت واوړي نو خرابیږي.

28-ادې که دزړه کوي او ګرې ته هم تبی کوي.

28-یو څوك که په راستۍ کارکوي او کوښښ وکړي له یوه بې کاره شي نه هم ښه شي جوړولاي شي.

29-ادې مړه شوه تبه یې وشکیده.

29-هرڅه ولاړل.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-30او به په کمزوري ورخ زر ورځي.

-30په بې وزلو او خوارو خلکو قانون زر پلي کيږي.

-31او به ګرمې کړه که کاروشو ښه که نه نووړه خو به پرې لامده کړو.

-31دژمي په سړو کې ديوه سړي دخپلې منکوحې سره نږديوالي ته زړه وشو او خپلې ماندينې ته يې کړه چې ښځې په تناره کې اوبه کيده چې تودې شي ښځې يې ورته کړه چې ځله مې په عذابوې کار به درنه ونه شي نو سړي ورته وويل که کارونه شي نو اوړه خو به پرې لامده کړې.

-32آموخته بلا بده بلاده.

-32له روږدی ځان خلاصول ډير ګران دي.

-33اوږه چې ونه خورې دخولې نه يې بوی نه ځي.

-33يوکار چې څوك ونه کړي بل ورپسې څه نه وايي.

-34اور اخلي.

-34ډيره بيړه کوي .

-35اوريې بل کړی دی.

-35شراو فساد يې جوړ کړی.

-36اورمړې ده.

-36بدبخته ده، هر کارته چې لاس واچوي ترې نه کيږي.

-37اور پرې ولګيده.

-37ډير قهر ورغی او په غصه شو.

-38اور ديو خسړي نه لګيږي.

-38دلږ څه نه غټه خبره جوړيږي.

-39اورته پکی وهي.

-39يعنې شراو فساد تازه کوي او زياتوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-40اور په خوله کې وړي.

-40ډېره بيړه يې ده او يا ښه تقدير کوي.

-41اور ته خپل او پردی يودی.

-41بدوته خپل او پردي ټول يو دي. خپلو او پرديو ته يې تاوان رسيږي.

-42اور دخپلې لمنې څخه لګيږي.

-42نقصان انسان ته کله دخپل ځان او يا له خپلې کورنۍ ورسيږي.

-43او رپوه شه زاخيل پوه شه.

-43دزاخيلو په کلي کې اورلګيدلی و دنورو کليو خلك دمرستې له پاره راغلل چې له زاخيلو سره اور مړ کړي زاخيلوالو به دغه کسان هريوه ځانته راکشول چې دده دکور اور مړ کړي په دې کې دکلي خلك سره په جنګ شول او په کاڼو يې سره ويشتل پيل کړل چې يو نيم کاڼی به په مرسندويه خلکو هم لګيده په دې وخت کې دمرستندويه خلکو دډلې نه يوه تن غږ وکړ راځې چېغو اور پوشه او زاخيل پوشه او يو بل نکل يې داسې دی: يو څوتنو زاخيلو اوربل کړی واو ځانونه يې پرې تودول چې په دې کې يو څه مسافر راغلل او اور ته وروګرځيدل چې دوی هم خپل ځانونه په دې اور تاوده کړي خو زاخيلو دا مسافر تودولو ته نه پريښودل، په دې کې خبره لړه سخته شوه او نږدې وه چې جنجال پيښ شي نو دې وخت کې يو مسافر وويل راځۍ چې ځو اور پوه شه او زاخيل پوه شه.

-44اورپه لمن اخلي.

-44ډېر تلوار يې دی.

-45اور په اوبو لګوي.

-45ناشونی کار غواړي چې وشي.

-46اور په ختړه بلوي.

-46دناشوني شي کيدل غواړي.

-47اور پسې راغله دکور واکداره شوه.

-47ځينې سوالي او هوايي خلك ديوه ځای يا يوشي دعوګيرشي يا واك به کې کوي.

-48اوبه چې دسر نه واوړي څه يوه نيزه څه دوه نيزې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

48-انړيښني او غمونه لږ او ډير يو شی دي.

49-او گره چې سړيږي بلا پرې لگيږي.

49-يو کار چې ځومره ځنډيږي هومره خرابيږي.

50-اوس ددې څه پر توگ کوې.

50-څه چاره يې کولای شې.

51-اوږده غنم دي کله به لوشي.

51-دځينو کارونو اجراْکول ډير وخت غواړي. بې وخته دځينو ورته تلواروي.

52-اوښ ته رباب مه وهه.

52-ناپوهو ته دلايل مه وايه.

53-اوښ چې په پيسه شي او پيسه نوي نو څه به يې کړې.

53-که يوشي ډير ارزانه وي اوستاورته داخيستلو وسعه نه کيږي نو څه به يې کړې.

54-اکو کو کې فرق نشته.

54-اکوك تنکيوبادامو ته ويل کيږي چې تازه له گله وتلي وي او ټول پرته له کوم توپيره يو شانته وي او خلك يې دمزې له پاره خوري او په رنگ او خوندکې سره يو شان وي.

55-اوښه کوم ځای دې سم دی چې پاتې دې غړانگه.

55-چې ديوه کس ټول کارونه نيمگړي او خراب وي.

56-اوښ ته چاوويل چې ځوړ ښه دی که لوړ ويل يې درې واړه دې ورك شې.

56-ديوه چا چې ټول کارونه بې خونده او بې رنگه وي.

57-امبار سرې ميښه ده دکوناټو په ډول خرڅيږي.

57-امبار سر ميښې ډيرې تيارې او پيړې وي او سړي ته ښې ښکاري سرې گمان کوي چې دابه ډيرې شيدې هم کوي، خو دشيدو مزه يې نه وي. يعنې د ځينو خلکو ډول او سينگار او جسامت ډير ښکلی وي مگر مانا په کې نه وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

58-اوبښ په بډه نه وهل کيږي.

58-ځيني خيانتونه دومره غټ وي چې هيڅ نه پټيږي او خامخا ښکاري.

59-اوبښ په بډه وهي.

59-ښکاره خيانت کوي.

60-وسپنه چې څومره ټکيږي هومره پلنيږي.

60-په انسان چې عمر تيريږي تجربه او پوهه يې ډيريږي.

61-اوسپنه په اوسپنه ماتيږي.

61-زور زور ماتوي.

62-ايرو دشګو پورې واړول باد راغی دواړه يې ويوړه.

62-يوخوک ديوه چاپورې ځان تکيه کړي او زور ور راشي او دواړه له منځه يوسي.

63-اورپرې لګوي.

63-خرابوي يې، له منځه يې وړي.

64-اوس هم جاله دې غاړې ده.

64-اوس هم سرې وخت دی.

65-اول ځان بيا جهان.

65-چې ځان ونه پيژني جهان نه پيژني.يا لومړی يې پخپله خوره بيابې بل ته ورکوه .

66-اوبښ په پکي نه درنيږي.

66-ډير شتمن په لږڅه تاوان نه خبريږي.

67-اوبښ په ځله خبر نه دی.

67-بی عقله دی په خبره نه پوهيږی ياهوډمن خلك په تکاليفو کې جرت نه وهي.

68-اوښان چې ساتې دروازې به لوړې ږدې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-68لوی کارونه چې کوې نو عزم به دې ټینګ وي.

-69اره شه ترخز کیږه مه.

-69یعنې نوروته هم ګټه اړوه.

-70ایل غټ دی که دوه سری.

-70په باجوړکې دوه غرونه دي چې یوه ته یې ایل اوبل ته یې دوه سری وایي چې د یوه ترڅنګ یوه قبیله پرته ده اودبل څنګ ته بله قبیله پرته ده، پخوائینې خلك ځیلیان، سادګان او لانجمن وو او په نه څه خبره به یې سره جنګ کاوه یوې قبیلې ویل چې ایلم غټ دی او بل به ویل چې دوه سری غټ دی او په همدې خبره ډیرې جګړې او مړې وشول، خواو دخپل غره دلوړوالي دعوا کولې، یوه ورځ یو استاد زده کوونکیو ته سبق وایه چې دایلم او دوه سري خبره را یاده شوه استاد چې دایلم دقبیلې اوسیدونکی ووېې ویل چې ایلم لوړ دی یو شاګرد چې د دوه سري دقبیلې و استاد ته یې کړه چې استاذه دوه سری لوړ دی استاذ ته قهر ورغې غاښونه یې وچیچل او شاګرد ته یې وویل چې مور دې پرې کښېنې هم لوړ به یې نه کړې.

-71آخر ته یې ګوره.

-71پایله یې ګوره.

-72اوښ چې ځي پالان دې هم ځي.

-72چې ته نه وې په نورو څه کوم.

-73انګور تروه دي.

-73یوشې چې دبې وسی نه پاتې شي.

-74اختر په څه پیژنې وایي چې پلو پوخ شي.

-74په تیراکې خلك داختر په ورځ پلو(ګوریجې پخوې چې داکار پرته له اختره دتیرا خلك ډیر کم کوي. دیوه هلك مور چې له اختره مخکې یې وریجې پخ کړې وې هلك چې سهار له خوبه راپاڅیده او خپلې سترګې یې مښلې خوب یې وتښتاوه مخ ته یې څه اوبه ور واچولې او مورته یې کړه چې څه دې پاخه کړي دي موریې ورته وویل چې بچیه وریجې هلك سمدستې حجرې ته منډه کړه په حجره کې درانه درانه سپین ږیري ناست دي اودهریوه مخې ته پر میز چاینك ښبی دی هلك ورغی او له ښې لورې یې دسپین ږیرو دلاسونو په ښکلولو او داختر په مبارکیو ورکولو شروع وکړه. یو سپین ږیري بابا ورته وویل چې بچیه اختر خو نه دی هلك غږ کړ بابا ولې نه دی ادې مې وریجې پخ کړې دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

75-انسان بې وزرو مرغه دی.

75-یو سړی د خپل کور په چرګۍ دخپلو ماشومانو سره ناست و او سپك را پاڅید او دچرګۍ بلې غاړې ته یې را ټوپوهل او کښیناست په بریتو یې ګوتې راکش کړې او غاړه یې تازه کړه او ښځې ته یې کړه: ښځې انسان بې وزره مرغه دی یوه شیبه مخکې دچرګۍ هغې غاړې ته وم او اوس دادی راپورې غاړې ته ناست یم ښځې یې ورته کړه ښه دی سړیه چې شکیدلې نه یې.

76-اوښ دلکۍ نه نه تېنګیږي.

76-دغټ قوت ماتول په لړ زورنه کیږي.

77-ابۍ خوتا مړه کړه چې کله دی ګرم ورکول او کله دی یخ.

77-دوه مالداره وروڼه وو یوه رمه پووله او بل به دکور ماته ګوډه کوله، په کور کې یې مور ناروغه وه او زوی به یې سونډ او سپیرکۍ ورکوله خو بالاخره ابۍ مړه شوه او دکور ورور چې وهغه بانډې ته شپانه ورور ته ورغی او هغه ورته وویل چې ابۍ څنګه وه ده کړه چې ابۍ مړه شوه نو بیا ورته هغه داوویل:

78-اول دځان اصلاح پکارده بیا دنورو.

78-لومړی باید سړی ځان په لاره برابر کړي بیا نوروته نصیحت کوي.

79-اوښان په تیټه ملانه غلاکیږي.

79-دیو غټ شي خیانتول په کوچنۍ پلمه نه کیږي.

80-امتحان شوي بیا یې مه امتحانه وه.

80-یوځل چې څوك تجربه شو دویم ځل ته اړتیا نشته.

81-آموخته بلا دخدای په روی نه منع کیږي.

81-له روږدي خلاصیدل په زارۍ نه کیږي.

82-اوښ په غرغرو روږدي دی.

82-ځیني قدرتمند په قهر او غصه عادت وي.

83-اړوت غړوت کوي.

83-کار ترې نه کیږي ځان اخوا او دیخواکوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-84اور پسې راغلی وې.

-84یوه ښځه چې دچاکورته ولاړه شي او بيرته په تلوار ځي نو بيا ورته ويل کيږي پخوا اورلګيدونه نه وو خلکو به دبکر نه اور لګاوه او بيايې انګار ترډيره ساته نو دچا کره چې به اورنه و دبل دکوره به يې يا مروټه اويا لمبه خپل کورته په بيړه وړه.

-85اموخته خور دی که ميراث خور.

-85ميراث خور ښه دی چې يوځل خپله برخه واخلي اوخلاصه شي او اموخته خور سړی تنګوي.

-86اس دخپل سپاره کوناتې پيژني.

-86هرکس خپل دوست او دښمن ښه پيژني ځوك چې دچانږدې وي او کور او کلی ورسره لري تر نورو يې ښه پيژني.

-87اتفاق غرونه سوري کوي.

-87په يو والي هرڅه کيږي.

-88اوړه په لپه او غوړي په ګوته.

-88هرشی ځانته کچ او ميچ لري .يعنې سوالګرته ځوك په پيمانه شی نه ورکوي.

-89ايساره پيشو دزمري نه تکړه وي.

-89اړ هر څه کوي.

-90اوه کوره تاراڼ دي نه يې ملکان دي.

-90کوچنی کلی چې خلك يې خپل منځ کې سره بې اتفاقه وي او کورونو دشمير نه يې دمشرانو او ملکانو شمير زيات وي.

-91انسانيت په بيعه نه اخيستل کيږي.

-91سړيتوب او عقل دخدای(ج) داد او ورکړه ده.

-92اوښ مې له کبره په باغ کې پاڼې نه خوري.

-92دومره خوار نه يم لکه ته چې راته ګورې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

93-او به چې له پاسه خړې شوې تراخره خړې وي.

93-مشران چې خراب کشران پخپله خرابيږي.

94-امرخيلووطن نه مينده او چغريې څښتن نه مينده .

94- امرخيلودپښتنو يوښه توريالى ټبردى ، خوځمکې يې نه درلورې په پچيراو چيليار په منځ کې يوه بې اويو او کاږجنه او دسنګلاښ سيمه ده . چې هيڅوک ورته نه راتلل او نه په کې چه ځاى جوړوه ، ځکه چې د اوسيدو ځاى نه دى خوامرخيل ورته راغلل او په کې ميشت شول .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ب"

– 1باران په تیرا وشو خره یې دلړه موړې ویوړه.

- 1لړه موړه په لغمان کې دیوې قرې نوم دی چې یو وخت یې خلك دخوارۍ او مزدورۍیاد تجارت له پاره دخپلو خرو سره دپیښور باړې ته تللي وو دباړې په خوړکې پستې شګې پرتې وې، ددوبي ګرمي وه تجارانو یا دغو مزدورانو په دې ځای کې واړول خره یې ټینګ د میختبیلو پورې وتړل او پخپله بیده شول، له دې ځایه دتیرا سیمه ډیره لرې پرته ده، په تیرا باندې سخت باران شوی و چې ددوی دسترګورپناو، یوڅه وخت وروسته لیونی سیلاب راغی خلکوځانونه په منډه خلاص کړ او خره پاتې شول او سیلاب لاهو کړل او په سیندیې ورګډکړل.

-2بار یې داوبو ویسته.

-2خپل مشکل یې حل کړ .

-3بادرنګ به دې بدرنګ کړي خټکې به دې دسلوکالو رنځ کړي.

-3دبادرنګ خوراك خیټه خوږوي او خټکی دزخم ځای ته ورځي او ګزك شي.

-4باورمې نشي چې دامیری میر شي.

-4باور مې نه شي چې داکار به وشي.

-5باورمې نشي چې داوړی شړی شي.

-5ګمان نه کوم که داکار وشي.

-6باغ چې پوخ شي باغوان یې کوړشي.

-6کله چې باغ پوخ نه وي، نو دباغوان مینه دخلکو سره ډیره وي او ښه راشه درشه هم لري خو چې میوه یې پخه شي بیا په خنګ شي. او همدا شان چې یوکس نوی منصب او قدرت ته ورسیږي نو بیا دچا کارنه کوي.

-7بانه مې رپیږي.

-7هیله مې شته چې داکار به وشي.

-8بانه مې نه رپیږي.

-8ناهیلی یم.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

9-پاڼه يې درانه شو.

9-خوابدی شو.

10-بدتر بور په بدځای کې په کاريږي.

10-تربور په تکليف او سخته کې په کاريږي ځکه چې دبل بديې په تربور نه لوريږي.

11-بد ورور په بده ورځ په کاردی.

11-که ورور ډير خراب شي بياهم دمصيبت او تاوان په وخت کې په کاريږي.

12-بې عقله يې په ځان کوي په بل يې نه کوي.

12-ناپوهه سړی چې بې سنجشه کارونه کوي ځان تاواني کوي.

13-برگ اتڼ جوړدی.

13-موضوع يې گرمه ده.

14-برگ اتڼ يې جوړ کړ.

14-کيسه يې بيا توده کړه.

.... -15کول او جومات اچول يو شی وی.

15-يوه کنچنۍ وه او په فحاشۍ يې ډيرې پيسې گټلې وې او په يوڅه پيسو يې جومات جوړکړ، دملا نه يې پوښتنه وکړه چې ماخو د بدکارۍ په پيسو جومات جوړکړ څه ثواب به مې وشي او که نه؟ ملا ورته وويل دغه .... ورکول او جومات اچول دا دواړه يوشی دی اوځان شکول دې پرې اضافه شول.

16-بللي خورهولي دي.

16-څوک چې چارا وباله او رانه غی نو بيا يې گيله نه وي.

17-برمنډله اوبو نه ويريږي.

17-توريااليو او ننگياليو سره دخپل سر ويره نه وي.

18-بل ته مثلې کوي په خپله پرې حملې کوي.

18-يعنې په خپلو ويناوو يې عمل نشته.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

19-بنده ترخپلي وسپ پورې پر دی.

19-دتوان په اندازه باید سړی کار وکړي.

20-بنده دخپل خیر او شره خبر نه دی.

20-انسان دخپلو ښو او بدونه نه وي خبر علم يې دخدای(ج) په قدرت کې دی ((ډیر ځل به یو کس یو شي دخپل ځان له پاره خیرګڼي مگر هغه به ورته شريې. او ډیر وار به یو سړی یو شي خیر ګڼې هغه به شرشي))

21-بنده راشه دخدای خپل شه لکه په ځان هسې په بل شه.

21-یعنې مسلمان هغه دي چې په ځان يې څه لوریږي هغه په بل هم ولوروي.

22-برخې ازلي دي.

22-دهر چا برخه په لوحې محفوظ کې شته، نوی زیادت په کې نه راځي.

23-بې ګودره مه ګړيږه.

23-بې سنجشه کار کول ښه نه وي.

24-بې ډوله ګډیږي.

24-هیڅ په هیڅه مست.

25-بې تیلو يې الوزوي.

25-دومره درواغ وایي چې په هوا ګرځي.

26-بې دروازې لوی شوی دی.

26-بې تر بیې او بې تعلیمه رالوی شوی دی.

27-بې لکۍ خر دی.

27-ډیر زیات بې عقله او ناپوهه دی.

28-بې پر توګه سړی دی.

28-بې حیا دی.

29-بې غیر ته دادا اوادې ته دې ایمان جوړ دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-29پخپل کور کې مزری دی.

-30بې صبره وايي ماته يې په کودي کې واچوه .

30تلواري وخت ته نه ګوري او هرڅه دوخت نه مخکې غواړي.

-31بې صبره يې په لمن کې غواړي.

-31دی يې له هرچا ژر غواړي.

-32بې چرګه هم سبا کيږي.

-32ديوه چا دمرستې او کمك پرته به هم کار پوره شي.

-33بې لاسه لستونی دی .

-33بې واکه او بې اختياره شاغلی دی.

-34بې علمي تياره ده.

-34څوك چې پوهه او علم نه لري په هغه سپينه ورځ هم شپه وي.

-35بې علمي بلاده.

-35ناپوهي مصيبت دی.

-36بې علمه انسان ړوند دی.

-36خپل خير او شر نه پيژني.

-37بې کاره ښځه دميږه په کور کې ميلمنه وي .

-37هيڅ هم نه کوي او هرڅه خراب، تراب پراته وي.

-38بې باکه سړی دی .

-38لو بالي او بې پروا دی.

-39باران ونه شو مونږه يې په جمعه خان وشرمولو.

-39ددوبي په موسم کې دکليو خلك خپلو خپلو ديروته وځي اوپه ديرو کې يوه يوه کوټه هم وي چې کله باد او باران شي نو بيا خلك کالي او سامان دې کوټې ته ننباسي جمعه خان چې کور يې ديرې ته راويستلی و، او دکور وګړي يې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼ وو، دجمعه خان جماع ته زړه شوی و خو دخلکو د ویرې یې څه نه شو کولای خدای(ج) کول یوه شپه ګرز ګروز او بریښنا شوه څه غټ غټ ځاځکي هم راولویدل خلك کوټوته شول جمعه خان اوښځه یې هم سره دکوچنیانو کوټې ته شول کوچنیان خو بولي وو او ویده شول دباران فقط یو څو ځاځکي وشول او نور ودرید ګرمې وه خلك بیرته له کوټو راووتل او جمعه خان وار دمخې ددې موقع نه پوره استفاده کړې وه ښځې له ځانه سره وویل چې باران ونه شو موږه یې په جمعه خان ......کړو.

40به به به به کیږي.

-40ځان مشره مشره کوي.

-41به به یې له ځانه جوړه کړې ده.

-41یوه غټه مشره ښځه یې له ځانه جوړه کړې ده.

-42بې تاجه بادچا دی.

-42خپل ځان په خلکو په زوره مني.

-43بختوري کامې چې نې اچوم دوه کیږي.

-43داسې وه چې پخوا زمانو کې وچکالي وه او دننګرهار زیاتره سیمو او به نه لرلې او په کامه خو دکونړ سیندرابهیږي نو ډیرپاوبه لري، شنه او سمسوره سیمه ده، او دډیرو لرې لرې ځایونونه خلك خوارۍ او غریبۍ له پاره کامې ته راتلل لکه اوس چې راځي، دیوې وچې سیمې سړی په سیند راپورې وتی دی او یوکب یې پیداکړ او د یوه شیرغشي بوټي ته یې ور واچوه او اور یې ورته کړ کله چې او ر مړ شو اوې دکب بیرته راخیسته نو په دی بوټي کې یوه چرمښکۍ هم ورسره پخه شوې وه مسافر ماما چې کله دوه ماهیان ولیدل ډیر خوشحاله شو او داخپل راتګ یې کامې ته په نیك فالۍ ونیوه او بیا یې داوویل.

-44بغیر زمانه به یې شل نه کړي.

-44له ما پرته یې نه شې پوره کولای.

-45بخت یې چې خوار شي په شنه جلګه کې هم منګی ماتیږي.

-45نصیب چې خوار شې نو بیا روغ کار ورانیږي.

-46بدخوی چې زور اور شي نوعقل مرور شي.

-46یوکس چې په بدو بدو خویونو عادت شي، زړه یې زنګین شي او عقل ترې ولاړ شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

47-بې پيره سره بدمذهبه جوړيږي.

47-نکل يې داسې دی: يو سړی نوی ملا شو او دهندوستان نه راغی او دخپل کلي په جومات کې يې طالبانو ته تدريس کاوه په دې وخت کې دملا صاحب يو ګاونډی راغی او ملا صاحب ته يې په سپکو او سپورو بنأ وکړه، او پير، ايمان، دين او دا ټول يې ورته وکنځل ملا صاحب خو عالم دی هيڅ نه وايي او يو لاحوله ولا قوه وايي د سړي دکنځلو په جريان کې دملا داکازوی راورسيده او دې سړي ته يې ټول جوابونه په اشکنځلو ور وګرځول نو په دې وخت کې يوه طالب دا وينا وکړه.

49-بورې هم ژاړي او ترورې هم ژاړي.

49-يعنې دقاتل او دمقتول مېندې دواړه ژاړي يو په مرګ ورکشواو بل په ژوند ورك شو.

50-باد او باران دی.

50-هسې غړ يږي او څه کار ترې نه کيږي.

51-بې مشورې کارکول وخت ضايع کول دي.

51-يوکار چې بې سلا او مشورې وشي څه نتيجه نه ورکوي.

52-بې سته ځوك جنت ته هم نه ځي.

52-دپښتنو داسې خويونه دي چې بې بلنې چيرته نه ځي.

53-بل ته ګوته نيسي.

53-نوروته تکړه او مزری دی.اوخپل عيب نه ګوري.

54-بنده حيران خدای مهربان.

54-څښتن تعالی داړو خلکو کارونه وربرابروي.

55-بې عقله ځان دسلو هوښيارانو ښه بولي.

55-ناپوهه په هيڅ معيار او اندازه نه پوهيږي نوځکه ورته ځان هوښيار ښکاري.

56-بريت ښه بريت دی خو په بيکاره شونډوولاړ دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

56-چې دیوه ښه او پوه سړي دناپوهو او نا اهلو خلکو سره مخه وي.

57-بریت غوړ دې پیشو وتښتول.

57-کیسه یې داسې ده: یو سړی په ډله کې ناست و او تل به یې غټې، غټې خبري کولې او ویل به یې چې دامې وخوړل او نن مې داوکړل او........ دغه سړي یو څه دپسه دلم وازده په کور کې ساتلې وه او هر وخت به یې پرې خپلې بریتې غوړولې او بیا به دکلي عام وستل ته راووت او دخلکو په منځ کې به کښیناست او ویل به یې چې یاره نن مې داسې قورمه، کباب، پلو او .... خوړلي دي په همدې لافو او شاپو کې دی او په عین وخت کې د خبرو سره سم دخپل زنګانه نه یو ټك هم او باسي په دې وخت کې یې زوی په ډیره ورخطایۍ راغی او پلار ته یې په اوږده آّواز باندې ورغږ کړ: چې وه پلاره تاچې دبریتو دغوړولو له پاره وازده په تاخچه کې یښې وه هغه پیشو وتښتوله.

58-بې خپلو کافرو مې نه کړې.

58-یو ملا ته چا کنځلې کولې او ده ورته څه نه ویل او یو ناپوهه ورور یې راغی او سړی ته یې په اښکنځلو شروع وکړه ملاصاحب دخپل جاهل وررونه خوشاله شو او دایې وویل خدایه بې خپلو کافرومې مه کړې.

59-بل ته مزری دی.

59-خپلې ښځې ته څه نه شي ویلای او نورو ته تکړه دی.

60-بنجان په خنجکي راشکوي.

60- ډیر لندۍ دی یعنې یوه لویشت ونه یې ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پ)

– 1پاړوګر دمار دلاسه مري.

-1چي مهلك كاريې پيشه وي دخپلې پيشې ورپيښيږي.

-2پانې پليت مړى يې كافر.

-2چا په هندوستان كې دعيسوى مړى لمباوه او ناپاكه او به يې ورته راوړې دمړي لمبونكي ورته وويل چې دا اوبه خو پليتې دي داوبو راوړونكي ورته وويل پانې پليت او مړى كافر يعنې باك يې نشته.

-3پاى ناوكه ساهووي سرې ورخ وربانديې زوروردي.

-3دويش له ځايه چې ښوك لرې وي نږدې كمزورى يې ترې مخكې اخلي.

-4پتې بلاوې دي خداى پټې لري.

-4خداى (ج) مې دې نور ددې دبدو كارونو نه نه خبروي.

-5پردى كټ دنيمو شپو وي.

-5دسوال شي به درنه دكار په وخت كې ورې او ستا به لاكار تمام شوى نه وي.

-6پردي په ډير ونارو خپليږي.

-6چې خپل دې نه وي نو ډير ښه به ورسره كوې بيا به دې خپليږي او ستا په درد به راځي.

-7پر مې كړه مر مې كړه.

-7ملامته مې كړه بيا چې هرڅه كوې حق دې دى.

-8پس له مرګه پښيماني ګټه نه لګري.

-8چې دكار وخت تير شو افسوس او ارمان بيا ګټه نه كوي.

-9پښې سترې ښې دې نه زړه سترې.

-9ديوه چا راتلو ته چې په تمه وي او دهغه راتګ په شك كې وي نو پښې دې ورپسې ور واخله چې زړه دې راټول شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10-پردي غوايان خيرا توي.

10-دنو رود مال مصرفولو ته تكړه دی دبل په خيرات كې خپل ثواب ګوري.

11-پړی يې پرې ورواچاوه.

11-يعنې په بد شان يې رخصت كړيا انډيوالي يې ختمه كړه.

12-پرتوګ يې ورته په چنارواچاوه.

12-ښه يې سپك كړو.

13-پر دی جنګ په پيسو اخلي.

13-شريردی او شريې خوښيږي، خپل خوكوي او په پردي كې هم برخه اخلي.

14-په تنګ شي په جنګ شي.

14-چې خونپور شي او مجبور شي.

- 15پښه يې او بو ته كوې.

15-يو سړی و او دخرې سره يې بدكاري كوله چاورته وويل چې دابدكار دی بله ورځ همدې سړي پخپله هم دغه بدكاري كوله چې پروني سړی وليد او غږ يې پرې و كړ چې داولې كوي، سړي ورته سمد واره وويل مايې پښه او بوته كړې. يعنې ځيني خلك يو بدكار ته په يوه پلمه باندې دحلالو روايت وركوي.

16-پخوا كال په كلو وه اوس لاس په لستوڼي شو.

16-ثوك چاته ديوه عمل پيغور وركوي سبا په هغه كې هم پيداكيږي، پخوا به خلكو ځان ډير ساته چې بل ته مې ويلي دي نو پخپله به يې ځان ترې ساته مګر نن سبا خلك هرڅه كوي يا دا پخوا به چې چابل چا ته پيغور وركړ څه موده وروسته به ده ته هم بل مثل يو پيغوذ جوړشو.

17-پرهيز دسلو درملونه ښه دی.

17-له درملونه پرهيز غوره دی.

18-ګ پكی پكی كيږي.

18-نيغ نيغ او مخې مخې ته كيږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

19-پوستين يې چپه اغوستي.

19-په قهر اوغصه دی حالاتو کې يې بدلون راغلی.

20-پرتو غاښ يې ور وشکاوه.

20-کیسه او تمه يې ورغوڅه کړه او یا خړ يې کړ.

21-پوره وران دې کړه دوه کوره؟

21-دوه کوره پرې خرابيږي له چا چې اخيستل شوې دهغه متاع ولاړه او داخيستو نکي پرې لاس تناکې شوی نه دی بې ځانه يې لګوي چې بيا يې دخلاصولو توان نه لري.

22-پردي خواږه دنامرده په ګیډه کې پراته وي.

22-څوك چې دچا سره يو احسان وکړي دغه سړی بايد چې ددې احسان بدله په یوه ډول وروګرځوي.

23-پردی غم له واورو سوړ وي.

23-سړی په خپل تکليف ډير خپه کيږي او دبل په تکليف هومره نه وي اګر که په ورورېې هم وي.

24-پك مې ليدلی دی خو دمرکنډی‌پوري نه.

24-بې باکه، بې حيا او بې شرمه ، ظالم او سپين سترګي. يا هر څوك چې دحدنه تيری وکړي بيا ورته داويل کيږي.

25-پو راو مامور شو.

25هر څه يې ډير شول.

26-په دوه پښو ناست دی.

26-سترکې په لار دی يعنې منتظردی.

27-په مړه ګیډه يې لاس نه دې وهلی.

27-تل وږی او اړ دی.

28-په سر سوری نري په اسمان ستوری نه لري.

28-هيڅ نه لري.

29-په سپکو سپك، په درندو دروند.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

29-ددرنو په ناسته به دروند شې او دسپكو په ناسته به سپك شې.

30-په مرگ يې ونيسه په درد راضي كيږي.

30-ډير څه ترې وغواړه لږ به په اسانه دركړي.

31-په اخښكلو وږو تيزونه ماچوه.

31-په شوي كار ځان مه اخته كوه.

32-په ډاگ دې شړی منده كړه كږپرې مه ږده.

32-يو شی چې په اسانه په لاس درغی ډير ښه او بد په كې مه لټوه.

33-په سترگو كې خلكو ته خاورې اچوي.

33-خلك تير باسي.

34-په ښو تلوار په بدو صبر كول.

34-ښه كار دې سړی ژركوي او په بدو دې مشوره كوي.

35-په جنگ كې آسونه نه تياريږي.

35-مهم كار په بيړه نه كيږي.

36-په تامې زور نه رسيږي مړ به دې پلار كړم.

36-په زور ور يې وسه نه كيږي په كمزوري گواښيږي.

37-په بوساړه كښې ورته ناست دی.

37-يعنې چلونه ورته ښيي.

38-په يوه غشي دوه ښكاره نه كيږي.

38-په عين وخت كې څو، څوكارونه نه كيږي.

39په پردي وطن كې تيز واچوه ترې ځه.

39-په نابلده ځای كې دبدكار پيغور نشته.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-40په اخوند ښور واهم ډېره ده.

-40دیوه عاجز سړي سره لږ څه کول هم ډېر دي.

-41په یوه کند کې دوه ملنګان ځایږي خو په یو ملك کې دوه پاجایان نه ځایږي.

-41ددوه زورورو ژوند په یو ځای کې نه کیږي.

-42په یوه سپیږه سل مخونه خوړیږي.

-42دیو کس په تکلیف او خبره ټول کلی، اولس او قبیله خوابدې کیږي.

-43په یو ګل نه پسرلی کیږي.

-43په یوه کس وطن نه آبادیږي.

-44په شیدو سوی ماسته پوکوي.

-44دیو شي نه چې سړی تکلیف ووینې، نو دبل سره بیا ډیر احتیاط کوي.

-45په ړندو کې چغر بادشاه دی.

-45په ناپوهانو کې په یو لږ څه پوه کس مشروي.

-46په ډیرو وهلی ښه دی په یو ملامته نه.

-46ډیر تکلیف او تاوان غوره دی نه چې نو کس ملامته ووايي.

-47په سپینو جامو توږداغ ژرمعلومیږي.

-47اصیلو، پوهو او پاکو خلکو که لږ څه بدکاروکړ داورته غردي.

-48په زړه کې ریبل او کرل کوي.

-48هیلې او غوښتنې لري.

-49په ګناه فخر کول بله ګناه ده.

-49له بدو توبه کول دخدای(ج) بخښنه ده.

-50په ګناه پښیماني دخدای رحمت دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

50-په بدو وياړل هم بد دي.

51-په ډېرو ليوني خوښ دي.

51-دخپلې اندازې او برخې نه څه زيات غوښتل ليونتوب دى.

52-په غاسل يې لمبول دي بخښل يې په خداى دي.

52-په كار كوونكي تر خپلې وسې سيعه كول دي.

53-په پردي قبر كې ځملي.

53-دبل غم په خپل سررا اچوي.

54-په پردي كور سل ميلمانه څه دي.

54-دبل توان چاته هيڅ ښكاري.

55-په پردي شعر كې خپل نوم اچوي.

55-پردي شه دځان پورې تړي.

56-په شرم دې هغه وشرميږي چې پرې پو هيږي.

56-چې په شرم نه پوهيږي هغه بيابيا شرم جوړوي ځكه چې بدورته نه ښكاري يا داچې په شرم دې هغه وسرميږي چې پرى نه پوهيږي .

57-په علم كې شرم نشته.

57-دپوهې په زده كړه كې شرم نشته كه يې له غټ نه زده كوې او كه له واړه نه.

58-پلوتې وايي برستن پرې واچوئ.

58-په تيراكې وريجو ډير قدر درلوده هر وخت چانه پخولې يوه ورځ ديوې كونډې زوى ناروغه شوى و او دغه زوى په كونډې ډيرگران هم و زوى ته يې ويل چې بچيه څه خورې او څه ته دې زړه كيږي، زوى يې كړه مورې وريجې راته پخې كړه مور يې خپلبگ لور ته غږ كړ لورې برستن پرې ورواچوه چې هلك سرسام شوى او پلوتې وايې يعنې پرتې وايي.

59-په ښكليو كې وفانوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-59ښايسته خپل ښايست ته غره وي او دبل چا پروا نه کوي.

-60په قصاب نه ورځي په حلوايي ورځي.

-60ديوسړي دپيري سره اشنايي وه او دسړي ميلمانه راغلي وو او پيري ته يې ويلي و چې دقصاب نه غوښه راوړه پيرى ولاړ او د حلوايي نه حلوا راوړه، سړي بيا واستوه او ورته يې وويل چې غوښه راوړه پيرى بيا ولاړ او دحلوايي نه يې حلوا راوړه، همداکار څو واري تکرار شو، سړي اخر پيري ته وويل چې داولې غوښه نه راوړې؟ پيري کړه دقصاب سره چاره ده.

-61پخوادي پلار مړ و او که مور پوري غاړه کښينه چې دوا دروغروم.

-61په غره کې يو دوه شپانو رمې څرلې چې يو يې په يوه غره کې و او بل يې په بل غره کې و، ددې يو شپانه يوکال مخکې څوك مړ شوى و، دې بل شپانه ورته دډير لرينه په لوړ او جګ اواز پخپله لهجه غږ کړ چې هوو فلانيه پرو سږکال دې پلار مړو او که مور پورې په هغه کڼ باندې کښينه چې دعا دروغروم يعنې فاتحه درته وکړم.

-62په مزدور مارهم مه وژنه.

-62په کارکې اخلاص نه کوي اوژوندى به يې پريږدي.

-63په مړه مار ګذارونه کوي.

-63ځان په توره او ميرانه کې شريکول غواړي.

-64په هر څه اورلګوي.

-64چالاکي او بيړه کوي او هرڅه هاغه دغه کړي يا هرڅه خرابوي.

-65په غوږ يې و واهه چې لته يې هيره شي.

-65غلطو کسانو ته داسې جزاورکول په کار وي چې غلطي کول ترې هير شي.

66په وچو لرګو اور ښه بليږي.

66اسانه کار ژر کيږي.

67په يو غوږيې اوري په بل يې اوباسي.

67نصيحت پرې اغيز نه کوي.

68په يوه پښه ورته ولاړ دى.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

68ډیر منونکی،ډیر اړ او محتاج دی.

69په ښایست کې د چین ښاپیرۍ ده.

69د ښکلا پرې ختمه ده.

-70په خپلو غوړیوکې یې وسیزه.

70ډیر تکلیف او زجریې ورکړ.

-71په شو ګیرو نویې سترګې سرې دي.

-71ډیر غمونه او اندیښنې کوي اوشپې رڼوي.

-72په مونږ یې تیاره ده ،په نورویې رڼاده.

-72مونږ ته یې خیر او ښیګڼه نه رارسي.

-73په خپل ژوند کې چا پوره نه کړه.

-73دنیا نیمګړې ده.

-74په پردي واده کې لستوڼی اوباسي.

-74د بل کار ته بې ځایه خوښي کوي.

-75په نغاره یې ګرد پروت دی.

-75خواشینی دی.

-76په ډډویې اخلي.

-76عمل پرې نه کوي او یا اغیزور باندې نه کوي.

-77په زغرو کې زغره مه لټوه.

-77په ښو کې ښه مه لټوه.

-78په ایرو کې ګوتې مه وهه چې اور به پکښې وي.

-78خطر نه ځان ساته.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

79-په دروو کې دروې مه لټوه.

79-د مومندو په سیمه کې چې څوك د چانه مړی وکړي او بیاغواړي چې د خپل مړي بدل ترې واخلي او د اصلې قاتل پسې گر ځي خو هغه په لاس نه ورځي اوپه دې کې ډیره موده تیره شي د مقتول ورثې ته بیا نورخلك وايې چې یو تن یې مړ کړه ځله په درووکې دروې لټوي.گ دروې ټولې یوشان دي. دی.او یا د خیښې معامله وي او یا ورته کومه بله معامله وي نو بیا هم ویل کیږي.

80-په زغره کې یې سوری وکه.

80-روحیه او مورال یې ورمات کړ.

81-پر دی وینې یې دځان پورې منبلي:

81-دیو پاچا زوی دخپل پلار نه مرور شوی و او بلې پاچاهۍ ته تللی و. دښار په دروازه کې یې شپه راغله په دې ښار یو ښامار اموخته و چې څه موده بس به یې یوه انجلۍ ورودوله او خوړله به یې په دې شپه دپاچا دلور بوبت و، انجلۍ یې سینگار کړه او او ډولۍ یې دښار په دروازه کې ښامار ته یښې وه شپه پخه شوه او دښار ټولې دروازې وتړل شوې چې گوري ښامار راغی د شهزاده مسافر تر څنگ توره وه خپلې تورې ته یې لاس کړ او دښامار پسې را پاڅید او سر یې ترې پرې کړ شهزادگۍ، دغه مسافر ولید دخلکو ډیره سودا وه کله چې دښار دروازې پرانستل شوې دښار یو زلمي چې مړ ښامار ولیده سمدستي یې خپلې جامې دښامار په ونیورنگ کړې. پاچا پخوا اعلان کړی و چې هر چا ښامر مړ کړ زه به خپله لور ورکړم دا زلمی په منډه ولاړ او پاچا ته یې ځان ورورساوه شهزادگۍ چې هلك ولید ویې ویل چې دې خپل کالي چتې په وینو رنگ کړي دي انجلۍ وویل چې تاسې ورشئ او هغه ملنگ چې په دروازه کې پروت دی هغه راولئ مسافر یې راوست او کله چې انجلۍ ولید غږ یې کړ چې ښامار همده وواژه پاچا ترې پوښتنه وکړه چې ته څوك یې مسافر ورته وویل چې زه فلانکی شهزاده یم پاچا سمدواره خپله لور ورنکاح کړه او په ټول ښار کې خوشحالي شوه.

82په وچو ولو به خدای اوبه راولي.

82-اړخلك به ځښتن له اړتیا خلاص کړي.

83 – په یو لاس کې دوه هندوانې نه نیول کیږي .

83-په یوه وخت کې دوه کارونه نه کیږي یا دوه غټ مشکلات په یو شیبه کې نه حل کیږي.

84-په یوه موزه کې دوه پښې نه ځائیږي.

84 -داهغه وخت ویل کیږي چې په یوه څوکۍ او یا په یوه ځای دوه کسه مقرروي چې دیوه له پاره کفایت کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-85په پاده کې خر نه لري.

-85داهغه وخت ویل کېږي چې یو څوك هیڅ نه لري او خبرې یې غټې وي.

– 86په تش میدان پاتې شو.

-86چې یو څوك دڅه په تمه وي او هغه ونه شي او نا هیلی شي.

-87په تشویې ورته لاس اینبی دی.

ــ 87ورته حیران او هك پك پاتې دی او څه یې له لاسه نه کېږي.

-88په تش لاس هیڅ نه کېږي.

-88دچا لاس چې تش وي علمیت، دولت او یا نور څه ونه لري نوترې کارنه کېږي.

-89په دوه جالو مه کښینه.

-89یو کار کول غواړې په دوه وسیلو په داسې حال کې چې داوسیلې په خپل منځ کې یو دبل ضد وي.

-90په خوله یو څه وایې په زړه یې بل څه دي.

-90دوه مخي او منافقت کوي.

-91په زور کلي نه کېږي.

-91په بد خوي څوك، څوك نه شي تابع کولای.

-92په ډیرو قصابانو کې غوامرداریږي.

-92چې دیوه کارواکدار او کارفرمایان ډیر شي هغه کار سرته نه رسیږي او خرابیږي.

-93په چینه کې چې څومره ګوتې وهې او به زیاتیږي.

-93یعنې په یوه کارکې چې سړی څومره تمرین کوي هومره ګټورکیږي.

-94په کور کې یولیونی ښه دی.

-94په کور کې باید یو سړی مشري وکړي یا په کورکې یو سړی نازولی وي نه ټول.

-95په اوریدو او لیدو کې ډیر فرق دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

95-یو څوك یو كار له نړدی ګوري نو رښتیا او دروغ یې ده ته ښه په ډاګه جوتیږي.

96-په بدبوټي سپی هم متیازې نه كوي.

96-یو څوك چې بد خوپه وي خلك نږدې نه ورځي نه ورسره څوك دوستي كوي اونه خپلوي.

97-په اومه تارشی مه تړه.

97-پوچ كار كوه.

98-په پلندی كې ونښت.

98-ستونزې ورته پیداشوې.

99-په بوخته كې ګیر شو.

99-په مصیبت اخته شو، چې اوس به ترې په مشكل خالصیږي.

100-په كور كې شپږمه ګوته یم.

100-په كور كې كشریم له مامخكې قدرمن ډیر دي.

101-په دوستۍ كې خلك وهی.

101-په دوستۍ کی ټګي او خیانت كوي او ریښتینی نه دی.

102-په یوه وښكي كې خاندي او په بل كې ژاړي.

102-په لړ څه خوښ او په لړ څه ناراضه.

103-په یوه سترګه كې خاندي او په بل كې ژاړي.

103-دوه رنګي. كوي.

104-په تپو سانو مړ زان نیسي.

104-دا متل هغه وخت ویل كیږي چې څوك دمهم كار پسې یو كمزوری او ضعیفه سړی ورلیږي چې له توانه یې نه وي پوره.

105-په خروار كې خورد ورسره نه خوري.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-105داهغه وخت ويل کيږي چې دوه دوستان وي خو په نږدې کې سره لرى وي او يو دبل په درد دومره نه دواکيږي.

-106په اور يې او به واړولې.

-106غم يې کم کړ غم ورك ، لانجه اوشخړه يې خلاصه کړه. قهر او غصه يې مړه کړه.

-107په سر کې يې ورته ګلان کيښودل.

-107شه يې و شرمولو، سپك يې کړ او رسوايې کړ.

-108په غم کې چې داخل شي غم سوړشي.

-108ځوك چې له خپل کاله نه لرى وي او په کور کې يې غم پيداشي او خبر شي په دى مسافر باندې داغم ډيردروند وي ځکه چې نږدې نه وي او دکور خلك يې په خپلو سترګو ويني دمسافر نه په دوى سپك وي.

-109په خوله خوږ په زړه تريخ.

-109دومخي اودوه رنګي.

-110په زړه به دې يوه وي درپيښه به بله شي.

-110ته به يو څه غواړى او تقدير به درته بل څه پيښ کړي.

-111په درزنده تيره ښه نه ايږدي.

-111ډير محتاط دى.

-112په زړه کې مې ګوتې وهي.

-112غمونه مې تازه کوي، تکليف راکوي.

-113په بادکوږ او په بادسم دى.

-113اندکرنجى دى يعنې په لږڅه خپه او په لږ څه خوشاله.

-114په پردي خيرات کې ملکي کوي.

-114يعنې ځوك يې په سړيو کې نه شمېري او دى ځان پخپله مشر کوي.

-115په ژبه يې زهر دوړولي دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

115-ډير بدخويه او بد زبانه دی.

116-په تشه خندامست دی.

116-سطحي مين دی، بې کاره عاشق دی.

117-پل يې جوړ کړ.

117-بې ننګي يې وکړه او په شاولاړ يعنې ورسپارل شوی کار يې ونه کړ.

118-په موټي يې ورليږلي دي.

118-ډير کم څه يې ورکړي دي.

119-په نارنج کې انار نوي.

119-هر سړی له خپل اصل سره ښه ښکاري، او پخپل ځای اغيزناك هم وي او د خپل سيال سره سيالي کولای شي.

120-په سپکو سپك په درندو دروند.

120-څوك چې سپك وي هغه نوروته هم په سپکه ګوري او څوك چې دروند وي هغه نورو ته هم په درنو ګوري.

121-په ټول غوائي کې يو هډوکی نه ورکوي.

121-په ټولنه او يا کورنۍ کې ورته په پوره برخه قايل نه دي.

122-پور مې دې په کارغه وي خو کارغه دې ژوندی وي.

122-پوره وړی دې ژوندی وي، يا هغه څوك چې احسان دی ورسره کړی وي هغه دې ژوندی وي که هغه ډير بې کاره هم وي نو ستا بدل به دروګرځوي.

123-پوښتنه کول عيب ندی نه پوهيدل عيب دی.

123-په پوښتنه کولو باندې پوهه ډيريږي او نه پوښتل سړی په جهالت کې پريږدي.

124-پيرانو ته غزنی څه شی دی.

124-داهغه وخت کې ويل کيږي چې يو سړی ډير ستونزمن کار په ډير وخت او په لږو وسايلو سرته ورسوي.

125-پيشو که دوه وزرې لرلای دچينچنو به يې بيخ ويستلوای.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

125-ځينې ظالمان چې هغوی ظلم کوي خو کمزوري وي دظلم وس او وسایل یې کمزوری وي که چیری پوره وسه پیداکړي نو هیڅوك به یې له ظلمه خلاص نه شي.

126-پیغله هلته پیغله شي چې ټیك یې په اوربل شي.

126-یعنې انسان هله انسان شي چې دعلم، هنر پوهې او اخلاقو خاوند شي.

127-پیغله چې دختو وي هم ښایسته وي.

127-په کوچنیوالی کې جنۍ پیواړې او بدرنگه ښکاري خو چې پیغله شی که بدرنگه وي هم ښایسته ښکاري، ځکه چې په ځان ګوتې وهي او ناز او اداهم پیداکړي، په ساختمان کې یې هم تغیر راځي.

128-پیغلتوب بادشاهي ده.

128-ځکه چې په پیغلې تکلیفونه نه وي، نه دبچیو او نه هم دکور دماتو ګوډو.

129-پیځواني یې که.

129-تابع یې کړ.

130-پیشو چې بله پیشو وخوري پیش پړانګ شي.

130-زوړ سرى چې ځوانه ښځه وکړي ورسره روحاً ځوانیږي یا څوك چې دنورو په شتمنیو باندې خیټه واچوي نو دى پرې شتمن اوبډاى شي، لکه داوس وخت، امیران،

131-پیشو شیخه شوه ماست نه خوری.

131-چې څه نه لري په هغه وخت کې شیخ وي متقې وي، مګګر که وسه یې ورسیده دشیخۍ ورته تیردی او تقوی په اوبو لاهو کړي.

132-پیشو تر هغه وخته پورې شیخه وي چې په مرك پیښه نه وي.

132-چې بې واکه وي ښه وي خو چې واك یې پیداکړ بیا په هیڅ اړ نه دی.

133-په خام تارېې ترلی دی.

133-کارېې بې بنیاده، کاواکه او درزنده دی.

134-په خپل ژوند کې چاپوره او شل نه کړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-134که هر څومره کوښش سړی وکړی دنیاوي کارونه سر ته نه رسیږي.

-135پاڼه یې ژیړه ده.

-135عمر یې اخردی، مرګ ته نږدې دی یا نږدی دی چې له قدرته ولویږي.

-136په مینه مینه دې کاته مین دې کړمه.

-136محبت له محبته پیداکیږي او مینه له مینې نه.

-137پلار ګټلی زوی ته اسانه ده.

-137که یو پلار اولادته ډیر څه پریږدي خو چې علم او زده کړه وربانديې ونه کړي او بې باکه او لو ده لوي شي که هر څومره دولت ورته له پلاره نه پاتې وي هغه بې ځایه کاروي او خلاصوي یې.

-138په صبر او په پوکی.

-138یو چا کره میلمه راغلی و چې ډوډۍ یې خوړله میلمه ګرم کپ په خوله کې ننویست او خوله یې وسوه پورته یې تیرانو ته وکتل او کوربه ته یې وویل چې داتیران دې په څو اخیستي دي، کوروالا وربانديې پوه شو چې ګرم کپ یې کړی، نوورته یې وویل داپه صبر او په پوکي.

-139په بسم الله نه کیږي تله پوره کړه.

-139یو بخیل چاته څه تلل، شي یې کم په تله کې اچولي واو بسم الله یې پرې په تکراوويله او شي یې تلې ته نه ور اچولو، مشتری ورته وویل چې په بسم الله نه پوره کیږي تله ډکه کړه.

-140پدې او په هغې کې ډیر فرق دی.

-140یوه کرګر په پټي کې کار کاوه ښځې یې ورپسې سبا ناری راوړ سړی چې سبا ناری ته کښیناست باد ترې ولاړ او نری آواز یې وکړ ددې له پاره چې خپله ښځه تیرباسي نو کله کبل راکش کړي او کله ډیله راکش کړي او کله لوخه راکش کړي او دهر یو نه بیل، بیل آواز اوباسي خو یو آواز هم د تیز په شانتې نه وي. ښځې یې ورته وویل چې سړیه په دی او هغه آواز کې ډیر فرق شته ځان مه په عذابه وه.

-141په دې کور کې به یا جمعه وي یا به زه یم.

-141یو سړي اوریدلي و چې که دجمعې په ورځ سړی له خپلې ښځې سره کوروالی وکړي ډیر ثواب لري داخبره یې خپلې ښځې ته وکړه، میرمن یې ډیره شوقۍ وه او هره شپه به یې سړي ته ویل راځه چې دجمعی شپه ده سړی څادر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اوږه واچواو روان شو میرمن یې غږ کړ ولې او چیرى ځې؟ سړي ورته وویل ښځې په دې کور کې به یا جمعه وي او یا به زه یم.

-142په تیرو یې پام نشي.

-142یوه سړي دوه ښځې درلو دې یوې ته یې قهرراغی او وهله یې سړي تبر راواخیست او ښځه یې دتبر په څټ وهله، او هغې بلې ښځې یې پرې ورغږ کړ ای خدایه خیر کړې په تیرو یې ورته پام نه کړې.

-143په بسم الله یې ساتي.

-143دیو چا زوی شوی و غټیده خو کار او زده کړه یې وربانديې نه وکړله او بسم الله به یې وربانديې ډیره ویله اخر ترې بدکاری جوړ شو او خلکو به ویل چې په بسم الله یې ساته.

-144په غوږ کې یې ورته مندری واچوله.

-144یعنې خپل تابع یې کړ او دخپل واك لاندې یې راوست.

-145په یوه خبره دکوټې سر ته خیږي.

-145بدخویه او بې باکه انسان چې یوه خبره وربانديې بده ولګیږي دبام سرته خیږي، او رسوايي کوي. پرده نه ساتي.

-146په چاغم په چا اختر په چا قلاره قلاري.

-146زمانه ده په چا به غم وي په چابه اختر وي او په چابه قراري وي خلك مختلف دي او دهر چا کارونه بیل ، بیل وي.

-147پیسې پیسې ولې ژاړې ځان به ورکړم تابه ورنه کړم.

-147یو څوك و چې پیسې وربانديې ډیرې ګرانې وې، او په هغه وخت کې دسکې پیسې وې او کاغذي لوټونه نه وو، سړي پیسې په لاس کې نیولې او بازارته دسودا له پاره ځي، پیسو یې په لاس کې خوله کړې وه موټی یې چې خلاص کړ ګوري چې پیسې لمدې دي سړي ویل کنې داژاړې، نو پیسو ته یې بیا داوویل.

-148پردی لاس ګریوان ته مه راوړه.

-148یعنې چاسره جنجال مه کوه چې ستا ګریوان ته لاس راوړی او تا په تکلیف کې کړي.

-149په پرهر مالګې مه دوروه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-149دتیردرد او غم یادول مه کوه.

-150په ګیره یې ورسره لاس راښکلی دی.

-150یعنې اتفاق یې ورسره وکړ یوه صلاح شول.

-151پښتون دپوښتنې وړی دی.

-151پښتون ته نور څه مه ورکوه فقط تشه پوښتنه یې کوه دومره احسان به پرې بار کړې لکه ټوله دنیا چې ورکړې.

-152په خوله یېکچه ګوته نه ځی.

-152ډیر خپه دی خوله یې له ډیره خپګانه پټه نیولې، دخپه سړي خوله نه خلاصیږي.

-153په تیکي تیکي کې وهي.

-153په تیکي کې خلك توره ایږدي دقهر په وخت ویل کیږي چې توره دې راته په تیکي تیکي کې مه وهه قرار شه.

-154په سیر کې یې پوښی نه ده وریشلې.

-154څوك چې له ډیرکارنه ډیر لږ کار وکړي هلته ویل کیږي.

-155په نري ورځ او به ښې ماتیږي.

-155په کمزوري دهر چا زور رسیږي.

-156په تورو غرودخدای نظر وي.

-156په مسکینانو هم دڅښتن تعالی نظر وي په تکلیف پسې راحت هم وي، لکه څنګه چې دغره په سر واوره وي،
نو په بیخ کې یې ګلونه هم وي.

-157په کومه ناخواله به دې ویر کوم.

-157یو څوك چې دچا دناکردو او بې باکیو نه ډیر تنګ شي نو بیا داوایي.

-158پیتې پیتې پوزې یو هزاره مړ دی خدایه بل هم پسې بوځې.

_158پخوا به خلکو دمړی دژړا له پاره په بیعه ښځې راوستې او په مړي به یې ژړل. یو هزاره مړ شوی و پښتنو ښځو
په خپلو ستاینو کې د پور تنۍ وینا کوله او هزاره ګان په پښتو نه پوهیده.

-159په مخ مې راغلې غتې غتې خبر نه یم چې نری پخئ که غتې.ٌ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_159يو سړی مړ و او ښځو په خپلو ستاينو کې دا پورتنۍ وينا کوله. يعنې چې دمړی کور به پلو پخوي او که شوله .

_160په پچه وخوت کشمير يې وليد.

_160لږ څه يې پيدا کړل، ځان ورته له هرچا غټ ښکاري.

* * *

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ت)

– 1تاوان يې ډير دی ګټه يې کمه.

-1يو پاچا وموسقي يې اوريده دټنګ ټکور يې راوبلل، باچا ته دغه مجلس ډير خوند ورکړ او خزانه دارته يې وويل ددغو مجلسيانو دسرودالې له زرونه ډکې کړه د ډول والا ته يو څه اندازه سره زر ورسيدل او همدارنګه د باجې والا هم يو څه اندازه زر په خپله باجه کې ورځاې کړل مګر دسورناچي په سورني کې هم يو پاوو، نيم ځاى شول، څه موده وروسته باچا بيا ټنګ ټګور ته زړه وشو او همدغه ډله يې راوبلله سازيې وکړ خو داځل دپاچا په غوړونو ښه ونه لګيده سمدسې يې امر صادر کړ چې دهريوه په کونه خپله خپله دسازاله ورننباسئ عسکروچې هر څه هڅه وکړه په ډول وال باندې ډول نه ننوتو او په باجه والا باندې باجه نه ننوتله خو کله چې دسورنچي نوبت راغی په سور ناچې کې سورنا غيب شو نو په دې وخت کې سورناچې وويل چې رنګ دی ورك شه سورنيه چې ګټه دې کمه ده او تاوان دې ډير دی.

-2تبۍ ويل زما کونه دسرو ده نغري ويل زه چيرې وم.

-2يعنې څوك چې چاته نږدې وي په ټول حال يې خبروي. کونډه کونډې پيژني.

-3تبی يې پکې وه که.

-3په يوه خبره کې که څوك خپل رايه شامله کړي نو بيا داوايي.

-4تر بور چې دې خر شو هم پرې مه سوريږه.

-4يعنې په تور بور او دښمن باندې باور په کار نه دی که هر څومره ځان خوږ کړي.

-5ترخه يې په تر خوو نه ګډيږي او خواږه يې په خوږو نه ګډيږي.

-5ځينې خلك داسې وي کله ډيره ښه وضعه کوي او کله ډير بد شي.

-6ترخزه خپل ځان ته توتنکي غورځوي.

-6ځينې خلك يواځې خپل ځانته ګټه کوي او د بل چا پروا نه کوي.

-7تره د تنداري دی.

-7هر څوك خپل غمخوري او خپل کار کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-8ترکاڼي د بيزو کار نه دی.

-8کيسه دا سې ده چې يو ترکاڼ يا نجار په غره کې غټې ونې پرې کولې او بيا به يې ترې ډاګې او تيران جوړول نو يوه ورځ يوه غټه ونه ترکاڼ راچپه کړې وه او پانې يې په کې ورکړې وې،يو چاود په کې شوی و.په دې وخت کې په ترکاڼ ناوخته شو او کور ته ولاړ او پانې په لرګي کې همداسې ټو مبلې پاتې شوې.ما ښام يوه بيزو لرګي ته وراغی د لرګي د پا سه ناست دي او دغه پانې ښوروي. د پشکال مو سم و او ددغه بيزي هګۍ اوږدې شوې وې د لرګي چاود ته برابرې شوې. په دې وخت کې چې بيز پانه وړقوله پانه راووتله او د بيزه هګۍ په کې را ټينګې شوې، بيز تر سبا پورې په لرګي سور ناست دی تر څو چې ترکاڼ راورسيږي ترکاڼ چې کله راغي ګوري چې بيز بند پاتې دی ترکاڼ ته په ځاريو شو ترکاڼ راغی او بيايې لرګي ته پانه ورکړه چاود پراخه شو او بيز ورنه خلاص شو نو په دې وخت کې ترکاڼ دغه خبره وکړه.

-9تش لوښي ډير اواز کوي.

-9يو کس کې چې څه علميت وي هغه پټه خوله وي او ناديده چې لږڅه زده کړي وطن خبروي.

-10تشه لاسه ته مې دښمن يې.

-10له چا سره چې څه نه وي ټول دنياوي کارونه يې خرابوي.

-11تنور چې تود شي هر سړی پکې ډوډۍ پورې کوي.

-11يوه خبره چې پيدا شي هر سړی په کې خپله رايه ښکاره کوي که ښه وي او که بده.

-12تور مې وی خو ځواني وی.

-12يو سړی و او ډيرې ښځې يې درلو دې او دغه سړی ډير غني و، ددينا ژوند يې ښه و، خپلې ښځې يې په خيټه او په جامه ډيرې ښې ساتلې خو بدني قوت يې نه و او زوړشوی و يوه ښځه يې طلاقه کړله دې ښځې بيا يو تور ملي په نکاح کړ. او ملې هغه چا ته ويل کيږي چې چجونه او غلبيلونه جوړوي او دخلکو درمندونه بادوي او دخلکو دمړې او ژوندي سوال او ځواب په او لسونو کې کوي.

يوه ورځ دغه غني سړي چې خپله ښځه يې طلاقه کړې وه. په لاره روان دی ملي درمند پاکوي او دده طلاقه کړې ښځه چې اوس دملي ښځه ده جارو په لاس ده او درمندجارو کوي ملي چې راشپيل واچوي ښځه له غنمو نه خلي په جارو لرې کوي ښځه يوه، يوه شيبه وروسته دملي د اورميره نه يوه يوه مچه اخلي، پخوانی ميړه يې هك پك ورته پاتې دی نو خوشال خان بابا وايي: تور ملی وی خو ځوانی واې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-13توکړې لاړې بيرته خولې ته نه راځي.

-13يو کار چې تير شو په هغې پسې بايد چې سړی بيا ونه ګرځي.

-14تور په تور ه شپه اخله که سور مومې شين مه اخله.

-14تور غويی ديخنۍ او دکار ډير کلك وي، دويم درجه بيا سوردی دريم درجه بيا شين غوائی دی چې هغه ديخنۍ دټينګې نه دی او دکار مزه يې هم نه وي.

-15تور خر په صابون نه سپينږي.

-15چې دچازړه تور وي هغه په نصيحت نه ښه کيږي.

-16توري به لالاوهي مړی به عبدالله وهي.

-16په يوه کورکې دوه وروڼه وو مشرېې توريالی و دجنګ نه به يې غنيمتونه راوړل، په کور کې يې بل ورور و چې عبدالله نوميده، مزې او چړچې به پرې هغه کولې لکه په دې وخت کې چې دروسانو له لاسه شهيدان ځوك شول کونډې يتيمان ځوك شول، در په دره خواران ځوك شول په دولتي شتمنيو او چورتالان بډيان ځوك شول دروس په مقابله کې چا ليدلي هم نه و دخپلې ميرمنې په څنګ کې به يې ډوډۍ خوړله ريښتينو مجاهدينو ولوږې او تندې تيرولې او دروس الوتکو او ټانګونو ته يې خپلې سينې سپر کړې وې او اوس يې چاپلوسان او بوټپاکان ورباندې مزې او چړچې کوي، يې ګوډ خر نه درلور او دسوال په ډوډۍ به يې شپې سبا کولې او س يې دتعميرونو څمکو ، مارکيټونو او نغدو پيسو حساب نشته، په پردی وژلی ښامار کې خپله توره رنګه وي او يتيمان څيرې ګريوان لوغړن ګرځي.

-17تور توتان يې، په غولو وريږي .

-17ځينې سخيان داسې دي چې مستحق مسکين نه پيژني او يا ځينې داسې خپلو ان هم شته چې په زهير خپل باندې زهير نه وي او بې ځانه خلکو باندې لورونه او پيرزوينه کوي.

-18تور توتان له تاقربان.

-18زما همداتوان دی چې له تا يې ځاره وم اګرچې دومره ارزښت نه لري.

-19توره تبۍ شوه.

-19له کاره پريوته (اکثره دسپوږمۍ دکسوف په وخت کې ويل کيږي)

-20ته چې ما باندې کوې کبر زه تاوامه په لوی تبر.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

20-ستا چې زه نه خوښيږم زما ته نه خوښيږي. ستازه بديسم زما ته بديسي.

21-تورو شپو چې خوړلی وي مدعي يې معلوم نه وي.

21-يعني په تورو شپو کې گرځيدل په کار نه دي که تکليف وروسيږي له چا به يې انگيري، مدعا عليه به يې معلوم نه وي.

22-ته په کې څه مرچ خرڅوې.

22-يوڅوک چاته له ډيرې غصې او قهره وايي چې ستا يې په دې کې څه.

23-ته په کې ځان ملك، ملك مه کوه.

23-داهم له ډيره قهره ويل کيږي چې ته په کې ځان مشر، مشر مه کوه.

24-ته زما بد پلارمه يادوه زه به ستا ښه پلارنه يادوم.

24-ته مامه سپکوه زه به تام نه سپکوم.

25-ته دبل کور ته کاڼی مه گوزاره وه ستاکور به هم څوك په کاڼو نه ولي.

25-ته چا ته تکليف مه رسوه نو تا ته به هم څوك تکليف نه دررسوي .

26-توره چرگه ده کارغان پرې دخپلې ښځې گمان کوي.

26-په دې خلك دخپل جنس گمان کوي او هماغسې معامله ورسره کوي يعنې توره چرگه دکارغۍ په ټس کې ځي.

27-تنزری زماچتی ستا.

27-دوه سرې ښکار ته تللي وو چتی او تنزی يې ښکار کړي وو په دوی کې يو زورور وو اوکمزوري ته يې ويل چتی يې ستا او تنزی زما تنزری زما او چتی ستا په دواړو خبرو کې يې تنزری دخپل ځان له پاره خو ښاوه.

28-تيږه چې پرځای پرته وي درنده وي.

28-يو څوك چې خپل ځان قرار ونيسي اود يو او بل احتياج ونه کړي دروند ښکاري.

29-تيږه به ورنکړي چې سر پرې مات کړي.

29-دادهغه چا په هکله ويل کيږي چې يو څوك له چا سره ښه نه کوي خو بل داسې گمان کوي چې دی به دهغه سره ښه کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

30-تیز رفتار چې کوې عمر به دې لنډ وي.

30-دښمنان یې ډیر وي.

31-تیرې شوې شپې مه شماره.

31-یو څوك دسیند په غاړه ناست و او څپې یې شمار لې او په شمیر کې غلط شوی و بل ورته وویل چې تیرې مه شماره، همداسې باید سړی راتلونکي ژوند ته پام وکړي او له تیرو نه تیر شي.

32-تیر دفولادو ستن دټانتې.

32-که دیوه سړی دعامې ټولنې سره سر او کاروي هغه باید ډیر پوخ عالم او مدبروي.

33-تیز تا واچاوه غم دې په ماواچاوه.

33-بدیوکس وکړي او اړوي یې په بل.

34-تیر په تیره هیر په هیره.

34-یو تن په موجوده وخت کې زاړه غمونه او زاړه پرهرونه تازه کوي او یا زړې ګیلې یادوي چې په دې ډول زاړه غمونه بیا تازه کیږي.

35-تللی بازپه لاس نه راځي.

35-له چا چې وخت تیر شي بیا هغه نه راځي.

36-تږي په شپیلو نه خړوبیږي.

36-په تشو خبرو څه نه کیږي چې کړنه ورسره نه وي.

37-ته چې موړ شوې ټول جهان موړدی.

37-اوږي او شوم کس ته ویل کیږي.

38-ته خو دجومات وې زه دې هم دجومات کړم.

38-یو کس نیستمن شي او بل هم له ځانه سره نیسمن کړي. یو کس بې کاره شي او بل هم بې کاره کړي.

39-تنکی...... په متیازو سوزي.

39-یعنې باریك او نازولي خلك په ډیر لږڅه خپه اوخوابدي کیږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-40توره کرمی وکړه نوم دفتح خان وشو.

-40یو ترکاڼ و په لړ لیك اولوستو پوهیده، دیو شاعرشعر یې مات گوډ ووایه چې شاعر پرې ډیر خپه شو، شاعر دده دوکان ته ورغی او څه سامان یې چې جوړ کړی و هغه یې مات کړل ترکاڼ په شاعر عارض شو او دغه موضوع قاضي ته ورغله قاضي دشاعر نه پوښتنه وکړه چې دترکاڼ سامان دې په څه سبب مات کړی دی. شاعر وویل: ده زما شعر مات او گوډ ووایه او مادده سامان.

* * *

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ټ)

- 1ټټر يې ورته وواهه.

-1ډاډ يې ورکړ.

- 2ټوټې مې ورته ولاړه نده.

2ټوټې دلرګي کاسې ته وايې يعنې پروا يې نه راځي.

-3ټوپ وهلی نه وهلی.

-3چا جلاب کړي و دلښتې نه يې ټوپ وهلو چې يو بل تن وليد او ورته يې وويل جلاب چې څوك وکړي دلښتې نه ټوب نه وهي. جلابی بيرته راټوپ وهل او دايې وويل.

-4ټول ديوې ونې ښاخونه دي.

-4داشيان ټول يو ډول دي يعنې اصل يې يو دي.

-5ټول سالارزي دي.

-5داخلك ټول من من دي او ځانونه غټ حسابوي.

-6ټول داوښ په شاسواره دي.

-6ټول بې پروا دي او خبروته فکر نه کوي.

-7ټول پردي ډول ته ګډيږي.

-7خپل هنراو نوښت نه لري.

-8ټيپر دسيند نه نشي پورې ايستی.

-8لټ او بې كاره سړی دی.

-9ټول خلك ويده دي زه دې ځانته يادومه.

-9کوم جولاو دشپې يې يو څورکعته تهجدکول خدای تعالی ته يې ويل چې ټول ويده دي او زه دی ځانته يادوم په دې وخت کې بل پرې له تياره ځايه غږ وکړ چې زمونږ شيطاني ورته ولې کوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10-ټاکو اوس زور ولګاوه.

10-کلي کې ټاکو ګډو دخلکو مالونه مړه کيدل اخوند غوښې خوړې، او چورت يې خراب نه و بله ورځ چې داخوند غوا هم مړه شوه نو غږ يې کړ چې دعا وکړې چې ټاکو خوله ولګوله.

11-ټولپشولې په يوه ورځ نه ټکول کيږي.

11-ټول کارونه په يوه ورځ نه کيږي او هرڅه په تدريج کيږي.

12-ټپسان يې له ...... الوزي.

12-ډير مسکين او نيستمن دی.

13-ټټو مې ورته ولاړ نه دی.

13-کومه اړتيا ورته نه لرم.

14-ټټو دي وله چې خاشنه ونه کړي.

14-داديوکس درټلو له پاره ويل کيږي.

15-ټټوان له اسونو سره برابروي.

15-بې کاره له توريالیو سره برابروي.

16-ټيل ماټيل يې جوړ کړی دی.

16-يعنې ګډوډې يې جوړه کړې ده.

17-ټيل وهل او پورې وهل دي.

17-تيرايستل او غلول دي.

18-ټيم خرابوي.

18-وخت ضايع کوي.

19-ټپسانو باچاهي ده.

19-دبې کاره خلکو واکمني ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

20-ټپسان چې وزیران شو.

20-یو پاچاو او ناروغه شوی و طبیب ورته دمرغانو دپاچا غوښه وښوده چې هغه وخوره نو جوړ به شي مرغان به دوبي کې یوې یخې سیمې ته تلل چې دتګ دغه وخت یې هم مقرر تاریخ درلود، دانسانانو پاچا هغې سیمې ته دهر مرغه خواړه ورولیږل او په هماغه سیمه کې یې ورته وشیندل او دمرغانو دپاچا دناستې په ځای کې یې دام کینښود، دمرغانو پاچا دا عادت درلود چې له تګ نه به یې مخکې خپل وزیران دسیمې دترصد او لیدنې له پاره لیږل بیرته به یې چې کله دخیریت احوال راوړ نو بیا به دمرغانو پاچا دخپلو لښکرو سره هغې سیمې ته ورتلو دمرغانو پاچا خپل وزیران لکه بازار او شاهین هغې سیمې ته واستول چې ګوري غیر عادي کارونه ددوی دورتللو په مینه کې پیل شوي دي دټپو سانو له پاره مرداري غوښې تیارې دي دبل هر مرغه مناسب خوراك شته دغه وضعه وزیرانو ته خطرناکه ښکاره شوه او کله چې بیرته پاچا ته راغلل نو ورته یې وویل چې جناب پاچا صاحب حالات ښه نه دي سږکال نه ځو پاچا په ګرمه سیمه کې دوبی تیر کړ، خپه و چې بیا کال ته هغه وخت راغی دانسانانو پاچا بیا هماغسې خواړه دمرغانو له پاره تیار کړي دي دمرغانو پاچا بازاو شاهین ولیږل چې سیمه و ګوري، شاهین او باز بیا بیرته راغلل او خپل پاچاته یې دخطر ناکې وضعې خبر ورکړ داکال هم تیر شو بل کال ته بیا همداسې وضعه وه ټپوسانو خپل پاچا ته وویل چې باز او شاهین خو داځودوبې په تاسو په ګرمۍ کې تیر کړل دمرغانو پاچا خپل وزیران معزول کړل او ټپوس، کچیر او کاغه یې خپل وزیران وټاکل او سیمې ته یې واستول ټپوسانو چې غوښې ولیدې دخوشالۍ نه په ښځو کې نه ځاییدل پاچا ته بیر ته راغلل او ویل یې صیبه وطن سمسور دی، ګل ګلزاردی دیو ډول خوړو څه کمی نشته ځي چې په خیر سره بار کړو او ځو روان شول او سیمې ته ورسیدل ټپوسان په مردارو سر شول بوراګان او بلبلان په ګلانو نور مرغان په خپلو خپلو دانو راټول شول دمرغانو پاچا ته یې چې دناستې په ځاي کې دام یښی و په کې ونښت او دانسانانو دپاچا د لښکرو په لاس کیوتو. او دانسانانو پاچا ته یې وزر ترلی وروست دانسانانو پاچا دمرغانو له بندي پاچا نه پوښتنه وکړه چې زما خو ستا غوښه په کار ده دا دوه کاله مې تاته انتظارو ویست ولې نه راتلې او زما په لاس نه ګیریدلې ویل یې صاحبه وزیران مې پوه او عالمان وو. سیمه به ورته خطر ناکه ښکاره شوه مناسب یې نه ګڼل چې زه دې ورته راشم. هغه مې معزول کړل او دمردارو ټپوسان مې وزیران کړل چې دامې حال شو.

21-ټیله او ټمبه ده.

21-بدحال دی.

22-ټمبل دی.

22-ناپوهه دی لټ دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ث)

- 1ثواب له پاره کلمه ووايه.

-1دخپلې خبرې دتائيد او باورې کولو له پاره.

* * *

(ج)

- 1جادو يې وربانديې کړی دی.

-1يعنې سترګې يې پرې ترلې دي او هره لوبه پرې کيدای شي او څه ورته ويلی نه شي.

-2جامې يې ترې ويستې.

- 2سپك يې کړ.

-3جامې ترې او باسي.

-3سپکوي يې.

-4جاله وان خپله لمده پورې باسي دبل وچه.

-4کامه دسيند پورې غاړې ته پرته ده او نور ټول ننګرهار دسيندنه راپدې خوا دي. دکامه والو به مړی ژوندی دسيند دپورې غاړې له خلکو سره وو نو خلك به ورتلل ځينې جاله وانانو به دکامې دخلکو مزدورې کوله پر ګودر به يې جاله پرته وه او خلك به يې پورې يستل او کله کله به پخپله دجاله وان کورنۍ هم پورې غاړې ته تلله څوك چې به پورې وتل هغو خلکو به دکال په هر فصل کې جاله وان ماما ته غله دانه ورکوله او ډير به يې نازه وه همدارنګه به جاله وان ماما هم دخپلو مسافرو ډير قدر کاوه په ځانګړې توګه دښځمنو يوه ورځ ديوه چاپسې کامې ته له پورې غاړې دمړې او يا دواړه احوال راغلی و کامه وال صاحب ښه قدرمن او درونډ سړی و دکور واړه زړه يې ښه په پرده او سطر کې و په همدې ورځ دجالوان ماما سره هم خپله کورودانه مله وه او هغه هم دکوم عذر او فاتحې له پاره روانه وه. په جاله کې يو ځای دميلمنو سره سپره شوه. جالوان ماما ميلمنې ښځې دجالې په منځ کې ددې له پاره کيښنولې چې کالې يې لامده نه شي او خپله ښځه يې دخيګ يا دشناز په يوه څنډه کښينوله چې پښې يې په اوبو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې لګيدې او ورته ويل يې ښځې ګوډيکه ټينګه ونيسه چې سيند ته ونه لويږي، جاله وان پښې وهلو ته پر جاله پريواته او لمبو وهي خو چې داوبو خپه راشي دجالوان ماما په ښځه لګيږي او لمديږي ك.صله چې په بهسود وکی د جالې نه کيوتل نو دجاله وان ماما ښځه ډيره لمده شوې وه. او دفاتحې ځای يې هم له جالې سره نږدې دپيرورږو په کلي کې دملامزدور مام اپه ځای کې ودجالوان ماما ښځه لمده خيشته ددعا ځای ته ورسيده، کوروالا سره يې دسترمشې نه وروسته خبرې بيل کړې دکوروالاوو ورته وويل: څنګه لمده خيشته راغلې. نو دجاله وان ماما ښځې دنورو ښځو په ځواب کي دا وويل:

_ 5جنت دانډوخر ځای ندی .

_ 5هرسړی جنت ته نه شي ورتلای،يواځې پرهيزګار،مومنان اوښه خلك به ورځي. يوښه مجلس اوغونډې ته هرڅوك نه غوښتل کيږي.

_ 6جنت دمور او پلار دپښو لاندې دی.

_ 6له چاچې.موراوپلارخوښ اوراضي وي دمخې يې رڼاوي.

_ 7جنت دې هم دننګه پور سره برابر کړ.

_ 7ننګه پوردننګرهار دچپليار په ولسوالی کې ديوې ورې غونډۍ دپاسه ديوه کلي نوم دی. ددې کلی يوه انجلۍ په بل کلي کې واده شوې وه . هلته د ښځو په منځ کې دجنت څه بحث شروع شوی دی . ننګه پورۍ انجلۍ د خپل کلي ډير زيات صفت کاوه نورو ښځو ورته وويل داسې ولې نه وايې چې بيخې کټ مټ جنت دی ننګه پورۍ انجلۍ ورته سمدواره وويل چې جنت دې هم دننګه پور سره برابرکړ.

_ 8جنګ په کلي کې ګنجی په غره کې.

_ 8جنګ په کلي کې و او ګنجی خوار حاضرنه و خو خلکوپه جرم کې ککړ باله.

_ 9جګو غرو نو ته ګورې دپښو لاندې ځای نه ګورې.

_ 9يو څوك چې بې علمه او کبرجن وي،بې ځايه ځان لوړلوړ کوي او په ټيټو خلکو ځان جګ بولي.

_ 10جنۍ هلته جنۍ شي چې دمنګي دپسرولو شي.

_ 10يعنې جګنۍ چې منګی په سره کړي د ښځتوب هيله ترې کيږي نو بيايې ما شومه مه بوله.

_ 11جزا دعمل حقه ده.

_ 11هرڅه يې چې چاته رسولي وي دهغه بدله به ويني.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــ 12جواري موتی دی.

ــ 12يوکس داسې کارته ملاتړلې وي چې ګکيدل يې باوري نه وي او تاوان په کې حتمي وي.

ــ 13جوار ګر مې دولت مند نه دی ليدلی.

ــ 13جوارګر چې ځومره پيسې پيداکړي بې ځايه يې لګوي.

ــ 14جواب دګردنه وي.

ــ 14يوڅوك چې چاته څه سوال او ځواب امانت وکړي چې داورسوه نو پرورمېږ يې بارشي او رسول يې پرې حتمي شي.

ــ 15جوار ګر کور نشي جوړه ولی.

ــ 15پيسې نه شي سپمولی چې کور پرې جوړکړي.

ــ 16جولا شوی نه دی بيا نچې پټې.

ــ 16يوکس چې يوکارېې لاسرته رسولی نه وي او د کارپه منځ کې غدراوخيانت کوي.

ــ17جومات ګرم مسافر خوشحاله.

ــ17يوه اړ ته چې د غوښتنې او هيلې سربيره نورڅه هم پيداشي نو بيا خوښ وي.

ــ18جغ په غاړه او جغ غواړه.

ــ18يو کر ګر يا بزګر پټي ته خپل غوايان دقلبې له پاره روان کړي و. بوه يې په پټي کې وه او جغ يې پرغاړه واچوه کله چې پټي ته ورسيده وريادشول چې جغ مې نه دی راوړی چې غوايان پرې په کلبه وترم په منډه کورته راغی ترې هير شوي و چې جغ يې پر غاړه کې و او په دروازه کې ونښت نو په دې وخت کې ښځې يې پرې داغږوکړ:

ــ 19جولا يوه شپه عبادت وکړ دوجې په تمه وْ.

ــ19دلږ کار په مقابل کې دډېر څه غوښتل.

ــ 20جره دکور به دحاله خبر نه دی او کور به دجره.

ــ 20جره توب هم يو څه خوند لري سره دتکليفه او کوربتوب هم خوند لري سره دجنجالونو يو څوك چې په يوه کار کې وي دبل چا کاروړته ښه ښکاري. ديو بل ګټه او تاوان هغه وخت جوتيږي چې دواړه کارونه عملي کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_21جاله هم تیاره ده او ډوډۍ هم تیاره ده.

_21دننګرهار په سیمه کې دبهسودو دولسوالی اړوند دګردي کڅ کلی دی زموږ دکامې او ددی کلي په منځ کې دکونړ او کابل سیند یو ځای بهیږي. ددواړو سیمو خلك چې یو بل کره ورځي په جاله کې سپریږي او بیا ورپورې وځي نو موړی کلی دسیند دکمر په سر پروت دی پخوایې دخلکو مزه چاندانې په ډوډۍ کې نه وه مګر او س ډیر زیات تکړه شوي دي او زمونږ دمجاهدینو به یې ډیر قدر او عزت کاوه پخوا زمانو کې په همدغه کلي کې دکامې یو ځوك میلمه شوی و دکور به په زړه کې داسې وچې دامیلمه خدای تعالی بو ځي، نو پدې وخت کې یې میلمه ته وویل چې جاله هم تیاره ده او ډوډۍ هم تیاره ده.

_22جنګ تریخ دی خو کیسې یې خوږې دي.

22_ چاچې جنګ لیدلی وي هغې ته یې سختې معلومیږي خو کیسې یې مه چاته کوې ډیری خوږې وي خو که په مخاطب داکار راغی خدای خبر که زړه ټینګ کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ځ)

-1ځولې ځولې کيږي

-1سست سست کيږي

-2ځان کې ګوري جهان کې ګوري

- 2ډير -خلك نورو ته د خپل ځان په خير ګوري

- 3ځانته قاضي ته تللی دی

- 3يو کس چې خپل ځان ملامت او پړ نه بولي

- 4ځانه خپله ځانه

- 4هر چا باندي خپل ځان ګران دی ګ

- 5ځان د ټيکی سر مه کوه

- 5يوه معامله چې پيدا شي او ټوله په خپل ځان را اړوي ګ

- 6ځان يې ورپسې ملنګ کړی دی ګ

- 6يعني کار يې ورته ويلی او په همدې پسې ګرځي ګ

- 7ځان يې ليونی کړی دی ګ

- 7د يوه کار پسې شله دی او خامخا يې غواړي ګ

- 8ځان ترې د سپلنې غوندې لوګی کوي ګ

- 8ځان ترې ځاروي ګ

- 9ځان پسې پنډوکې مه جوړوه ګ

- 9ځان پسې خبرې مه جوړه يعني ځان ساته ګ

-10ځان د هر څه شيرين دی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 10خپل ځان له هر څه خوږ وي ګ

- 11-ځان د خپل سیال نه کم مه ګڼه ګ

- 11د کوف او خپلو عزیزانو نه ځان کم مه راوله ګ

- 12ځان چي په ضرور شي نه د زوی شي نه د لور شي ګ

- 12یو سړی چي پخپله په کړاوو کي وي زوی او لور تري هیریږي ګ ځکه چي ښتن تعالی (ج) فرمایی "د قیامت ورځ داسي سخته ده چي ورور د ورور نه تښتي او زوی له مور نه تښتي او د پلار نه هم تښتي او د ښځي نه هم تښتي او د زوي نه هم تښتي یو د بل څنګ ته نه راځي" او هر سړی پخپلو خولو کي ډوب وي ګ

- 13ځانته ترخز وهي ګ

- 13د بل چا په کیسه کي نه دی خپل ځانته ګټه کوي ګ

- 14ځان د کور مشر بولي ګ

- 14ځانته مشر وایي که ثوك يي مني او کنه ګ

- 15ځمکه هغه سوځي چي اور پري بل وي ګ

- 15تکلیف په هغه چاوي چي په کي اخته وي ګ

- 16ځیني ولولي ملا شي ځیني ولولي بلا شي ګ

- 16یعني ځیني خلك چي څه زده کړي عمل پري کوي او خلك يي درناوی کوي او ځیني بي عمله عالمان وي چي هیڅ ثوك يي احترام نه کوي ګ

- 17ځواني د باد سورلي ده ګ

- 17یعني د باد په څیر د سترګو په رپ کي تیریږي ګ

-18ځان ځاني خپله خواري ګ

- 18یعني بي اتفاقي لویه بلا ده چي د کور نه نیولي تر کلي او اولس پوري ټول تبا کوي ګ

- 19ځنګل بي شغاله نه وي ګ

- 19په یوه ملك کي د تکړه خلکو ترڅنګ بي ننګه خلك هم وي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 20ځمکه ښخ دولت دی ګ

- 20جایداد پخه خزانه ده ګ

- 21ځواني یوه نیشه ده هسې نه چې همیشه ده ګ

- 21ځواني هر وخت نه وي ګ

- 22ځنګل د زمرو نه خالي نه وي ګ

- 22په هره ټولنه کې توریالي ، ننګیالي او پوهان وي ګ

- 23ځنګل کې زمري وي ګ

- 23په هره ټولنه کې تکړه خلك وي ګ

- 24ځان له ټول جهانه ګران ګ

- 24ځان له ټولې دنیا نه خوږ او ګران وي ګ

- 25ځولي ځمبولي پاتې دی ګ

- 25ښه او تکړه خلك یې ولاړل ، چټي او بیکاره وګړي یې پاتې دي ګ

- 26ځان ظهیر کړه ، بیا ځان میر کړه ګ

- 26زیار وګاله او قرباني ورکړه پخپله به مشر شې ګ

- 27ځان چې کم عقل نه کړي ، ګټه نشي کولای

- 27یو څوك ځان په ناپوهۍ کې واچوي او د یوه شي پسې ځان ټینګ کړي چې خامخا به یې راکوي ګ نو بیا عاقلان وایي چې څه ورکوه یې ځان ترې خلاص کړی او ور یې کړئ ګ

- 28ځوان د باد په نیلي سیور دی ګ

- 28د ځوان سرعت او جالاکي دومره ډیره وي لکه په باد چې سیور وي ګ

- 29ځان ته یې کولۍ جوړه کړه ګ

- 29ځانته یې ستونزې پیدا کړې ګ کولۍ ډبرینه او ستوغې لارې ته ویل کیږي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 30ځوانان په کار ښه ښکاريږي ګ

30 - ځوانان په زده کړې ، پوهې او همت باندې ښه ښکاري ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(چ)

– 1چاویل ښه پسرلی دی بل وویل غوا زه نلرم زوی مې واښه نه خوري گ

- 1کومې ښځې ته چا وویل ښه پسرلې شوی دی ښځې ورته په ځواب کې وویل غوا او خوسی زه نه لرم گ گ گ او زوی مې واښه نه خوري گ

- 2چاره که د سرو شي څوك يې په ځيگر نه منډي گ

- 2يو شی که ډير ښه شی وي او چاته ترې مشکل پیدا کیږي او تکلیف پيښوي نو څوك به يې څه کړي گ

- 3چاره او غوښه شول سره گ

- 3يعنې مخالف شول سره گ

- 4چاره يې ورته په مری کيښو ده گ

- 4راگیر یې کړ یعنې اړيې کړ گ

- 5چانه کمیس ورك شو بیایې ویلې هسې هم را باندې لنډ و گ

- 5وسعه يې نه کيده چې پيدا يې کړی نو د مجبورۍ له مخې يې دا وینا په خوله راغله گ

- 6چا ویل چې پوزه دې پيته ده هغه ويل چې باد به پرې وځي گ

- 6يو څه بې ارزښته گڼل

- 7چراغ چې په کور کې بليږي صحرا ته حاجت نشته گ

- 7چې خپل کور ته يې گټه رسيږي بل ځای ته اړتيا نشته چې پسې يې یوسې گ

- 8چرگه مې ناجوړه ده بانه مې ورته جوړه ده گ

- 8د يوه کار د کولو له چې د چا يې زړه وي گ هسې يوه پلمه په لاس ورشي نو بیا پرې ډاډه ورځي گ

- 9چرگ چې زلمی شي په بلې ورو، وروقد مونه ږدي چې را لاندې نشي گ

- 9لنډا که او نادیده کسان چې يو څه پيدا کړي ځان ورته ډير غټ او قوي ښکاري گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 10چرمښکۍ وايي مونږ او مارانو دا سړی خوړلی دی گ

- 10په یوه ځای کې یو کس مار چیچلی و او بیا مړ شوی و خلك پرې د جنازې له پاره راټول وو گ پر لاره یو سړی روان و او دې گڼې گوڼې ته یې ودا شوه نو له ځانه سره یې وویل چې دا انسانان څنگه را ټول شوي دي نو په دې وخت چرمښکۍ ور غږ کړ چې موږ او مارانو سړی خوړلی دی گ یعنې یو سړی چې پخپله تورزن نه وي او د بل په توره ځان ښیي گ

- 11چرته چې سړي وي هلته بلا نه وي گ

- 11چرته پوهه وي هغه خلك به اباد او خوښ وي او هره ستونزه به یې حل وي گ

- 12چرته چې سور ږیری وي هغه به شاه گل یې گ

- 12ملا شاگل یو سړی و چې ږیره یې سره وه بله ورځ یوه کلي ته یو سور ږیري سړي څه د بینجارگۍ سودا راوړې وه او د کلي په مخ کې یې غږ وکړ چې سودا ده سودا کوچنیان ورته را غونډ شول او یو بل ته یې ور غږ کړ : هلئ راشئ چې ملا شاگل بینجاره شو ، نو بیا یوه سپین ږیري ماشومانو ته وویل چې چرته سور گ گ گ

- 13چرگ چې څومره غټیږي کونه یې تنگیږي گ

- 13ځینې خلك چې څومره شتمنیږي هومره بخیلیږي گ

- 14چې اوربشې خروار د روپۍ شي د خره په کې لپه ده گ

- 14خوار او غریب سړي ته څو قدر نه ورکوي او په ټیټه سترگه ورته گوري گ په ویش او تقسیم کې بې کاره او خراب شي د خوار په برخه وي گ

- 15چې اجل یې راغلې وي که لقمان یې پلار شي هم مري گ

- 15د چاچې عمر تمام شو په درو او درملو نه کیږي گ

- 16چې اوبه تر مرۍ ورسیږي زوی او لور تر پښو لاندې کیږي گ

" - 16زوی او لور تر پښو اوبه تر حلقه

فراموش په بیلتانه ځان او جهان شه "

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ځناور په سيند پورې واته او بچی يې په غيږ کې و ځومره چې په سيند ور ګډېده سيند به ژوريده او اوبه به دده د بدن پورته راتلې ، کله چې اوبه يې سينې ته راورسيدې بچی يې پر اوږه کښيناوه ، کله چې اوبه اوږو ته راورسيدې بچی يې پر سر کښيناوه ، بيا چې يې کله اوبه خولې ته راوسيدی بچی يې تر پښو نه لاندې کړ او خپله پرې ودريده او خپل حلق يې د اوبو نه پورته شو ګ

- 17چې خدای(ج) يې رغوي د منګي اوبه دارو شي ګ

- 17د يو چا زوی ناروغه و او په ډيرو طبيبانو يې ګرځولی و ، خو هماغسې ناروغه و د کور خلکو يې ډير په پرهيز ساته ناروغ پخپله طبعه خوړل او ځښکل نه شول کولای ، مور به يې اوبه هم نه ورکولې، بله ورځ يې مور چرته تللې وه او ناروغه هلك د منګي پورې ځان وررسولی و د يخ او شنه منګي نه يې ښې ډيرې اوبه وځښلې او له دې ورسته ورو ، ورو هلك مخ په ښه کيدو شو، او خپلې مور ته يې هم حال ويلی و ، مور به يې د منګي اوبه ورکولې ، نو هلك روغ رمټ شو ، نو بيا به يې چې له مور نه چا پوښتنه وکړه چې دا هلك په څه روغ شو مور به يې ويل : چې خدای (ج) يې رغوي د منګي اوبه دارو شي ګ

- 18چې ځې ځې ابازو ته به راځې ګ

- 18پخوا سرکونه او پلونه نه وو هر خوا چې به سړی ولاړ نو ابازو ته به راتلو ځکه چې جاله دلته ګرځيده او بل خوا لار نه وه ګ

- 19چې د کوچيانو امامت يا ملايي يې کړې وي يو ليمڅی وړی به يې خوړلې وي ګ

- 19د کوچيانو کار او بار مالداري ، د ميږو او پسونو ساتل دي ، چې ميږې او اوزې ولوشي په شودو کې هم ويښتان لويږي ، په شمبره کې هم ويښتان وي چې کرت ترې جوړوي ، ښځې چې اوږه لمدوي هغه کې هم وړی ورلويږي لنډه دا چې د خوراك په هر ځيز کې ويښتان ورلويږي ، کال چې تيريږي نو سړي يو ليمڅی وړی خوړلی وي ګ

- 20چې په خندا يې خورې ويې خوره ګ

- 20يو ګيدړ کلي ته راوښتی و او د چرګانو په کوټنۍ ورننوتی و چرګانو ټغ پغ شروع کړ او په دې وخت کې يې خاوند راويښ شو او سوباړی يې راواخيست او په کوټنۍ کې يې ګيدړ را ايسار کړ او دبی يې دننه دې کوټنۍ ته پسې ور ننويست او ګيدړ يې پرې چوخاوه ، ګيدړ خوله چينګه کړه او داړې يې ښکاره شوې نو دې وخت کې ورته سړي وويل څه چې په خندا يې خورې ويې خوره ګ

- 21چې غاښ مې و هډوکي نه وو چې هډوکي شته غاښونه نشته ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

21 - چې ځواني وه نعمتونه نه وو اوس چې نعمتونه ډير شول ځواني نشته ګ يا چې قوت او قدرت و په هغه وخت کې کارونه نه وو چې کار پيدا شو قوت او قدرت نشته ګ

22 - چې په نڅانه پوهيږي وايي حويلۍ کږه ده ګ

22 - څوك چې په کار نه پوهيږي بې ځايه پلمې جوړه وي ګ

23 - چې غل نه ځي مل دې ځي ګ

23 - چې يو ناپوهه د خپل جهل نه نه تيريږي شرمول او بې عزتي کوي نو پوهان دې ورته يو څه تير شي ګ

24 - چې و دې کړه پخپله ، ګيلې څه ته کړې له بله

24 - يو کس پخپله يو کار ورانوي او خرابوي او بيا ګيله له بل نه کوي ګ

25 - چې پړانګ دې ويشتلی نه وي پوستکی يې مه خرڅوه ګ

25 - مخکې د يوه کار د کولو نه مزدوري او انعام غواړې ګ

26 - چونۍ ته يې اور اچوم ګ

26 - يو ملا واعظ کړی و او د اوريدنکی کور جومات ته نږدې و ملا پخپل واعظ کې ويلي و ، که څوك خپلې ښځې سره د سنت معامله وکړي لکه يو کافر چې مړ کړي ، ښځې دا خبره اوريدلې وه او خپل ميړه ته يې وکړه چې په سنت څملاستلو باندې خو ملاصيب دومره ټينګار وکړ چې په يو وار څملاستلو باندې په جهاد کې د يو کافر د قتل ثواب ورکول کيږي سړي کړه ډيره ښه ده او څو شپې يې سر په سر کله يو کافر واژه او کله دوه کافران په دې قتلونو ور تنګ شو ګ بله شپه ورته ښځې بيا وويل چې سړيه راځه چې کافر مړ کړو سړی ښځې ته وويل چې ښځې يو اور لګيد راوړه ښځې ورته کړه څه پرې کوې ، له ډير ټينګار نه وروسته يې ورته وويل چې په تاکې خو بيخي د کافرو چونۍ ده او دې چونۍ ته يې اور اچوم چې ځان ترې خلاص کړم ګ

27 - چې بچي وي هم غم دی چې نه وي هم غم دی ګ

27 - اولاد هم تکليف دی هم راحت ګ

28 - چې زوی دی په سوال عادت کړ بيا يې مه منع کوه ګ

28 - يو سړي به خپل زوی ځان سره خيراتونو ته بيولو او بيا خلکو ورته پيغور کا وه بله ورځ په يوه کلي کې خيرات و او دې سړي پسې هم خبر راليږل شوی دی سړي خپل زوی په کور کې وتړه او خپله د خيرات په لورې ور روان شو ، چې دې زوی ته يې هم د خيرات او کور واټن ور معلوم و ، نو په دې وخت کې به هلك ويل چې ياره پلار به مې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس له هغې فلانکۍ ونې نه تير شوی وي ، د فلانکي ماما د کور نه به اوښتی وي ، اوس به د خيرات ځای ته رسيدلی وي اوس به په کټ کې ناست وي اوس به يې کوزه او چلمچي راوړی وي ، دسترخوان به يې غوړولی وي ، خانك به يې پرې يښی وي ، او اوس به يې کپ را خيستی وي او په خوله کړی به يې وي ، ناڅاپه هلك خوله بيرته کړه چيغه يې کړه او ځای په ځای وغځيد گ

- 29چې ډنگ شي دابۍ گوډۍ د ځنگ شي گ

- 29يوه سوالگره ښځه وه چې هر چيرې به يې د ډول ډمبك اواز واوريد ، نو بيا به يې خپل گوډۍ تر ځنگ کړ او ځان به يې د خوښۍ ځای ته رساوه چې څه راوړي گ

- 30چې ځوان وم همداسې تېزن وم گ

- 30يو سړی و د شپې په تياره کې په لاره روان دی او شاته يې پام نه دی او باد ترې ولاړل او ويې ويل هئ هئ ځوانۍ او پخپله مخه روان دی چې بيا ترې باد ولاړل او بيا يې کړه هئ هئ ځوانۍ څوگامه چې نور هم ولاړ بيا يې باد خوشې کړل او دا ځل يې دا وويل چې ياره زه چې ځوان وم همداسې گ گ گ وم گ

- 31چناق يې د لخوا دی گ

- 31پخپله خوښه يو شي غواړي گ

- 32چې په تمه د سورو شي هغه پاتې په ميرو شي گ

- 32د بل چا ښوروا ته ډوډۍ ماتول اخر سپوره پاتې شي گ د بل چا د امکاناتو په تمه بايد سړی نه شي گ

- 33چې وې غواړې په خوله نو وبه يې خورې په څه

- 33شی هغه خوند کوي چې پرته له غوښتنې يې چاته ورکړی گ

- 34چې نه دې وي له موره ورته مه وايه چې وروره گ

- 34چې خپل ورور نه وي بل هومره ظهر نه وي گ

- 35چې تيندکونه وخوري نو هوښيار شي گ

- 35چې تيروتنې وکړي نو بيا سړی تجربه او هوښيار شي گ

- 36چې نه ځې په شابه دې کړم چې نه يې خورې څه به دې کړم گ

- 36د پوهې او سړيتوب ځای ته به دې بوځم او چې ته ترې سړيتوب او پوهه نه زده کوې نو زه به څه وکړم گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 37چې يوه شپه يې تر منځ وي د هغې بلانه مه ويريږه گ

- 37د يوه مشكل د پيښېدو ترمخه چې څه وخت وي نو د حل لار ورته پيدا كيږي گ

- 38چې د شير غشي بوټي نيسي ټنيګ يې نيسه گ

- 38ځوك د يوه قوی مخالف سره په مقابل كې وي نو ټينګ عزم او ښه تابيا دې ورته كوي گ

- 39چې ګوړې او كونځلې خورې رنګ يې معلوم وي گ

- 39چې د چا ژوند ښه وي غمونه او انديښنې يې لږې وي په رنګ كې يې د خوښۍ نښې وي گ گ

- 40چې په غوشايا نو يې زيره نشې په غوړو به يې غوړه نشې

- 40چې تكليف اوكړاوو ونه ګالې دراحت هوساينې تمه مه كوه گ

- 41چې بخت واوړي پردي بدور پورې خلك تړي گ

- 41چې سړی خوار شي د هر چا لاس پاكی شي او هر سړی پرې خپله بده وراړوي گ

- 42چې بخت كوته شي تندی تل ټكرې خوري گ

- 42چې برخه خواره شي مصيبتونه پيدا كيږي گ

- 43چې غوښه وسوځي د پيتو نه ښه ده گ

- 43دا ډيرې ماناوې لري يوه يې داده چې يو كارګر ، هوښيار او پوه كس كه ډير له خپل قوت نه ولويږي ، خو بيا هم د ناپوهه او د بې كاره كس نه ښه او غوره وي گ

- 44چې هوږه ونه خوري د خولې نه يې بوی نه ځي گ

- 44ځوك يو كار پخپله ونه كړي بل يې پسې نه وايي گ

- 45چې نه كار هلته څه كار گ

- 45چې يو كار د يو سړي پورې اړنه ولري بايد چې و يې نه كړي گ

- 46چې خاورې اخلې د لوی ډيران نه يې اخله گ

- 46د لنډاك او كم اصله نه څه غوښتل يا څه پور كول گ يا د كوم بل كار احتياج كول دا غلط كار دی يعنې ، ناسته پاسته او دوستي ، لويو او پخو خلكو سره كول په كار دي گ

Download from: ketabton.com

- 47چرسي نيم سړی دی گ

- 47ځکه چې نيم عمر يې په نيشه کې تيريږي ، کارونه او خبرې يې کاوا که وي گ

- 48چې زوی و ژاړي مور تی ورکړي

- 48که اړشوي نو له چا مرسته وغواړه گ

- 49چې پتۍ خورې مولي به زعمې گ

- 49هغه څوك چې وريجې نه لري او غواړي چې وريجې وخوري او پيدا کيږي نه دا زياتره په للمي سيمو کې لکه د مومندو په سيمه کې به خلکو اوربشې لمدې کړې او يو څه موده به پرې تيره شوه او د اوربشو پوستکي به را ډډ شول بيا به يې په بغرۍ کې څه ومښلې او پوستکي به ترې جلاشول او هغه به يې بيا د غټو وريجو په شانته په کټيو کې پخې کړې او بيا به يې د مستو او يا د شمبړو سره خوړلې ، چې هضمول يې ډير گران وو ، د بټوخوړونکې به يې قبض کړ نو بيا به خلکو دا پورتنۍ وينا کوله گ

- 50چې په شاتو مري په زهرو دې مړ نشي گ

- 50چې يو کار په اسانه کيږي سختۍ ته يې اړتيا نشته گ

- 51چې خان يې په ياران يې گ

- 51سړی په دوستانو او انډيوالانو باندې سړی کيږي گ

- 52چې سيپو شومه نو پوه شومه گ

- 52د يوه شتمن نالوستي سيف الرحمان نوم و ، ښه ديره او ډنډه يې درلوده بې کاره او بې روزگاره خلك به دده په ديره مدام راټول وو او د سيف الرحمان ستاينې به يې کولې او دده چرگان او پسونه به يې خواړه ځمکې ، جايدادونه او ټوله شتمنې يې په دې بی کاره خلکو وخوړله او خلاصه شوه او پخپله سيف الرحمان خان ډير غريب او نورو ته اړ شو ديره او ډنډه يې ولاړه او بې کاره خلکو هم ورسره اشنايي او ناسته پريښوده گ او بيا دغو خلکو سيف الرحمان د سيپو په نامه باله گ سيف الرحمان چې د سيپو له نامه خبر شو نو بيا يې دا وويل يعنې وروسته بيا عقلمند شو گ

- 53چې څوك خوب کوي مينښه يې نرکټي زيږوي گ

- 53دوه گوجران پيښور ته تللي وو چې بلار بې مينښې واخلي او کورونو ته يې راولي د اټك نه کښته ذگوندلو په منډيې کې دواړو يو شان مينښې واخيستې چې د لنگيدو نيټې يې هم نږدې وې د ډيره مزله وروسته ته په يوه ځای

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې پرې شپه راغله يو گوجر ويده شو او بل يې ويښ و په دې کې دواړه ميښې لنگې شوې ، د ويښ گوجر ميښې نرکټۍ وزيږوه او د ويده گوجر ميښې ښځه کټۍ وزيږوله ، ويښ گوجر په منډه ، منډه مخکې له دې چې مېښې خپل بچې وپيژني خپل نرکټيی يې د هغه د ميښې مخې ته ورواجوه گ دواړو ميښو کټې وڅټل پاك او صفا يې کړل کله چې د سبا رڼا ولگيده او ويده گوجر را ويښ شو چې گوري دده د مېښې سره نر کټی پروت دی ، د ويښ گوجر نه يې پوښتنه وکړه چې زما ميښې نرکټی زوکړی ؟ هغه ورته فقط همدا وويل چې څوك خوب کوي ميښه يې نرکټي به زيږوي

- 54چې فيلان کوي فيل خانې به لري گ

- 54څوك چې غټ کارونه کوي د غټو کارونو له پاره به خپل ترتيبات نيسي گ

- 55چې شونگ يې کړ کړی ته يې مه پريږده گ

- 55شونکړی د کونړ په ولايت کې دي و ځای نوم دی د شونکړيوالو د يوه بل ټبر سره د ښمني وه ، نو چې شونکړيوال به پرې ور پيښ شول هغه خلکو به يو تکليف ور رساوه او هغه مخالفو خلکو يې شونکړيوالو ته يو مصلحت وکړ چې شونکړيوال مو چرته ليدل چې پرينږدئ دومره سخته پريکړه يې وکړه چې هيڅ تحقيق به ترې نه کوئ چې دومره د چاله خولې نه ووتل چې شونك نو بس گوزارونه به پرې کوئ چې کړی درنه ونه وايي گ

- 56چې تللي بيرته نه دي راغلي گ

- 56دا زياتره د مړو په هکله ويل کيږي خو کله د ژونديو د کارونو په هکله هم ويل کيږي چې يو کار ترې تير شي گ

- 57چې په کور کې لرگي وي ليوني غرونو ته ځي گ

- 57چې پخپل کور کې يو شي او يا يو کار پوره کيږي يا بسی کيږي بل ته اړتيا نه شته گ

- 58چې دښمن دې خر شو هم پرې مه سپريږه گ

- 58له ميرڅي او دښمن نه د ښيگڼې تمه لرل ناپوهي ده گ

- 59چې خر دې د خره نه کم وي غوږ يې غوڅ که گ

- 59سيال بايد چې له خپله سياله کم نه وي گ

- 60چې ښه تعميرونه دي هم د سوداگرو دي او چې خراب کورونه دي هم د سوداگرو دي گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 60سوداګر ډېره ګټه کوي او ځان ته د هستوګنې ښه ځايونه جوړوي او کله چې ښه ډېر تاوانيان شي او ترديږ چې د کور لاړي او تيران يې خرڅ شي ګ

- 61چيرته چې زړه ځي هلته پښې ځي ګ

- 61هر څه د زړه په مينه کيږي ګ

– 62چې ونډې خوري هغه خپلې پنډې خوري ګ

- 62پخوا قصابان لړ وو او په هر ځای کې نه وو او اوس هم په ځينو غرنيو سيمو کې همدا حال دی د کلي د خلکو چې به غوښې ته زړه وشو ، کليوال به راټول شول او يو څاروی به يې په ګډه واخيست او حلال به يې کړ ګ او ان تر لري پورې به يې سره وويشل او په کومو پيسو به چې څاوری اخيستل شوی و ، نو پيسې به هم په هماغه ډول د برخې په اخيستونکی پسې تللې او دې حلالې ته ونډې ويل کيده ځينو خلکو به چې ونډې خوړله او د پيسو خلاصولو توان به يې نه و نو بيا به يې دا ويل ګ

- 63چې شرم کوي بيا شريعتونه کوي ګ

- 63يو سړی د خپل دوست او اشنا سره يو دنياوي معامله کوي او د شرم او حيا نه ورسره غوڅه خبره نه کوي ، او د سند په اخيستلو کې بې پروايي کوي ، چې د مودو په تيردو باندې با هغه دوست يا ناداره شي او يا په څه خبره زړه بدی شي او په ورکړې مال باندې خيټه واجوي ، بيا منکر شي او يا څه بله پلمه را جوړه کړي او ان سريې تر قاضي او محکمې ورسيږي ګ

- 64چې د قاضي سره دی شريعت شي فيصله په چا کوې ګ

- 64د يو چا د داسې کس سره دعوه شي چې ددغې دعواوې واك دده د مخالف په لاس کې وي نو ده ته به څه ګټه ورسيږي ګ

- 65چې ښه ونکړې بد نشته ګ

- 65ښه کول ښه کار دی خو د ځينو خلکو سره چې ښه وکړې نو بيا په مقابل کې بد کوي ګ

- 66چې ښه کوي بد به ګوري ګ

- 66څوك چې له بدو خلکو سره ښه کوي نو له ځان سره دښمني کوي ګ

- 67چې مور ميره شي پلار پلندر شي ګ

- 67د پلار پخوانۍ مينه بيا د خپل اولاد سره نه وي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

68- چې په غوجل دې لوی شو غاښ یې مه ګوره

68- په کور او اولس کې دې چې څوک را لوی شول حالات یې تر چا تا ته ښه جوتیږي ګ

69- چې سر حیات وي خولۍ ډیرې دي ګ

69- چې سرې ژوندی وي د ژوند اسباب ورته څښتن تعالی پخپله برابر وي ګ او نکل یې داسې دی:

یو سړی و او خولۍ یې په ګرانه بیه اخیستې وه ، په جاله کې ناست و، او جاله داوبو څپو کنګس خوره کړه نو په دې وخت کې د سړي خولۍ په اوبو کې پریوته او سیند لاهو کړه ، خاوند یې ډیر خپه شو د ډاډ او تسلې له پاره ورته چاوویل چې خیردی چې سر ژوندی وي خولۍ ډیرې دي دا اوس یو عام متل دی او هر څوک چې زیان ووینې نور یې ورته د ډاډ او تسل له پاره وایې ګ

70- چې رښتیا راځي درواغو به کلي وران کړي وي ګ

70- د درواغجنو په خبرو که باور وشي نو کلي به وران کړي ګ

71- چې باد نه وي ځانګې نه ښوریږي ګ

71- چې کار نه وي شوی اغیز یې نه څرګندیږي ګ

72- چرګ په ډیران مه ګوره په کاسه کې یې ګوره ګ

72- د سړي رنګ او جامې ته مه ګوره ورتیا او پوهې ته یې ګوره ګ

73- چې نور خلك یې په لښکر کوي توریالی یې په یو سر کوي

73- یو کار وي چې د ډیرو خلکو په قوت کیږي مګر داسې وګړي هم شته چې دا سخت کار په یوازې ځان وکړي ګ

74- چې تل یې غره وي یوه ورځ به یې ورو ي ګ

74- چې هره ورځ ګواښیږي یوه ورځ به یې شل کړي ګ

75- چې خوله ګړیږي زړه بدیږي ګ

75- ځینې خلك بې سوچه خبرې کوي او بیا پرې د خلکو زړونه بدیږي ګ

76- چې نه دي ګړیدلي هغه نه دي شرمیدلي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 76په ګړاري کې ځينې وخت د چاله خولې داسې خبرې هم وځي چې ويونکي ته شرم شي ګ

- 77چې غنم کرې غنم به ريبې چې اوربشې کرې اوربشې به ريبې ګ

- 77ځوك چې هرڅه کوي د هغې ګټه او تاوان به ويني ګ که ښه دې وکړل نو بدله يې ښه ده او که بد وو نو جزء يې بده ده ګ

- 78چې ماما سر ګر وي د خوري تمه کيږي ګ

- 78د خور د خپل ورور سره برخه او بنده وي نو ځکه ورته خوريونه سترګې په لار وي ګ

- 79چې وچولی دې خپل وي پسرلی به په تاتل وي ګ

- 79که قسمت او برخه د يوه کس ښه وي نو تل به ګلزار او ښيرازه وي ګ

- 80چې ژوند وي ديدن کيږي ګ

- 80انسان چې ژوندی وي ليدل ، کتل يې ناشوني نه وي ګ

- 81چې مور دې وي ادکه په صفت به دې واده که ګ

- 81چې غمخور لرې د غمونو پروا مه کوه ګ

- 82چې لرشي او بر شي په ميرې ور برابر شي ګ

- 82يو سړی و او پلار يې بله ښځه کړې وه خو دا هلك يا پخپله نازولی و او يا پرې غښتلی و نو هر چاته چې به په غصه شو نو پخپلې ميرې باندې به يې ډب او ډوب پيل کړ ګ

- 83چې خدای(ج)يې ورکوي په باغ مرزاکې يې هم ورکوي ګ

- 83باغ مرزا په لغمان کې د يوه کلي نوم دی ګ يو سړی ډير نستمن او ناداره شو د خواری له پاره هندوستان ته ولاړ او يو کال نيم خواري يې وکړه او بيرته خپل کور ته راستون شو او ښځې يې ترې پوښتنه وکړه چې څه دې راوړی ګ سړی يو څه پيسې ميسې راوړې وې خو د نشت په حساب وې او ژر خلاصې شوې بيا ښځې اړويست چې د خواری ، مزدوری پسې به ځې سړی بيا د هندوستان په تکل روان شو، چرګ بانګ مهال چې له کوره ووت او يو څو ګامه ولاړ هميانی يې په پښه بنده شوه او پسې راتيت شو چې څه مې په پښه کې ونښتل چې خلاص يې کړم چې ګورې هميانی له طلاو ډکه ده او همداسې يې تر شا کړی او د کور په لورې روان شو د خپل کور ور يې وټکاوه ښځه يې لا بيرته تر کټه نه وه تللې راوګرځيده او غږ يې کړ چې ځوك يې ميره يې ور غږ کړ چې زه يم ، ښځې يې کړه ولې بيرته راوګرځيدې څه درنه پاتې دي سړي کړه ښځې هيڅ رانه پاتې نه دي ، ښځې يې بيا ور غږ کړ ولې هندوستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته نه ځي سړی ورته په خوښۍ او خندا وويل خدای(ج) يې چې ورکوي په باغ مرزاکې يې هم ورکوي او که نه يې ورکوي په هندوستان کې هم نشته او شرنګ شو چې کټ کې يې هميانۍ ګوزاره کړه ، ښځه يې هم خوشاله شوه او سمدواره يې ډيوه بله کړه ګ

84 - چې ټکر ونه خوري نه سړی کيږي ګ

84 - چې ستونزې او سختې په سړي رانه شي عقل يې سرته نه راځي

85 - چې شل مړه نه کړي نه ډاکو کيږي ګ

85 - څوک چې په بدکاريو باندې هميشه والی وکړي اخر د بدکارانو مشر شي ګ

86 - چې پخپله درونډ نه وي په بل نه درنيږي ګ

86 - د هر سړی عزت او دورندوالی پخپل لاس او اختيار کې دی ګ

87 - چې شوريږي نو ډوبيږي ګ

87 - په پلنديو او بوختو کې چې سړی څومره شوريږي هومره ښخيږي ګ

88 - چې په تورو شپو تللي بيا چانه دي ليدلي ګ

88 - يعنې د تورې شپې مدعيان نه جوتيږي ګ يا په بله مانا بې باکه ناسته پاسته سړی هلاکوي ګ

89 - چې زور او زر لري څه يې غم دی ګ

89 - څوک چې هر څه لري د چاڅه پروانه ساتي ، زياتره يې کبرجن وي ګ

90- چې زه غل شومه سپوږمۍ راوخته ګ

90- چې زما دې کار ته زړه وشو نو حالات بدل شول ګ

91 - چې موږ شو ډانګ يې کيښود ګ

91 - چې غوښتنه يې تر سره شوه نور سوړ شو ګ

92 - چې روټه خوري د خپلې ګ ګ ګ سره دې مصلحت کوي ګ

92 - چې څوک يو کار کوي پايله دې په پام کې نيسي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 93چې را خيږي په ميرزاخيلو او وليږي په ثمرخيلو په ما يې نه پيايي او چې را خيږي په سله لا او وليږي په مولا بيا يې ځاځيو پيايي ګ

- 93زموږ د کامې په ميرزاخيلو کې به خلکو په پا دوان باندې د غواوو پاده څروله ((په قندهارۍ اصطلاح يعنې ګوروان)) خو چې ژمې به شو او کامې ته به پاسني خلك د کرديز ، لوګر او د کابل نه کامې ته د مزدورۍ له پاره راغلل ، نو هغوی به په ډير کم څه باندی مزدوري کوله نو ميرزاخيلو به بيا په دې وطنې سړي باندی پاده پوولة او چې دوبی به شو بيا به يې ميرزاخيلي پادوان ته ويل چې اوس پاده پياوه ګ ډير کلونه تير شول بل وار چې بيا پسرلی شو او پاسينو کډې وکړې . ميرزاخيلو د مرزاخيلو پاده وان ته وويل چې راشه او پاده وپيوه هغه وويل چې نه يې شم پوولای دوی ورته ويل ولې ؟ بيا پادوان ورته دا کړه :

- 94چې شپه تياره شي ميلمه ليوه شي ګ

- 94ميلمه د خوراك په وخت کې د کوربه په نشتوالي خوش وي ګ

- 95چې ځوان ومه د انجينو پيزوان ومه چې زوړ شومه د انجينو پيغور شومه ګ

- 95چې شتمن او قدرتمندوم د هر چا ښه يسيدم چې نستمن شوم اوس د خپلو بديسم ګ

- 96چې بخت يې ښه شي پردي ښه ورپورې خلك ترې

- 96مطلب دا چې سړی طالعمند شي بيا يې په اوبو کې هم ډيوه بليږي ګ

- 97چې سړي لري غوړي به خوري ګ

- 97چې څوك ميړونه ولري هرڅه کولای شي ګ

- 98چې زر لويږي زر به ورك کيږي ګ

- 98هر شي چې سريع او چوست وي ، ورکيدل يې هم سريع او چوست وي ګ

- 99چې نه لري سړي نه دې قرت خوري نه غوړي ګ

- 99چې سړي نه لري د دنيا د ښاديو ، خوشالۍ او راحت نه دې لاسونه ومينځي ګ

- 100چې نه يې کړي حبيب څه به وکاندي طبيب ګ

- 100چې څښتن تعالی(ج) نه وي غوښتي هغه نه کيږي ګ ما (ياسيني) خپل پلار د (13362) لمريز کال د د لوې په مياشت کې چې موږ په ګونډی هيواد کې مساپراو مهاجر وو ، نوموړی مې د علاج او معالجې له پاره يو تکړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځپوته اسلام اباد ته بوته ، چي ډاکتر خپل شخصي کتنځی او څو بستريزه روغتون يې درلود او په هغې کې مو پلار بستر کړ ، د داکتر د ډير کوښښ باوجود پلار مې بيا هم روغ نه شو ګ نيمه شپه ده او ډاکتر راغی چې هغه انګريزی ويله او زه يې په ژبه نه پوهيدم ګ مطلب يې دا و چې ويل يې زه خو خواري کوم خدای(ج) به دې جوړ کړي بيا مې ارواښاد پلار دا متل ووايه چې نه يې کړي حبيب څه به وکاندې طبيب ګ نو ډاکتر پوښتنه وکړه چې مريض څه وويل او يو کس ورته همدا خبره وژباړله داکتر قلم را واخيست او دا متل يې له ځان سره وليکه چې البته دغه د پښتو ژبې ډير لرغونی متل دی ګ

101 - چرګ بيل شو او ډونګه يې بيله شوه ګ

101 - يو څوك د يو بل کس مخالف وي خو د مخالف د خپلوانونه ، يو کس ته دی څه تکليف وررسوي نو ده ته يو کس وايی چې دا خو هغه نه دی او بيل کس دی نو په دې وخت کې دی ورته وايی چې ماته ټول يو شی دي ګ

102 - چالاکي د شيطان کار دی ګ

102 - يو کار بايد چې سرې په تدبير ، حوصله او په قراره سينه وکړي او تلوار په کې ونه کړي ګ

103 - چې خپله يې زده نه وي ، د بل دې ومني ګ

103 - چې په څه نه پوهيږې له بل چانه ځان پوه کړه ګ

104 - چې کابل نه خوري بد پرې مه وايه ګ

104 - يو څوك دې د يو ښه شي او يا ښه کار بد نه وايی ګ

105 - چې ډوډی خوري، پيشوګانو ته تيسري اچوي ګ

105 - ډير شوم او بخيل دی ګ

106 - چې په سر يې ګرځوې د سر په کنډولي کې به اوبه درکړي ګ

106 - د چا چې خپلې اندازې نه زيات درناوي او قدر وکړې نو بيا دې په سر درخيږي ګ

107 - چې دولت ته ځان سپی نه کړې، دولت نشې ګټلی ګ

107 - ځينې کسان چې د دنيا د ګټلو له پاره ځان سپك نه کړي دنيا نه شي ګټلای ګ

108 - چې غاپي ليونی نه دی ګ

108 - ليونی سپی داسې عادت لري چې نه غاپې او خپله لکۍ ټيټه وړي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 109چې نصيب خوار شي شپه او ورځ پرې يوه شي يعنې راحت يې ورك شي ګ

- 110چا د مور خيټه کې څه نه دي زده کړي ګ

- 110هر څه په تجربه او ليدلو زده کيږي ګ

- 111چې لوخی ډك شي اوبه ترې توئيږي ګ

- 111چې سړی خو نپوره شې او حوصله ختمه شي نو بيا كار خرابيږي ګ

- 112چې پښتو کوې ، بيابه يې ګالي ګ

- 112څوك چې بې ځايه ننګ او غيرت کوي نو ځان دې ټينګ کړي ګ

- 113چې خاوندېې ستوان خوري سپي ته به څه واچوي ګ

- 113چې يو کس پخپله څه نه لري بل ته به څه ورکړي ګ

- 114چې د اختر جامې دې دادي د اخيږ به دې کومې وي ګ

- 114چې ته داسې يې دا نور به دې لا څنګه وي ګ

- 115چې د بل سپيږه يې نه وي ليدلې خپله سپيږه ورته تندر ښکاري ګ

- 115چې د بل قوت وګوري خپل ورته هيڅ ښکاره شي ګ

– 116چې خپله چا وهل نه وي خوړلي ، د بل وهل ورته ساعتيري ښکاري ګ

- 116چې خپله درديدلی نه وي د بل ورته هيڅ ښکاري ګ

- 117چې په دښمن دې لاس برشو ، اسره ورته مه کوه ګ

- 117چې د يوه کار په کولو دې لاس برشو ګوره ورته مه ګ

- 118چې د ستار ترې په شمار دي ګ

- 118سړې په انسانانو کې ډير لږ دي ګ

- 119چې سترګې توروم هم تاته ، چې شونډې سرې کوم هم تاته ګ

- 119هر څه د خپل وطن او دين له پاره کوم دا د دوست او خپلوانو له پاره هم کارول کيږي لکه زه چې هر څه کوم ستا د خوشالۍ له پاره يې کوم : او کيسه يې داسې ده : يو بې عقله سړی و چې کله به يې ښځې سترګې تورې کړلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم وهله به يې او كه شونډې به يې سرې کړې هم به يې وهله لنډه دا چې هر ډول سينګار به يې وکړ سړی به ورته په غصه کيده ، او ويل يې ورته چې دا کارونه ولې کوې نو بيا ورته ښځې دا وينا وکړه ګ

- 120چې نوم يې وي شړی ، باك يې نشته كه پيره وي او نری

- 120فقط چې اسباب او وسايل وي ګ كه ډير بې كاره هم ښه وي ګ

- 121چېلۍ له خوارۍ مري، قصاب يې د وازدې په تمه دی ګ

- 121هر سړی خپلې ګټې په نظر کې نيسي ګ

- 122چغلګر د شيطان ورور دی ګ

– 122ځوك چې دوه جنګوي او خبرې رسوي د شيطان ورور دی ګ

- 123چاره مې يې هډوکو ته ورسيده ګ

- 123د ده ظلم او تير په ما باندې نور انتها درجې ته رسيدلی دی ګ

- 124چې زور وي زارۍ ته ضرورت نشته ګ

- 124چې سړی پخپله غبتلی وي سوال ته اړتيا نشته ګ

- 125چې په جرګو شي په زور نشي ګ

- 125کوم کار چې د خلکو په منځګړتوب او مرکو باندې کيږي هغه په زور نه کيږي ګ

- 126چې ډول يې تر غاړې شو د وهلو يې څه شرم دی ګ

126 – چې يو سړی د بې حيايۍ کارونه پيل کړل نو بيا دې په کولو کې نه ډيل کيږي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ځ)

1.ځه ابۍ ورسته او ځه توره تیره .

1.ډیر اسانه او کوونکی یې ډیر ماهر او چوست .

2.ځه اجړا دی .

2.ځه بېکاره سړی دی او د نرتوب هیله ترې نه کیږي .

3.ځه بنګړي یې اچولي دي .

3.یعنې دومره بې ننګه او بې خونده نه دی چې د ښځې په سترګه ورته وکتل شي .

4.ځه به اوزه وي ځه به یې مزه وي.

4.کله چې یو کار نیمګړی شي او بشپړ نه شي نو بیا د کار

د کوونکي په هکله خلك دا وايي .

5.ځه پاړسي یې شروع کړې ده .

5.ځه ګډې وډې وايي ځوك پرې نه پوهیږي.

6.ځه ټټو خو مې در ته ولاړ نه دی .

6.ځه اړتیا درته نه لرم چې ځه راکړې .

7.ځه شال یې درته په سر کړ.

7.چې یو ځوك د چا لپاره چغولي وکړي او د دغه سړي زور په هغه چا چې خبر یې کړې ده برنه وي او هغه سړی له چغولۍ خبر یې نو بیا چغو لګر ته دا وايي.

8.ځه دانې لمدې او ځه ژرنده پخه .

8.د دواړو خونده نشته او نکل یې داسې دي: یو سړي ژرندې ته دانې وړې وې او د لازم مهال نه پرې ډېر وخت واوښت کله چې یې اوړه کور ته راوړل، نومایینه یې ورته په غصه وه چې ډېر وخت دې واړوه نو بیا ورته سړی دا وویل .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

9.څه چې کرې هغه به رېبې .

9.د خپلې کړنې د ثمرې په هيله اوسه

10.څه ډېران دې اور واخيسته .

10.تا ووکوي، قهر او غصه ورځې او تلوار يې دی .

11.څه شيروار دې په کې اچولی دی .

11.خبره اوږده وي او تمامه وي يې نه او نورې نورې په کې پيدا کوي .

12.څه ښايسته کنړ دی په کنده کړ يې شر مولی دی.

12.کنده کړ په کونړ کې يو وران کلی دی چې ګڼ کورونه لري د ځوکۍ او نرنګ ترمنځ په سرك پروت دی. څوك چې پر لاره تېرېږي او د دې کلي په کنډروېې سترګې ولګيږي نو د انسان زړه له ټول کونړ تور شي نو بيا دا ووايي .

13.څه لاس پناه څه غر پناه .

13.څوك چې د چاد حله نه خبرېږي، نو که ډېر نږدې وي او يا ډېر لرې وي نو يو شان وي .

14.څه وړ خو نه دی چې خورې يې .

14.وړ هغې ځمکې ته ويل کېږي چې فصل ترې تازه واخيستل شي او په دې ځمکه کې واښه وي دود داسې دې چې دې وښو ته د هر چا مال او څاروي راتللای شي او د ځمکې څښتن دا حق نه لري چې څوك ترې منعه کړي. کله چې يوکس د بل مال نا حقه خورې نو هغه بل بيا ورته دا وايي .

15.څه چې په ديګ کې وي په کاسه کې راوځي .

15.پوهه ، وړتيا او مېړانه پټه نه پاتې کيږي .

16.څه کوچ ترې باسې؟

16.څومره يې لټوې او څېړنې په کې کوي.

17.څه نر ښځې دی .

17.چنداني سړی نه دی، نه ترې د نرکار اخيستل کيږي او نه ترې د ښځې .

18.څه ګل يې درته سر کې کېښود .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

18.چې یو کس بل ته د چا څه ووايي او هغه پرې هېڅ پروا ونه کړي نو بیا ورته خلك دا وايي .

19.څه قطلمې پخوې

19.څوك چې د یو وړې له پاره یو څه پخوي او د هغه وار نه کیږي نو بیا دا وايي.

20.څنګه چې را ته ګورې هسې درته ګورم .

20.چې څنګه مې ګڼې هسې دې ګڼم .

21.څنګه ژرنده هسې یې دوړه

21.څومره چې د چا پوهه وي په هماغه کچ کار کوي .

22.څنګه غر هسې یې کربوړی .

22.څنګه چې چاپېريال وي په هماغه بڼه یې اوسېدونکي.

23.څنګه غر هسې ځناور .

23.که غر سخت وي ځناور یې هم قوي وي او هماغه شان قوت او غړي ورته څښتن تعالی ورکړي وي .

24.څنګه میندې هسې لوڼه.

24.په لوڼو کې د مېندو خوی وي د یوه وزیر زوی و او د پاچا د لور سره یې جوړه وه وروسته له ډېرې مودې یې سره مصلحت وکړ چې وطن به پرېږدو او یوه خوا به تښتو، یوه شپه د پاچا لور له ځانه سره یو څه پیسې میسې راواخیستې او تبیلې نه یې یوه اسپه را زین کړه د وزیر زوی او شهزادګۍ دواړه په همدې اسپه سپاره شول او د څو پرله پسې ورځو مزله وروسته یې یو رود مخې ته راغی چې په دې پورې وځي خواسپه په دې اوبو کې څملاسته. دوی چې اسپه هر څومره په متروکه ووهله خو نه پاڅېدله. د وزیر زوی شهزادګۍ ته وویل چې دې اسپې ولې داسې کار وکړ. شهزادګۍ ورته وویل چې د دې مور به هم په اوبو کې څملاسته د وزیر زوی وویل ښه او تور یې راواخیسته او شهزادګۍ یې دا سې سره یوځای له منځه و یوړه او دا یې له ځانه سره وویل که تا نه ما لور زېږولې وای هغه به هم متیزه تلله .

25.څومره چې ښورېږي هماغومره شرمیږي .

25.د شرم په کار کې چې سړی څومره ګرځي هومره شرمیږي .

26.څومره چې ګرېږي هغومره به شرمیږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

26.له بدو پسې چې څومره ګرځي هومره به شرمېږي .

27.څومره چې تریخ دی هومره خوږ دی .

27.زیاتره صادقو خلکو ته قهر ژر ورځي مګر شفقت او رحم یې هم زیات وي .

28.څوک چې عاجز شو خپل یې پر دي کیږي.

28.له غریب سړي نه خپل او پردي لاسونه اخلي او پرې شرمیږي.

29.څوک یې په خروار لېټۍ کې نه حسابوي .

29.څوک ورته په هېڅ نظر قایل نه دي .

30.څنګه یې چې ورور وي هسې خور وي .

30.د خور رنګ اکثراً ورور ته وي. نو ځکه خلك وايي چې ورور یې ګوره خور یې پرې نیسه ورور د خور آینه ده .

31.څېر سترګي کوي .

31.بې حیا یي کوي

32.څوك وایي چې زما شړومبې تروې دي؟

32.هر سړی د خپل کار او د خپل ځان ستاینه کوي .

33.څه زما څه مې د جال ستابرخه والوته .

33.دوه کسان د مرزانو ښکار ته تللي وو، جال او تناب دواړه د دې یوکس وو او دا بل ورسره د ښکار کولو لپاره ملګري شوي و څو مرزان یې ونیول او یو څه والوتل. د جال او د تناب خاوند مرزان په بډه وهلي و او دی بل ته یې نه ورکول. او هغې ورته ویل چې زما برخه ترې راکړه نو بیا دې ورته وویل چې څه زما څه مې د جال ستابرخه والوته .

34.څملاستل خو هلته و چې پلار دې ژوندی و اوس خو هسې سر لګول دي .

24.د کونډې زوی و د شپې ډوډۍ یې چې وخوړه نو مور ته یې کړه: چې څملوبه مور یې ورته وویل څملاستل خو هلته و چې پلار دې ژوندی و اوس خو هسې سرلګول دي.

35.څنګه چې د اقرض خدای(ج) خلاص کړ دا نور به هم خدای(ج) خلاص کړي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.35د یوه سړي په چا قرض و او پوروړی څه نه درلودل خو ده تنګ کړي و او پور وړي ترې په ونه وخوت، او ویل یې چې ځان له ونې را غورځوم چې درباندې تاوان شم. هغه ورته کړه سل روپۍ مې درباندې دي پنځوس مې در بخښلي خو راګوز شه. چې راښکته شو سړی ورته کړل چې دا پنځوس به کله راکړې. دې ورته وویل چې دا پنځوس خدای(ج) روغې درورسولې دا پاتې به هم همداسې درورسیږي .

.36څه ځړی یې پرېښې ده .

.36یو څوك له چا سره بد کوي اویا یې ځوروي بل ورته وایي ځړی یې پرېښې نه ده یعنې د دین مخالف خو دی نه دی چې دومره تکلیف درکوي .

.37څه کري او څه رېبي .

.37یعنې په یوه وخت کې دواړه کارونه کوي .

.38څه اخلي او څه پرېږدي.

.38یعنې منصف دی او داسې هم ویل کېږي چې کار پوره نه کوي .

.39څوك چې د منې په قدر نه پوهېده د باغ په قدر نه پوهیږي .

.39د لړو په قدر چې څوك پوه نه شول د ډیرو په قدر هم نه پوهیږي .

.40څومره چې پورته ځي هغومره په ښکته ځي .

.40څوك چې ډېره ترقۍ کوي ډېر تنزل به کوي دغره د سره چې څومره واټن دی هومره یې له سرنه تر ښخه هم واټن وي .

.41څوك چې ننګ کوي، شړی به لنګ کړي .

.41څوك چې بې ځایه ننګر توربورولي کوي نو ځان به نېستمند کړي. او کیسه یې داسې ده چې: د یوه سړي د تره زوی ته چا ښکنځل وکړې چا ته چې ښکنځل شوي وې هغه غږ ونه کړ او د تره زوی یې توره راواخیسته او دا بل سړی یې پرې وواهه او مړ یې کړ. د سړي شته څه حکومت یوړل او څه د مړي ورثو وتښتول او دغه سړی له وطنه فرار شو، جامې به یې چې د پریولو له پاره ویستې نور جامې یې نه درلودې چې اغوستې یې وای نو شړی به یې لنګ کړه .

.42خو یې چې شروار نه کړي، کچ به یې ونه ګوري .

.42تر څو چې زحمت ونه ګالي راحت نه شي لیدلای .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

43.څه سپي خوړلی، څه لېوه خوړلي .

43.تاوان ورسېدلی چې د هر چا د لاسه دي .

44.څه کوز کړه،څه پاس کړه، څه ځان ترې خلاص کړه .

44.خراب فصل دی ورته وايي يوڅه کوز ته يوسه او څه يو خوا بل خوا وشينده او ځان ترې خلاص کړه .

45.څه ځمکه او اسمان پرې تنور دی .

45.ډېر تکليف دی ورته په يو ځای کې يې هم ګوزاره نه کيږي .

46.ښخوبی به حال وايي .

46.يو سړي خپل دښمن په يوه ځای کې راګير کړ باران وريده او يوې ځمځې ته يې ننويست باران ډېر شو او ځمځه ښځېدله او دواړو ورته کتل دښمن يې ورته کړه زه خو دې اوس وژنم ځوك به دې حال ووايي. سړي ورته کړه دغه ښخوګبی به مې حال ووايي .

سړي مړ شو او ډېره موده تېره شوه قاتل معلوم نه شو يو وخت باران دی او قاتل او ښځه يې په يوه کوټه يا ځمځه کې ناست دي او هماغسې ښخوبی دی لکه د چې هغه سړی واژه او ځمځه ښځېده .

سړی خپلې ښځې ته وويل چې همدا شانې باران و ځمځه را ښځېده او ما هغه فلانکی وواژه، ښځې چې کلي ته ورسېده په زړه کې يې ټينګه نه شوه او د کلي ښځو سره به چې کښناستله نو بيا به يې دا خبره کوله چې مېړه مې مړی کړی دی. او اخر کلی خبر شو .

47.ښير سترګې ده .

47. بې حيا ده لولۍ ده او کنچنۍ ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ح)

- 1حلوا کې يې پښه ماتيږی.

-1ډير بدبخته او بې برخې دی.

-2حلوا په جنګ کې نه ويشل کيږي.

-2جنګ ترخ او خبرې او کيسې يې ډير خو ږې وي.

-3حلوا ورته ښکارم.

-3زما مغلوبيدل او ما تيدل ورته ډير آسانه ښکاري.

-4حلوا مې مه بوله.

-4مقابل ته ويل کيږي يعنې دومره کمزوری او مات مې مه بوله.

-5حلوا کې څوک مالګه نه اچوي.

-5په خوږو کې بايد څوک ترخه ورګډنه کړي.

-6حلوا کې يې غاښ ماتيږي.

-6بدقسمته دی.

-7حال مې درنګ نه ګوره.

-7ظاهر ته مې ګوره او باطن مې پرې قياسوه.

-8حساب په کك بخشش په لك.

-8ديوه کس دبل سره معامله وي ډير وړوکې شې به هم له ياده نه او باسي او که په بخشش يې ډير څه وربخښل څه پروانه کوي.

-9حصه په جوسه.

-9يو څوك چې دچا قدر کوي، دهغه دعلميت او سړيتوب په اندازه يې کوي او يا که يو څه ويشي دډيرو او لږو تو پير به کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(خ)

1.خان نه چرته تللی وم او نه راغلی وم .

1.یو هندو و له کوره بهر تللی و او یو پینځه شپې یې په بل ځای کې کړې وې کله چې کورته راغی پینځه مېلمانه یې راغلي وو او شپه یې تېره کړې وه. هندو خوشاله و چې ځه پنځه شپې مې په بل ځای کې وکړې او خېټه مې واوښته. کور ته چې راورسېد مېلمه ترې پوښتنه وکړه لالا چېرته تلی وې. هغه کړه خان نه چر ته تللی وم او راغلی وم .

2.خانکه ټینگ شه باډیلي راغلي دینه.

2.با ډیل د کونړ په ولایت کې د یوې سیمې نوم دی چې خلك یې تکړه او کاریگر دي او غرنۍ سیمه ده یو دوه کسه باډیلي په کونړ خاص کې چې د وریجو د کرهڼیگ سیمه ده په چا مېلمانه شول د کور ښځېتن ورته یو غټ خانك وریجې راوړې او با ډیلي ترې راتاو شول او خانك یې په گوته و ځاڼه د کور ښځېتن له خانك سره داسې پېټ گړېږي چې: خانکه ټینگ شه باډیلي راغلي دینه .

3.خان چې خوار شي هندو ترې جوړ شي .

3.یعنې د بې پیسو او بې دسترخانه خان څوك قدر نه کوي .

4.خان ورته خر بې شوی ویلي دي .

4.یو نادیده سړي ته چې یو شتمن او غټ سړی اشکنځل او بد ووایي دغه سړی د غټ سړي په بدو او ښکنځلو هم ویاړ او فخر کوي .

5.خانده، خانده ښه کور دې دی.

5.یو غل کوم کور ته ورغلی و خو په دې کور کې هېڅ هم نه وو غل څلور کنجه کور ولټاوه خو څه یې پیدا نه کړل، د کور خاوند ویښ دی او ورته گوري او اخر یې په خندا کې غله ته وویل که څه دې پیدا کړل زما او ستا نیمایي دي نو بیا غله ورته وویل چې:

خانده، خانده ښه کور دې کړی دی.

6.خان دا هم کوي هغه هم کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.6يو مسلمان د يوه هندو كور ته د بد كارۍ له پاره ورغلی و چې هندو پرې راغی په دې وخت كې مسلمان منډه كړه بېرون ووت او په جومات كې په لمانځه ودريد هندو د كلي خلك راوغوښتل او د ده د بداخلاقۍ نه يې شكايت وكړ، خلكو ورته وويل له چا چې ته شكايت كوې هغه خو په لمانځه ولاړ دی، هندو كړه خان دا هم كوي هغه هم كوي.

.7خاورې د ايرو پورې واړل باد راغی ايرې او خاورې يې ګډې وډې كړې .

.7يو كمزوری راځي د بل كمزوري سره ځان يو ځای كوي چې تكليف ورونه رسيږي ظالم او مستبد راځي د دې له پاره هغه بل هم له منځه وړي .

.8خاوره اوباسي.

.8بې همتي كوي او ورسپارل شوي كار ته ډېره نه لګوي او ځان اخوا او دې خوا كوي.

.9خاوره يې ويسته .

.9بې ايماني يې وكړه .

.10خاورې يې په سر شوې .

.10هلاك شو .

.11خاني په خپل وطن كيږي .

.11ځكه چې اولس يې پېژني. كه خان يې په بل وطن حيران يې .

.12خان يې په بل وطن حيران يې .

.12د خان په پردي وطن كې څوك قدر نه كوي ځكه چې څوك يې نه پېژني .

.13خبرې كوه د خدای له پاره كوتك وهه د ورور لپاره .

.13دا په هغه وخت كې ويل كيږي چې د سړي د خپل او پردي سړي سره لانجه وي او خپلوان په كې جرګه شي د يوه طرف نو بيا خلك وايي چې خبر او پريكړه دا به په كتاب كوئ او كه د كوتك ځای راغی بيا به د خپل ورور ننګه كوي ښتن تعالی هم په دې هكله فرمايي: "چې د حق په ننګه او پرېكړه كې به د خپلوۍ پلوي نه كوي ".

.14خپل پرتوګ په چنار اچوي.

.14خپل ځان پخپله سپكوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

15.خبرې د خبرو نه پیدا کیږي.

15.څوك یوه خبره وکړي هغه خبره څه سلسله لري او نورې خبرې ترې پیدا کیږي .

16.خرې ته چا لښتۍ وویله بیا یې د کبره واښه نه خواړه .

16.یو څوك چې بې ځایه څوك ستا یي او د هغې وړ نه وي د هغه نه ځان ورك شي او ځان ته په غټه سترګه ګوري.
او بې ځایه غرور کوي.

17.خر په غوږ وهه چې لغته یې هېره شي.

17.یو څوك چې بد کاره نامنونکی، کبرجن او ظالم وي بیا خلك وایي چې له ده سره داسې کار وکړي چې نور هر څه
ترې هیر شي.

18.خر په لار که سمه پرې خپله چار که.

18.دا دوه خبرې دي لومړی دا چې خرپه لاره کړه یعنې په لاره یې برابر کړه، په حوصله باندې چې له ډرتو او لغتو
نه یې وباسه او خپل کار پرې وکړه. دویم دا چې خره د بې عقله" ته ډېر قدر ورکړه او د پلار په مقام یې کړه او خپل
کار ترې واخله .

19.خرى خرى زوى دى وشو ویل یې خپل ورى به وړې خپل به وړم.

19.یو څوك په یو چا باندې د یو چا داسې زړی کوي چې هغه یا ډېر دولتمند شوی وي اویا یې یو منصب اخیستی
وي، لیدونکی او ویونکی یې د ده خپل ګڼي مګر دا وایي چې زما په کې دومره ګټه نشته خپل کار به کوي. او خپل
به کوم.

20.خپل بار د ابونه پورې باسي.

20.څوك له چا نه پوښتنه کوي چې فلانی څنګه دی؟ دی ورته وایي چې ښه دی او خپل مشکل پخپله حلولای شي .

21.خپل ځان یې سیوري ته کړ.

21.دا هغه مهال ویل کیږي چې یو څوك په لږ څه تکلیف کې وي او بیا له تکلیف ته په راحت کې شي په خپل
کوښښ سره .

22.خپله پښه په ترخز وهي .

22.ځان ته پخپله ستونزې پیدا کوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

23.خپل کوم خپل چې په ځان دې شه وي.

23.خپل هغه وي چې سړي ته یې ګټه ورشي او د کړاوو په وخت کې یې درد ته دوا شي .

24.خپل هغه چې په بده ورځ پکار شي .

24.هر څوك چې دې په تکلیف او کړاوو کې په درد وخوري هماغه خپل دی .

25.خپله اّینه یې ولیدله.

25.خپله اندازه او لیاقت او قدر ورته جوت شو .

26.خپله اّینه ګوري.

26.خپل ځان ګوري، خپل اعمال ګوري .

27.خپل سوري نه ډاریږي.

27.یو سړی ډېر در زنده او ډارېدونکی وي، ډیر احتیاط کوي او هر شی ورته بلا ښکاري او د لږ څه نه هم وریږي .

28.خپله لاسه ګله لاسه.

28.یو څوك چې په خپل لاس باندې یو کار کوي د بل د لاسه نه ډیر ګټور او خوندور وي. او یا څوك د بل چا په تمه وي او هغه یې ورته ونه کړي پخپله پسې ورپاڅي او ویې کړي .

29.خپله خوله هم قلا ده هم بلا .

29.یعنې خیر، ښیګڼه او شر او زیان دواړه سړي ته له خپلې خولې ور رسیږي. که ژبه ښه وه نو ګټه به وکړي او که بده وه نو تاوان به یې ووینې .

30.خپل عېب د ولو منځ دی .

30.خپله ګناه سړي ته ګناه نه ښکاري .

31.خپل ټېټو د بل آس سره برابر وي.

31.بې انصافه دی او خپله برخه د خپل قوت له اندازې نه ډېر غواړي. د بل کس د ښه کار سره خپل نیمګړی کار برابروي .

32.خپلې شړۍ سره پښې غځول ښه دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

32.هر څه د خپل توان سره کول په کار دي .

33.خپل کار کوه خپل به کوم.

33.چې يو څوك ګډ ژوند کوي او سلا او مصلحت يې يو وي نو کله چې لږ څه زړه بدی شي نو بيا دا وايي .

34.خپل قدر په خپل لاس کې دی.

34.که يو سړی له خلکو سره ښه ګوزاره او ښه خوی کوي نو خلك هم ورته په درنه سترګه ګوري .

35.خپل ځانته دعاو که چې ورځ دې ښه شي .

35.يو څوك د چا نه د خير، ښېګنې په تمه وي او د هغه زړه نه غواړي چې ده ته خير ورسيوي او دی په خپله خبره ټينګ ولاړ وي او وايي چې ما تاسره دا کړي او دا کړي او دعا درته کوم نو بيا هغه دا وايي .

36.خره که دوه ښکره لرلی خواته به نږدې څوك نه ورتلی .

36.د کزوري او ناتوان ظالم او تېري کوونکي په هکله دا ويل کيږي .

37.خر په طواف نه حاجي کيږي.

37.بعضې کم عقله چې د ښوکارونو په ارزښت نه پوهيږي او کوي يې او عمل يې پرې نه وي نو بيا خلك دا وايي .

38.خر وايي ما له که بيا ګيله که .

38.خر چې کله يوازې وي او بل خر ورسره نه وي ډېر زړه ماتی روان وي خو کله چې د خرو په ګله او ډله کې ور ګډ شي بيا د ترېګنې په خاطر يوله بله مخکې کيږي .

39.خر ونه ژړل ورور يې وژړل.

39.يو څو د يوه چا لپاره تکليف اوباسي او کار او خدمت کوي، مګر د چا له پاره چې کار کوي هغه جناب تنګ شي، او دغه کار چې د دې لپاره کيږي په ده باندې درووند او سخت تماميږي .

40.خدای(ج) دې د لندن هم پسې ورك که .

40.څوك چې چا ته ډېر په قهر شي او نه غواړي چې د ده سره نږدې واوسيږي او هغه ووايي چې زه چېرته ځم او دی يې په ورکاوي خوش وي نو بيا دا واييز خو اوس دا ښېرا کول دعا ګرځېدلې ده لندن ته په تګ خلك اوس لس لکه روپۍ ورکوي او هم ناشوني وي او چې ولاړ شي پرنګيان يې بيرته په الوتکه کې کشېنوي او په کابل يې سپاري .

41.خدای (ج) دې يو لاس بل ته نه اړباسي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

41.احتیاج ډېر بد شی دی، که ورور، ورور ته محتاج شو هم ډېر سخت او بد حالت دي .

42.خدای(ج) په څه پېژنې په قدرتونو .

42.هر څه په نښو او علایمو پېژندل کیږي .

43.خدای (ج) وژلی په قربانۍ حسابوي.

43.کوم سړی و د لوی اختر په ورځ یې غوایا شو تل خوړلي و او پړسیدلی و بیا یې حلال کړ اونوره قرباني یې ونه کړه او همدغه غویا یې په قربانۍ کې حسابو. نو اوس چې کله څوك له چا نه څه غواړيي او هغې ورته درې غوښتنې نه مخکې پوځه ورکړي وي خو دغوښتونکی په خوښه مقصو دي شی یې نه وي ورکړی، دی ورته وایي چې ماخو درکړی و، بیا غوښتونکي داسې وایي .

44.خوردمې دې خوراك وي او خروار مې دې قدر وي .

44.یوڅوك چا خپلې ښادۍ ته په ډېر نري ست غوښتی و، د ښادي والا په خوراکونو کې د څه کمی نه و ډېرو رابللیو ته کټ، بالښت او چاپونه او چلمونه تیار وو، خو دې یوه بللي ته پوزی (انډیرى) هم نه ور رسېدلی دغه سړي خپل څادر په اوږه واچوه او د ښادۍ له ځایه مرور روان شو. کوربه ورپسې رامنډې کړې او ویل یې، چې ولې ولې، څه کم دي، چې ته خپه شوې؟ نو په دې وخت کې هغه دا وویل .

45.خربوزه د خربوزې نه رنگ اخلي.

45.هر سړی له خپله سیاله څه زده کوي .

46.خبر نه دی، چې دنیا څو ډانگه ده .

46.یو کس پرته د علم او پوره معلوماتو یو څه وایي اوله خپلې خېټې څخه تشریحات کوي او له واقعاتو نه خبر نه وي، نو بیا په ده پورې خلك دا وایي .

47.خر یې مات که او که لیوه یې مات که .

47.یو سړي خر درلوده، خو بار یې سم نه وړلو او دغه سړی د خپل خره نه دېرنتگو، خر ډرتې او لغتې هم وهلې. خاوند یې مجبور شو او خر یې خوشې کړ. په خره لېوه راغی او خره ورسره ډرتې شروع کړې.گ د سړي ښځې خر او لېوه ولیدل، نو خپل مېړه ته یې غږ کړ، چې هله سړیه زمونږ خر او لېوه سره نښتي دي سړي کړه پرېږده ښځې او خبره یې وکړه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعنې چې يو دوه سره په جنګ اخته وي او يو سړي ورته ګوري او د ده دا جنګ کوونکي دواړه بد يسي. په داسې‌حال کې، چې د خلاصولو توان يې هم لري، بل راځي او ورته وايي، چې دوی ولې نه خلاصوي، نو په دې وخت کې دی دا وايي .

.48خر هماغه خر دی خو کته يې بدله ده.

.48يو سړی، چې مخکې يې خوی يو څه وي او بيا څه موده وروسته څه لباسي بدلون ځان کې پيدا کړي او په دې ډول غواړي، چې خلك تېر باسي او په همدې وخت کې د پخوا په شان بيا يو ناوړه کار وکړي، ظاهربين خلك وايي: دا ولې يې داسې بد کار وکړ دا، خو ډېر ښه سړی شوی دی. پوه او هوښيار د ظاهربينو په ځواب بيا داسې وايي .

.49خر د باروړلو نه دی د تيزونو مزری دی.

.49يو کس چې خبرې او لافې يې ډېرې وي، خو د کار نه وي .

.50خرابه ښځه پرېښودی شي او خراب فصل نشي پرېښودی.

.50يو سړي للمې فصل کرلی و په دې فصل کې ډېر ځوزان شنه شوي وو او د غنمو يو يو بوټی چېرته د ځوز په خوا کې ولاړ و. سړی به سهار له کوره ووته خپل مال به يې څراوه او واښه به يې راوړل کله به چې کورته راستون شو، نو ښځه ګ به يې ورکه وه. د کور کار به ټول ګډوډ پروت و. د لو وخت راغی، خو د ښځې عادت يې ورك نه شو. دی اړ شو او خپله ښځه يې پرېښوده. برستن او تلتك يې په شا کړل اوپه للمه کې د لو له پاره دېره شو. له کلي يو تن ورباندې راغی او دی يې يوازې په خوار او خراب فصل کې د غنمو په راټولولو بوخت وليد او پوښتنه يې ترې وکړه، چې ښځه دې څه شوه ده ورته کړه، چې هغه مې پرېښوده. کليوال ورته وويل، نوپه دې خوارو غنمو څه کوې؟ سړي ورته وويل: په دې مې زړه نه کيږي .

.51خراړې د يوه ګذاره سره لاړی .

.51يو څوك چې مشکلات به خپل سر نه شي بارولای او د سختو نه وي کمزوری او ناتوانه وي مقابلې ته نه شي ټينګېدای او د يوه ګوزاره سره ميدان پرېږدي نو بيا ورته خلك د خراړې د ضيغه مرغه په نظر ګوري. کله چې د غوايي کودتاه وشوه او غوايي خېلو د روسانو په حکم باندې د مسلمانانو نيول وژل، زنداني کول، ژوندي په ځمکه ننويستل او رنګ په رنګ نادوديې په مظلومو او بې وزلي ملت پيل کړې، ډېر غيرتي افغان اړ شول چې هجرت وکړي. زما په څېر ډېر مسلمانان چې د دوی له پنجو نه ښتن په امان کړی وو. مهاجر شول، کمونستانو د ځمکو د خاوندانو ځمکې په بې ځمکو خلکو وېشلې، ميتنګو نه او مارشونه به يې د ځمکو په وېش کې جوړول په دغه وخت کې مهاجرو په سپېڅلي جاهد لاس پورې کړ او د سره کفر مقابلې ته يې په تش لاس ځانونه تيار کړل او په سپېڅلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد یې پیل وکړ. چې بیا ملحدینو په بې شرمانه ډول باندې، د ډمانو د ساز او ټنګ ټکور سره زمونږ د مجاهدینو پورې یوه سندره ویله :

چې وه کنجی خراړې د یو ګوزاره ولاړې .

چې یو د هغو کسانو له ډلې څخه چې دا سندره به یې ویله ماسټر فضل غني نومېده زمونږ د خالص صاحب مجاهدینو په سره رود کې ونیوه او په ونه کې یې وځړاو او په دې ډول یې خپل مقام ته واستوه. له دې وروسته جهاد زور واخیست. تر دوه لکو پورې روسان راغلل او په هره وسیله او وسله ښه سمبال وو. چې د دې جملې څخه لس زره روسي عسکر زمونږ د ننګرهار د ثمرخېلو د غره په څنګ کې دیره کړل چې د دغو لېوانو زیاتره عملیات به په کامه باندې وو او زما د مجاهدینو زیاتره عملیات به هم د همدغه روسانو په کمپ باندې وو، تر دې چې زما مجاهدینو د دې روسانو څخه ژوندی روسي عسکر په کال (د سنبلې میاشت 1326) ونیوله. چې د یوه نوم یې ولادیمیر ولدیف و چې د لنینګراد اوسېدونکی و او داسې نور همدارنګه تقریباً په سلهاو مړي د روسیانود همدې (کامه، ثمرخېل) ځایه مسکو ته زمونږ د عملیاتو له برکته تللي دي. لنډه دا چې روسیان د مجاهدینو سرښندنو ته ټینګ نه شول او بېرته یې مسکو ته تېښته وکړه او د دوی له تېښتې وروسته د افغاني کمونستانو حکومت هم ړنګ شو او همدغه سندره یې درواغ شوه چې ویل یې.

52.خړ سپی د لېوه ورور دی .

52.د ظالم سره چې مرسته کوي او د غله سره د جوال خوله نیسي، دغه ټول کسان یو شان دي .

53.خلك يې غولو ته راوستي دي .

53.خلك يې ډېر تنګ کړي دي .

54.خلك په څه کې ابی د ځان شکولو کې ده.

54.یو چا کېده بار کړې وه او خپله مور ترې ورکه وه پسې ګرځېده اوښان یې بار په لاره کې ودرولي وو، کله چې یې زوی یوه کنډ وو ته سرښکاره کړ ګوري چې مور یې ځان پاکوي نو بیا یې دا وویل .

55.خواره شې وینځې چې د وینځې جامې مینځې.

55.غلام چې د غلام غلامي کوي نو دا هغې ته خلك وايي.

56.خوشې نه بېګار ښه دی.

56.د هستې ژوند تېرولو نه پردی کار او یا سرکاري کار هم ښه دی که نغده ګټه یې نه وي نو ورزش خو به یې وشي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.57خوب چې راشي بالښت نه غواړي.

.57د یو کس چې یوشي ته ډېره اړتیا وي، نوبیا یې د شپې او بدې پسې نه ګرځي فقط مطلب یې حاصل شي .

.58خوار په هندوستان هم خوار وي.

یو سړی د خوارۍ او مزدورۍ لپاره هندوستان ته تللی و دومره یې ګټله چې خپله یې خوړله او څه سپما یې نه شوه کولای یوه ورځ په سم سړك روان دی او په زړه کې یې وویل چې راځه سترګې پټې کړه چې په پټو سترګو څومره پلی مزل کولای شم .

سترګې یې پټې کړې او روان شو په لاره کې د روپیو یوه ډکه پکه همیانۍ پرته ده او دی پرې په پټو سترګو تېر شو، د دې پسې وروسته یو سړی روان دی او همیانۍ هغه راواخیسته، ګوري چې له زرو ډکه ده. سړی را جابکه شو او د سړي پر اوږه یې لاس کېښوده او ورته یې وویل ماما ته ړوند یې ویل یې نه ړوند نه یم ښه بینایم خو سترګې مې پټې کړې وې ما ویل چې په پټو سترګو څومره مزل کولای شم، هغه سړي ورته کړه چې هندوستان ته د څه لپاره راغلی یې؟ ده ځواب ورکړ خوار یم چې څه مزدوري وکړم او وطن ته یې یوسم، نو بیا ورته هغه وویل چې دغه همیانۍ باندې ته تېر شوی وې او ودې نه لیده بخت دې خوار دی نوره خواري مه کوه .

.59خواري ما وکړه کندو پورې بی بی کښیناسته.

.59یو سړی و چې ډېره ځمکه یې درلوده او ډېرې غلې دانې به یې کېدلې درمندونه یې واخیستل او کور ته یې راوړل به ترټه، په په غله دانه او کندوانو کې بې واچول یو فقیر راغی او د دې سړي نه بې د یو من دانو سوال وکړ. سړی ډېر په اخلاص کور ته ولاړ خو ښځې یې ورباندې ډېره زوره وره او ثومه وه، سړي ورته وویل ملنګ راغلی او یو څه دانې غواړي، ښځې یې ورته کړه چابك ځه کنه اوس به دې به سوکې و داغم، سړي ببرته خړ دیرې ته راغی ملنګ پرې غبر کړ صیبه دا دې راته ونه وې سړي ورته کړه خواري ما وکړه او کندو پورې بې بې کښیناسته .

.60خوله کې خبره ژوي.

.60ځینې خلك په خوله باندې د زړه خبره کول نه غواړي هسې هغه او دغه کوي.

.61خوله کې غوزمه ماتوه.

.61ښکاره او غوڅه خبره کوه .

.62خورې او څکې دلته غاپې د میر الدین کره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

62.د یو سړي سپی و د خوړو په وخت کې به په خپل کور کې و او د ځوکۍ وخت چې به شو بیا به یې د مهرالدین د کور په منځ کې غپل. نو دا هغه چا ته ویل کیږي چې خوړل او څکل له یوه چا کوي او ګټه او خدمت بل چا ته کوي .

63.خوري روټې پسکې د پلو اچوې.

63.په درواغو ځان ته په ډیر څه قایل وي .

64.خمبیره یې کړو.

64.یعنې ښه یې وډباوه .

65.خوب کې جبې ګوري .

65.یعنې ځان نه یې مېښه جوړه کړې خوب کې د څرځایونه ګوري. تصور کوي چې څه به پیدا کوم، په څه کې به مې ګګټه وي او څوك به غولوم .

66.خوار له جامو نه معلومیږي.

66.سړی د یوه چا ظاهري بڼې ته ګوري او هماغه یې په باطن ور قیاسوي مګر زیاتره داسې نه وي او سړی په معامله پېژندل کیږي .

67.خدای(ج) یې کوي خوهمت په کار دی.

67.په ښو کارونو کې ښتښتن تعالی د سړي مرسته کوي .

68.خبرې د ایله ځای د ببزو ګانو کوه .

68.ایله ځای د مومندو په سیمه کې یو جګ غر دی چې ګڼ ځنګلونه یې درلودل او ډیر بیزوګان به په کې اوسېدل او له ډاره به څوك نږدې نه شول ور تلای ځینې کورونه ورته نږدې وو. د کور خاوندان چې کله له کوره ووتل بیزوګان به راغلل او د کور اسباب به یې ورته ګډوډ کړل، د ماتېدو شیان به یې مات کړل. د خوړلو به یې جوټه او توی کړل او چې څه به یې وړلای شول هغه به یې له ځانو سره وړل، هره ورځ به یوه نوې نوې پېښه کېدله، د ایله ځای یو سړی بلې سیمې ته تللی و او په یوه مجلس کې یې څه خبرې کولې او یو چا ورغبر کړ چې نورې پرېږده د ایله ځای د بیزوګانو کوه .

69.خدایه دنیا را کړې خو خپل کور کې.

69.یو څوك ښه ژوند غواړي خو زیار او تکلیف ته ځان نه نیسي اوپه خپل کور کې یې غواړي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

70.خدای(ج) مې دې هلته هم بې اوره نه کړي .

70.کومه ښځه وه او په ژمي کې باران لمده کړې وه او ډیره یخني یې شوې وه کوم چاورته اور بل کړ توده او ډېره خوشاله شوله چا چې ورته اور بل کړی و هغې ته یې هم دعا وکړې او ځان ته یې هم دغه دعا وکړه.

71.خوله یې وازه نیولې ده .

71.تیارې ته یې خوله خلاصه نیولې او کړاوو،نه ګالي. یا یو کار د چا نه نه کیږي او حیران ورته پاتې وي .

72.خدای(ج) دې داسې حیران کړه لکه زه چې دې حیران کړم.

72.په ننګرهار کې د شینوارو لویه سیمه ده. چې هلته یو زیارت دی او هغه د درو بابا په نامه یادیږي. خلك ورته ډیره عقیده لري او تقریباً ډېر خلك یې په شرك کې مبتلا کړي د کوم شینواري نه چا پوښتنه کړې وه چې خدای تعالی لوی دی او که دور بابا شینواري کاکا وروسته له ډېر فکر او تصور نه د خپلو زنګونونه سر را پورته کړ او ویې ویل خدای دې داسې حیران کړه لکه چې زه دې حیران کړم. که ووایم چې خدای لوی دی نو دور بابا؟ خپه کړې او که ووایم چې دور بابا لوی دی نو خدای خپه کیږي .

73.خپل ځادر سره پښې غځوه .

73.د خپلې دارایۍ په مېچ او کچه خرڅ کوه .

74.خوټ خوټ یې د لیتۍ دی او دب دب یې د حلوا دی .

74.لیاقت او وړتیا یې کمه وي خو دې ځان د اسمان په شنو کې ګوري.

75.خر د زور په وري نه سرې کیږي .

75.سړیتوب په پیسو او دولت نه دی په علم او پوهې پورې اړه لري .

76.خورې، ځکې حساب نه منې .

76.ګټه غواړې او تاوان نه منې .

77.خاوند نوم د خدای(ج) دی .

77.کومه ښځه وه او د خپل مېړه نه ډېره تنګه وه او په بده یې یادوه، بله یوه ښه ښځه وه چې د څښتن تعالی د لارې نه خبره وه د خپل مېړه منونکې وه نو دې ښځې ته یې هم نصیحتاً وویل چې خاوند د خدای تعالی نوم دی. زمونږ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېغمبر عليه السلام فرمايي "که له خدايه پرته بل چا ته سجده روا وای نو ما به د خپل امت ښځو ته امر کړی وای چې خپلو مېړونو ته سجدې وکړئ ".

.78خبره ښه کوې، لکۍ يې کږه کوې .

.78خبرې ښې کوې مګر اخره يې خرابوې. يعنې کار جوړول نه غواړې چې پای ومومي .

.79خپل سر په خپله نه خريل کيږي .

.79دا خو متل دی خو زه (ياسيني) په اونۍ کې خپل سر پخپله خر يم خو دا متل پخواى دی چې البته هغه وخت داسې وسايل نه وو. متل حقيقت دی چې خپل مشکل زياتره خلك پخپله نه شي حل کولای د نورو مرسته ورته اړينه وي .

.80خپلوي له دواړو خواوو کيږي .

.80يعنې بايد دواړه خواوې په اخلاص او په راستۍ کې وي او يو په بل ظيروي .

.81خپله کوي د بل نه اوري.

.81خپله خبره ورته تر هر چا غوره او ښه ښکاري.

.82خر بار ته خفه دی، خاوند يې دواړو ته .

.82يو سړی چا ته د يوه کار ووايي مګر د هغه سړي نه نه شل کيږي .

دا دې ته خپه وي چې کار رانه ونه شو او فرمايونکي په دې اندېښمن وي چې يو خو کار ترسره نه شو او بل د خپل دوست

په ناتوانۍ خپه وي .

.83خر خوك نه زين کوي .

.83هر سړی د هر کار وړ نه وي .

.84خر مرداريږي نه سپو ورته نهارې ورځې تېرې کړې.

.84يوه کار ته چې خوك په تمه وي او هغه کار ډېر وخت ونيسي، وخت ضايع شي نو بيا دا وايي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.85خروار په یوه موټي معلومیږي .

.85د یوه ټولنې، یا د یوه جنس څه نښه او نمونه دې ولیدله نو نور پرې نسیه .

.86خوار چې موړ شي، ځمکې ته نه ګوري .

.86نوی شتمن شي نو بیا ورته ځان ډېر غټ ښکاري.

.87خواښې په زوم ریږیدي، داسې نه چې لور یې پریږدي.

.87ځینې خلك د غرض له پاره د نورو خوشامندې کوي.

.88خور او لور چا په کور کې نه دي ساتلي.

.88خور او لور څوك په کور کې نه زړوي، ورکول یې ضرور په کار دی چې خدای (ج) ته یې هم غاړه خلاصه شي او د بشر حقوق هم په ځای شي .

.89خبره ولاړه ډنډوره شوه جانان خپل کار دې کوه خپل به کومه.

.89د یوه هلك د یوې انجلۍ سره یارانه وه خو د دوی دغه پټه مینه اخر رسوا شوه انجلۍ ته یې مور وویل:

چې څله ډك منګی تشوې او بیابیا ګودر ته ځې زه په تاپوهیږمه خلکو راته ویلي دي چې د فلاني سره دې جوړه ده نو بیا انجلۍ د خپل انډیوال په مخه ورغله او د پخوا په څېر مینه یې ورسره ونه کړله هلك ورته کړه دا څه دربانديې وشول نو په دې وخت کې انجلۍ ورته دا ورتنی وینا وکړه:

.90خبره شاربي .

.90 خبره اوږدوي او نورې ترې پیدا کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(د)

- 1داهاړلمرته خرنشي ټينګيدی.

- 1بې شانه ګرمي وي

- 2داّهنګريوټك دزرګرسل ټکه

– 2دزورورهسې اشارت اودکمزوري ټول قوت.

– 3داملوکوپه تول خرڅيږي.

– 3ډيرارزانه دي.

– 4داوبوخرواردی په ګوته شوريږي.

– 4ډيرپه اسانۍ سره کيږي.

– 5داباسيندنه اوبه غواړې ترې نه يې.

– 5يوڅه ناشوني ښکاري.

– 6داوبونه کوچ اوباسي.

– 6خبره ډيره اړوي رااړوي

– 7داوښ دشاوړی ده

– 7مفت کاردی

– 8داهاړليوه دی

– 8ډيروړی دی اويايې خوله نه راټوليږي

– 9داّسمان لاندې يې کوردی په دی پوردی

– 9دهرچاپوروړی دی

– 10داڅه ډوول سړی دی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 10بې معناپې سرغړ شوی خونديې نشته

– 11داسې دی چې په ژبه خلك څټي.

– 11ډيرقدردان دی

– 12داورڼی نه شړی کيږي

– 12داکارسرته نه رسيږي

– 13داور سوي په اور رغيږي .

– 13داورسوي له پاره گرم داروگان په کاروي . يالوی قوت په لوی قوت ماتيږي.

– 14داډول اوداوتي .

– 14پخواپه بتي کوټ کې اوبه نه وې اوخلك به يې څهاردهي ته دڑرنديې له پاره تلل يوسړي دانې پرخره بارکړې اوڅهاردهي ته يې دوره کولو لپاره ورڵی اوبل سړي په څهاردهي کې خپل اوره کړي دي اودبتي کوټ په لورې راروان دی چې دلاري په منځ کې دواړه سره مخامخ شول ددانووالا ، داوړووالا ته وويل : ياره که زه درغلی وای ژرنديې ته قسم که دې رانه مخکې اوره کړې وای ،داوړووالا ورته کړه په قسم که تاهم رانه اوره کړي وای ،په دې کې خبره ډيره گرمه شوه نويوبل ته يې وويل چې راځه دايې ډول اوداپې وتی اوپه دې کې سره ونښتل اوښه وهل يې سره وکړل .

– 15داغزوپه پولی مې شپه وه .

– 15په کړاوو وم .

– 16داغزوپه لښتوپې وهي.

– 16غواړې چې قانع يې کړي ، يعني په جرم اعتراف وکړي اويادا چې په زوره پرې اقرارکوي .

– 17داحال دی چې دغوايي وال دی .

- 17نکل يې داسې دی : يودغوايي والاوْ اوپه سفرروان و اوپه لاره کې پري شپه راغله اوباران وه ،دغوائي خاونديوکورته وروگرځيد چې شپه تيره کړي ، دکورخاونددغوايي ځاي نه درلوداوبهرغله اوډاکوان وو، سړي مسافرته ډوډی راوړه اووخوړل شوه دغوايانوماماډغلوله ويرې خپلوغوايانوته څوکی کوي ، په ده هم باران وريږي اوپه غوايانويې هم باران وريږي دکور خاوند دمسافر څخه پوښتنه وکړه چې دغوايانو ماما څنگه يي هغه ورته وويل چه داحال دی چې دغوائي وال دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 18داري غوندې دواړوخواوته اچوه.

– 18يعنې داسې شه چې هرچاته دې ګټه ورسيږي.

– 19داوښ په شاسوردی .

– 19ددنيادحاله ځان نه خبروې خيالات يې ډير لوړ دی .

– 20دارهټ منګوټي دي .

– 20ددنياژوندکله تش کله ډك ، يعنې کله وږی کله موړ، کله غم کله خوه ښي .

– 21داجل نه مخکې مري .

– 21دتکليف رسيدونه مخکې يې ورته سترګې سپينې وي.

– 22داګز دا ميدان .

– 22يو سړي ويل ما سل ګزه ټوپ وهلی دی بل ورته دا پورتنۍ وينا وکړه .

– 23داملوکوپه تول کې لاړو.

– 23يوسړي واوتوراملوك يې اخيستي و، په املوکوکې توره ګونګوټۍ هم راغلې وه سړي داملوکوپه ځاي خولې ته واچوله ګونګوټۍ چې دغاښ لاندې شوه په چيغ يغ يې پيل وکړ، سړي ورته وکړل داملوکوپه تول کې راغلې يې چغ يغ مه کوه پريږدم دې نه .

– 24دبازله ځالي بازپاخيږي .

– 24زياتره دنارينه پلارنارينه زامن وي .

– 25دباران نه پاخيددناوي لاندې کښيناست .

– 25لږتکليف يې په خپله ځان ته ډير کړ.

– 26دبوسولاندې اوبه مه تيروه.

– 26خبره پاکه ، سپينه اورښتياکوه.

– 27دبريښناپرق دی.

– 27تل نه وي ، اوکله کله راښکاره کيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 28دبادام په شان مې زړه سوری سوری دی .

– 28ډیرغمجن دی ، ډیرغمونه یې لیدلی دي.

– 29دبیزوپرهردی.

– 29ګوتې په کې وهي اورغیدوته یې نه پریږدي .

– 30دبل په اوږومیاشت ګوري .

– 30دیوسړي نه چې خپله کارنه کیږي اوتل بل ته په تمه وي .

– 31دبل په اوږویې لاس اینبی دی .

– 31ځان یې په بل بارکړی دی.

– 32دباران پسې پټې ګرځوي .

– 32چې یوکارناشونی شکاري.

– 33دبادپه نیلي سوردی .

-33سطحې دی ، تیزدی هرکارزرغواړي یاهسې ځان لوي بولي.

– 34دباغوان لاس ګل دی .

– 34دکارګراوخواري کښ لاس کیمیاده .

– 35دباران تورمخی دی.

– 35په پښتنوکې یوددی چې کله باران جرېږ شي . نوبیاخلك دلرګي نه یوه توره ټوټه تاوه کړي اور، ورواچوي اوپه دیوال کې یې ودروي دادباران دودریدوله پاره یوه ټوټکه ده ، خواستعمال یې داسې دي ،چې یوڅوك دتهمتونواو تکلیفونووړوګرځي نو بیا هرسړی پرې خپل لاس پاکو.

– 36دبازارسپي ته چاویل ولې نه غاپې ،سپي وویل ،هرچاته غپلی نشم که یوته غاپم اوبل ته نه ترجیح بلامرجح راځي.

– 36په ډیروخولواوډیروخبروکې بایدسړی چپ اوسي ،یایوسړی ښیګنه کوي خومستحقین ډیروي اودده وسعه ټولوته نه کیږي نوبیادټولونه قرارشي یعني صرف نظرشي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 37دبنوښتن په آرامه نه وي .

– 37دخپلوخپلوانوپه بې اتفاقۍ بل خپل ځوريږي .

– 38دبنوکورواران دی.

– 38يودبل په تمه وي اوپه منځ کې ټول کارونه وران وي .

– 39دپردي زوی نه خپله کړميزنه او پوواړي لورښه ده .

– 39دبل دښه شي نه خپل خراب شي ښه اوغوره دی.

– 40دپولۍ پړق ته ناست دی.

– 40ډيرنيستمن اوخواردی ،اوکيسه داسې ده: چې پخواوختونوکې غلې دانې لږې وې خلك خواراوغريب وو،مزدوري نه پيداکيدې ،رواج وچې په ژمې کې به دلوی اوګڼ کلي خلکويوه بټۍ درلوده اوپه هغۍ کې به بټيوان جوارنيني کول اوخلکوبه زياتره دغرمې ډوډۍ په ځای دژمي په موسم کې دګوړې سره نينې خوړلې بټيوان به داوردبله ولو لپاره يومزدورونيوه ،چې هغه ته به بل ځاي مزدوري نه پيداکيده ،نوارړسړی به دبټيوان سره مزدورشواودهغه مزدوري به داوه چې کومې پولۍ دبټې نه والوزي اوپه ځمکه ولويږي هغه به دي مزدورراخيسته اوبيابه يې خوړه ، نوبيابه خلکوويل چې فلانی دپولۍ ترق ته ناست دی.

- 41دپاچاصاحب بازدی په ډيران چورګوړي نيسي.

– 41په خپلواوکمزوروخلکوزوروردی.

– 42دپنداني قصه شوه .

– 42ډيره اوږده شوه. نکل يې دادي : چې شيطان اويوسړي په لاره ملګري شول ،شيطان ورته وويل .چې يوبل ته په شاکيږواوسپورسړی به کيسه کوي کله چې کيسه خلاصيده نوبيابه دابل په شاکيږي اوخپله کيسه به کوي ،سړي وويل ښه ده ځوك به مخکې په شاکيږوشيطان وويل چې زه به مخکې درپه شاشم ،چلي اوهوښيارسړي ورته وويل ډيره ښه ده اوته راپه شاشه ،لنډه داچې شيطان يې په شاکړپه شيطان خوډيرې کيسې تيرې شوې دي اوفکريې کاوه چې زماکيسه به اوږده وي اوپه سړي باندې به ترډيره ځايه پورې ځان ورسوم اودکابل نه يې داکيسه ورته راواخيسته خواخرپه يودوه ساعتو کې تمامه شوه ،اووارډسړي راغی، شيطان ته ورپه شاشواودپنداني کيسه يې پيل کړه اوپه لاره روان دي ا وويل به يې نه وه، نه وه يوپندانه وه ،اونه وه نه وه يوه پندانه وه ، نه وه نه وه يوه پندانه وه ، بس سړي همداالفاظ ويل په دې کې ډيرساعتونه تيرشول اوبې دمې روان ووځکه چې دوي ويلي وو چې دمه به په منځ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې نه کوو، اخرشیطان ستړی اوتنګ شواوسړي ته یې کړه چې ښګه کیسه دې لاخلاصه نه ده سړي ورته وویل چې شیطان جانه ماخولااوس کیسه شروع کړه .

– 43دپخلادښمن نه ځان ساته.

– 43ددښمن زړه نه سپینږي ولوکه هرڅومګره خوږاوپخلاشي . احتیاط په کاردی.

– 44دپاچانزدیکت اوردی .

– 44یابه ورته خپله پاچاکله په قهرشي اویادپاچاهۍ نه وروسته به دهغې دښمنانونه په غذاب شي.

– 45دپراچه موتۍ دی.

– 45پراچه زمونږپه وطن کې هغه چاته ویل کیږي چې دوکانداری کوي چنې ، ممیزاواداسې نور خرڅوي دوکاندارچې کوچنیانواویاسوالګروته څه ورکوي نولاس دوړاندې نه موتۍ کړي اوټوکری ته یې ورښکته کړي ، اوهسې یوڅودانې چې دګوتودځوکوسره ښکاري مګرپه موټي کړي دومره څه نه وي سوالګراویاماشوم ته په ځولۍ کې وراچوي . اوس چې کله څوك وغواړي چې بل کس تیرباسې اولږ ورته ډیرښکاره کړي نوبیاخلك داوایې.

– 46دپاسه مسْله راغله په درست جهان خوره راغله.

– 46یعنې په یوکس نه ده په ټولوده .

– 47دانسان مخ دخداي له نوره دی .

– 47چې یوکس چانه څه وغواړي اودغه کس یې ورکړي په دې وخت کې یوبل کس په دې کارخپه شي اودې لومړي سړي ته ووایي چې ولې دې داکاروکړنوموړی سړی په ځواب کې داسې وایي یاره دانسان مخ دخدای(ج) دنوره دي یعنې زه ترې وشرمیدم اوحیاراغله.

– 48دپیشودوژلوشپه ده.

ـ 48کیسه یې داسې ده چې یوې ښځې دخپل میړه خبره نه منله بله ورځ ددې سړي ورور هم واده وکړ او دواده لومړۍ شپه ده زوم (شاو) دپالنګ تر څنګ یوه پیشو تړلې وه کله چې شپه قراره شوه او زوم خپلې کوټې ته شوپه څنګ کې یې په تیکي کې توره ده چې ګوري پیشو ولاړه ده کله چې سړي ولیده نوډیرپه قهراوغضب یې پیشوته وویل چې وځه مګر پیشو خو تړلې وه او وتلای نه شوه ددې سره سم زوم خپله توره له تیکي راویسته او په دې وخت کې ناوې خپل میړه ته په څنګ ګوري چې داڅه کوي خو سړي په پیشو ګوزاروکړ او پیشو یې په منځ دوه کړه دغې ښځې دخپل میړه ډیر اطاعت کاوه او ډیره به ترې ویریدله او ویل به یې هسې نه چې ماهم دپیشو به شان نه کړي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځکه ډېره منوونکې وه مشر ورورېې چې داحالت ولید چې ورندار یې د ورور پوره اطاعت کوي نو دي خپل کشرورورته یې کړه چې روکیه داستا ښځه ستا څنګه منوونکې ده ؟

کشرورورېې ورته کړه چې لالا ماخو دادپیشو دوژلوپه شپه ویرولي ده مشرکړه ښه زه به هم داسې وکړم خیرده زه به هم بیګاته دا کار وکړ ده هم پیشو راوستله او وئي وژله خو ښځې یې ورته وویل : چې کښینه جانجو ګیه داخلك په لومړنی شپه کوي.

_ 49دبلي ونې سوري ته نیالګی نه غتیږي.

_ 49یوقام چې دبل چاپه غلامۍ کې وي خیرنه شي لیدلای .

_ 50دبل سوری پرې شوی.

_ 50نه غتیږي او نه لویږي یعنې پر مختګ نه شي کولای.

_ 51دبدو به بد مومي.

_ 51چې چوك بد کوي بد به ویني.

_ 52دبل په غاړه چاړه تیره کوي.

_ 52په بل خپل زور معلوموي بل دخپل ظلم وسیله او اله ګر ځوي .

_ 53د بنګړ وباردی.

_ 53هیڅ شی هم نه دی. په ترینګلی له منځه ځي.

_54داناااوګره ده په ځکلو خلاصه شوه.

_54یوشی چې ډېرلږوي.

_55دتوکې نه پټاکه شوه.

_55له توکي نه شرراولاړشو.

_ 56داخرت سختې خواری دي.

_ 56داخرت له پاره بایدمسلمان توښه ولري.

_ 57داوسپنې نه غځل پاتېکیږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ 57دښه اوميره سړي نه بې کاره اولاد پاتېکيږي البته دځينونه.

_ 58دانځرګل شوې.

_ 58نه ښکارې.

_ 59داولادبد چاته نه ښکاريږي.

_ 59اولاد دومره خوږوي چې بد کارېې ځينو ته بد نه ښکاري .

_ 60دپادوان پخپله غوا نظروي.

_ 60هر څوك په خپلو زهير وي.

_ 61دپاسه ښه رنګين دی دننه يې زړګی خوړين دی.

-61په ښکاره خوش ښکاري مګر دننه ډير غمجن دنيا ښکاره ژونديې ښه دی مګر له کوره يې خبر نه شې.

_ 62دپادوان ګټه په ..... تنکيوکوټو کې ده.

_ 62دکارګر ګټه دکارپه ښو او تا زه شيانوکې ده.

_ 63داو ښ تالو دی.

_ 63غاښونه نه لري يا په سر ويښتان نه لري يا داچه سور سر دي.

_ 64داوښ پل يې جوړکړ.

_ 64يعني کار ترې ونه شو.

_ 65دبې صبره دې بيخ ووځې وايي ماته يې په لمن کښې واچوه.

_ 65دتلواريانو په هکله ويل کيږي.

_ 66دتورې شپې غل دی.

_ 66څرګند نه دی.

_ 67دټيپروپه تول يې ورکړه.

_ 67ډيره ارزانه او مفته يې ورکړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ 68دجوړ و نایی دی.

ـ 68هسې تود ، تود کيږي.

ـ 69دجمعې مړی شو.

ـ 69يوپه بل يې سپاري او سرته يې نه رسوي.

ـ 70دجولامنډه دموږي پورې وي.

ـ 70لنډاك دی او اوږ ده دوستي نه شي کولا ی يا دده همدو مره توان دی.

ـ 71دجومات تنبه ده.

ـ 71هيڅ نه لري ، يعنې خپل خپلوان نه لري.

ـ 72دجوارۍ موټی دی.

ـ 72يابه ګته شي يا به تاو ان شي.

ـ 73دجب نه اوبا سه پيسې ورباندې وخوره پتاسې

ـ 73ورکړه او وخوره.

ـ 74دخيرپه غونډۍ ناست دی

ـ 74نور خلك يي په خپل منځ کې په شرا خته کړي او دی ورته ګوري يا داچې په هيڅ کې کارنه لري.

ـ 75دخنداپسې ژړاشته.

ـ 75خندا ژر په سر ماتيږي.

ـ 76 د خپلې کوټې واورې په بل اچوي.

ـ 76خپل غم په بل اچوي،خپل شرم په بل باروي.

ـ 77 د خرې دومره شيدې دي چې د خپل کوټي يې کيږي

ـ 77دومګره ګټه يې ده چې پخپله يې ايله بسې شي.

ـ 78 د خوشحالۍ ياران ډير وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ 78د راحت ملګري ډير وي.

ـ 79د خيرات خوا کې ډې کوي.

ـ 79يو څوک چې په غوږ ځاى کې ګرځي او يا د غوږو خلکو پسې ګرځي يعنې د يو څه په تمه وي.

ـ80د خارې مرز دى.

ـ80وړيا ګټه ده.

ـ 81د خپلو سره جنګ دښيښې درز دى.

ـ 81بيا له زړو نونه خپګان ژرنه وځي.

ـ82 خوارې کونډې زويه خپلې روټې ژويه.

ـ 82يعنې چې غريب يې د غريبى ژوند کوه.

ـ 83دا حوض څوکاسې دى.

ـ 83دا کار په څومره تاوان کيداى شي. يعنې که کار غټ و تاوان يې هم ډيردى او که کار کوچنى و نو تاوان يې هم لږ دى. دا مانا که کاسه د حوض هومره وه نو يوه کاسه او که زرمه برخه يې وه نو زر کاسې دى.

ـ 84د خوارى ژرنده ساتې د کبره يې مزد نه اخلي.

ـ 84خوار کبرجن دى.

ـ 85د خره په تندي کې محراب نه وي.

ـ 85په بې عقله کې نښه نه وي.

ـ 86د خره مينه لغته ده.

ـ 86د بې عقلو په دوستى کې مې تاوان دى . کم عقله که د چا سره بد وکړي هم فکر کوي چې ګونډې ما ښه کړې.

ـ 87د خير نه مې دې توبه سپې دې کورې که.

ـ 87خير بيخې مه رارسوه ، خو تکليف هم مه رارسوه.

ـ 88د خوږې ګوتې نه نيول کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ 88سړی اړباسي.

_ 89د خولې نه يې اور پورته کيږي .

_ 89ډير جراره پوه او عالم دی.

_90د خوږ لاس غوندې يې د زړه پورې نيولی دی.

_ 90ډير پرې قدرمن او ګران دی.

_ 91د جولا د ننګورتيز شو.

_ 91يو جولا زوی ته ښځه کړې وه، کله يې چې راواده کړله .ناوې په پخلي مخلي نه پوهيده خو په توشك ښوګريده او يو غټ تيز يې اچولی و، نو چاچې به يې د خواښې او خسر نه پوښتنه وکړه چې ننګور دې څنګه ده په کار مار پوهيږي او که نه؟ نور صفتونه يې نه دګرلودل، يود هاضمې د صفايۍ صفت به يې ورته کاوه چې خداي(ج) دی لرې پرون په توشك ناسته وه او داسې غټ تيز يې واچوه.

_ 92دخرې څټه ورکه شه دښځې ګټه ورکه شه .

_ 92دواړه کمزوري اوضعيفه دي. خره بارنه شي وړلای اوښځه دنرپه شان کارنه شي کولای.

_ 93خپل لونه لورمه پټوه.

_ 93دخپل کارنه ځان مه ګوښه کوه.

_ 94دخوار ملا په اذان ځوك کلمه نه وائي.

_ 94دعاجزاومسکين سړي ښه خبره هم ځوك نه مني .

_ 95دځادر نه پښې مه اوباسه .

_95دخپلې وسعې سره سم چليږه.

_ 96دځپلی ګردته يې هم نه شې رسيدی.

_96دهغه سره هيڅ دپرتلې وړنه دي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ 97دچراغ لاندې تیاره وي.

_ 97داهغه وخت ویل کیږي چې دښیکنې په وخت کې له یوسرې خپل نږدې خپلوان هیر شي او پاتې شي اولرې خلکوته یې خیر ، ښیګڼه ورسیږي .

_ 98دچرګې دنیولودی.

_ 98یعنې ښه دی لږ غټ شوی دي .

_ 99دچرګ دمالګې دختلوسره څه دي .

_ 99چې یوڅوك په یوه کارنه پوهیږي نوهغه کار دې نه کوي .

_ 100دچادسترګو نه خلی نه اوباسي .

_ 100ډیر بې خیره دی یعنې چا ته ترې ګټه نه رسې .

_ 101دچل یاري سرته نه رسیږي .

– 101دمطلب دوستي ترپایه نه رسیږي .

_ 102ددوزخ خپسه پرې ناسته ده .

_ 102ظالم سړی وربانديې واکدار دی.

_ 103ددله سپیه چې غاپې نه بوخ خوکښینه.

_ 103که کار درځني ګ نه کیږي نو لږ چالاکه چالاکه خو ښوریږه .

_ 104ددرواغو مزل لنډوي .

_ 104ټول کارونه تراخره په غلطۍ نه تر سره کیږي .

_ 105ددرمند څخه یې ناپاکي زیاته ده .

_ 105له رښتیاوونه یې درواغ ډیر دي ، دامانتدارۍ نه یې خیانت ډیر دی .

_ 106ددووه به کوروي ددریم ګړي به مخ توروي .

_ 106دچوغلګراوشیطان مخ اخر توروي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ 107دډېر وامساء ديوګيږي .

_ 107يوکار که په ډېرو کسانووکړل شي نو زربه خلاص شي اوکه يوتن ته پاتې شي نو ډېر وخت به پرې واوړي يا که يوتاوان په ډېر کسانو باندي راشي ، نوپه هر يوه به لږي لږي پيسې راشي او که په يوه کس راغلو نو ډېر به پې خراب کړي اوهمداسي نور ډېر شيان .

_108دداډپورې يې پريږده.

_ 108يعني خبره پوره اوريدل په کار دي .

_ 109دډېر وخويندووروردی په دنګه ولوېي کونه وشليده .

_ 109دډېروخويندو ورور ډېر قدرمن وي . يوځوك يوکس ډېر نازوي نوبيا دغه شخص له ډېره نازه خراب شي .

_ 110دځوانۍ يوه نيشه وي هسې نه چې هميشه وي .

_110ځواني يوخاص وخت لري.سړی چې زوړ شي بايدسوړشي او لاری ته سم شي او نيك نيك کارونه وکړی .

_ 111دځنګل اوردی زياتيږي اوکميږي نه .

_111داسې ژراوپه اسانه نه خلاصيږي .

_ 112داخوله که زماوای مابه پرې .... خواږه .

_112يوسړی چې ډيرې بې باکه خبرې کوي اودرواغ وايي اويانورچټيات وائي نوبيا خلك ده ته داوائي .

_113ددوه پښوسړیدی.

_113خپله لار به وهي اوځي به . يايوځوك يوبې باوره سړي سره څه مالګي معامله کوي اوضامن ترې نه اخلي بيا داوائي.

_114ددښمن په خوږومه تير وځه.

_114دمير ځي اوبد خوا په پستواوخوږوخبروبه نه تيروځې.

_ 115دزاخيلوسپی‌ترې جوړه شوه .

_ 115نکل يې داسې دی : دکامې دزاخيلواودثمرخيلوترمنځ کابلی اوکونړي سيندبهيږي دزاخيلويوه سپی وه ، چې چيرته به يې پورته شوي لوګي وليدل فکربه يې وکړچې ګوندې خيرات باندې دی يوه ورځ دثمرخيلوپه کلي کې لوګی پورته شوسپی سمدستې په سيندورلاهوشوه اوپه دې وخت کې ديخوادشين کميسوپه کلي کې هم لوګی پورته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوخودالوگی دثمگرخیلوترلوگي ډېرښكاره كيده كله چې سپی دالوگی وليدنوبيرته يې دزاخيلوپه لورې لامبووهل پيل كړل ، لنډه شيبه لاتيره نه وه چې دالوگی ورك شو، اودثمرخيلولوگي بياتازه شوي و، سپی‌بيرته دثمرخيلوپه لورې لامبووهل پيل كړل چې يوځولاسه يې واچول دثمرخيلولوگي بياتت شواودزاخيلولوگی بياتازه ښكاره شواوسپی بيادزاخيلوپه خواراوگرځيده لنډه داچې كله به يو لوگی زياتيده اوكله به بل په دې وخت كې سپی ډيره ستړې شوه اودلاده بادولويده اوبالآّخره سيندپه مخه كړه اومړه شوه .كه څوك په خپل ژوندكې (متردد اودوه زړي وی نوهيڅ كله به بری حاصل نه كړي)

–116دزمري زړه لري .

– 116ډيرزړه وراوشجاع دی .

– 117دړندوپه بازاركه راغلې په يوه سترگه ته هم لاس كيږده.

– 117يعنې چيرې چې اوسيږي دهماغوخلكوپه شان خوی كوه

– 118دشولوځری دی.

– 118يعنې نورځه دكارپه كې نشته هسې دانسانيت نمونه ده، زمونږپه وطن (كامه) كې چې شولې پخې شي يعنې وږي يې ژيړ شي ، چرچنې ډيرزياتې وي دشولوپرووږويوباندې كښيني اوشولې خوري نوبيادډې له پاره چې دغه چرچنې وډاريږي اوشولې ونه خورې دهقان يوزوړاوتوركميس راځلي اوپه تنه كې يې لرگی ورننباسي اودپټيوپه منځ كې يې ودروي ، نوبياپرې چگرچنې دانسان گمان كوي اوشولوته بيانه راځي.

– 119دړندودلاس امساُده .

– 119يعنې دناپوهانولارښوددی .

– 120دړندوسترگواوښكه ده.

– 120ډيرې نايابه اوقيمتي دی .

– 121دزمري وروردی .

– 121ډيرزړوردې.

– 122دزمري په خوله كې هم خيرغواړه .

– 122ډيروسختيوكې هم خپل همت دلاسه مه وركوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

123– دزورورمخې ته مه ځه او داّس شاته مه ځه

123– ماناداواړوکې خطرشته .

124– دزوم ختڼه دخسردکاله وي .

124– په زوم کې ځينې داسې خويونه وي چې هغه يې په خسرخيلوکې هم وي.

125– دزوراّوراوبه په پيچومې خيږ ي .

125– ماناداچې په زورسخت کارهم کولاي شي .

126– ددرواغوګوډې دی.

126– ډيردروغجن اوزيات ګودی .

127– دسپي دغپ پسې مه ځه.

127– تحقيق وکړه داوريدوپسې مه ځه .

128– ديوسږي مارپه ګيډه تيرشوخفه واوويل يې چې دايې لارشوه.

128– دمضرشې نه اخرسږي ته ضرراوتاوان پيښيږي.يالاريي رابانديې جوړه شوه

129– دسترګواغزی دی.

129– مخکې خنډدی يعنې مانع دی.او ډيريې بديسي

130– ددوبي کورداخترپه ورځ معلوميږي .

130– يو سړي چې په سوالی شي ځان ترخلکوغوره ګڼي.

131– دزروقدرپه زرګروي .

131– يعنې دهرشې په قدرهرڅوک نه پوهيږي ، يواځې پوه اومسلکي خلك پري پوهيږي.

132– دسروپيزوانه ګړنګوزوړکړي .

132– ښه شی دی خوداناااهلوپه لاس کې دي .

133 - دسلوغويانوخاوندپولنډي ته ودريږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

133 – کله کله دقدرت خاوندان ډیروعاجزواوغریبوخلکوته اړیږي.

134 – دښمني دسرې اوردی نه مړکیږي .

134 – دغه بدي اوشخړه به ترډیره پورې وي.

135 – دشرم تیزدکونې په سروي.

135 – دچاچې دسپیکیدلواوشرمیدلوقسمت راشي لږڅه ورته پلمه شي.

136 – دشگونه پړي نه غښتل کیږي .

136 – دیوناشونې کارپسې گرځیدل دوخت ضایع کول دي.

137 – دسپې مرگ په گیدړاخترد‌ی.

137 – ددښمن په تکلیف باندې دښمن خوشحالیږي .

138 – دسلوکالوموږپه سلوکالوکې نه خواریږي .

138 – اصیل سړی که خوارهم شي بیاهم خوارنه دی ځکه چې خوبیې موږ وي.

139 – درستم نوم درستم نه ښه دی .

139 – دځینوخلکونه ظاهراًاوجسماً دیوه کارتمه نه کیږي خودهغوي نه به ډیرغټ ،درانه او مانادارکارونه کیږي .

140 – دښارنه زه راغلم دنرخ خبرې ته کوې .

140 – ځینې خلك دخپل ځانه په یوکاریایوه موضوع کې خبرې کوي اوپه اصل کې به په هیڅ خبرنه وي .

141 – دسلوکالووږي په سلوکالوکې هم نه مړیږي .

141 – کم اصله اوبې نسبه سړی که هرڅومره دولتمندشي بیاهم یې سترگې وږې دي .

142 – دسوال دژوندنه مرگ ښه دی .

142 – دبې همتۍ دژوندنه مرگ ښه دی .

143 – دسیندنه مرې چاگټلي.

143 – دورك مدعې نه غچ نه اخیستل کیږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 144دسلوقصابانوونډې ده.

– 144په ډیروکې کارخرابیږي.

– 145دسلوبللوځای کیږي خودیونابللي نه .

– 145ځکه چې نابللی ناګڼلی وي .

- 146دسیوري ونه خورمانه نیسي .

– 146بې تکلیفه اوبې مشقته مقام ته رسیدل ګران دي .

– 147دسختۍ نه څوک نه مري .

–147دمصیبت اودغم دسختیونه څوک نه مري .

- 148دسروګلوبدمه وایه .

–148دښوخلکوپسې بدمه وایه .

–149دسوال په اوبوژرنده نه ګرځي .

149دبل په ورکړه څوک ژوندسرته نه شې رسولای .

– 150دسورنا چې یوپف دی.

– 150دآمراودواکمن یوامرکافي دی .

– 151دسپي سترګې یې دي .

– 151کلك سترګی اوبدسترګی دی .

- 152دشکاڼه غل دي نه خس دي نه سره .

–152هیڅ ترې نه جوړیږي یعنې بې مانادی .

- 153دشعرمعنې دشاعرپه خیټه کې ده .

– 153هرسړي ته خپل کارمعلوم وي اوپرې پوهیږي .

– 154دشړې لنګ یې وهلی دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 154ډېرمسکین دی .

– 155دسپیورمه نه وي .

– 155دبدو خلکو ډله نه لوېږي .

– 156دسره غمي په شان دی.

-156ډېرلائق اوښکلی دی.

– 157دشنه آسمان ړلی ده .

– 157یوافت اوبلاده یاهسې پرړن اوغراوودي .

– 158دسروینښتان یې په کې سپین شول.

– 158ډېره تجربه په کې لري.

– 159دنغري په غاړه جنت غواړي .

– 159بې زحمته راحت غواړي.

– 160دللون کونه حساب نه ده .

– 160یوسړی چې عقیق نومیده په شولوکې یې للون اوخشاوه کوله لنډاوشکیدلي پرتوګ یې په ځان کې وْ چې زمونږپه ژبه کې ورته چوتی وایي . اوکمیس یې هم په تن کې نه و،ددغه زاړه اوشکیدلي پرتوګ څخه یې لړکوناتی ښکاره کیده یوچاپري غږکړچې عقیق ماماکوناتی دې پټ کړه ، عقیق ماماورته کړه خوری جانه په للون کې که کونه ښکاره شوه پروانه کوي.

– 161دشولویې پریښودل او دپروړویې راونیول .

- 161غټ غل یې پریښوداوکوچنې غل یې راټینګ کړ.

- 162دسترخوان ته یې مه ګوره اوچولې ته یې ګوره .

–162یعنې اخلاص ته یې وګوره .

– 163دشادکتلوپه ځاي مخکې ګوره .

– 163راتلونکی ژوندپه پام کې ونیسه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 164دشپې هرسړی ډاریږي څوك حال وايي اوڅوك يې نه وايې.

– 164غمونه اوانديښنې په هرچاراځي څوك يې مقاومت لري اوڅوك نه .

– 165درنگ ته مالگه مه وره .

– 165په کوم ځای کې چې يوشی ډيروي ، هلته همداشی دگټې وټې گله پاره مه وره.

– 166دپسرلي باران دی .

– 166يوه شيبه ده نورڅه په کې نشته .

– 167دقارون دنياده .

– 167دشوم اوبخيل سړي شته دي ، چاته ترې خيرنه رسي.

– 168دادپټي سردی پټې وروسته سوروردی.

- 168دالادکارابتداده کارخوورروسته غټ دی .

- 169دشيطان په خره سوردی .

- 169ټول اسباب اووسايل دغلطۍ اودشيطانی ورسره دي.

– 170دسپي مرگ ترې ښه دی .

– 170چې يوسړی په بدکاراوبده لارکې مړشي نوبياداويل کيږي .

– 171دچاغران دچابگيل مړزشو.

-171پخوابه خلکومړزان جنگول اوشرطونه به يې پرې تړل ، چې په دغه ميدان کې به ځينوخلکواوبه گرځولې اوځينوبه ځادرلاندې باندې په مړزانونيولي اواچولې و، کله به چې مړزجنگي خلاصه شوه اوخلك به رخصتيدل ، چاچې به دغه جواري گټلې وه ،نوداوبوگرځونکي ته به يې يوغيران ورکړ،چې ديوي افغانۍ نيمايې برخه وه،اوځادروالاته به يې هغه بگيل اوتښتيدلی مړز ورکړ نودامتل ترې راپاتې شو.

_ 172دپيښې نه تيښته نشته.

_172تقديرچې څه ليکلي وي هغه کيږي.

_ 173دپنځه جريبه ځمکې نه يو مريد ښه دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_173ځوك چي مريدان ولري د پيسو او دولت كمی يې نه وي .

_174درنګريزخم دی.

_174يوه تولنه او چاپيريال سړی په خپل رنګ رنګوي.

_175درب سر وهي عرب يې په سروهي.

_175درب يو ځيږ بو تی دی چې ښاروي يې هم خوري او كه له بيخه يې ځوك را او باسي بيخ يې هم يو انداره كلك دی او په نغري او تناره دواړوكې سو ځول كيږي پخواوختونوكې ونې اوبوټي هم ډيرنه و،عربان به زياتره په دوبي كابل ته او په ژمي كې به ننګرهارته راتلل او ددربو ښخه به يې هم دواښو او هم دخس خاشاكو كار اخيسته ، نو چې كله به د دربو بوټي سرو واهه نوبيا به دوی وهلي و.

176دحريص كاسه چپه وي خوله ئي سپيره وي.

_176د حريص مړيدل نشته.

- 177دتيكی سرشو.

_177دخلكو خولې ته ولويد، او هرسړی يې ياد وي.

- 178دژبي پر هرنه جوړيږي.

_178كه په ژبي دې ځوك خپه كړ په ژوند به يې هيرنه شي .

- 179دغوادپښو وتی دی.

_179يعنی له خطر ووت او په خپلو پښو ولاړ دی.

_ 180دغوړيو زور دقرتو نه او باسي.

_180ديو په ځای بل ته زجر وركوي.

_ 181دغوړلستوني ياردی.

_ 181دشتمنو دوست دی.

_ 182د ښونه ښه پيداكيږي دبدونه بد.

_182ښه ښه زيږ وي او بد بد زيږ وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ 183دټنگې بیزو نه وه درویې ځنځیر یې وتښتاوه.

_183یو سړي په یوه ټنگه بیزو اخیستې وه او په یوه روپۍ یې ورته ځنځیر واخسته بله ورځ بیزو ځنگله ته وتښتیده او هرڅه یې یوړل اوس چې یو سړی په یو بې ارزښته کار باندې ډیر مصرف کوي نو بیاخلك ورته داوایي .

_ 184دبدونه هم لرې هم غلی.

_184له بدوخلکو باید سړی لرې وگر ځي او په بدو کې هیڅ خوله ونه ښوروي.

_ 185دسپي خوی یې دی.

_ 185ډیرسپك، بد اخلاقه او بد ژبی دی.

_ 186دسپي سریې ترې جوړکړ.

_186سپك یې کړ.

_ 187دسلوشاباسونه یوه روپۍ ښه ده.

_187روپۍ دکارکونکي په کار راځي او شاباسی به یې دکوم درد دواشي

– 188دغلې بلانه ویره په کارده

-188دمړماري انسان نه ویره په کارده

– 189دسپي په کودي کې یې ورکړه

– 189ډیریې خجالت کړاوویې شرماوه ،ویې رټه

– 190دډبگری اجړادی .

– 190سړیتوب نه لري

– 191دغم تغریې غوړولې دی

– 191مصیبتونه غمونه اوبې اتفاقی پیداکوي

– 192دبې اتفاقه خلکوجمع کول دچنډخانوتول دی

– 192راټولول یې گران اوستونزمن کاردی

– 193دخپل خره تیزپیژنم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

193 – زه چې ځوك پيژنم د هغوی کړه وړه ماته جوت دي

194 – دغره هوسۍ دغره تازيان نيسي.

194 – هرسړی دخپل کلي په نرخ اونوا،دوداودستوربشه پوهيږي. يادخپلې سيمې دوګړيوسره پخپله سيمه وال په کارونوبشه پوهيږي.

195 – دغله لاس چې کورکې ولګيدبرکت يې والوت ،

195 – دغله پل ډيرسپيره وي په کوم کورچې سم شي هغه کوربياپه ډيره موده کې نه کور کيږي.

196 – دشيعه په ليمځي چې کښيناستې وړۍ ترې باسه.

196 – يعنې چې ته يې نه خوښيږې هغه ته تاوان اړه وه ، ځکه چې شعيه ګان دسنيانوسره هيڅ دوستي نه کوي.

197 – دغله په ږيره خس وي

197 – يوپاچاواودملك خزانه يې غلو وهلې وه ، ډنډوره يې وغږوله اواعلان يې کړه چې سبادې ټول رعيت فلانکې ځای ته راشي ، چې هلته پاچاځه خبرې کوي ، اوکه هرځوك رانغې هماغه غل دی ، دښارټول خلك په ټاکلې وخت راحاضرشول پاچايوهوښياروزيردخبروله پاره ورولیږه وزيرخلکوته مخامخ ودريد اوخلك ناست وو، وزيرډډيروعظ اوسپارښتنووروسته وويل، چې ماته غل معلوم دی ځان دې نه پټوي زه يې ګورم دغله په ږيره خس دي يعنې ډکې نښتې دي ، ددې خبرې داوريدوسره سم غله په خپله ږيره لاس راتيرکړچې خاشه ترې پريوزي داسړی وزيرولیداوورغږيې کړچې ته دلته راشه.

198 – دغله مورپه غلاژاړي

198 – غل چې دغلاپه وخت ووژل شې ورڅه يې د خلکو له ويري مرې نه شې وړلای په دې خاطرچې رسوانه شي نوځکه يې موردځان سره پټه پټه ژاړي اوخپل زړه سپکوي.

199 – دغريب سړي دخيرات په ورځ غواورکه وي

199 – دخوارسړي ددنياپه نعمتونوکې برخه خواره وي.

200 – دشملې ګل دی

200 – ډيرقدرمن دی

201 – دځاځکونه سيلاب جوړيږي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 201ديويوټكي په زده كړه سړى عالم كيږي يادلږځه نه ډيرځه جوړيږي

– 202دغنموله رويه ځوز هم اوبه كيږي

– 202دښوخلكوله بركته بدو خلكوته هم ګټه رسيږي

– 203دچړمړى دى

– 203بې څوكه دى

– 204دټانټوكټ دى

– 204ضعيف اوكمزورى دى

– 205دفيل غوږ كې ويده دي

– 205بې خبره دى .

– 206دقربانۍ ګډورى دى .

– 206ډيرتياراوڅرب دى.

– 207دقارغه روژه ده په غلو ئې ماته كړه .

– 207يوكس چې كله ترې بدكارنه وي صادرشوى اويوناڅاپه ترې يوبدكاروشي نوبياخلك داوائي.

- 208دخوږهره تيره من نده.

– 208په سړيوكې يوسړى چيرې سړى وي.

-209دصبر ميوه خوږه ده.

-209زغم ښه شى دى خداى(ج) پرې انسان ته اجر وركوي.

-210دطالبانو غويشو.

-210نكل يې داسې دى: په يوه جومات كې د يوه مولوى صاحب سره ډير طالبان ديره وو او سبقونه يې ورته ويل. يو مالداره سړي دخيرات په نيت طالبانو ته يو ژوندى غويى راوست. طالبانو دجومات تر څنګ په مړوي وتړه او بيا به هر طالب راتلو او دغوايى خوله به يې خلاصه كړه او غاښونه به يې ورته كتل، تر ماښامه داكار روان و، غوايى نور عادت شو او خپله خوله يې خلاصه ونيوله.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-211دکانګړي په تېس کې لاړې بټګرامه.

-211دشبقدر ډېرۍ لمرخاته ته يو کلی دی چې پخوا زمانه کې يو غټ هندو په کې او سيده، ددغه هندو يو زوی و او يوه يې لور وه. دورځونه يوه ورځ وه چې غلو ورته مسلات وکړ چې دهندو لور به راوتښتوو. هندو به يا پيسې راکړي او که يې رانه کړې نو په لور به يې نکاح وترو او مسلمانه به يې کړو دشپې غله دهندو په کور ورواوښتل او دهندودکور نه يې يو تن راوتښتوه چې ددوی پرې دکانګړې ګمان راته دلارې په اوږدو کې يې پرې مخ لوڅ کړ ګوورې چې دهندو زوی بټګرام دی غلو پخپل منځ کې سره وخندل او دايې وويل چې د کانګړې په تېس کې لاړې بټګرامه.

-212دقربان نه دې معلومېږي چې چرسي يې.

-212په چرسي سړي چې غږ وکړې وايې قربان څه وايې کوم سړي ديوه چرسي نه پوښته وکړه چې ته څوك يې چرسي ورته کړه قربان فلانکي مې نوم دی، سړي ورته کړه چې ته خو چرسي يې کنه، چرسي بيا کړه نه قربان، سړي ورته بيا وويل دقربان نه مې معلوم کړې چې چرسي يې.

-213دکوربه په پسه زړه کيده دميلمه په هډوکي نه کيده.

-213يو سړي ميلمه ته پسه حلال کړی و، کله يې چې حجرې ته ډوډۍ راوړه، دکوربه سپی هم ورسره جوخت راووت او دحجرې په دروازه کې يې خپلې پښې وغځولې او سريې پرې کيښوده او دوې ته يې دهډوکي په انتظار ورکتل دميلمه په لاس کې يو غټ هډوکی و او خوله يې پرې وهله، کوربه ورته کړه چې بس دی نور يې دی سپي ته ور ګوزار کړه، ميلمه ورته وويل چې زړه مې پرې نه کيږي ډېر خوږ هډوکی دی.

-214دکبر کاسه نسکوره ده.

-214کبر جن آخر خوارېږي.

-215دکور ګټه دډهلي ګټه ده.

-215دکور په لګښت چې سړی يو څه لاس ونيسي او په اندازه يې وکاره وي داګټه تر هر څه ښه ده يا دا چې دخپل کور تر څنګ چې کار او خواري وي تر بل ځايه غوره ده او هغه ځکه چې شپه به يې په خپل کور وي.

-216دکور په کار دکور ميرمن ښه پوهيږي.

-216نابلده کس په پردي کار څه پو هيږي.

-217دکر وارې چج دی اواز يې شته دانې يې نشته.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-217کرواړه دحاصل دپاتې شونو راټولولو ته وايي، څوك چي ګدرمند واخلي او دهغې نه وروسته په ګونډې او کامبوري او خاوره کې يوه نيمه دانه پاتې شي بيا نو غريبې او کونډې ښځې دغه خاورې او خيګې راټولوي او چچ کې يې څپ وهي او چچ پورته پورته ارتوي چې په دې وخت کې چچ اواز او ښکالو زياته وي او دانې نه وي نو دې عمل ته کرواړه وايي او په دې هکله يو بل دسترګو ليدلی نکل داسې دی: دشاهي دورې په ورستيو شپو کې کله چې شهيد محمد موسی شفيق دملك صدر اعظم و، دکامه والو اوبه لګړې شوي وې او دکامې سر بند سخت شو، نو دکامې سپين ږيري راټول شول او کابل ته ولاړل او غوښتل يې چې دسربند دستونزې دحل په خاطر دحکومت څه مرسته لاسته راوړي نو په دې نيت دوخت صدر اعظم محمد موسی شفيق صاحب ته ورغلل، چې په دغه وخت کې دصدراعظم سکرتر ارواښاد محمد ګلاب ننګرهاری صاحب و سپين ږيري ننګرهاري صاحب ته ورغلل چې دملاقات وخت وټاکي، ننګرهاری صاحب به بيا ورته کړل چې ښه ده او ښه ده په دې کې څوورځې تيرې شوې او ننګرهاري صاحب به هره ورځ همداويل چې ښه ده او ښه ده وبه شي خو موقع نه برابريده په دې ډله کې يو تن ملك چې حمدالله صاحب نوميده او دکامې دګهك دقريې ملك و خدای بخښلی ډير ظريف او صادق سړی و او دننګرهاري صاحب سره يې ډير ګپ شپ و. نو اخر دملك صاحب زړه تنګ شو او ننګرهاري صاحب ته يې کړه چې دکرواړې چچ يې اواز دې شته او دانې درکې نه شته.

په دې خبره پخپله ننګرهاري صاحب او نورو سپين ږيرو ښه په اخلاص وخندل.

-218دکوز کلي پخه نه وه دبر کلي تيره وه.

-218يو مسافر په لار تللو او دوه کلي سر په سرپراته وو مسافر وری وبرکلي ته ورغی دهغی دډوډۍ وخت تير و بيا کوز کلي ته ورغی او دکوز کلي عادت داو چې ډوډۍ به يې مازيګر څلور بجې خوړه او دمسافر تلوار و او بالاخره مسافر ددواړو کليو نه وږی تير شو او مسافر خپل کورته ورسيده، او سم دستي يې ډوډۍ وغوښته دکوروالا ورته وويل چې څنګه داسې وږی يې ته خو په ودانو کليو راغلې؟ نو بيا ورته سړي وويل چې دکوز کلي پخه نه و. او دبرکلي تيره وه .

-219دګورشپه نه په کورکيږي.

-219چې نيته پوره شوه بيا پاتې کيدل نشته.

-220دکونډې که دروازې دسروشي هم خوله يې خواره وي.

-220کونډه که هر څومره مړه شي، نو بيا هم دبچيو په اّينده ژوند ويريږي او وايي: داسې نه، چې خدای (ج) نا خواسته وږي نه شي.

-221دغم لايقه ابې ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

221-په یوه کور کې ماشومان دچرګۍ په غاړه ناست وو او مور یې هم ورسره ناسته وه او یو ځای یې سره ډوډۍ خوړه. پلار یې ورته، ویل ،چې خورئ بیګاه ته درکې یو........ په دې کې ماشومان وویریدل او دډوډۍ نه یې لاس ونیوه او هك پك پاتې شو ل، نو مور یې ورته غږ کړ، چې خورئ، خورئ دغم لایقه ابۍده. هر څه چې وي ماته پیښه ده.

222-دکوچې کتۍ شوه.

222-پخوا کوچیان ډیر غریب وواو له کابله به،چې راغله زیاترو به کټوې خرڅولې چابه خوړه وله کوله او خرڅوله به یې. یو کوچي په چا کټوه خرڅه کړې وه. بیا به یې، چې کله کټوې راوړلې، نو په هغه پخوانې سرې، چې کټوه یې پرې خرڅه کړې وه، نو شپه به یې پرې اړوله او پوښتنه به یې ترې کوله چې کټوه څنګه ده، ترډیره وخته داکاروشو او یوه ورځ ددې سړي زړه تنګ شواوویې و، ویل چې دا څنګه هر وخت راځې او دکټوې دقیمت نه یې له ماډیرې وخوړې. کله، چې بیا کوچي راغی او دکټوې پوښتنه یې کوله. دسړی زړه تنګ شو. کور ته ولاړ او کټوی یې راواخیسته پورته یې کړه او ځمکې ته یې راخلاصه کړه، خو او س دخدای فضل دی دکوچیانو وضعه ښه ده.

223-دکوزې او چلمچې ساز دټولو سازونو نه ښه دی.

223-دکوزې او چلمچې اواز، چې وړی میلمه واوري ډیر پرې ښه لګیږي.

224-دګل غوندې ځواني یې ده.

224-ښه ښکلی ځوان دی.

225-دګل په شان ځواني یې خاورې شوه.

225-په ځوانۍ کې ولاړ.

226-دګوتو په شمار دي.

226-ډیر لږ دي.

227-دکمبو لیوه دی خو له یې وازه ده.

227-کمبو او پتیری په ننګرهار کې دچپرهار لویدیځ ته او دبیهارنه ختیځه ته په غونډیو کې پرتې سیمې دي چې پخوایې ډیرلیوان درلوده. چې ددې سیمې لیوان به تل وږي وو او خولې به یې خلاصې وي نو دامتل دحریص او ډیر غوښتونکي په هکله ویل کیږي.

228-دګل غوندې غوړیږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

228-ډېر ښائيسته او ژر ژر غتېږي.

229-دګوتې دايښو دوځاى په کې نشته.

229-داعتراض او نيوکې ځاى په کې نشته.

230-دکولال منګوټې دي.

230-ټول په يوه رنګ او په يوه ميچ دي.

231-دلاس ګوتې هم برابرې نه دي.

231-په انسانانو کې تو پير شته.

232-دلړمانو مورده خپلو بچيو وخوره.

232-لړمه چې بلاربه شي او بچي يې په ګېډه کې ژوندي شي نو دمور په ګېډه شروع وکړي او دمور ګېډه وخوري او ترې را وځي نو کله چې کومه مور دخپلو بچي نه تنګه شي نو بيا خلك دا وايي.

233-داوبو چاټول دي.

233-دا کار سرته نه رسيږي.

234-دلو ګري، چې لو دلاسه نه کيږي، لور په لوټه تيره کوي.

234-ديو کس چې يو کار دلاسه نه کيږي نو په نه څه به ځان اخته کړي.

235-دمور ګېډه بوخسه ده.

235-مور شکلي او بدرنګه او لاد دواړه زيږوي.

236-دمور زړه په زوی دزوی زړه په وچ کاڼي.

236-مور په زوی ډېره زهيره وي مګر زوی دمور په شان زهير نه وي.

237-دلاس غوټه خولې ته مه راوړه.

237-کارمه ستونزمنه وه.

238-دمات لوښي اواز ثابت نه وي.

238-نا پوهه او کم عقله انسان دخبرو نه معلوميږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

239-دمرچك په پوله زه ځم خوله ستا سوځي.

239-تکلیف په مادی او چیغې ته وهي.

240-دلارې سترې راستنوي.

240-بې کاره سړی دی ځانته دمحفل او مجلس یاران پیداکوي یاډېرمیلمه پال دی.

241-دلیوه زوی نه آموخته کیږي.

241-چې ذات یې خرابوي تربیت نه اخلي.

242-دلیوه زوباخر لیوه کیږي.

242-بد اخر بدیږي.

243-دمغل نه چې میم لرې شي څه پاتې کیږي.

243-په یوه ټولنه کې چې یو څوك ډېر اهم وي او هغه ترې لرې شي نو ټولنه هیڅ شي. یا سړی سړیتوب پرېږدی هم هیڅ شي.

244-دومره خوشحاله شوه لکه مسلۍ ته چې لری ورکړې.

244-پخوا زمونږ په ننگرهار کې یو ورکوټی قوم و چې دمسلیانو په نامه یادیده دغو خلکو به دشتمنو خلکو خدمتونه کول درمندونه یې پاکول دمرې او ژوندي سوال او جوابونه به یې کول، خلکو به ورته په فصل کې څه دانې ورکولې او په شادیو کې به یې نغدې پیسې او دمال لری هم ورکولو مگر دمړي په وخت کې به یې یوازې لری ورکولو چې په دې به مسلۍ ډیره خوشاله شوه. اوس چې څوك چاته یو شی ورکړي او خوشاله شي نو بیا داوایي.

245-دمور او دمیرې خوی کوي.

245-ټولو ته په یوه سترگه نه گوري او فرق کوي.

246-دمرگ نه مخکې ژاړي .

246-یو څوك چې دتکلیف نه مخکې تکلیف ته حیران وي.

247-دمرگ نه مخکې پښې غځوي.

247-دتکلیف دپیښیدو نه مخکې یې سپینې تښتیدلې دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

248-دليلى دكوخې سپى دى.

248-ديار او داشنا دكلي چې هر څوك وي هغه ښه لګي.

249-دمرګي هير شې.

249-كله چې يو دوست دښادۍ په شيبو كې له چا هير شوى وي او بيا ورسره مخامخ شي او ور په ياد شي نو بيا داورته وايى.

250-دمرګ وخت معلوم نه دى.

250-مصيبت او غم چې په چا راځي مخكې ورته خبر نه كوي.

251-دژي دخولې په ځاى دژي كونه سپړي.

251-ژى دخرمنې هغه ګوډى دى چې خلك په كې او به راوړي او څوك ورته مشك وايى يو كس دكوچي په كيږدۍ كې ميلمه و چې كله يې دژى نه اوبه نه وې ښنكلي ميلمه دشپې ترى شو را پاڅيد، دژي خوله ترې غلطه شوه او دژي كونه يې په چاقو وسپړله لرې او به يې ترې وڅكلې او نوري توې شولې سهار چې كوچۍ ترور راپاڅيده ګوري چې په ژي كې اوبه نشته ميلمه ته يې كړه چې دادې څه چل كړى.

252-دمړو واردى دوړيو تلواردى.

252-څوك چې ډير اړوي دهغوى تلوار وي.

253-دمور نه ميره زهيره نه ده.

253-له خپلو نه پردي زهير نه وي.

254-دميرې زامن دليوې زامن.

254-مير يز ورونړه دسړي سره د دښمنۍ رويه كوي.

255-دماتې ژرندې غوندې ګړبيږي.

255-چتې وينا كوي.

256-دنشت ميړه نه موزي هم ښه دى چې كټ پرې ډك وي.

256-دهيڅ نه لږ څه هم ښه وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

257-دریا عبادت نه قبلیږي.

257-بې اخلاصه عمل دهیچا نه خوښیږي.

258-دومره خوارې سپړې نه یم خوړلې.

258-دومره لاېې همته نه یم چې ستا زور ومنم.

259-دمکې نه زه راغلم دحج خبرې ته کوې.

259-په دې کارزه ښه پوهیږم او لارښوني راته ته کوې

260-دلاغړجو اوبو ته دبړو کونه نه ټینګیږي.

260-لاغړ جې دسپین غر په لمن کې یوه ډیره سړه سیمه ده، دبړو یو سړی لاغړ جوته تللی و، دماسپښین دلمانځه وخت راغی او بړوال غوښتل چې او دس تازه کړي، نو دلښتي په سر استنجاء ته کښیناست او اوبه ډیرې یخې وې چې ځانته یې ورواچولې نو دې وخت کې ترې تیز ولاړ او لاغړجیوال واورید نو بیا یې دا وینا وکړه.

261-دمچ په کونه ډبلی منډې.

261-یعنې ناشونی کار ترې غواړي.

262-دملخ سترګې یې دی.

262-ډیرې کلکې سترګې یې دي، حیانه کوي.

263-دماشوم په ژړا خپله مور پوهیږي.

263-هر سړی دخپلو خلکو په غوښتنو او اړتیاوو ښه پوهیږي.

264-دنوك په ځای سوك منډې.

264-نه ځایږي خو ځان ځایوي.

265-دناروغ تسل په طبیب کیږي.

265-داړ اړتیا چې په چا پوره کیږي نو تسل یې هم دهغه په لیدوکیږي.

266-داوړې لوخنې دژمي کتغ دی.

266-ددوبې پاتې شوني په ژمي کې په کاریږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

267-دونې به عمر وي دمرغۍ به په کې يوه شپه وي.

267-دکور به خپل کور دی او ميلمه دلږ وخت له پاره وي.

268-دويش نه په تالان خوش دی.

268-دچا چې په ويش کې برخه لږه رسيږي نو هغه په چور خوش وي چې ډيره واخلي.

269-دورغوي تناکې مرغلرې دي.

269-دخپل لاس ګټه خوږه او ډيره قيمتي وي.

270-دورخه تيرې او به بيرته نه راګرځي.

270-وخت چې تير شو بيا پسې مه ګرځه.

271-دنر هلك ژړا په زانګو کې معلوميږي.

271-نارينتوب او ميړانه دلومړۍ ورځې نه جوتيږي.

272-دوړې په غوږ کې د ډوډۍ تپاروي.

272-دچاچې څه ته تلوسه وي هماغه يې په فکر کې ګرځي.

273-دلمدو ختو لړې او به دارو وي.

273-هوښيا او ځيرك خلك په لږ وخت کې ډير څه زده کوي

274-دهر چا په خپل لنډي نظر وي.

274-هر څوك په خپل زهير وي.

275-دوزې هره ورځ ښکاريده هيڅ نه وه چې دميږې ښکاره شوه ويلې کونه دې ښکاري.

275-دښه او نيك سړي نه چې کله لږ څه بدوشي دټولو خلکو ورته پام شي.

276-دلولۍ وتل يو شرم ننوتل يې بل شرم .

276-دبدکارو اکثره کارونه دشرم او خجالت وي. په بې شرمۍحکومت او واك نيول دا يو شرم دی او بيرته چې څوك ترې په زورقدرت اخلي دايې بل شرم دي.

277-درې خره کونه په کونه وتړه اسمار دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

277-يو كس اسمار نه وليدلی او غوښتل يې چې اسمار ته ولاړ شي.بل سړي ورته وويل چې پيسې مه لګوه زه به درته اسمار وښيم، او بيا يې ورته کړه چې درې خره کونه په کونه وتړه او دټولو ديو ځای کيدو منځ ته (نقطه) اسمار وايي يعنې ددريو غرونو دسرو نو په منځ کې پروت دی.

278-دوه خويندې په يو ورور حساب دي.

278-دکمزوريو سړيو په هکله ويل کيږي.

279-دولې دې وي خو چې منه وی.

279-مطلب دې حاصل شي چې په هر ډول وي.

280-دوه پك هغه هم سره ورك.

280-دوه خپلوان او هغه هم سره وران.

281-دوه هندوانې يو لاس کې نه نيول کيږي.

281-دوه کسان چې په خپل منځ کې سره مخالف وي او درييمګړی غواړي چې دواړو سره اشنايي وکړي نو دا نه شی کيدای.

282-دلامده خوړ خيرات نه دی چې په ناولو لاسونوېي خورې.

282-پخوا زمانو کې دملکنډ غر سوری شوی نه و او اوبه ترې ديخوانه راتلې، ټولې ميرې او للمې وې لوند خوړ تخت بهاناودرګۍ په منځ کې واقع دی نوم يې هسې لوند وخو دومره اوبه په کې نه وې دلته به دخيرات خوړلو ته چالاس نه مينځه . نو چې اوس څوك ديو چانه يو شی بې تکليفه غواړي نو بيا ورته وايي چې څه د لامده خوړ خيرات خونه دی.

283-دورځې قندار دشپې ډتار.

283-وايي چې دورځې به کاروکړم خو بيا ورځ هسې تيره کړي او وايي چې څه بيګاته به يې وکړم چې شپه شي بيا ويده شي.

284-دولت مند که ډير لرې وي خلك يې خپل ګڼي.

284-شتمن او قدرتمن که ديو سړي نه ډير لرې او پردی وي هم نږدې خپل يې ګڼي.

285-دوست ته حال وايه دښمن ته لافې کوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

285-دښمن ته غوږ او دوست ته حقيقت وايه.

286-دوست هغه دی چې په سخته کې په کار شي.

286-دوست او خپل هغه دي چې په تکليف او تنګسه کې دې په کار شي.

287-دوست به دې و ژړوي دښمن به دې وخندوي.

287-دوست به درته رښتيا ووايي او ته به پرې خپه شې مګر دښمن به دې بدهم ددې له پاره ستايي چې دګړنګونو نه دې ګوزار کړي.

288-دورخاړي کاسه ده.

288-هسې ښويه او لباسي دی.

289-دوچو دغمه لامده هم سوځي.

289-دبدو خلکو له امله کله ښو خلکو ته هم تکليف رسيږي.

290-دورځې دسرنه سل کوره کړه شي دشپې قوبه شي.

290-يو ينګرو او ښځه يې قوبه نوميده دادسلو کورو ينګرو او دهقانانو به ورته اسباب راوړه چې جوړ يې کړي. په دې کې ديوه سړي په تسپار يا کرکۍ جوړولو باندې ډيرې ورځې تيرې شوې دهقان ينګر سره په جنجال کې شو چې دازما اسباب ولې نه جوړوې ينګر ورته وويل دورځې دسرنه سل کوره کړه شي دشپې يوه قوبه شي او يا داسې هم ويل کيږي چې يوسړی و او ښځه يې قوبه نوميده او دسړي کسب دهقاني وه چاترې پوښتنه وکړه چې ماما رنګ دې ډير خراب دی سړي ورته وويل چې دورځې قلبه شي او دشپې قوبه شي.

291-دومره پور اخله چې خلاصولی يې شې.

291-هغه څه کوه چې په وسعه کې دې وي.

292-دومره دانې وې چې دتلې شوې.

292-يو کوچني دکوچۍ باغوان ته ديوه شي درانيولو په خاطر دانې راوړې دباغوان ماما دتلې يوه چاړې درنه وه او بله سپکه وه، باغوان به په دغه سپکه خواکې دانې اچولې او په ګ هغه درنې خواکې به يې سودا اچوله کوچني چې څه دانې راوړی وې هغه ايله دتلې دړه شوه، او ويل يې چې ولاړه شه او نورې دانې راوړه.

293-دومره بخت مې نشته.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

293-يو بيكاره شانتي ملاو او په يوه جومات کې ديره و او په دې کلي کې ديو هلك مور دخپله کوره وتې وه او دکوم خپلوان کورته تللې وه خو هلکی خبر نه و چې مور يې چيرې تللې ده پسې گرځيده او ځايو نه يې پسې لټول آخر راغی او دملاصاحب نه يې پوښتنه وکړه چې مور خو به مې دلته جومات نه وي راغلي، ملاصاحب ورته وويل چې دومره بخت مې نشته.

294-دپولي متړك دنسوارو زور به وروسته گوري.

294-پل متړك په شمالي کې ديو ځای نوم دی چې نسوار يې مشهور دی او ښه نيشه لري اولومړی سړي ته څه نه ښکاري مگر کله چې يې واچوي بيا يې ورته زور جوتيږي، بيا داسې وايي چې ددې شي زور به درته وروسته معلوم شي.

295-دپښتانه يوه خبره ده.

295-ديوه پښتون نه چا پوښتنه کړې وه چې څو کلن يې؟

هغه ورته وويل ديرش کلن يم.

شل کاله وروسته يې ترې بيا پوښتنه کړې وه چې څو کلن يې؟ پښتون ورته ويل ديرش کلن يمه، سړي ورته وويل چې شل کاله مخکې هم ديرش کلن وې، هغه ورته وويل چې دپښتانه يوه خبره ده.

296-دلمر تاو په ژمي معلوميږي چارك شولې نشي وچولی.

296-يوه ښځه وه او په دوبي کې د اړ لمر تنگه کړې وه نو بيا يې دلمر سترگې ته ويل چې ايمان دې راته په ژمي کې معلوم دی يو چارك شولې دې را ته په دوه ورځو کې وچې نه کړې.

297-دجوماعت په ناسته څوك نه ملاكيږي.

297-هسې دكار ځای ته په تش تگ او راتگ او هلته په هسې ناسته څوك نه كارگر كيږي.

298-دخر په ځای كولال وداغه.

298-ديوه كولال خر ناروغه شوی و، او يو سړی دخره دداغلو له پاره راوستی و كله چې يې خر دداغلو له پاره څملاوه او پښې يې پرې وتړلې، دداغلو په وخت کې خره ناڅاپه ډرتې كړې او پښې يې ايله شوې، دسړي لاس يې په لته وواهه او تود سيخ دكولال په څټ ورېرابر او و داغل شو .

په ځينو موضوعاتو کې خلك اصلي مجگرم پريږدي او دهغه په ځای غير مجرم ته جزا وركوي.

299-داغنم مې ښې بدې ته ساتلي دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

299-ديو سړي مور مړه شوي وه په کور کې يې غنم درلودل، خو ميچن کول يې نه او دماښام ليتۍ له پاره يې اوړه په کور کې نه و او دبل چانه يې په سوال غوښتل يو چا ورته وويل چې په کور کې خو دې غنم شته سړي ورته وويل چې دامې ښې او بدې ته ساتلي دي نو ديو بخيل سړي سره يو شي وي خو دخپل ضرورت په وخت کې يې هم نه لګوي .

300-دهوسۍ په ښکر کې شو.

300-داکار ډير سخت او ځنډنی شو.

301-دهيلۍ بچوته غوټې مه ښييه.

301-ديوه کار او يا ديوه شي ماهر ته دې څوك دهغه کارښوونه نه کوي.

302-ديو سړي لور نه کيده چې وشوه نوم يې ورباندې ..... کبيره کيښوده.

302-ناديدکه سړی چې يو شی پيداکړي بيا يې په استعمال نه پوهيږي او وخت يې نه پيژني.

زموږه دسيمې يو سړی په لال او سرجنګل (غور)کې مامور و، کله چې کورته راتلو دبرکې يعنې وړين ځادر يې له ځانه سره راوړی وا و دا کور ډير غريب کور و او څه يې کله نه وليدلي، دګرمۍ دزور په وخت کې مامور صاحب له ماموېته راغی او دا سوغات يې خپل ورور ګل ميران ته ورکړ، ګل ميران سمدواره له ځانه راچاپير کړ او په ګرځيدو يې پيل وکړ کله به يو کلي ته تللو او کله به بل کلي ته تللو چې خلك يې په دې نوي ځادرکې ووينې، چې په دې وخت کې ما (ياسيني) وليد او ور غږ مې کړ چې وه ګل ميرانه ځان دې له ګرمۍ نه مړ کړ، هغه راته وويل چې دامې لالا راوړی.

303-ديولاس نه ټك نه خيږي.

303-دنفاق نه څه نه جوړيږي.

304-ديو لعل نه دوه پچې ښې دي.

304-ديو نه دوه ښه دي.

305-ديوې ورځې مامور دسړي دسلو کلو کور ورانوي.

305-دوسيه او قضيه ورته جوړوي.

306-ديو فقير بل فقير بدراځي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

306-ديو سوالګر، بل سوالګر بدې شي ديو مسلك كسان كله كله يو بل نه خوښوي.

307-ديوې سپږې له پاره ټول پوستين ته اوراچوي.

307-ديو كس له پاره ډير خلك خپه كوي يادلږ ې ګټې له پاره ډير نقصان پيښوي.

308-ديوه پوكې سره ځي.

308-په لږ زور له منځه ځي يا دومره وچ او كلك دى چې ديوه پوكې سره ځي.

309-دينلي ماردى.

309-ځان يې غلى كړيدى ځان يې په ويدو اچولى دى.

310-داوښ په شا سوريې.

310-بې پروايې، كبرجن يې، ځمكې ته نه ګورې، څوك دې دپامه څه نه راځي.

311-داخر دى نه پوهيږي زه خو دې درشم.

311-ديو ناولي سړي خر جومات ته ختلى و، ملاصاحب خر راوست او په خاوند يې وروسپاره او ورته يې شكايت وكړ چې ګوره خر دې جومات ته راغلى وبياسړې ورته پورتنۍ وينا وكړه .

312-دلته دې كورونو څه وخت اړه ولې دې؟

312-يو چيرې يو سړى ميلمه شوي واو ډوډۍ يې ډيره خوړلې وه بيا ورته دګېډې تكليف پيداشوى و، غوښتل يې چې رفع حاجت وكړي خو شا او خوا دكوچيانو كيږدى وي ، سړى ډير ور خطاْ و ديو څو كيږديونه تير شو نور يې دوسې نه پوره نه شوه او ديوې كيږدۍ په خوا كې يې خپل رفع حاجت وكړ ستر ګې يې وغړيدې چې ګورې تر څنګ يې يو سړى ولاړ دى، كوچي ورته كړه چې دا كورونه ګوره او ستا دا كار ګوره نو بيا ورته نوموړى دا پورتنۍ وينا وكړه.

_ 313دطالبانو ګاډى شو.

_ 313څو طالبانوداورګاډي ټيكټونه اخيستي واو لاهورته تلل دګاډي دروازه بيرته شوه او د روانيدو وخت يې نږدې شو طالبانو د احترام په خاطر يو بل ته ويل چې دكابل ملاته مخكې وخيږه هغه بل ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکونړملاصاحب ته مخکې شه ،طالبان به همدې کش او ګیر کې وو چې اورګاډی روان شو او دوی ټول بیسترې ترشا اولاس ترزنې پاتې شول.مانا داچې یوکارکې ډیرتینګیدل ښه نه وي هرڅه باید په اندازه وي ددې له پاره چې وخت ضایع نه شي.

– 314دګهیخ ورك چې ماښام راشي ورك نه دی.

_ 314وران کار چې ژر جبیره شي داوران نه دی.

_ 315دغله دلاسه ارزي.

_ 315ډیر ارزانه او وړیادی.

_ 316دخرې شوده یې رودلي دي.

_ 316یعنې ډیر بې عقله دی.

_ 317دفقیرقهر خپل ځانته نقص دی.

_ 317دبې وزلي او سوالګر تاوواو قهرکول دده خپل تاوان دی مانا داچې خیروانه خلي او تش ولاړشي.

_ 318دصحت قدر رنځورپیژني.

_ 318دنعمت قدرد ذوال نه وروسته ښه معلومیږي.

_ 319داوزې چې دوهلوقسمت راشي دشپانه ډوډۍخوري.

_ 319کوم یوه چیلۍ یا بز چې دشپون سوېری او یا ډوډۍ وخوري نو بیا ورته دشپانه قهر راځي اوښه یې وهي.

_ 320دبې غیرته کورمیلمه واکداروي.

_ 320په ناپوهه اوبې ننګو خلکوباندې نور خلك واك چلوي.

_ 321دزمرې شوده یې رودلي دي.ګ

_ 321ډیر زړور او شجاع دي.

_ 322دمرغۍ پۍ ورسره نشته نورهر څه شته.

_ 322هرڅه لري.

_ 323دقاضي خرمړوډیر خلك راغلي وء قاضي پخپله مړو چاپې مړی نه ښخولو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-123خلك دقدرت او منصب اشنایان دي.

-124دمار ماهي ورورډی مارانو سره سر او ماهیانو سره لکۍ ښکاره کوي.

_ 324منافق او چلي دی.

_ 325دطالبانو دری شوه.

-325طالب یوه برستن او یوه دری لري کله چې یې یو څو میلما نه راشي نو طالب ورته دری وغوړوي چې په دې کښینۍ، خو یو بل ته داحترام په خاطر یو هم په دری نه کښیني دری په منځ کې پرته وي لکه دسترخوان او دوی ترې چاپیره ناست وي.

-326دلاس غوټه په لاس خلاصوه.

-326کارمه سختوه.

-327دیوالي شو.

-327دیوالي دصرافانو په اصطلاح هغه چاته ویل کیږي چې له پیسو څخه خلاص شي یعنې عاجزشي.

-329دخرمنې اسمان یې جوړکړ.

-329درواغ وایې، هسې غټې غټې خبرې کوي.

-330دخلې نه څه ګیله ده.

-330دنا اهلو نه ګیله په کارنه ده یا له ګرمۍ او یخنۍ به سړی څه ګیله وکړي.

-331دزهروګوټ دی.

-331ناکام دی یا مجبوریت دی.

-332دزهرو ګوله یا قپ دی.

-332مجبوریت دی.

-333دمردانو دیګ په صبر پخیږي.

-333دتکړه خلکو خوی او عادت صبر او زغم وي او بې حوصلې کیږي نه.

-334دژرندې لاندې پل یې ګرځي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-334دښځې ګټې ته ناست دی، دښځې میراث ته ناست دکوځې ته ناست دی.

-335دومره خوره چې هضمولی شي.

– 335دومره بارپورته کوه چې وړلای یې شې.

– 336درمندته یې خرخوشې کړویل یې مه یې خوره

– 336خاین ته یوشی ورپه لاس کړي اوورته وایې چې مه یې خیانتوه

– 337دیوه ګریوان څخه سراوباسي

– 337دټولویوه خبره اویومقصددی .

– 338دمشورې سرورك دی

– 338مطلب ترې ورك دی

– 339دټپوسانوسیل دي په یوه ګوزارټول تبنتي

– 339بې زړه خلك دي تش په بوویرېږي

– 340دځاني نه شوده غواړې

– 340بې خیره خلکونه دخیرتمه مه کوه یادهغه چانه تمه کوه چې امکانات لري

– 341دانسان په جامه کې لیوه دی

– 341حیوان صفته انسان دی

– 342دمشرلاردکشرپل دی

– 342مشرچې څخه کوي کشرهم دهغه په پل پل ایږدي

– 343ددواړوجوړه ده خوچل یې ماته ایښی دی

– 343یوکس اینځیران اوشیدې یوځای خوړلې وو بیادسرې په ګیډه کې دردپیداشو، چاترې پوښتنه وکړه چې څه دې خوړلې دي چې ګیډه کې دې درددی ؟سړي وویل انځراوشوده مې خوړلې دي سړي بیاورته وویل چې ددې دواړوخوړل یوځای ښه نه دي رنځورورته وویل دوی په خپل منځ کې سره ښه جوړدي خوچل یې ماته جوړکړی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوداسې هم کیږي چې یودوه ټګان سره په خپل منځ کې ونښلي اولاسونه سره واچوي اودریم ګړي چې دخلاصون له پاره ورشي بیایې ترې جب وهلی وي.

344 – دپرکارڅخه یې وغورځاوه

344 – دده مګرکزیت یې ورختم کړ،یاداچې ده په خلکوحلقه راتاوولې دهغې نه یې خلاص کړ.

345 – دګورمږي شرموي

345 – دومره بې حیاکارونه کوي چې په ګورکې خپل مړي شرموي

346 – دیوسړي په چاقرض و اوپه هدیره کې ورته ناست و

346 – په ژوندون ترې قرض نه بودیده اوپه کورکې یې ورته سپورې اوسختې هم کولې سړی ولاړاوپه هدیره کې ورته کښیناست اوویل یې څه داخویې لارده

347 – دروغ دمیږه وزرونه دي

347 – یعنې ځینې کسان په درواغوځان هم دیومشکل نه خلاصولاي شي اوګټه هم پرې کولای شي.

348 – دا دیرش روزې مې داخترله پاره نیولې دي

348 – دادومره تکلیف مې ددې له پاره ګاللی دی .یوسړی دروژې په اهمیت نه پوهیده خوداخترخوشحالي ورته ډیره مهمه ښکاریده دهغې له پاره یې روژې نیولې.

349 – دقدرشپه په شوګیرمندل کیږي

349 – چې تکلیف ونه ګالې مقصدته نه شې رسیدلای.

350 – دهزارناوي چې خرزوړشي دسرك سرته یې راوباسي

350 – هزارناواوباسول کې خلك داسې وايي چې خر دباردوړلونه ولویږي نودسرك سرته یې راوباسي چې کوم موټریې ووهي ، هم به دخردواښونه خلاص شي اوهم بګه دډریورنه یوڅوپیسې تاوان واخلي

351 – دویښې مورنه زوی اخلي

351 – ډیرچالاکه ټګ دی

352 – دزمري کوربې هډوکو نه وي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 352دمیړنیوخاندان کې دمیړانې نښې وي.

– 353دعقل وړی نشته اوددنیامورنشته

- 353هرسړی ځانته هوښیاروایي اوپه دنیاکې هیڅوك ځانته مورنه وایي

– 354دفیل لغته فیل هضموي

–354دزوروړگوزارته زوروړخواب ویلای شي .

– 355دتیزله غمه ورك دی

–355یوسړی واودخپلې ښځې په مخ کې ترې تیزوتلي و اوبیاسړي ځان ورك کړهندوستان ته ولاړچې چابه یې دښځې نه پوښتنه وکړه چې میړه دې څه شوښځې به یې فقط همدومره ویل چې دتیزله غمه ورك دی ، ډیره موده پس دسړي په زړه کې وګرځیدل چې څه کورته ولاړشه دښځې به اوس هیروي ،زامن یې هم غټکي شوي وو او لس اتوکالوته رسیدلې وو ، سړی ماښام تیاره کورته راغی اوپه تیاره کې غلی کښیناست اوځانته معلوموي چې هغه زماجرم دوي ته یاددی او که هیر شوی دي په دې وخت کې یې زامن په یوشي سره ونښتل اوموریې پسې ځمګڅی راواخیسته تېس یو په سرووهه اوتېس بل په سرووهه اوورته وایي چې دتېزن زامنوغلي شئ جنګ مه کوئ، سړي چې داخبره واوریده ، چې شی خوپې هیرنه دی په ورو، ورویې دروازه بیرته کړه چې غنګ ونه کړي اودکوره ووتوده یې خپلې کړې اودوه یې پردۍ کړې اوبیاهندوستان ته ولاړ.

– 356دبانډې دهندوانونه میاګلاب شاه بزرګ دی

– 356میاګلاب شاه بې نمانځه سړی واودجومات نه یې خولۍ په خنجکی راواخسته ، چادمیاګلاب شاه غیبت کړی و، بل ورته وویل چې څه دباندی دهندوانونه بزرګ دی

– 357دشلخې ټوپك نه دوه کسه ویریږي

– 357خپل خاوندیې په دې ویریږي چې په ماونه چوي یاقوله ونه نیسي چې دښمن به راباندې راشي اودښمن ترې په دې ویریږي چې ټوپك دی.

– 358دازل لیکه نه بدلیږي

– 358څه چې تقدیرلیکلي وي هغه به کیږي

– 359دریاب په یوموټي ایره نه خړیږي

– 359دغټوخلکوپه وروخبروپروانه وي یادولتمندته لږتاوان هـیڅ شی دی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 360دزاړه قچريوه جوپه ده

– 360دزړوطاقت لړوي

– 361ديومرى دسلوحكمران

– 361يوكس چې دډېرزورورغلامى ومنې په ډېروكمزوريوبه پاچاهى كوي

– 362دوروريولاس په چاړه بل په خواږه

– 362وروركله بدهم شي خورحم اومينه يې ډېره وي

– 363داګوته هم دډول په سوري اوداګوته هم دډول په سوري

– 363ټول يوشى دي.

– 364دپيسوغل اودزروغل دواړه يوشى دي

– 364دډېرواودلږغل يوشى دى .

– 365دسپينې خولې ياران ډېردي

– 365ددولتمندسړي دوستان ډېروي

– 366دپيرڅوتاره ږيره وه چې په تعويذوكې ولاړه

– 366زمونږپه خوارملك كې دومره څه وچې هغه ډاكوانويوړل

– 367دنياهغه ده چې ويې خوري يايې دخداى(ج) په رضاوركړې

– 367دنياهغه ده چې تاته يې خيردورسي په دارينوكې

– 368دميږي خوادي نه خلاصيږي.

-368د خوار سړي راحت نه شته يا دا چې حريص نه مړيږ ي.

-369دمږه سيند نه ويريږه دتيز نه مه ويريږه.

-369دغلي او مړ ماري سړي نه ويريږه.

_ 370دمرګ دارونشته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 370چې پوره شوه بیاپه وسائلونه کیږي

– 371دغله توره تیښته ده

– 371غل چې ځان روغ رمټ ویستودایې میړانه ده

– 372دجومات نه خولی په خنجکي رااخلي

– 372بې نمانځه دی

– 373دړانده دنیولواودکاڼه دوهلونه دې خدای(ج) ساته

– 373ړوندسړیکلك کوي ،اوکوڼ سخت وهل کوي ځکه چې دوهلواوازاوډبول نه اوري

– 374دینګرپه دوکان کې کښیناستې یابه وسوځې اویابه بدبوي درشي .

– 374دبدوسره چې کښیناستې تکلیف به ترې ګورې اودښوسره که کښیناستې څه به ترې زده کړې

– 375دعطارپه دوکان کې به یاعطراخلې یابه ښه بوی درشي.

- 375دښوخلکوسره چې کښیناستې خامخابه ترې څه زده کړې

– 376دبنده امیدبه څه وي اوبنده به څه وي

– 376دانسان نه تمه کول هـیڅ دي .

– 377دنن زوی دسباپلاردی

– 377پلرونه مري اوزامن دهغوی ځای نیسي

– 378دیووطن خاوره دبل وطن داروده

– 378دیوې خاورې شی په بله خاوره کې ډیرارزښت لري

- 379دوست دوخت انتظارنه کوي ، اودښمن دوخت انتظارکوي

– 379دوست فوراً دتکلیف په وخت کې ځان خپل دوست ته وررسوي اودښمن دخپلې غلبې اوحملې وخت ته ګوري

– 380دمیلمه رخصت پښتې ده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

380 – پخواپیتی ته چاپه ډیرقدرنه کتل ، نوچابه چې میلمه ته پخه کړه بل وخت ته به بیانه پاتې کیده تردې پورې چې بیابه دې کورته نه راته

381 – دګونګې په ژبه مورپوهیږي

381 – هرڅوك دخپل وطن په رسم اورواج ښه پوهیږي

382 – داصیلې ښځې کول سخت دي خوساتل یې اسانه دي

382 – اصیله ښځه په هرحالت کې دخپل میړه پت ساتې

383 – داسې خوږه ژبه داسې لنډه وعده اوداسې ښه ضامن .

383 – یوسړی و اوویل یې چې نشته یودوس ، کوستې زن دله اوطلاقې،

چې ماته یولك روپۍ قرض راکړي ضامن به مې .... شي اووعده به یې اخرت شي بل سړي ورته وویل چې واه څه خوږه ژبه او څه ښه ضامن .

384 – دنجارکره خمڅۍ نه وي ، کاسه په سرراړوي

384 – څکه کسبګرد‌ی خپل اولس نه خپه کوي ځانته خمڅۍ نه پرېږدي اوهغوی ته یې ورکوي اوداهنګرکره لورنه وي خلك یې ترې وړي

385 – دبیمارهرڅه ته زړه کیږي

385 – دمحتاج هرشی په کارد‌ی

386 – دیوې ورځې حکومت دسلو کالوکورخرابوي

386 – دنااهلودیوي ورځې واکمنې ملت سل کاله وروسته غورځوي.

387 _ داختر په ځوانانومه تیروزه.

387 _ په اخترکې هر چاپه ځان باندې یو څه ګګګو تې وهلې وي،او ځان یې بناو کړی ویخو په منځ کې هیڅ نه وي.

388 _ دزوم کره شپه مه کوه،په پسرلې کنځمکه مه اخله ،او په واده کې جینی‌مه خوښوه،

388 _ دزوم کره شپه خوندنه کوي ،څکه چې لور به هم لمبلې وي او زوم به هم خو خسربه خړې سترګې نیولېوي پسولی کې هسې ډاګ هم ښه ښکاري څکه چې شین وي .اوپه واده کې هرې پیغلې په ځان یوڅه خواري کړې وي اوځان یې ښکلی کړی وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهسکې مېنې معلم افسر راته کیسه کوله چې زموږ کلیوال ته په پېښور کې په یوه واده کې مور جنۍ خوښه کړې وه بیایې زوی ته وکړه اود مهاجرت نه وروسته یې واده کړله بله ورځ جنۍ په وطن یعنې په هسکې مېنې کې چینې ته د اوبو پسې تللې وه ډك منګی یې دچینې نه په سر راوړلو په مخ باندې یې څه اوبه راڅڅېدلې وې اوبو پوډر وړې و او مخ یې ورته لارې لارې کړی و کله چې کور ته راننوته دخواښې یې پرې نظر ونښته او ګمان یې وکړ چې ننګور سره مې چا په چینه کې جنګ کړی دی مخ یې ورته شوکارې شو کارې کړی دی، سمدستې یې خواښې ورغږ کړ چې مخ دې شوکې شوکې دی، سپین پوډر یې له مخ نه تللي و او مخ یې ټاپو ټاپو شوی و اوپه ځینو ځایونو کې یې هغه توره خرمن ښکاره کیده . ناوې ورته وویل چې ادې جانې مه خپه کیږه دا اوس بیرته جوړیږي سمدستي یې منګی کینښوده او کوټې ته شوه او مخ ته یې بیا د پوډرو اخیر ورکړ.

– 389دبې اتفاقه خلکوملك جولا وي .

– 389ځکه په اصیل سړي باندې اتفاق نه راځي. یو وختې په ګوشته کې خلکو هندو ملك کړی و.

– 390دبار دارې ونې څانګې ټیټې وي.

– 390پوهان ، سخیان او عالمان متواضع وي.

– 391دپښو لا ندې یې مېږې شول .

-391ترور شو،بیږه یې ده . او ځي .

– 392دغل دپټې ځای غوجل دی .

-392په غل چې خلك را پا څیږي او لارې پرې بندې کړي غل ځي او دغوا ګانو په منځ کې ځان پټوي .

-393دخیګ غوندې پړسیدلی دی .

-393بې مانا غټ شوی او تیار شوی دی .

-394د دې ځایه تر کامې چاکړي معاملې .

-394دکامه والو سره یو چا څه خیښې کړې وه ، د وچې غاړې خلك وو دسیند نه ویریدل ، دناوې پسې په اوومه راغلې دې دسراچې پل په برابرې دزاخیلو کلي ته مخا مخ د جالې انتظار او باسې کله چې جاله راغله او څه کسان په کې ور کښیناسته یوه ښځه وترهیده یعنې وویریده او په جاله کې نه کښیناسته نو دلور پلار ته یې وویل چې ددې ځایه ترکامې چاکړي معاملې.

– 395د دنیا توله برابر وي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

– 395يو ليوني نه چا پوښتنه وکړه چې په دې بازار کې څه خلك ښکته او څه پورته ځي دا والې ؟ ليوني ځواب ورکړ او وېې ويل که چيرې ټول په يولوري ولاړشي نو دنيا به واو ړي ځکه چې يوه خوا به يې درنه شي .

– 396دګنډ يري ګل دی .

-396رنګ يې شته او بوی يې نشته.

– 397ديد نی پرې تيرې شوې .

– 397ډيرې سختۍ پرې تيرې شوې دي .

– 398دين دين ولاړ او .... ولاړ .

– 398يو هندو مسلمان شوی و او بې عقله خلکو سنت کړی و، او بيا ډير په عذاب وا وپه لاره آزاده ازاده او ګوډګوډ روان و، کوم مسلمان ترې پوښتنه کړې وه چې لالا دا ولې ؟

هندو خپلوډپښومنځ ته اشاره وکړه چې دين دين ولاړ او...... ولاړ.

– 399دمالو چو خروار دی .

- 399يو بې عقله سړي ويل چې دا مالوچ چې دومره سپك دي زه خوبه يې يو خروار وړلای شم .

- 400دهندوانې منځ ته هم ګرد ننوځي .

– 400يعنې دګرد او غبار نه ځای نه پاتې کيږي .

-401د زاوه وال پياز شوه .

-401يو زاه وال په کوز بيهار کې پيار اخيسي وو او ډير ترخه وو خوړل يې او له سترګو يې او ښکې بهيدې چاور ته ويل چې مه يې خوره زاوه وال ورته ويل چې پيسې مې پرې تللي دي.

_402دکونډې لور وه په سکونډلو کې ولاړه.

_402دومره شی و چې په لړه لړه ورکړه خلاص شو.

_403دومره پيتي وه چې په څکلو کې خلاصه شوه.

_403دومره څه و چې تجربو او تمريناتو خلاص کړل.

_404دظالم قبر معلوم نه وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-404ځکه چې ظلمونه يې کړي وي چې بل قدرت ورپسې راشي بيا دده قبر ورك وي لکه دسردار داود خان، ترکي، حفظ الله "امين" داکتر نجيب الله ،ببرك او داسې نور.

_405ددوو خرو اوربشې نه شي بيلولای.

_405ډير بې عقله او ناپوهه دی.

_406دومره وشول چې ايله يې ماته راکړه.

_406يو سړی خلکو دېوي انجلۍ کورته په جرګه واستوه سړی ولاړ او دغه انجلۍ يې ځانته وکړه کله چې بيرته راغی خلکو ترې پوښتنه وکړه چې څنګه چل شو؟

نو دې سړي بيا دا پورتنۍ وينا وکړه.

_407دمحبوب خان سپاهي دی.

_407محبوب خان يو مشر و چې نو کران يې درلودل او ډير بخيل سړی و نو کرانو ته يې نه تنخواګانې ورکولې او نه يې په خيټه ماړه ساتل نو ځکه به يې نوکران تل محتاج وو.

_408دلور مې دې ميره مري، او دزوی مې دې عورته زه دې ګرځم سلامته.

_408يعنې يو زه دې روغه يم نور که ټول خلك مړه شي پروامې پرې نشته.

_409داوبو داوبو شو او دشودو دشودو شو.

409_ يو ګوجر و چې کله به يې خپلې ميښې ولوشلې نو بيا به يې په شودو کې سمې نيمې اوبه ورګډې لړې او مخ په بازار به شو ډيرې پېسې يې په دې ډول وګټلې دپيسويوه غټه هميانۍ ورسره ده او د سيند په غاړه روان دی ګرمي يې وشوه، جامې يې ويستلې او په سيند کې يې لمبل په دې وخت کې يوه غټه بيزو راغله او هميانۍ يې ترې وتښتوله او پاس ونې ته وختله او دهميانۍ خوله يې راليله کړه يوه کلا ترې و چې ته راغورځوي او به سيند ته غورځوي، کله چې يې هميانۍ تشه کړه نو بيا يې راګوزاره کړه نو بيا ګوجر له ځانه سر داپورتنۍ وينا وکړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ډ)

1.ډېره پـه ډېرې ماتيږي.

1.يعنې زور زور ماتوي.

2.ډبلۍ يې ورته نيولې ده.

2.وهي يې.

3.ډرامه يې ترې جوړه کړې ده.

3.کيسه يې ترې جوړه کړه.

4.ډزې په قراره نه کيږي.

4.د يو چا واده و او خلکو په کې ډزې کولې ، د زوم پلار راغی او په خلکو يې غږ وکړ وه خلکو ډزې په قراره کوئ.

5.ډمه شه ګډيږه چې شه شرميږې.

5.چې څومره شوريږې هومره به شرميږې.

6.ډمامې وهي.

6.اعلانونه کوي او خلك خبروي.

7.ډلیز مرګ جشن دی.

7.د ډېرو خلکو سره چې سرې يو ځای مړشي دخو شالی مرګ دی.

8.ډولی ډولی مه کيږه.

8.په صورت روغ دی خو کارونه دليونيو کوي.

9.ډوله چيرته دې و هم چيرته غړيږ ې.

9.زه څه وايم اوته څه وايې .

10.ډوډی زما خورې غاپې د ارسلاخان کره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10.خرڅ دربانديې زه کوم او ګټه دې بل ته رسيږي.

11.ډول او ډمبك وهي.

11.څه ساز او سورد يې شروع کړی دی.

12.ډول او ډمبك دې واخله ځه.

12.خپل سامان واخله ځه.

13.ډ ډه يې واچوله.

13.نور دتلو نه دی د همدې ځای شو يا دا چې ځان يې لټ کړ.

14.ډ لې ډلې کيږې.

14.ټولنې جوړوي او مسلاتونه کوي.

15.ډانګ پيل يې ورته و وايه.

15.شکاره او سپينه يې ورته ووايه.

16.ډير مې مال بد مې حال.

16.چې دسړي هستي ډيره وي خوب او خندا يې ورکه وي.

17.ډيران يې اور اخيستی دی.

17.دومره قهر ورغلی چې بيخي يې غصه نه سږېږي.

18.ډيل مه کوه چې اوګره سړيږي.

18.نو ر ورته مه ګوره.

19.ډير خوره زهر او ګنډير خوره.

19.هر څوك چې په ځان باندې يو شی زيات کړي نو بيا خرابيږي.

20.ډيرې خولې ډيرې خبرې.

20.څومره چې خولې ډيرې وي خبرې يې هم ډيرې شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

21.ډوډۍ که پردۍ وه ګیډه خو دې خپله وه.

21.یو سړی په چا میلمه شوی و او هلته ډوډۍ خوندوره وه میلمه ډېره خوړلې وه بیا یې ګیډه خوږیده کورته چې راغی ویل یې چې ګیډه مې خوږیږي ، د کور خلکو ورته وویل که ډوډۍ پردۍ وه نو ګیډه خو دې خپله وه.

22.ډانډس یې کړ.

22.سپك یې کړ، هرڅه یې ورته وشیندل.

23.ډبلۍ که ماته هم ده دکولال د پچي بیخ به اوباسي.

23.د کولال د کټیو قطار ماتولای شي یا که یو سړی ډېر بې کاره هم شي یو کار کولای شي.

24.ډیر یې نه میندل لړیې نه اخیستل.

24.ډیره ګټه یې کولای نه شوه او لړه یې نه خوښیده.

25.ډانډس باندې روسی دتوپ ګمان کوي.

25.د جهاد په شپو کې کامې ته د روسیانو یوه لویه قوه راغلې وه ، نداپانو ډانډسان په اوږوېښې وو او په کلیو ګرځیدل چې چیرې مالوچ وټکوي خو پرې روسیان ورپیښ شول ، کله چې روسیانو ډانډسان ولیدل ، نداپان یې سمدستې شهیدان کړل او ډانډاسان یې دځانه سره پر ټانګونو کینښودل او دثمر خیلو کیمپ ته یې یوړل او ویل یې چې موږ دومره باسمچیان یعنې کمونستانو دجهاد په وخت کې مجاهدین اشرار بلل اشرار مړه کړل او توپو نه مو ترې راوړل.

(ر)

1.رمباړه یې وکړه.

1.نور تر ې کارنه کیږي لټ شو.

2.رمباړې یې ترې ویستې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

2.ډیرېږې وواهه اویا ډیر يې وخوړولو.

3.روژه نه خورم ډوډی خورم.

3.چا روژه خوړه بل ورته وویل چې روژه ولې خورې هغه ورته وویل چې روژه نه خورم ډوډۍ خورم.

4.روغ درنځور دحاله څه خبر دی.

4.دخوښیو خاوند دغمجن په غم څه پوهیږي.

5.روغ صورت اختر دی.

5.روغه ځته خو ښې او خوشالي ده.

6.روغ صورت پاچاهي ده.

6.روغ ځان تر پاچاهۍ هم ښه دی.

7.روغه ورځ يې نشته.

7.خیر يې ونه لیده.

8.روغ لیونی دی.

8.په صورت روغ دی خوکارونه دلیونیو کوي.

9.روستی عقل چې ړومبی وای.

9.چې اوس پو شوم کاش چې تر دې پخوا پوه شوی وای.

10.رادي نه کړ رانه غوځ دې کړ.

10.يو څوك يوكس ته ديوه شي په تمه ورشي مگر هغه پرې خپل كار وكړي او بيا يې تش رارخصت كړي.

11.رښتیا یا له وړو یاله زړو پوښته.

11.په یوه کلي کې چې یوه موضوع پیدا شي او دپلټنې له پاره يې يو څوك راشي او دکلي خلك غواړي چې موضوع پته کړي او ترې منکرشي. نو سړی باید بیا یا واړه وپوښتي یا زاړه.

12.راستي زوال نه لري.

12.رښتیا عبث نه ځي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

13.را وايې خله نوم يې مه يادوه.

13يو پاچا چيرې په ښکار وتی و او په بيابان کې پرې شپه راغله د يوه کوچي کيږدۍ ته ورغی او دهغه سره يې شپه شوه، دخوب وخت شو او دکوچي کره برستنې نه وې يو د اوښ ځل پروت و کوچي ويل پاچا صيب داځل به دربانديې واچوم چې ساړه دې ونه شي پاچا ويل رنګ يې ورکه وه، پاچا ځملا ست او دشپې يخنۍ ونيوه بيا يې کوچي ته ورغږ کړ چې څه تلتك ملتك نه شته کوچي وويل صيب ځل شته ، پاچا ويل ورك يې کړه خو چې کله شپه ښه پخه شوه دپاچا ډيره يخني وشوه او بيا يې په کوچي ورغږ کړ چې څه اسباب نشته هغه وويل صيب ځل شته ، پاچا وويل چې نوم يې مه اخله خو را باندې يې را واچوه.

مونږ افغانانو هم ښه مشر غوښته خو چې نه پيداکيږي نو اوس مو چې هر څوك واکمن شي او چې هر څنګه وي شپې به ورسره تيره وو.

14.رنګ ته يې مه ګوره خو ند ته يې ګوره.

14.ديوه چا ظاهري ښه څه بيکاره غوندې ښکاري خو هغه به ډير يوه او کار يګر سړی وي .

15.روزې په طالعو ده نه په هلو ځلو.

15.هر څه سړي ته له ازل نه رسيږي په ډيرو هلو ځلو نه ده.

16.ريچې ويل که خوله کې مې لومه نه وای د انسان به مې ماغزه راويستي وی.

16.دځينو خلکو وسه نه رسيږي خو ډير ظالمانه خويونه لري.

(ړ)

1.ړانده ته چشمې څه په کار دي.

1.دړانده پرې نظر نه زياتيږي.

2.ړوند دخدايه څه غواړي دوه سترګې.

2.د ړوند لومړی ارمان سترګې وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

3.ړوند یوارامسا ورکوي.

3.هوښیار سړی یوار تیروزي.

4.ړوند درنځا په قدر څه پوهیږي.

4.جاهل سړی د علمیت او پوهې په قدر نه پوهیږي.

5.ړوند په چراغ څه کوي.

5.ناپوهه ته ښه کار او بد کار یو شان ښکاري.

6.ړوند خو ړند یم نو سترګو ته مې ګوتې مه راوړه.

6.مصیب او غم خو مې تاته معلوم دی څله یې راته هره شیبه وایې.

7.ړوندېې شل ته په شاکړی دی.

7.په یو بیکاره دبل بیکاره کار کوي.

8.ړوند په ګډا څه کوي او کوڼ په نغارو څه کوي.

8.ړوند دګډا په خوند نه پوهیږي . او چې هر څومره ښه اوازونه وي ګاڼه ته خوند نه ورکوي ځکه چې په اسانه یې نه شي اوریدلای.

9.ړوند یو وار ټکر کیږي.

9.هوښیار سړی یو ځل نیم غلطیږي.

10.ړوند ته تور او سپین یو شی دی.

10.ناپوهه دښو او بدو توپیر نه شي کولای.

11.ړوند خپله خوله نه غلطوي.

11.په ناپوهو خلکو یوازې خپل ځان ګران وي.

12.ړنده سپۍ ده په خپلو بچو غل کوي.

12. خپل خلك ترې ناقراره دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ز)

.1زاړه په خواړه.

.1زړو ژوند په ښو خوړو دی.

.2زده کړه دزانګونه تر قبره پورې ده.

.2یعنې زده کړه تر عمره نه خلاصیږي.

.3زرګره ده.

.3ډیره هوښیاره ده.

.4زر هم غم او بې زره هم غم.

.4که دې دولت درلود هم غم دی او که دې نه درلود نو غم دی.

.5زرګر دمور دنتکۍ نه هم غلا کړې ده.

.5په زرګرانو کې صادقان نه وي.

.6زر چې لرې زمري به هم ستا غلام وي.

.6چې پیسې لرې ډیر غټ غټ قدرتونه ماتوي.

.7زړه وریورې مه تره.

.7باور او اعتماد پرې مه کوه.

.8زړه مې غلبیل، غلبیل دی.

.8ډیر غمجن یم زړه مې سوری ، سوری دی.

.9زړه چې غمجن شي ستر ګې ژاړي .

.9چا ته چې تکلیف پیداشي ظاهري اثرات یې ښکاري.

.10زړه یاري زین کړی آّس دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.10پخوانۍ دوستي او اشنايي د باور وړ او سمه لار ده.

.11زمرو کې نراوښځه نشته.

.11ميړونه ټول ميړونه وي.

.12زامن دپلار په شان وي او لوڼې دمور په شان.

.12په زامنو کې زياتره دپلار خويونه وي او په لوڼو کې زياتره دمور خويونه وي.

.13زوريې دملخ لګيږي مې په مخ .

.13هيڅ هم نه يې خو په سترګو کې راننوځې.

.14زما دې سوال ورك شي او ستا دې دا د ورك شي.

.14چې يو سوالګر دډير شي په تمه وي او سږى لږ ورکړي.

.15زوړ غم تازه کوي.

.15بل کار يې نشته بيکاره دى زاړه غمونه تازه کوي.

.16زړه دغوښې دى.

.16هر څه غواړي.

.17زوړ شو او سوړ نشو.

.17ځينې خلك تر اخره پورې دبد خوى او بد عادت نه لاس نه اخلي .

.18زور دچل کونه شکوي.

.18چې زور راشي بيا چلونه نه ټينګيږي.

.19زوم لرګى دى.

.19دپګښتنو په ځينو سيمو کې چې يو پلار دخپل زوى له پاره دچا په لور مرکه کوي او دهغه سړي به ورته دخپښۍ خوښه راخله نو ددې له پاره چې د زوم همت او قوت معلوم کړي، چې لورته مې روزي ګټلى شي او کنه نو ازموينه به يې پرې کوله ، يو سخت او غوټن لرګى به يې پيدا کړ او زوم ته به يې ورکړ چې دا په تبر ټوټې کړه که چا به په لږ وخت کې دا کار وکړ هغه به ډير تکړه و نو بيا به يې ګوډ ماتى وکړ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.20زه پور غواړم دی نور غواړي.

.20زه ترې زوړ غواړم او دا لا نورې هم غواړي.

.21زه دګناه ګار قبر په هدیره کې پېژنم.

.21زما سره ډېره تجربه ده خلك پېژنم.

.22زه دې مرۍ ژاړم ته مې خولې پورې خاندې.

.22یو څوك د چاسره په یوه کار کې څه مرسته کوي، مګر هغه ښاغلی ددې د مرسې او کار کولو پورې خاندي .

.23زه دې پوزه غوڅوم ته رانه چار ګل غواړې.

.23یو سړی و او خپله ښځه یې ډېره بدې شوه او قهر یې ورته راته سړی دپیښور اندرشیر ته روان و او څه پیسې یې بدلو لې ښځې یې ورته کړه چې سړیه چې را تلې ماته به په اندر شیر کې یو چار ګل واخلې ، سړي ورته کړه چې زه دې پوزه غوڅوم ته رانه چار ګل غواړې.

.24زه دې په مسلمانۍ کې شك ګڼم ته راته مریدان نیسې.

.24زما دې په زده کړه کې شك دی ته استاد شوې.

.25زه دخان نوکر یم نه د بانجان.

.25خان بانجان خوړل، نوکر ته یې وویل چې یاره ډېر خوندور بانجان دې بله ورځ بیا خان صاحب د ډوډۍ په وخت کې بانجان خوړل خو پرې بد لګیدلي او بیایې نوکر ته کړل چګې یاره بانجان خو ډېر خراب شی دی نوکر وویل چې هو صاحبه ډېر خراب شی دی.

یو چادې نوکر ته وویل چې څنګه تیره ورځ دې ورته ښه ویل مګر نن والې چې خراب دې په دې وخت کې نوکر کړه چې زه خان خوشالوم دبانجانو سره مې کارنشته،

.26زه په تا ته خطا.

.26زه په تا زهیر یم خو ته زما د ضرر کارونه کوې.

.27زه زړه در وړم ته سړی راوړې.

.27زه ډېر اخلاص درسره لرم مګر ستا خوا خوږې راسره نشته او یو څه تکلیف هم راکوې.

.28زه خوته شوم ته څه شوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

28.يو سړی و او حبن قطعه نوميده ، په خپله غاړه کې يې يوه غاړکۍ اچولې وه او خپل ځان يې پرې پيژنده . بل ورځ يې ورور دا غاړکۍ په خپله غاړه کړه . نو ده ورته وويل چې لالا زه ته شوم ته څه شوې؟

29.زه به يې پريږدم که دې مې پريږدي.

29.يو هلك و اوبل ته په غيږه ورغلی و او په دې عين غيږه کې سره په جنگ شول يو بل ځملاوه خو دا لاندينی يې نه پرينښوده ، دې برني ته يو ملگری ولاړ دی او ورته وايي راځه چې ځو پريږده يې، برني ورته کړه چې زه خو يې پريږدم دې مې نه پريږ دي .

30.زر څه او زر را څه.

30.که يو څوك غواړي چې يو لرې ځای ته يو کار پسې يو سړی وليږي او غواړي چې بيرته زر سوال او ځواب راوړي نو بيا داوايي.

31.زه لاپخوا مست وم بنگ مې بهانه شو.

31.يو بنگي بنگ څکلي و او ځان يې مست ، مست او پورته پورته اچاوه چاورته وويل چې دا بنگ مه څکوه چې بيا دې مستوي، بنگي ورته وويل زه لاپخوا مست وم دبنگو تا ثيرنه دی.

32.زه پردو غمونو وخوړم .

32.پردو انديښنو په تکليف کړی يم.

33.زلمي کې چې غيرت نه وي سر يې دپرې کولو دی.

33.زلمی چې غيرتي نه وي د پرينښودو نه دی.

34.زه دبې بې سره خوښه يم.

34.په يوه ښادۍ کې يو کور ډيرې ښځې را غوښتې وې په دې کې کومه ډيره معتبره ښځه هم راغلې وه هر چا به ورته سترې مشې کوله کور والا ورته په کټ کې توشك او بالښت کيښودل او بې بې تکيه ووهله ، دکلي يو ه غريبه ښځه راغله بې بې ته يې سترمشي وکړه او هملته ورسره کښيناسته چې بې يې پښو غځولو ته نه پرينښوده د کور ښځو ورته وويل چې د بې بې نه رادې خوا شه لاندې کښينه ښځې وويل نه زه د بې بې سره خو شاله يم.

35.زنگ وهلې توري نه نه توره ښه ده.

35.دبيکاره اشنا نه نه اشنا ښه دی يا دبيکاره وسلې نه نه وسله ښه ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.36زاري يې دزور اندازې ته ورسوله.

.36دومره زاري يې وکړه چې سړی مجبور شو چې څه وکړي.

.37زر زردار ته ورځي.

.37چاسره چې ډير دولت وي نو هماغه ته ډير دولت ورځي.

.38زر زور لري.

.38څوك چې دنيا دار وي هغه زورور هم وي.

.39زړه چې مين شي ستر ګې ژاړي .

39ديو چا غم او خوشالي په بل دوست اغيز كوي .

.40زړه زړه ته لار لري .

.40څوك چې دچا خوښيږي دهغه هم هغه سړی خوښيږي.

.41زما پيدا په مالګيا.

.41سړيتوب مادر زده كړ تكليف دې هم اوس ماته دی.

.42زمروته خدای په غره كې غوښې رسوي .

.42چې څوك سړی شو كه بيا په غره كې كښيني هم خلك به يې احترام كوي او احتياج يې رفع دی .

.43زور په غريبو ازموي.

.43زور ورته څه ويلای نه شي او دخپل زور تجربه په غريبو كوي .

.44زه مې لالا سره راغلی يم.

.44په يو ځای كې يودوه وروڼه غلا ته تللي و او د كور خاوند ور باندې راويښ شو . مشر ورور يې په كندو كې پټ شو او كشر د كور خاوند ونيوه. او پوښتنه يې ترې وكړله چې دلته دې څه كول .كشر غل ورته وويل زه مې دلالا سره راغلی يم ويل يې لالا دې چيرې دی؟ ده ويل په كندو كې ناست .

.45زه دادې مز دوره ادې د كلي مزدوره.

.45دغلام غلامي كوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.46زړه چې تنګ نه وي ځای تنګ نه دې.

.46يو څوك چې په يو ځای کې تنګ ناست وي اوبل سړی راشي دا خلك ځان تنګ کړي او هغې ته ځای ورکړي. نو راغلی سړی ورته وايي چې تنګ مې کړئ. هغه خلك ورته په ځواب کې وايي چې زړه تنګ نه وي ځای تنګ نه دی.

.47زه په تمه ته بيغمه .

.47يو څوك يو چاته ديو کار دکولو په تمه وي او دهغه نه يا هير شوی وي او يا يې قصداً نه کوي او يا يې دناراستۍ نه نه کوي .

.48زه مور ټينګ تړلی يم.

.48نه مې څوك غولولی شي اونه مې څوك ويرولی شي.

.49زمری دځناورو پاچا دی.

.49دټولو ژويو څخه په زمري کې قوت زيات دی ځکه پاچا دی .

.50زور به يې په لسمه مياشت معلوميږي .

.50لومړی خو دمزو وخت وي دتکليف وخت يې بيا په لسمه مياشت وي .

.51زه ژوندی سړی يم .

.51بيداره يم، څوك مې نه شي غلولای.

.52زمانه هماغه ده خو انسانان بد ليږي .

.52په زمانه کې بدلون نه راځي ، په خلکو کې بدلون راځي،

.53زړه يې ښه که کار پرې وکه .

.53چې زړه خوشالوي نو کار هم په اخلاص کوي .

.54زه ستړی ته خفه .

.54مانا داچې هغه احسان هومره مې هم نه منې او خپه لا سرباري يې.

.55زه چې ستا په منګ ومه بوټې دلونګ ومه.

.55زه چې ستا په منګ ومه ما ډير ښه ښه کارونه کول.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

56.زوی بادام دی او لمسی دبادام مغز دی.

56.دزوی نه لمسي گران وي.

57.زه دې هم دلور غوندې کړم او ځان دې هم.

57.یو چرسي و او دچنگاښ په میاشت کې د روژې میاشت وه ، د روژې شپږویشتم و، سهار چې چرسي را پاڅیده او ښکته اسمان ته یې وکتل ، میاشت دلور غوندې نرۍ وه . داخپله گوته یې را کات کړه او دلور شکل یې ترې جوړ کړ او میاشتې ته یې وویل چې ځان دې هم داسې راکوږ کړ او زه دې هم را کوږ کړم .

58.زه خپل حال هم داسې وایم لکه پردی.

58.صادق یم په زړه کې څه نه ساتم .

59.زړه یې موړدی.

59.زړه یې صبر شو .

60.زړه یې صوتې دی.

60.خپه دی ، موړ دی.

61.زما د سره تیره خدایه مه کړې دنیا ډېره گ

61.چې زما برخه په کې نه وي هغه دنیا او دولت دې ډېر نه شي گ یا دا چې له ما پاتې کیږي خدای (ج) دی ډېرنه کړي چې نور به یې بیا خوري گ او په حدیث مبارك کې دنیا په درې برخو شودلې ده ، لومړی هغه ده چې ده وخوړه هغه هم دده ده دویم که د خدای (ج) په رضا یې ورکړه هغه هم دده ده او دریم هغه ده چې هغه دده نه ده او د ورثوو یې ده گ

62.زما برخه وشوه د خدای ونه شوه گ

62.یو سړي غنم کرلي و او یو فقیر راغی زکات یې ترې غوښته گ سړي وویل چې ماته زکات نه کیږي گ فقیر ورته وویل چې ولې نه کیږي فصل دې شوی ؟ سړي بیا کړل په فصل کې خو عشر دی لسمه برخه د خدای (ج) ده زما نهه منه غنم شوي او لسم من یې نه دې شوی چې هغه د خدای (ج) برخه ده گ نو تاته څه درکړم گ

63.زوی چې دې نیازبین شونه د ستا شو نه ددین شو گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

63.هغه زوی به نه تاته ګټه ورسوي او نه به د خدای بنده ګي وکړي يو بې کاره فرد او د ټولنې د اوږو بار به شي ګ

64.زوی د خپل سوري لاندې ساته ګ

64.يعني خپل اولاد خپل سر ته مه پرېږده ګ

65.زما خولې ته د توت اهميت نه ورکوي.

65.زما وېناوې او نصيحتونه ورته بې ارزښته دي.

(ژ)

1.ژامنو ر سړی دی .

1.بلا خور دی.

2.ژامنه کې يې يو غاښ نشته .

2 . يعنې ښه سپين ږيری شوی دی.

3.ژامنې به پرې ماتې کړم .

3.له خبرو او خوراك نه به يې او باسم.

4.ژبه لمده ده هرې خوا ته اوړي.

4.خوك چې خپله خبره بدله کړي .

5.ژبه يې په ويلو تناکې شوه.

5.ډېر يې ورته وويل .

6.ژرنده کې يې شپه شوه .

6.تکليفي شپه پرې راغله .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

7.ژرنده كه دپلار ده هم په وار ده.

7.سړی بايد په هر كار كې ترتيب په نظر كې ونيسي .

8.ژرنده يې ګرځي بلا يې پرځي.

8.د چا چې ژرنده وي نيستي به ترې لرې وي.

9.ژرنده ګرې ښځه ده تيار مزد ته ناسته ده.

9.تياره ګټه خوري زحمت نه ګالي .

10.ژرنده كې وايه بله ځای كې مه وايه.

10.كه غواړې چې اولس پرې خبر شي نو په ژرنده او جومات كې يې وايه.

11.ژوره ده وينې يې وڅښكلې.

11.يو سړی چې دمال په راټولو نه مړيږي .

12.ژبې ته " 32" غاښونه په قهر وي .

12.دزورورو په منځ كې چګې څوك او سيږي او بيا هم سلامت پاتې وي .

13.ژمی يې تود اوړی يې سوړ.

13.يعنې په مزو او چړ چو كې دی .

14.ژمی هغه وخت وي چې يا باد وي يا باران وي .

14.يخني دباد او باران سره وي .

15.ژوند دې سخت دې له مركه بد تر .

15.ډير ستونزمن ژوند يې دی چګې مرګ ترې ښه دی .

16.ژوند نه يې مګرګ ښه دی .

16.سپك او بې حيا يې كوي .

17ژبه يې دغوځولو ده .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

17.روغه خبره نه کوي .

18.ژبه يې دملا نه تړلې ده .

18.ډيره زباندرازه او بې شرمه ښځه ده .

19.ژمنی دپسرلي وال دوه برابره دی.

19.په ژمي کې چې ميږه يا اوزه بچی راوړي هغه دپسرلي دبچيو دوه برا بره قيمت او ارزښت لري .

20.ژوبل دی يعنې عاجز دی .

20.تاواني شوی دی يعنې څه نه لري .

21.ژبې باندې ولاړ نه دی .

21.په ژمنه او وعده ولاړ نه دی .

22.ژولې خبره کوي .

22. غوځه او پاکه خبره نه کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(س)

1. سبا ناری یې وګوره غرمه پرې پاتې شه ګ

1. اول یې ګوره اخر پرې قیاسوه ګ

2. سپاهي ځان ستائي ګ

2. خپله لوي پخپله وايي ګ

3. سپلمۍ په ځان کې ټکې کوي ګ

3. سپلمۍ یو بوټی دی چې ډیرې پۍ لري چې په کوم ټپ باندې ولویږي بیخي یې ناسور کوي ګ یعنې ځانته په خپل لاس یو تکلیف پیدا کوي ګ

4. سپږه وژني ریچه یې مزد اخلي ګ

4. د لږ کار ډیره ګټه غواړي ، یادا چې په یو خسیس کار باندې هم خپل اجر او ګټه غواړي ګ

5. سپیرکۍ په کې مه خرڅوه ګ

5. کار په کې مه لره ، البته زجراً ورته ویل کیږي ګ

6. سپیره میدان دی ګ

6. هیڅ هم نشته ګ

7. سپی چې سپی دی هغه هم په لکۍ ځانته ځای پاکوي ګ

7. څوک چې په کوم ځای کې اوسیږي باید چې د هستوګنې ځای یې پاك او نظیف وي ګ

8. سپین غر د واورو خالي نه وي ګ

8. دا کور له میلمانونه تش نه وي ، افغانستان بې میړونونه وي

9. سترکي د سترګو نه شرمیږي ګ

9. چې سترګې مخامخ شي بیا ترې خلك حیا کوي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 10ستا د خيره مې توبه ده سپې دې کوري که ګ

. 10خير نه دې تير خو شر هم مه راپيښوه ګ

. 11ستوان خوړل او شپيلی وهل نه کيږي ګ

– 11توتان چې د اوړو غونډې ميده شي ستوان ورته ويل کيږي ، چې پنجشيريان يې ډير خوري ، نو ستوان چې په خوله کې پراته وي شپيلي ورسره نه وهل کيږي ګ

يعنې په يو وخت کې دوه ضدکارونه نه کيږي ګ

. 12سردې سر نه دی او وزې ښې خو ښوې ګ

. 12يو چا په خپله وروری کې د اوزو يا چيليو رمه سره ويشله ، کشر ورور به ځانته ښه اوزه کتله او بيلوله به يې مشر ورته په قهر شو او دا خبره يې ورته وکړله ګ

. 13سر مې ببر دی که لغړ ويل ځولۍ کې به در توی شي ګ

. 13نايي ته يو سړی ناست و او سر يې خريلو ، په دې وخت کې يې د نايي نه پوښتنه وکړه چې د سر ويښتان مې اوږده دي که لنډ ګ نايي ورته وويل چې اوس به دې ځولۍ کې در توی شي ګ

. 14سر چې دې وکړ په يو ور راشه جامې چې وينځې نو په مور راشه ګ

. 14د دوه ورونو ښځې پخپل منځ کې سره ورانې وي يو د بل ښه جامه يې هم بدې شي او راحت يې هم بدې شي ، او چې ښځه جامې وينځي ډيره ستړی شي ګ نو که په مور راشي يو څه تاوده ساړه به ورته کنبيدي او ستړيا به يې پرې رفع شي او چې سر يې غوړ کړی او کوځۍ کړي وي او ښه سينګار يې کړی وي نو په يو ور دې راشي چې هغه خفه شي ګ

. 15سر مې په کې سپين شو ګ

. 15ډيره تجربه په کې لرم ګ

. 16سر بانډی يې ورواړوله ګ

. 16زور يې پرې زيات راوست ، تاوان يې پرې زيات راوست ګ

دوه غوايان چې دهقان په قلبه سره وتړي او يو قوي او بل کمزوری وي نو بيا هغه بل ته سر بانډی يا لودره ورښوروي چې په هغه قوي زور زيات راشي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 17سر يو دى سوداګانې ډېر دى ګ

. 17يو سر دى تكليفونه او كارونه ډير دي ګ

. 18سُدُوم ته شين دى ګ

– 18سودم يوه سيمه ده چې تقريباً د مردان شمالي شرق ته پرته ده هلته وچكالي راغله خلك يي د پيښور خواته مهاجر شول او ددى مهاجرت يې ډيره موده وشوه غوښتل يې چې بيرته خپل كلي ته ولاړ شي ګ څكه چې دوى فكر كاوه چي ګسمه به شنه شوى وي او وچكالي به ختمه شوې وي ، په دې وخت كې چا ورته وويل چې كڼه مه ورځ اوس هم اسمان سودم ته شين دى او بارانونه نه دي شوي ګ

. 19سړى چې زوړ شي مرض ته جوړ شي ګ

– 19په زاړه بدن باندې مرض ډيره اغيزه كوي ګ

. 20سړى په رنګ نه سړى كيږي ګ

. 20په جامه او په رنګ سړيتوب نه دى ګ سړيتوب لياقت او پوهه غواړي ګ

. 21سړى هغه دى چې پخپله هم پو هيږي او د بل مشوره هم ومني ګ

. 21مشوره اوريدل او مشوره غوښتل په يو كار كې دا غټ سړيتوب دى ګ

. 22سړى سړى نه دى نوم يې فتح خان دى ګ

. 22سړيتوب په كې نشته او نوم يې غټ ينبي ګ

. 23سل روپۍ پور كه زوى په بازار لوى كه ګ

. 23يعنې په زوى باندې تاوان وكړه ، د خلكو سره يې اشنا كړه چې جهان وګوري او سړيتوب زده كړى ګ

. 24سل دې ومره د سلو سر دې مه مره ګ

. 24ډير دې نه وي خو د قوم ياد كورنۍ مشر دى وي ګ

. 25سل په لالي پوري دايو يې د بنګړو ګ

. 25يو چا په خپلې معشوقې ډير مصرف كړى و او په جيب كې يې يوه روپۍ پاتې وه په هغې يې هم ورته بنګړي واخيسته ګ چا ورته وويل چې تاخو د ځان سره هيڅ پرينښودل بيا دى ورته وويل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 26سل خبري سر يې يو دى ګ

. 26په يوه موضوع كې ډيرې خبرې وشي خو نتيجه يې يوه خبره وي ګ

. 27سم چړ پرې ور روان دى ګ

. 27ډير زغرد وربانديې راځي بريك پرې نه نيسي ګ

. 28سم زما ځواني راغله سم مسلماني راغله ګ

. 28يو هندو پنځلس كلن و چې مسلمان شو ګ او سمه روژه هم راغله ټول ګ احكام پرې فرض شول نو هندو بيا دا وويل :

. 29سورى يې په تيږو ولي ګ

. 29ډير يې بديسي ان تردي چې سيورى يې هم خوش نه دى ګ

. 30سورى ستنه يې هم ورنه كره ګ

. 30هيڅ يې ورنه كړل ګ

. 31سورى مشكېه نه لري ګ

. 31هيڅ هم نه لري ګ

. 32سور د پلي د حاله خبر نه دى ګ

. 32د راحت ښبتن د غمګځپلو او ستونزو وهليو د حاله خبر نه دى ګ

. 33سيلاب چې هر ځاى و خوت و خوت ګ

. 33زور چې په هر ځاى راغى نو راغى يعنې مخه نيول يې سخت دي ګ

. 34سيند چې سړى واخلي هر بوټي ته لاس اچوي ګ

. 34يو كس چې اړشي بيا نو له هر چا نه د خپلې اړتيا د رفع كولو هيله كوي ګ كه ترې كيده اوكه يه ؟

. 35سيالبين د نښې منځ ولي ګ

. 35له ورايه هر چاته پردى كار اسانه ښكاري ګ

. 36سيرى زما ده او داني د خان دي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 36باجوړ او د پښتنو په ځينو نورو سيمو کې داسې رواج و چې خانانو، نوابانو او ملکانو به ملا، نايي او نورو کسبگرو ته يوڅه ځمکه ورکوله خو چې د حاصل وخت به راغی خان صاحب به ترې يووړ چا به چې د نايي نه پوښتنه وکړه چې دا سيرۍ ستاده هغه به دا ويلی گ

. 37سورى يې په تبر وهي گ

. 37ډېر يې بديسي گ

. 38سيلۍ چې نه وي ځانگې نه ښوريږي گ

. 38کار د خپلو نښونه ښکاري گ

. 39سر يې په خط کيښود گ

. 39تابع شو ، تسليم شو گ

. 40ستا په خبره يې پرتوغاښ وشکيده گ

. 40په خپله غلطۍ پوه شو گ

. 41ستا ښه به په زړه کړمه نو وير به درته وکمه گ

. 41ښيگڼه به دې يادوم او خپگان به درباندې کوم گ

. 42سړى سړى نه دى په مونږ ملك دى گ

. 42داخو چندانې سړى نه دى، خو زموږ هم خونده نشته گ

. 43سړي ورك شول چې زما پلار ملك شو گ

. 43د يو سړي خور په بل وطن کې واده وه ، ورور د خور د پوښتنې له پاره هلته تللي و خور يې ترې د کور د لويو وړو پوښتنه کوله گ ورور ورته ډير په خوښۍ وويل چې زيرى مې درباندې پلار دې ملك شو ، انجلۍ په شټ شټ وژړل او ويې ويل چې ولې نور سړي ورك شول چې زما پلارم ملك شو گ

. 44سپيپه چغې شه د چا د مخې شه گ

. 44خپل او پردى وپيژنه بيا خبرې کوه گ يعنې د هر چا پورې مه نښله گ

. 45سړى په خوى سړى دى گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 45سړی په اخلاقو سړی کيږي ګ

. 46سور سترګي نه لري ګ

. 46ګټندوی او ملا تړی نه لري ګ

. 47سترګې يې سرې دي ګ

. 47په قهر دی ګ د يو ليوه او ګيدړ سره اشنايي وه ګيدر ليوه ته ويل چې کله تاماته وويل چې ماما سترګې دې سرې دي نو زه به هغه وخت په ښکار حمله کوم ګ يو وخت ليوه وږی شوی و او يوه تيار قچر په ځنګل کې ګرځيده ، ليوه ګيدړ ته وويل چې ماما سترګې دې سرې دي ګيدړ چې په قچر بريد وکړ قچر په کلکه لته باندې وواهه او هډوکي يې ورمات کړل او تر ډيره وخته بې هوښه پروت و کله چې لږلږ را په خود شو، نو ليوه ته يې کړه چې سترګې مې سرې نه وې تا هسې ويل چې سرې دي ګ

. 48سره او سپين ورته ښيي ګ

. 48وطن ورته شړشم کړي ، پسرلی ورته جوړ کړي هسې يې تير باسي ګ

. 49سر د پاسه سر وي ګ

. 49د زور د پاسه زور شته ګ

. 50سوه چې پيدا شي تازي ته غول ورشي ګ

. 50چې د کار وخت شي ورك شي يا پلمې کوي ګ

. 51سپي د ملنګ سره وران وي ګ

. 51ځکه چې د ده دبادار له کوره څه غواړي ګ

. 52سيل هم سيل سر ګرداني هم سيل ګ

. 52که يو سړی د يو کار پسې يو ښه ځای ته ولاړ شي ، که کار وشو خو ښه ده او که ونه شو دا ستړيا او ګرځيدل يې هم يو کار دی ګ

. 53سياست کې ننني دوست سبا دښمن او سبانی دښمن د بل سبا دوست دی ګ

. 53سياست کې دوست او دښمن يو دی ګ

. 54سليم عقل په سالم بدن کې وي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

54. چې سرې په بدن روغ وي کارونه هم ترې ښه کيږي او خبرې يې هم د سرېتوب وي گ

55. سپی مې کړې کشر مې مه کړې گ

55. ځکه چې هر څوك په کشر باندې مينتونه کوي گ

56. سل زامن د سپي يو د زمري گ

56. نا اهله چې څومره ډير وي هيڅ دې خوکه اهل يو تن هم وي ډير څه دي گ

57. سپی چې ډير بچې راوړي هم کړنج نه کوي گ

57. په ډيروالي نه ده په اهليت او اصليت ده گ

58. سپورې ستغې يې ورته وکړې گ

58. بدې بدې خبرې يې ورته وکړې گ

59. سپورې او ستغې مه وايه گ

59. بدې خبرې مه کوه گ

60. سر په ويښتو دروند نه دی گ

60. خپل بار او خپل تکليف دروند نه وي گ

61. سر مې درنه قربان خو څه رانه مه غواړه گ

61. هسې دې مخلص يم گ

62. سر دې سلامت وي د مال پسې مې بلا گ

62. کله چې يو کس زيانمن شي مال ترې ولاړ شي او دی روغ پاتې شي نو بيا خلك دا وايی گ

63. سر يې بل چا وړی و گ

63. نکل داسې دی چې : يو پاچا د مجرم په سر باندې انعام ټاکلی و او ويلي يې و چې که هر چا يې سر راوړ نو دا انعام به واخلي ، نو وخت داسې راغلو چې نوموړی مجرم چاوڅلی و او سر يې ترې وړی و ، يو بل سړی راغلو او د مجرم پښې يې غوڅې کړې او د ځان سره يې يوړی او غوښتل يې چې يو څوك پيدا او واسطه کړي او پاچا ته ځان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسوي يو تن يې پيدا کړ خو هغه سړي ورته وويل چې د مجرم سر دې ولې نه راوړه چې پښې دې راوړي دي ګ سړي ورته کړه چې سر يې بل وړی و ګ

. 64سل نغري لري خو غوښه پري نه پخيږي ګ

. 64د نارينتوب خبرې ډيرې کوي مگر عمل يې نشته ګ

. 65سل کاله پس يې بدل واخيسته ورته يې وويل چالاکي دې وکړه ګ

. 65نو کس سل کاله وروسته د خپل نيکه کسات واخيست بل ورته وويل چې ډيره چالاکي دې وکړه يعنې د کسات وخت هر وخت تازه او نوی دی ګ

. 66سل مړه دې او جنګ ورته نه وايې ګ

. 66يوه ښځه وه او په لاره يې منډې وهلې ، بل ترې پوښتنه وکړه چې خيريت دی ځنګه منډې وهې ، ښځې ورته کړل چې خير خيريت دی زه يې د عاشور لالا سره ونيولم او خلك سره په جنګ شول او يو څو کسان سره مړه شول خو نور خيريت دی ګ

. 67سوه چې بار شي څومره به يوسي ګ

. 67د يوه کمزوري سړي نه به د قوت څه تمه کوي ګ

. 68سيرلی خپلي مور سره څملي ګ

. 68هر څوك خپل خوا حوږي سره نږديوالی غواړي ګ

. 69سل سرونه لمدوي يو په کې نه کلوي ګ

. 69ډيرو ته تمې ورکوي خو د يوکار هم نه کوي

. 70ستاسو سپي خو زمونږ تبر نه دی راوړی ؟

. 70يو زوم و او تازه يې کوژده کړې وه ګ کور يې نږدې و ، او د ورځې به څوواري د خواښې کره تلو او يوه پلمه به يې کوله دا ځل ترې نورې بهانې ويرې شوې او دا يې وويل ګ

. 71سم د خبرو ماشين دی ګ

. 71ډير خبرلوخ دی ګ

. 72سيند په شګو نه بنديږي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 72ډېر قوت په لږ مقاومت نه ايساريږي گ

. 73سر سر او کونه ستر يې دواړه لاړ گ

. 73هر څه ورك شول گ

. 74سر يې يو واخيست مال يې بل واخيست گ

. 74چا مړ کړ او چايې مال وتښتوه گ

. 75سترگې د ليدو او غوږونه د اوريدو دي گ

. 75ځان به د دنيا د حالاتو نه خبروي او په سترگو به هم حالات مشاهده کوې گ

. 76سر به ورکړم سنگر به ورنه کړم گ

. 76د خپل عزم او هوډ نه نه تيريږم گ

. 77سپى بل کلي ته تللى و بيرته زر راغی چا ويل ښځگه راغلې ويل يې د عزيزانو د برکته گ

. 77يو سپى بل کلي ته تللى و د هغه ځايه سپيورا په مخه کړ او په خپل کلي يې وسپاره بيا ترې چا پوښتنه وکړه ده ورته دا وويل گ

. 78سل پرې مرکې کوي او ديو په قسمت کی شي گ

. 78يو شی ډير خلك غواړي مگر د يو کس په برخه شي گ

. 79سيند په لپه نه کميږي گ

. 79د يوې خزانې نه په لږ څه ورکړه خزانه نه کميږي گ

. 80ساړه خوره گ

. 80خبره کوه گ

. 81سترگې يې شکيدلې دي گ

. 81بې حيا دی د چا خبره نه مني گ

. 82سرکار د خلکو د راحت له پاره وي نه د زحمت له پاره گ

. 82يعنې کله چې سرکاري او حکومتي چارواکي چاته بې ځايه تکليف ورسوي نو بيا خلك دا وايي گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 83سپي ته کپ نه اچوي ګ

. 83ډير بخيل دی ګ

. 84سپي څکولي ګ

. 84دومره بخيل دی چې د سپي وړی هم خرڅوي ګ

. 85سرسر دی خوري او کونه ستر يې نورو ته ورکوي ګ

. 85ډير حاصل يې دی خوري او نورو ته هسې لږ څه ورکوي ګ

. 86سخي زوم د ټول کلي خوښوي ګ

. 86يو زوم چې په يو کلي کي کوژده وکړي ، نو بيا يې په ټول کلي لورونه زياته وي ګ

. 87سترګې را باندې برګې برګې مه کوه دې ته به د چا زړه ټينګ شي ګ

87 . يوه ښځه وه او لږ څه د ماغی تکليف يې دردلوده ګ د خپلې ترور سره په لاره روانه وه چې مخې ته يې دواده جوړې د ډول او سورنې سره راغلې ليونې سمد واره په ګډا ورته شروع وکړه ، ترور يې له ويرې لاس نه ور وړې چې څه بد رد ونه وايي ګ خو کله چې پخپله ښه ستړې شوه ، د جوړو خلك هم روان شول ، او ترور او ويره هم سره روان شول ، بيا يې دې ترور دې ورېرې ته سترګې برګې کړې وې نو بيا ليونۍ ترور ته دا وويل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ش)

. 1شپون خپلې میږې ښې پیژني گ

. 1هر سړی خپل شي ښه پیژني گ

. 2شپې چې واخستې کښینه گ

. 2چې کار درباندې ډیر شو او ترور یې کړې لږ فکر ورته وکړه گ

. 3شیدو وره غوا د لکۍ نه معلومیږي گ

. 3سړی له رنگه جوتیږي ، چې دې کې کار شته او دې کې نشته گ

. 4شړی هم د پچیرې ورکه وه پټ هم پچیری گرځي گ

. 4یعنې وهل شوی او تاوانې شوی هم دادی او ویریږي هم دا گ

. 5شر دې پیښ شي چې خیر مې په کې وي گ

. 5داسې یو کار دې خدای(ج) پیدا کړي چې زما په کې گټه وي گ

. 6شرم خو دوه کونې نه لري گ

. 6شرم ، شرم دی په لږوالې او ډیروالې نه دی گ

. 7شفشف مه کوه شفتالو وایه گ

. 7ښکاره او غوځه خبره کوه گ

. 8شودې خوري او خبرې یې نه کوي گ

. 8نعمت خوري او شکر نه اوباسي گ

. 9شنډې نه میوه لري نه سوری گ

. 9د بیکیانې میوه نشته او سیوری یې هم مزناك نه دی دا خلك هغه چا ته وایي چې نه یې خوند شته او نه یې رنگ شته گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10شوده د هر چا خوښ دي خو د پیشو پسې زیړی دی گ .

10دنیا او دولت د هر چا خوښ دي خو ځینې خلکو ورباندې ایمان ورکړ .

11شونکړې وال وایي خدایه خواري را پیښه کړې گ .

11 د شونکړی خلك ډیر غریب او خوار دي او هر وخت د مزدورۍ په انتظار وي سره ددې چې ډیر غیرتي او میلمپال خلك دی گ .

12شونکړې وال وایي ما پیدا کړه نور خلاص اوسه گ .

12یعنې پخپله دومره همت لرو چې ځانته روزي پیدا کړو د چانه سوال نه کوو گ .

13شولې پې شډلې دي گ .

13کار یې گران او سخت دی گ .

14شولې او پروړې گډې وډې شوې گ .

14کار یې مردار کړ گ .

15شیری چې سترگې تورې کړې د چا نه بدتر دی گ .

15چې ډیر ضعیف سړی هم همت وکړي د لویو خلکو په قطار کې ځان ودرولای شي گ .

16شین بانجان یې تری جوړ که گ .

16ډیر یې واوهه گ .

17شینۍ په پټه نه چیچل کیږي گ .

17شینۍ یوه غرنۍ کلکه میوه ده چې د خوراك په وخت کې کړ پار کوي یا ځینې کارونه په پټه نه کیږي گ .

18شین تریخی دی گ .

18کله چې آسمان ډیر شین شي نو بیا خلك دا وایی :

19شلامیر کوي گ .

19شلا میر یوه لوبه ده چې ماشومان یې کوي گ نو که څوك هسې بې ځایه گرځي او کار نه کوي نو بیا خلك دا وایي :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

20شین شین ټغ دی ګ .

20یعنې رنګ هم نه لری او چندانې غوښه هم نه لري ګ .

21شپې ګورځې به وي یاران به نوي ګ .

21همدا زمانه به وي خو دوستان به نه وي ګ .

22شنې سترګې سرو ویښتو کې خیر نوي ګ .

22مبارك حدیث دی چې وایي " چې سترګې یې شنې وي او ویښتان یې سره وي د خیر تمه ترې مه کوه ګ .

23شیخ دی خو په هرې بلا پیښ دی ګ .

23د شیخۍ له برکته یې ډیر کورونه وران کړل ګ .

24شیخ دی خو پردي دولت ته میخ دی ګ .

24دا شیخي یې د ریا ده په دې چل پردي مالونه خوري ګ .

25شیطان باندې چې د خره نظر شي هنګیږي ګ .

25حدیث مبار دی : چې خر شیطان ویني نو بیا هنګیږي او چرګ چې ملایکه ویني اذان کوي ګ .

26شترمرغ کله په اوښانو کې ځان ګډوي کله په مرغانو کې ګ .

26ځینې خلك د هر وخت سره سازش کوي ګ او په هر ګوند او رژیم کې چلیږي ګ .

27شعر وایي ګ .

27غټې ویناوې کوي ګ یا دا چې هسې خبرې کوي ګ .

28شعر یې جاري شوی دی ګ .

28ډیرې خبرې کوي ګ .

29شاګرد ته ټول چلونه ښیه دونې ختل ورته مه ښیه ګ .

29ټول کارونه او چلونه چاته مه ښییه ګ .

30شړی په کې ورکیدلې ګ .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 30یو سړی میلې ته تللی و شړۍ ترې ورکه شوې وه ګ بیګاه ته چې کور ته راغی ښځې ترې پوښتنه وکړه چې سړیه په میله کې څه حال و؟ هغه ورته وویل یره ښځې شړۍ په کې ورکیدلې ګ

.31شهر ناپرسان دی.

.31یواستاذ و او یو یې شاګرد و او یو ځای دغریبۍ پسې روان وو. استاذ یې ډیر تجربه کار او ماهر سړی و. یو ښار ته ورسیدل چې په دې ښار کې هیڅ قانون نه و. په دې وخت کې دوی د خټکیو په یو پالیز برابر شول او وروګرځیدل او خټکي یې بیه کړل . لس خټکي دیوې روپۍ وو. ښار دې ځای ته ډیر نږدې و، کله چې دوی ښار ته ورسیدل او هلته یې خټکي بیعه کړل یو خټکی په یوه روپۍ و شاګرد استاذ ته کړل چې استاذه ښه د مزدورۍ ځای دی همدلته به په کار او بار شروع وکړو، استاذ خپل شاګرد ته وویل چې په دومره لنډ ځای کې په نرخونو کې دومره ځمکه او اسمان فرق دی نو دا ښار د اوسیدو نه دی.

خیر خو شاګرد په خپله خبره ډیر ټینګار کاوه، با لاخره همدلته یې یو ځای ونیوه او په ښار کې دیره شول . شاګرد یو خر واخیست او پالیز ته ولاړ او دروپۍ لس خټکي یې واخیستل او په خره یې را بار کړل . کله چې بیر ته ښار ته را رسیده نو په لاره عسکرو ترې ځای په ځای یو یو خټکی اخیسته تر څو چې ښار ته رارسیده خټکي خلاص شول او تش لاس خپل ځای ته راورسید . شاګرد بیا ولاړ او دیو ه دوکاندار سره تش په خیټه مزدور شو. شپې او ورځې تیریدې یو ه شپه یو غل په یوه کور ور اوښته چې له دیواله راپریوته او پښه یې ماته شوه. غل په سبا پاچا ته عارض شو. او ویل یې چې د فلانکي کور نه مې غلا کوله ، دیوال یې لوړ جوړ کړی دی. زه تر ې راولویدم او دا دی پښه مې ماته ده . جنابه عرض مې دادی چې دکورواله نه زما تاوان واخلئ پاچا عسکر ولیږل او دکور خاوند یې راجلب کړ. او پاچا ورته وویل چې دا دکور دیوال دې ولې دومره جګ جوړ کړی دی. چې دا غل خوارکی ترې راولیدلی دی او پښه یې ماته شوې ده. نو ته اوس ددې وړ یې چې په دار دې کړم .

کوربه پاچا ته په ځواب کې کړل: جنابه زه څه ملامت یم داخو دختګر خطاء ده پاچا ددې خبرې سره دکور خاوند ایله کړ او سمد واره یې امر وکړ چې ورشئ او ختګر راحاضر کړئ. عسکر ولاړل او ختګر یې سم د واره را حاضر کړ. پاچا چې کله ختګر ولید سمدستي یې پرې غږ کړ چې ظالمه دا ولې دې دومره جګ دیوال جوړ کړی دی. چې غله ترې راولویږي. او پښې یې ماتیږي. ختګر پاچا ته وویل: قربان زه څه ملامته یم . ما چې کله ددې دیوال پخسه وهله . په دې لاره یوه انجلۍ تله او راتله چې ډیرې ښایسته ګاڼې ترې پرتې وې. زه به ددې ګاڼو په ننداره وم او دیوال رانه لوړیده. نو په دې قضیه کې د پیغلې پلار ملامته دی. پاچا ختګر هم خوشې کړ او دانجلۍ پلار یې راحاضر کړ . او پاچا ورته وویل : ولې دې دې خپلې لورته داسې ښکلې ګاڼې اخیستې چې په ختګر یې دیوال دومره لوړ کړ. د انجلۍ پلار پاچا ته وویل چې موږ ملامته نه یو ټوله ملامته په زرګر کې ده چې هغه داسې ښکلې ګاڼه جوړه کړې ده، پاچا داهم خوشې کړ او زرګر یې راجلب کړ. پاچا د زرګر نه پوښتنه وکړه چې ولې دې دومره ښکلې ګاڼه جوړوله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دامصیبت ترې پیدا شو. زر گر بې څوابه پاتې شو او پاچا پرې داعدام امر وکړ او ویل چې په دارېې کړئ. کله چې یې زر گرته کړی په غاړه کې ور اچوله نو د دار کړی یې په اور مېږ کې نه راتله نو زرگر یې د پانسی له تختې راښکته کړ او پاچا امر وکړ چې په ښار کې داسې یوکس پیدا کړئ چې داکړی یې په ورمېږ کې روغه راشي چې په دار یې کړو . عسکر مخ په ښار شول او دداسې یو تن لټه یې پیل کړه چې په هغه کې برابر راشي. عسکر ولاړل او په مزدور شاګرد ور برابر شول، کله چې یې حلقه دشاګرد په ورمېږ کې واچوله نو بیخي برابره وخته . عسکرو مزدور شاګرد لاس تړلی دپاچا حضور ته راوست.

او دمرګ په تخته یې ودرولو. په دې وخت کې پاچا په دې هلك غږ کړ چې څه ارمان لرې وایه؟

هلك غږ کړ چې په دې ښار کې مې یو استاذ دی. دومره مهلت راکړئ چې هغه ووینم او بخښنه ترې وغواړم. پاچا امر وکړ چې شاګرد خپل استاذه ته بوځئ او بیرته یې ژر راولئ چې په دار یې کړو. شاګرد یې استاذ ته بوتلو، استاذ یې ددې ټولې کیسې نه لاپخوا خبر و.

استاذ خپل شاګرد ته وویل چې ماخو تا ته ویل چې داښار د اوسیدو نه دی .

شاګرد ورته کړل: چې اوس راته چل وښیه.

استاذ خپل شاګرد له عسکرو لږ ګوښه کړ او ورته یې وویل : کله چې یې دستا په ورمېږ کې کړی درواچوله او په سولی کولې یې نو په ډېره قهه قهه به خندا وکړې او لاسونه به وپړ کوې، پاچا دې دسولی نه راښکته کوي او پوښتنه درنه کوي چې دا څه دې ولیدل چې دومره خوشحاله شوې؟

نو ته به ورته ووایې چې صاحبه قربان دې شمه ژر ژر مې بیرته سولی ته بوځه چې په دار شم، دا دنیا خو اور دی، کله چې جلادانو کړی زما غاړه کې راواچوله او پورته کولم یې نو اته واړه جنتونه مې ولیدل حورې او غلمان وو، دشهدو او شودو ولې بهیدې. نو پاچا دې سمدواره خوشې کوي او دا جنتونه یې دخپل ځانه په بل چا پیرزو نه دي. ته مه ورخطاء کیږه پاچا دغه کړی په خپله غاړه کې اچوي هغه به اعدام شي او داعدام نه به مخکې دا وصیت وکړي چې داهلك زما په ځای پاچا کړئ. چې په پای کې همداسې وشول.

(پښ)

. 1ښامار یې په توره وهلی دی ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 1یو کس چې توره یې په وینو وه او پر اوږه یې ینبې وه او ویل به یې چې ماښامار وژلی دی ، ښامار بل چا وژلی و ، مګر ده د مړه ښامار په وینو توره لړلې وه ګ

. 2ښه خرب دی ګ

. 2تیار دی ، دولتمند دی ګ

. 3ښځه د کور مالګه ده ګ

. 3کور په ښځه کور دی ګ

. 4ښځه یا په کور ده یا په ګور ده ګ

. 4ښځه باید پرده او حجاب ولري ګ

. 5ښځو په سبو ږیره ورکړې ده ګ

. 5د ښځو سابه ډیر خوښ وي ګ

. 6ښکر یې اړم کړي دي ګ

. 6په جنګ دي خپل زور سره ازموی ګ

. 7ښکره ور سرې دی ګ

. 7زور ور سړی دی ګ

. 8ښه وکړه په سیند کې یې واچوه ګ

. 8یعنې ښه د چانه هیریږي ګ

. 9ښه ونه کړې بد نشته ګ

. 9ځینې ناپوهه خلك د ښو په وړاندې بد کوي ګ

. 10ښه خوی به دې سلطان کړي بد خوی به دې د ځان پوری حیران کړي ګ

.10ښه خوی درنه پاچا جوړوي او بد خوی سړی سپکوي او ورکوي ګ

. 11ښکار هغه تازي کوي چې لس ګزه ټوپ وهي ګ

. 11د کار کولو خلك معلوم وي چست او چالاکه وي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

. 12ښکاريانو ته د ښکار ځايونه معلوم وي گ

. 12هر سړی په خپل مسلك کې ښه پوهيږي گ

. 13ښه ميړونه په ښه خوله ياديږي گ

. 13د ښو خلکو هر څوك ستاينه کوي گ

. 14ښه د ځان او بد هم د ځان گ

. 14هر څه چې دی وکړل خپل دې دي گ

. 15ښه په زړونو باندې واکداري کوي گ

. 15ښه خوی اولس رعيت کوي گ

. 16ښځه شريکه ښه ده نه تجارت شريك گ

. 16کله چې څوك د خپل يو ملگري سره تېگي وکړي نو بيا د ډير مجبوريت نه دا وايي گ

. 17ښځې ته حال ويل ځانته اور کرل دی گ

. 17ځکه چې ښځه راز ساتلی نه شي يو سړی دا متل اوريدلی و او ويل يې چې دا تجربه کوم گ د پاچا زوې چا تښتولي او ورك کړی يې و پاچا د خپل زوې د پيدا کولو په خاطر انعام اعلان کړ دی سړی د شپې يو غټ چيلی حلال کړ او د چيلي سر يې په خاکې ور واچولو او نوره غوښه يې وخوړله گ او خپلې ښځې ته وويل چې د پاچا زوی ما وژلی دی او په دې کوهي کې مې اچولی دی ښځه چې سبا د هرې ښځې سره کښېناسته دا به يې ورته ويل اخر پاچا ته خبره ورسيدله گ پاچا خپل عسکر راواستول او د سړي د کوره راتاوو شول سړی يې ونيوه کوهي ته يې ورښکته کړ او ويل يې چې ژرشه د شهزاده مړی را اوباسه سړی کوهي ته ښکته شو ، د کوهي نه يې غږ کړ چې د پاچا صاحب د زوی ږيره شته ، نور ورغبږ کړ چې نه ، بيا يې ورغبږ کړ چې خوله او سونتېه يې اوږده ده دوی ويل نه گ بيا يې غږ کړ چې پاچا صاحب د زوی ښکرونه شته گ دوی ورغږ کړ چې نه او هر شي چې وي را اوباسه يې کله چې يې شی له کوهي نه را بهر کړ گوري چې د چيلي سر دی گ پاچا ورته وويل چې داولې ؟ سړي کړه چې ماته چاويلي و چې ښځې ته به حال نه وايې ما دا تجربه کوله گ

. 18ښادي پرې غم شوه گ

.18د خوښۍ په شيبو کې چې چاته يو خپگان پيدا شي بيا دا وايې گ

. 19ښادۍ باندې پوه نه شوه گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

19. تكليف او كړاوو ورته پيدا شوگ

20. ښار په ښه خوی باندې خوړل كيږي گ

20. زندگي په ښه اخلاقو كيږي گ

21. ښځه د كاله ډيوه ده گ

21. ښځه د كاله رڼا ده گ

22. ښځه كره پښتنۍ ده گ

22. بايد سړی ورسره په نرمه ژوند وكړي گ

23. ښه په ښه كيږي گ

23. چې ته ښه وی ټول به در سره ښه وي گ

24. ښه په دې دنيا وكړه چې اخرت كې يې ميوه وگوري گ

24. ښه د اخرت توښه ده گ

25. ښې او چپ لاس نه پيژني گ

25. بيخي ناپوه دی گ

26. ښايست په سادګۍ كې دی گ

26. ساده ژوند ډېر ښكلی وي گ

27. ښه هغه څوك دی چې په ځان دې ښه وي گگ

27. تا ته چې ښه و هغه ښه دی گ

(ص)

1. صبر خو سپې كړی چې هډوكی يې ورسيد گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

1. صبر خوښه شي دی خدای تعالی(ج) د صابرانو ملګری وي ، دلته یې سړی داسې استعمالوي چې باید سړی ډېر انتظار و نه کړي چې په اخر کې ورته څه نه پاتې کیږي ګ

2. صبر تریخ دی میوه یې خوږه ده ګ

2. د صبر زغم ډېر سخت دی ، خو خدای(ج) صابر ته اجر ورکوي ګ

3. صبر چې کوي خدای ور سره مل وي ګ

3. څښتن تعالی د صابرانو مددګار دی ګ

4. صراف قلپې روپۍ پیژني ګ

4. پوهان ښه سړی او نه سړی پیژني ګ

5. صرافانو مخکې قلپې چلوي ګ

5. د پوهانو په مخکې غلطي کوي ګ

6. صبر خوشحالي ده ګ

6. صابر ته په پایله کې خوښي په برخه کیږي ګ

7. صدقه د بلا رد دی ګ

7. خیر خیرات د بلا سپر دی ګ

8. صبر د لوی والي علامه ده ګ

8. صبر د استقامت ، تحمل او د سړیتوب نښه ده ګ

9. صورت یې خپل دی واك یې د بل دی ګ

9. واك یې د بل دی ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ط)

1- طالع من ته يې خدای(ج) په سپین میدان ورکوي گ

1- بخت چې د چاوېښ شي خدای(ج) یې پخپله کارونه برابر وي گ

2- طالع مې کوږه شوي دي گ

2- بخت مې اوښتی دی گ

3- طلاق حلال دی خو د خدای(ج) بد راځي گ

3- د خدای(ج) چې په حلالو کې بدیشي هغه طلاق دی گ

4- طلاقي د پردو ښځو هم بد راځي گ

4- طلاقي د هر چا بدیشي گ

5- طلاقي چې د طلاقې ښځې په مخه ورشي طلاقۍ ورته لاړې تو کوي گ

5- چا چې د چاسر بد کړي وي نو کله چې په مخه ورشي نو بد بد ورته گوري گ

6- طلاقي چې مړ شي په طلاقۍ اختر وي گ

6- دښمن چې مړ شي په دښمن یې پرې خوشالیږي گ

7- طبیب هغه دی چې ډیر مریضان یې له مخې نه تیر شوي وي گ

7- چې تجربه کار وي گ

8- طبیب هغه دی چې پرې تیر شوي وي گ

8- په چا چې کوم رنځ تیر شوی وي نو د هغه رنځ په درملنه پخپله یو اندازه پوهیږي گ

9- طبابت په یو ورځ کې نه زده کیږي گ

9- طبابت یو لوی علم دی او علم په یوه ورځ کې نه زده کیږي گ

10- طبیب هغه کوټې ته نه ځي چې لمر په کې وي گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 10لمر د ډېرو رنځونو دوا ده گ

- 11طوطي د طوطي په ژبه ښه پوهيږي گ

- 11هر سړى د خپل په ژبه ښه پوهيږي گ

(ظ)

- 1ظالم د خداى(ج) دښمن دى گ

- 1خوك چې ظلم كوي د خداى(ج) سره دښمني كوي گ

- 2ظاهر داري كوي گ

)په ظاهر لباس د هيچا غلط مه شه

منځ يې گوره چې چغزى دى كه متاك(

- 2ريا كار دى يا دا چې خلك تيرباسي گ

- 3ظاهري لباس يې ښه دى خو په زړه كې تګ دى گ

- 3ښكاره ښه خو كارونه يې وران دى گ

- 4ظاهر ته يې گوره او باطن ته يې مه گوره گ

- 4په ښكاره ښه دى خو باطن كې ښه نه دى گ

- 5ظاهر كې شيخ دى پټ شيطان دى گ

- 5په ښكاره يې لوى شيخ او عابد له ځانه جوړ كړى دى مگر په پټه كې دوه جنگوي گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ع)

1- عجله د شیطان کار دی گ

1- په یوه کار کې ډیره تادي کول د شیطان خاصه ده گ

2- عمر يې په دار شو گ

2- ژوند يې سخت شو گ

3- عمر د باد په شان تیریږي گ

3- ژوند په منډه تیریږي گ

4- عمر به مې تیر شي د ستا سوی کناټی به مې هیر نه شي

4- یو کال وچکالي وه او غلې نه وې ، یو مسکین ورور یوې مالدارې خور کره ورغی خور يې پر تبۍ ډوډۍ پخولې چې په ورور يې نظر ولگید توده ډوډۍ يې له تبۍ راښکته کړه او د کوناټ لاندې يې کړه گ ورور ته يې په خوله سترمشي وکړه او وریانه څیده ویل يې وروره څنگه یې ؟ ورور يې ورته وویل ډیر ښه یم خو ستا سوی کوناټی به مې هیر نه شي گ

5- عمر يې خوار شو گ چې خدای تعالی چاته په قار شي گ

5- په تکلیف او سختۍ کې يې ژوند دی گ

6- عاجز د غني نه پنځه سوه کاله مخکې جنت ته ځي گ

6- پیغمبر علیه السلام فرمايي چې یو عاجز صابر پنځه سوه کاله مخکې له غني نه جنت ځي گ

7- عجز او زاري کول خدای(ج) ته نږدې والی دی گ

7- خدای(ج) ته سوالونه کول او په خپله گناهونو اعتراف کول خدای(ج) ته سړی نږدې کوي گ او مغفرت يې په برخه کیږي گ

8- عاقلان په خپله پوهیږي گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 8يو هلك چا پر اوړه كښينولی و او په بازار كې روان و ګ دې هلك به چيغې وهلې او ويل به يې دغه سړی چې زه يې په اوږو يم دغه سړی ما وهلی دی نو په دې وخت كې خلكو ورته ويل چې عاقلان پوهيږي ګ

- 9عقل يې خام دی ګ

- 9تجربه نه لري په څه نه پوهيږي ګ

- 10عقل يې د جولا دی ګ

- 10بې علقه دی ګ

- 11عقل يې په ښنګرې كې دی ګ

- 11يعنې د جولا په شان لنډ پارې دی عقل نه لري ګ يا دا چې جولا ډير كار په پښه كوي ګ

- 12عقل يې سر ته راغی ګ

- 12اوس پوه شوګ

- 13عقل په كې د دوه پيسو نشته ګ

- 13ډيركم عقل لري ګ

- 14عقل يې چې ويشه دی غره ته تللی و ګ

- 14بيخي د عقل نه خلاص دی ګ

- 15عقل پسې تبرګی ګرځوي ګ

- 15بيخې د عقل دښمن دی ګ

- 16عقل سره يې ډزې دي ګ

- 16د پوهې او هوښيارتيا سره مخالف دی ګ

- 17عقل باندې څه كوې دنيا لري ګ

- 17د دنيادار هرې خبرې ته خلك ښه وايي ولوكه هغه غل په سرتپې ګ

- 18عقل عاجز سړي ته په كار دی ګ

- 18عقل خو هنر دی عاجز به پرې يو كار جوړ شي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 19عقل یې چې کم وي تل یې په کور غم وي گ

- 19بې عقله داسې کارونه کوي چې د هغه نه ورته جنجالونه جوړیږي گ

- 20عقل یې چې خام وي هر وخت به پرې ماښام وي گ

- 20په کم عقله سړي رڼا یې نه راځي گ

- 21علم د دواړو جهانونو رڼا ده گ

- 21پوهه د دنیا او اخرت دواړو له پاره په کاریږي گ

- 22عذر یې د گناه نه بدتر دی گ

- 22بخښنه په داسې ډول غواړي چې کړې گنا ترې ښه وي گ

- 23عالم د خدای(ج) نه ډیر ویریږي گ

- 23څښتن تعالی فرمایي " چې علماء زما د قهر نه ډیر ویریږي" گ

- 24عالم او جاهل برابر نه دي گ

- 24څښتن تعالی فرمایي " چې پوهان او ناپوهان سره برابر نه وي " گ

- 25عقل په بیع نه اخستل کیږي گ

- 25عقل د خدای(ج) ورکړه ده او د پیسو شي نه دی گ

- 26عقل د بې عقلانو نه یادیږي گ

- 26بې عقله چې یو خراب کار وکړي عاقل چې هغه ووینې بیا دی هغه شان کار نه کوي گ

- 27عقل په ډیر عمر نه دی گگ

- 27ځینې ماشومان د سپین ږیرو نه عاقلان وي گ

- 28عمر باندې اعتبار په کار نه دی گ

- 28باید سړی نیك عمل وکړي ځکه چې عمر تیریږي او د مرگ وخت معلوم نه دی گ

- 29علم تر قبره پورې زده کول په کار دي گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 29په زده کړه کې وقفه په کار نه ده ګ ګ

- 30علم په قبر کې هم په کارېږي ګ

- 30څکه چې د عمل په سبب به يې په دنيا کې نيك کارونه کړي وي چې د اخرت توښه شوي به وي ګ

- 31عالم خدای(ج) ته نژدې وي ګ

- 31عالم داسې کارونه کوي چې څښتن تعالی ته پرې نږديوالی حاصلوي ګ

- 32عالم د نورو لارښود وي ګ

- 32عالم او يوه سړی نورو په لارښوونه کوي ګ

- 33علم امساء ده ګ

- 33په علم او پوه د سړي اتکاء وي ګ

- 34علم د شر او فساد مخه نيسي ګ

- 34څوك چې پوه وي هغه شر او فساد نه غواړي ګ

- 35علم چې نه لري ړوند دی ګ

- 35ناپوهه د ړانده په مثال وي ګ

- 36عالم سره په دوستۍ کولو خدای(ج) خوشحالې کيږي ګ

- 36د پوهانو سره په ناسته پاسته څښتن تعالی خوشحاليږي ګ

- 37عيان ته څه بيان ګ

- 37چې يو کار د لمر په څير روښانه وي ، شرحې ته يې اړيا نه وي ګ

- 38علت لاړ شي عادت نه ځی د سړينه خدايه مه کاندې په بد چارو عادت څوك ګ

- 38نقصان د سړی جيره کيږي ، خو عادت نه ځي ګ

- 39عدل تقوی ته ډير نږدې دی ګ

- 39انصاف پرهيزګارۍ ته ډير نږدې دی ګ څوك چې منصف وي هغه پرهيزګاره هم وي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(غ)

- 1غاش چیچی کوي گ

- 1ډیر په قهر دی گ

- 2غاښونه راته چیچي گ

- 2ماته په قهر دی گ

- 3غر په غر نه ورځي بنده په بنده ورځي گ

- 3خامخا انسان انسان ته اړ کیږي گ

- 4غر به در پسر کړم قدرت به درته درکړم گ

- 4دا د خالق تعالی کار دی په چا چي بار ږدي توان هم ورکوي گ

- 5غریب خدای کړي دله چا کړي گ

- 5ځیني خلك چي غریب شي بیا بې همته هم شي گ

- 6غریب سړی او برگ یې سپی گ

- 6غریب سړی باید د خپل ژوند سره سم کړنه وکړي گ

- 7غریب سړي ته بازار هم کوهستان دی گ

- 7چي پېسي ورسره نه وي څه به پرې واخلي گ

- 8غرونه سوري کوي گ

- 8دومره مالي او بدني قدرت لري چي غټ ، غټ کارونه وکوي گ

- 9غلبیل پاخي کوزي ته وایي تا کې دوه سوري دي گ

- 9د یو سړي چي پخپله یې د عیبونو شمارنه وي او بل ته گوته نیسي گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 10غل د کور پورې څوك نه څغلوي گ

- 10که د غل سړي پسې تر کوره پورې څوك ځي هغه مجبور دی چې د رسوايۍ نه ځان خلاص کړي او دی مړ کړي گ

- 11غل په چورنډي واوښت گ

- 11دا هغه وخت ويل کيږي چې څوك له غله نه غلا وکړي گ

- 12غل د غله نه غلا کوي گ

- 12په غلا کې ډېر ماهر دی گ

- 13غل ته وايي کور وهه کور والا ته وايي بيدار شه گ

- 13د دواړه سره ملگری دی گ

- 14غل چې سل کورونه وران کړي يو پرې نشي اباد ولی گ

- 14څکه چې د ده پرې لاسونه نه وي تړاکې شوي، د ځان سره يې نه جمع کوي گ

- 15غل سپې په يو من تيږه وولې کړنج نه کوي گ

- 15د ملامته سړی سترگې خړې وي گ

- 16غل په توربړمۍ کې خو شحاله وي گ

- 16څکه چې څوك يې نه ويني گ

- 17غل په غره کې نه ځائيږي گ

- 17غل په هر ځای کې ويريږي چې رسوا نه شم گ

- 18غل هم د سړي خپل وي گ

- 18يعني ځينې داسې خپلوان وي چې سړی يې په خپلوی شرميږي گ

- 19غم چې د چرگۍ نه اخوا و غم ندی گ

- 19غم او ماتم چې خاص پر تانه و بيا سوړ وي گ

- 20غم خور چې لري څه يې غم دی گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 20خوك چې مربي لري مربا به خوري گ

- 21غم او ښادي خور او ورور دي گ

- 21كله په سږي غم وي او كله خوښي گ

- 22غم د پاسه غم دى گ

- 22يو تكليف لا تير نه وي چې بل تكليف راشي گ

- 23غم به يې غمگين كوي گ گ گ زما به يې دا گ گ گ كوي گ

- 23غم چې په چا راغلو هماغه به يې گالي زما پروانشته گ

- 24غم له غمه نه شرميږي گ

- 24يو غم په سږى وي بل هم پرې راشي گ

- 25غنم دې وي للمي وي كه آبي گ

- 25زه كار غوارم هر څنگه چې وي گ

- 26غوږي لا غوږي گ

- 26نيكي چې خومره زياتيږي هومره ښه ده گ

- 27غوږي د كاسې بيخ كې واچوه سرته راځي گ

- 27لياقت او ميرانه نه پټيږي گ

- 28غوجل كې يوه غوا متيازې وكړي ټولې پرې ككړې شي گ

- 28يو سړى بد كار وكړي ټوله ټولنه او قوم پرې بد ښكاره شي گ

- 29غويان لا حلال ندي خانك يې په سر نيولى گ

- 29كار لا پيل نه دى، خو دا يې نتيجه غواړي گ

- 30غوښه او چاړه شو گ

- 30سره مخالف شول گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 31غوړي، چې ډېر شي دغه دي پرې څوك نه غوړوي ګ

- 31يو شی، چې ډېر شي هسې يې څوك نه كار وي ګ

- 32غوټه، چې په لاس خلاصيږي په غاښ دې خلاصه نشي

- 32كوم كار،چې په اسانه كيږي سختۍ ته يې مه وركوه ګ

- 33غومبر ورته وهي ګ

- 33خپل كار پرې كوي، يا دا، چې شرموي يې. يا دا،چې پرې خوشاليږي ګ يا دا چې ترې تاويږي ګ

- 34غوا تياره كړه شوده ترې واخله. مينښه مړه كړه. شوده ترې واخله ګ

- 34غوا، چې تياره وي شی شودې كوي او مينښه چې مړه وي ښې شودې كوي ګ خواره غوا كه هر څومره مړه شي د شيدو يې مزه نه وي ګ

- 35غوږ دې وګوره سپې پسې مه ځه ګ

- 35په يوه خبره لومړی ځان ښه پوه كړه بيا اقدام كوه ګ

- 36غل د خپل سيوری نه هم ډاريږي ګ

- 36غل، چې غلا ته ځي هر شی ورته سړی سړی ښكاري ګ

- 37غيرتي يا ځان وژني يا بل ګ

- 37احساساتي سړی، چې د خپلې خوښې خلاف يو كار ووينې، نو بيا يا خپل ځان ته تكليف پيښوي يا بل ته ګ

- 38غشي ته چاوېل ولې چابك ځې؟ ويلې لندې ګ په كونه وهلی يم ګ

- 38د چا پسې چې زور وي هغه كار په سرعت كوي ګ

- 39دغلو لارې چا نيولې دي ګ

- 39څوك ،چې يو كار كوي په هره لار ځان ور رسوي ګ

- 40غل يو، ګمان په ډيرو ګ

- 40بد كار يو كس كړی وي او بد نام ډېر خلك شي ګ

- 41غر په شلګي نه سوری كيږي ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

41- سخت او قوي کار ډېر قوت غواړي گ

42- غیرت په خوار او په موړ باندې ندی گ

42- غیرت او میړانه په پیسو او عاجزۍ نه ده گ

43- غل، چې غلا کوي د کور د خاوندانه اجازه نه غواړي گ

43- څوك، چې د يو کار کول خامخا غواړي د مصلحت پسې نه گرځي گ

44- غل غل پيژني گ

44- هر سړی د خپل مسلك خاوند پيژني گ

45- غرونه چا سوري کړه، مزې پرې څوك کوي گ

45- خواري چا وکړه او خوري يې څوك گ

46- غريب مه وهه کالي ترې واخله گ

46- غريب سړي ته تاوان ډېر سخت وي گ

47- غوښه د هر چا خوښه ده خو د سپي پسې تبه ده گ

47- دنيا دولت د هر چا خوښ وي خو ځينې دوزخ ته پسې ننوځي گ

48- غنم خبرې دي منم گ

48- چې ښه وي هر څه به دي ومنم گ

49- غزل ويل او مزل کول نه کيږي گ

49- هر شی وخت غواړي گ

50- غل چې غلا کوي متيازې ډېرې ورځي گ

50- ډير ويريږي گ

51- غل د پيشو د ترپ نه هم ويريږي گ

51- خاين ډير ويريږي گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 52غم دی د لالي په سر مسته دي تازه گرځي گ

- 52غم به يې يار کوي معشوقه دې بې چرته گرځي گ

- 53غويا چې لټ وي چوکه ورته پکار ده گ

- 53بيکاره سړی به په زور د کار پسې پاځوې گ

- 54غريبي دې خدای(ج) په هيچا نه راولي گ

- 54څښتن تعالی دې نيستي په هيچا نه راولي گ ځکه چې سړی بې پته کوي گ

- 55غوږ گټي سر بايلي گ

- 55په لږه گټه ډير تاوان کوي گ

- 56غوا دې هم ورکه شي گ

- 56يو سړی ويل چې زما شرمبې خوښې نه دي ، بل ويل زما ماسته خوښ نه دي ، بل کوچ او بل شودې يادې کړې، پنځم وويل چې زما يې غوا هم بديسي گ

- 57غر غوښه کړي سيند شوروا کړي گ

- 57لافې او شاپې کوي ، د نه شي نه ډير شي جوړ کړي گ

(ف)

- 1فقير ته يوه در وازه پورې سل بيرته گ

- 1اړته که يو تن څه ور نه کړي خدای(ج) به ورته نور ځوک سبب کړي گ

- 2فقير ته شپه او ورځ يوه ده گ

- 2څوک چې محتاج وي تر څو چې يې خپله اړتيا نه وي دفع کړې خوب نه ورځي گ

- 3فيلانو سره ټانټې مه ژوه گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 3زورورو سره مه كښينه ګ

- 4فقير څوك د ښار نه نه شړي ګ

- 4يعنې ښار او بازار په فقيرانو نه تنګيږي ګ نو ځله يې شړي ګ

-5فقير ته چا ويل ښه غاښونه لري ګ ويل يې څه پرې وخورم ګ

- 5چې څه يې نه وي خوړلي نو غاښونه به يې په څه خراب شي ګ

- 6فن د هيچا ميراث نه دى ګ

- 6هر سړى يې زده کولاى شي ګ

- 7فاحشې ته چا ويل يار دې مړ شو ويل يې د كومې كوڅې ؟ !

- 7ځينې خلك دومره يارانې او دوستانې لري چې بيا يې پاللى نه شي او د مصيبت په وخت کې ترې خبر نه وي ګ

(ق)

- 1قاضي ته ځانته تللى دى ګ

- 1ځان نه ګرموي ګ

- 2قاضي زه ملامتولم خو زه نه ملامتيدم ګ

- 2ناپوهي پرې دومره غالبه شي چې ځان ملامته نه بولي ګ

- 3قاضي راته ترې جوړ کړه ګ

- 3يو ملا په يو جومات کې طالبانو ته سبق وايه ګ يو طالب يې نه پوهيده او استاذ يې ورته په قهر شو او ويل يې چې كه خره ته مې دومره سبق ويلى واى اوس به ملا شوى واى او اوس به چيرته قاضي واى ګ دا خبره يو ناپوهه سړي واوريده ولاړ او خپل يو كوټى يې راوست او ملا صاحب ته يې وويل چې دا راته قاضى کړه ملا صاحب ورته وويل چې ښه ده ځه او دوه کاله وروسته راشه ، ملا صاحب كوټى خرڅ کړ، دوه كاله تير شول او ناپوهه سړى راغى او ملا صاحب ته يې وويل چې څنګه شو زما كوټى ، ملا صاحب ورته وويل چې ورځه په فلانكى ځاى کې مامور شوى

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناپوهه سړی راساً هملته ورغی ، خپله څولۍ یې ورته ونیوه او ځانته یې راباله ، څو واري یې دا کار وکړ، اخر د مامور صاحب زړه ورتنګ شو او د سړي پسې را پاځیده او پوښتنه یې تري وکړه چې دا څنګه څولۍ راته ښوروې ، ناپوهه سړي ورته کړه چې ته خو زما هغه کوټي یې چې هغه فلاني ملا صاحب ته مې سپارلی وې او ورته مې ویلي و چې سړی کړي ، او هغه دی اوس یې سړی کړی یې او دلته مقرر یې ګ

- 4قرض د پلار هم بد دی ګ

- 4پور ډیر بد او تریخ وي چې د هر چا نه وي ښه نه وي ګ

- 5قرض چې وختینی شي خندنی شي ګ

- 5په پور چې ډیر وخت واوړي نو خبره جنجالي شي ګ

- 6قرض د سړی وینې خوري ګ

- 6پور سړي په رنځ اخته کوي ګ

- 7قصاب اشنا نه لري ګ

- 7قصاب ته ټول یو رنګ دي ګ که اشنایي وپالي نو هډوکي به ورته پاتې وي ګ

- 8قرض مې لا خلاص ندی قلبه مې حلاله شوه ګ

- 8تاوان مې خلاص کړی نه دی چې پتی مې ړلۍ وواهه ګ

- 9قرت قرت دی خو مزه یې باران وړې ګ

- 9یو سپي چیر ته په یوه بوټي باندې غل کړي و ، یو څوك په لاره تیریدل او ډیر وړي شوي وو، چې ګوري په دې بوټي کې سپین کرت پراته دي ګ سړي را پورته کړل او خورلې ته یې کړل ، خو خوند یې لږ پیکه شانتې و ، نو په دې وخت کې یې خپل ملګري ته وویل چې کرت خو کرت خو مزه یې باران وړې ده ګ

- 10قرض چې د زرو نه واوښت نور قرمې او پلوونه خوره ګ

- 10نور دې بې پروا شي او د پور غم دې نه کوي ګ

- 11قصاص په کتاب کې حق دی ګ

- 11کسات اخیستل حق دی ناروا نه دی ګ

- 12قناعت بډایي ده ګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

- 12قناعت لوی دولت دی گ

- 13قچر نه چا پوښتنه وکړه چې ته څوك يې ويل يې اس مې ماما دی گ

- 13يعنې د پلار اصل يې خراب و نو ځکه يې د لرې پورې ځان پيوند وه گ

- 14قربان له خپله کوره چې نارې کړمه په زوره گ

- 14يعنې په خپل کور کې سړی هرڅه په جرئت غوښتلی شي گ

- 15قرض ورکول يو هنر او بيرته ترې اخيستل سل هنره غواړي گ

- 15د پور ورکړه اسانه ده مگر بيرته اخيستل يې ډير گران دي گ

- 16قل هو هماغه ده خو خوله هغه نده گ

16 - کار هماغه دی مگر دا څوك يې چې کوي مزه يې نشته گ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ک)

1.کار دي باړيلی کړ.

1.هر کار چې په بيړه وشي او ښه پايله ورنه کړي نو بيا خلك دا وايي .

2.کار دي کوچانی کړ .

2.يعنې کار دي ډېر دروند او خراب کړ .

3.کارغه د زرکې چې مزل کاوه خپل ترې هېر شو .

3.په يوه ټولنه کې يو څوك د بلې ټولنې رواج وکړي نو د خلکو د خندا شي .

4.کارفرما ښه دی که کارکن؟

4.کار فرما ښه وي ځکه چې د هغه سره قدرت وي او په امر يې هر څه کېږي.

5.کار چې په صلاح شي بې بلا شي .

5.کوم کار چې په مشوره وشي نو نقصان يې ور کيږي.

6.کار خپل وکړه شاباسی د بل واخله .

6.يعنې کار کول دومره ښه شي وي چې خپل کار به کوې او نورو ته به ښه ښکاري .

7.کاسې لاندې کاسه ده .

7.په ښکاره يو څه وي مګر ترې لاندې بل څه وي يا دا چې دومره چې پاس ښکاري څه په کې هم شته. همدا شان د دې خبرې پلسيې بله هم شته .

8.کاسې ته چا ويل چېرته ځې ويل يې بېرته راځم .

8.يعنې که چاته دې څه ورکړل نو حتمي ده چې سبا تا ته هم څه درکړي. او ستا کاسه به تشه پرېږدي.

9.کاروان تېرېږي سپي غپيږي .

9.څوك چې يو کار کوي او د نورو نه خوښيږي نو څه ستونزې ورته پيدا کوي نو بيا يې ورته دوستان وايي چې د خلکو خبرو ته مه ګوره او خپل کار کوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10.کار پوره هندو غره.

10.ځینې خلك د اړتیا په وخت کې ډېرې خوشامندې کوي مگر کله چې یې کار تر سره شي نو بیا یې هغه احترام نه وي.

11.کاش که شا گل شې .

11.شاگل یو سړی و چې ډېر ښه ښه کارونه یې کول. یوه ښځه وه چې د هغې زوی بد کارونه کول. مور به یې ورته نصیحت کاوه چې ته لږ ښه شه اخلاق پیدا کړه. د ورځو نه یوه ورځ وه چې سهار له خوبه راپاڅېده د دې له پاره چې مور خوشاله کړي، نو مور ته یې کړه چې نور د شاگل ماما په شان ښه کارونه کوم، نو مور یې ورته بیا دا خبره وکړه .

12.کتاب به هر څه وایي که ملا شاگل یې ومني .

12.د ملا شاگل د چا سره دعوه وه، حکم یا قاضي کتابې پرېکړه ورته کړې وه خو بهادر پخپله خبره ټینگ و او د مداع علیه نه چا پوښتنه وکړه، چې څه ښه شوه چې خبره مو اوس په کتاب فېصله شوه، هغه بیا ورته دا خبره وکړه .

13.کټی وهه مېښه زهیریږي .

13.څوك چېگ غواړي یو کس خپه کړي نو بیا یې دوستان څوروه .

14.کاڼی چې رالوېږي د غریب په سر راغورځېږي .

14.چېر ته چې مصیبتونه وي په خوار، غریب او یتیم باندې راځي .

15.کوم کور کې چې حرام داخل شي حلال اوباسي .

15.حدیث شریف دی چې وایي حرام د ځانه سره حلال وړي .

16.که ما وپوښتې ته به وتښتې .

16.یو څوك د خپل ژوند د سختو او ستونزو نه چا ته فریاد کوي، خو په هغه کس د دې نه هم ډېرې ستونزې وي. نو بیا دا ورته وایي .

17.کم خرڅ بالا نشین دی .

17.تاوان لږ کوي او گټه ډېره غواړي. یا دا چې لگښت لږ کوي او دناستې ځای لوړ غواړي .

18.کټ دې سترې کړ چې پاتې شوه منا .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

18.پخوا د خلكو ژوند ښه نه وو، د ننه په كوټه كې به يې غواګانې د ځانه سره يوځاى او درولې، نو د دې له پاره چې په كوټه كې يو بل ځاى هم پيدا كړي، د غواګانو په سر او د چت لاندې به يې يو ځاى جوړ كړ چې هغه ته به يې منا ويله، په كوټه كې چې به خلك ګڼ شول او په كټونو كې به ځاى نه و نو بيا به په دې منا كې هم خلك ويده كېدل، نو اوس خلك دا وايي چې دا ورکوټى کار دې خلاص کړ چې غټ ته لاس اچوې.

19.كچكول مې مسين دى .

19.يو څوك چې چا ته په كم نظر وګوري نو هغه ورته بيا وايي كه ملنګ يم خو كچكول مې د ميسو دى .

20.كفن اوباسي.

20.يو سړى چې نهايت غل وي او په هېڅ هم صرفه نه كوي نو بيا خلك دا وايي .

21.كونډې ته د كوروالي چلونه مه ښيي .

21.يعني څوك چې په يوه كاركې پخپله تجربه لري نو هغې ته ښودنه مه كوه .

22.كونډه د لېوره په تمه د جمله مړونو ووتله .

22.د پښتنو په سيمو كې دا رواج دى چې كونډه لېور په نكاح كوي د كومې كونډې لېور يا لرې ملك ته تللى وْ او يا همدلته و خو په كونډې يې نكاح نه تړله او بل چا ته يې هم نه پرېښوده چې نكاح يې كړي. سريې سپين او غاښونه يې ووتل يا يو څوك د چا په تمه باندې وي او كار ورته ونه كړي نو بيا دا وايي .

23.كونډه د لېوره ده .

23.د كونډې مصارف ، غم او درد په لېور دى يا دوست به د دوست تكليف ګالي .

24.كوشنده وژلى دى.

24.زمونږ د مومندو په قوم كې كه څوك د چانه مړى وكړي بيا يوه روغه ورسره كوي چې هغه په دې شكل وي. په دې كور كې يا قاتل او يا پرته د قاتل نه اګر كه ماشوم وي. اولس پرې داسې فېصله كوي چې همدا سړى به وژني او نور كور پورې به غرض نه كوي. كوشنده يې چې هر چېرې د مقتول ورثو پيدا كړ د دوى په وړاندې يې وژل مباح دي. كه يې كور ته راوست بيا يې د قاتل ټول كور دښمن دى خو كورته يې نه شي راوستلاى. يعنې كوشنده په مرګ حساب دى.

25.كب چې هر وخت د اوبو نه راووځي تازه دى .

25.چې يو كار پخپل وخت باندې وشي هغه ډېر ګټه وروي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.26کوړ بار تر منزله نه رسيږي .

.26په درواغو او ټکی سړی ټول عمر کارونه نه شي کولاي.

.27کرامت د اولياوو حق دی.

.27يعني د خدای (ج) صحيح بنده ګان دي د خدای تعالی په صحيح بنده ګۍ ومني نه په خدايی. چې د ولي نه څه غواړي او د حق تعالی سره يې به غوښتنه کې شريکوي. د حق تعالی د علم نه لږ څه برخه لري.

.28که هوسۍ سترې ده تازي ته يې هم غل وروستي دي .

.28که څومره چاته تکليف سوي نو دی به هم څه ناڅه تکليف ګوري .

.29که ته خر يې زه... يم .

.29يو... ځای دی چې خلك يې ډېر سر زوري دي .

.30که بل ډب دي ورکړ هېڅ هم نشته .

.30يو سړي بنګړي په خره بار کړي وو، بل سړی يې په مخه راغی چې په لاس کې يې امساء وه، او د خره بار ته يې يو ډب په امساء ورکړ او غږ يې وکړ چې ماما څه دي بار کړي دي؟ نو په دې وخت کې ورته د بار والا پورتنۍ وينا وکړه .

.31که شپه تياره ده منې په شمار دي .

.31شی معلوم اوښکاره دی د غدر او خيانت مجال نه لري .

.32که دښمن دې ګډ وری وي تابيا ورته د زمري کوه .

.32که دښمن او بد خواه دې هر څومره بېکاره و ته مه غافله کيږه او مقابلې له پاره يې ځان تل چمتو ساته .

.33کلی د لېوني پورې خاندي او لېونی د کلي پورې .

.33ناپوهان د عاقل د کار پورې خاندي او عاقلان د ناپوهانو پورې خاندي .

.34که تا ويل چې زه يم او ماويل چې زه يم نه به ته يې او نه په زه يم .

.34هر سړی بايد يو د بل قدر او درنه وکړي .

.35کسب زده کړه او په تاخچه کې يې کښيده .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

35.هر هنر زده کړه يو وخت به دې په کار شي .

36.کور دې گوښی په کاڼي يښی .

36.کور دې رانه لرې دی د ښېگڼې تمه مې در نه نشته .

37.که پوزه وي د کوچي غلابه نه کړي د موچي .

37.يو کوچی د موچي کره غلا پسې تللی و، په تياره کې موچي پسې راپاڅېده او په رمبې يې ترې پوزه غوڅه کړه.
يا څوك چې د يو چا د ضرر په خاطر يو کار کوي او هغه ورته ښه درنه جزا ورکړي نو بيا خلك داسې وايي .

38.کور کې کوره کی جوړوي .

38.يه يوه کور کې چې واکدار ډېر شي او اختلافات رامنځ ته شي نو بيا خلك دا وايي .

39.کوڼ يې واهه دره بار يې نه اورېده .

39.ناپوهه په خپل ضرر نه پوهيږي .

40.کوڼ دوه ځلې خاندي .

40.چې د خندا يوه خبره وشي خلك وخاندي کوڼ هم د خلکو په طبع وخاندي او کله چې په اصلي خبره پوه شي نو
بيا هم وخاندي .

41.که غر لوړ دی هم په سر يې لار شته .

41.يعنې داسې ستونزه به نه وي چې حل کېدل يې ناشونې وي .

42.کمينی ته کمال دی او کبرته زاوال دی .

42.عاجزي او کميني سړی لويوي او کبر سړی ورکه وي .

43.که کابل نه خوري نو بد پرې مه وايه .

43.ښه شی که ستا يې نه نو بد يې مه وايه .

44.که ميرې دې پوولې نه وي نو چښې خو به دې اورېدلی وي .

44.يعنې دا کار خو ډېر اسانه کار دی که پخپله دې کړی نه وي نو د بل نه خو به دې اورېدلی وي .

45.که د کټ سرته ځملې او که پښو ته يې ځملې کوناتې به د کټ منځ ته راځي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

45.مانا دا چې دغه کار ته د دواړو خواوو نه واتن یو شي دی .

46.که مرگ غواړې کندز ته ولاړ شه .

46.پخوا په کندز ولایت کې ډېر زیات ماشي وو تر دې چې د ورځې به ترې هم خلك په عذاب وو، اوس هم چې په یو ځای کې ډېر تکلیف وي نو بیا خلك دا وایي .

47.که نور نه پوهیږې ځوان اخله .

47.یعنې زوړ شی به نه اخلې چې گټه نه لري .

48.که وطن ړلی وواهه پښې خو دې ړلی نه دي وهلي .

48.یو غریب د چا ځمکه په دهقانی کرلې وه ړلی وورېده او فصل یې ورته تباه کړ خو غریب لاس تر زنې همدلته ناست و او نوره غریبي یې نه کوله او د خپل ژوند نه یې فریاد کاوه، نو یو چا ورته وویل چې بل ځای ته مزدوری پسې ولاړ شه پښې خو دې ړلی نه دي وهلي .

49.که زه یې نه وایم زما گوډه پښه یې وایي .

49.یو شپانه د وزو رمه پوله، په اوزې باندې یې کوزار وکړ او پښه یې ورماته کړه او بیا یې په یوه ټوټه ور وتړله او وزې ته یې وویل چې خاوند ته به حال نه وایې، نو بیا اوزې ورته دا وویل .

50.که گور گران دی د مړي ناکام دی .

50.د چا چې په یوه خطري ځای کې کار وي، مجبور دی چې د هغې د حل له پاره هلته ورشي .

51.که ته پاچا شوې څه به خورې ویل یې گوړه .

51.د کونړ ولایت یو دره وال بل دره وال ته وویل چې ته پاچا شوې څه به خورې؟ هغه ورته وویل چې گوړه به خورم. بیا ده ورته وویل چې گوړه به دومره وي چې ته به یې همېشه خورې؟ هغه ورته وویل چې خبر نه یې پاچا د گوړې زین هم جوړولای شي .

52.که ته هلك یې زمونږ ملك یې .

52.که عمر دې کم دی هم مونږ ته محترم یې او زمونږه مشر یې .

53.که غوښه گرانه ده صبر ارزانه دی .

53.چې یو شی د سړي ډېر خوښیږي خو پیدا کول یې ور ته گران وي نو بیا دا وایي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

54.که شکوڼ حلال دی هم رنګ یې د مردار دی .

54.که څه هم دی سړی دی خو خوی یې د سړیو نه دی .

55.که ولاړ شې تر بلخه درسره به وي خپله برخه .

55.یو سړی بلخ ته د دهقانۍ او مزدورۍ پسې تللی و په بلخ کې یې ډېره موده تېره کړه خو څه یې ونه ګټل او ډېره موده پس یې یو خپلوان پسې ورغی چې څه به یې ګټلي وي ترې به یې راوړم. سړي ورته وویل چې ماخو هېڅ نه دي ګټلي نو بیا دې خپلوان ورته دا وویل .

56.کاڼی چې په خپل ځای پروت وي درونډ وي .

56.سړی دې په خپله برخه خوښ او قانع ووسي او چا ته دې د سوال لاس نه نیسي چې سپکیږي .

57.کار پخپله ورانوي لاس په بل پاکوي .

57.خراب کار دی وکړي او بیا یې په بل اړوي .

58.که د خوږ کاڼي پاسته وای نو ګیدړانو به یو هم نه وای پرېښی .

58.درانه کارونه که اسانه وای نو هر چا به کولای او یو به هم بې کړو پاتې نه وای .

59.که تل غوبل وای غوایان به نه وای .

59.غوبل د غوایانو لپاره ډېره سخت وي، که تل وای نو یو غویي به هم نه وای. خو اوس د تخنیك له برکته ترېشلې پیدا شوی او غوایان دمه شول .

60.که تل لونه وای زلمیان به نه وای .

60.لو هم په کارونو کې ډېر سخت کار دی او د سړي ملا ماتوي .

61.که ایزك نر شي اول د خپلې مور سره ښملي .

61.ځینې کم اصله خلك د خپلو دوستانو او خپلوانو له پاره ډېر مضر وي .

62.که د پیشو شوده خوښ وي ځانته دې غوا واخلي .

62.یو سړی خپل ژوند همېش په سوال تېر وي او د ژوند ټول اسباب د بل نه غواړي او خپل کار پرې کوي. نو بیا خلك دا متل کوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

63.كه په ځمكه ننوځې دغوړونو نه دې نيسم او كه اسمان ته رانه خيږې د پښو نه دې نيسم .

63.يعني مانا دا چې په هېڅ صورت كې رانه خلاصيداى نه شې انې او بهانې مه كوه .

64.كږې خولې په سوك سميږې .

64.وران خلك په زور لارې ته سميږې .

65.كه وراره دې د ورور نه نه وې خو رى خو دې د خور نه دې .

65.كه وراره په شك كې وي وي به خو په خور يې كې هيڅ شك نه وي .

66.كه ولې نه يم خالې هم نه يم .

66.يو سړى د خپلې تجربې له مخې د يوه كار پيش بينې كوي چې دا به داسې كيږي او هماغسې وشي نو بيا دا وايي .

67.كه موسى خېل خبر شول شونګړى به ورانه كړي .

67.د موسى خېلو او شونګړيوالو سره دښمني وه، زياتره شونګړيوال پېښور ته د مزدورى پسې تللې وو. نو بيا يې دا وويل .

68.كه اوربشې لرې ولړه نشته .

68.چې جېب دې ډك وي هرڅه ستا دي .

69.كه هوس دى همدمره بس دى .

69.ډېر حرص ښه نه دى .

70.كه سل خويونه يې نور وي يو به يې د مور وي .

70.لور د مور نه اخلاق او خوى زده كوي .

71.كه سرسايه دې رانه كړه نو زما تراويح هم په ترنګړنه ايساريږي .

71.يو اخوند يو كلي ته تراويح وركړې وې او كلي سرسايه نه وركوله، سره يې لانجه شوه، نو كله چې اخوند صاحب ناهيلى شو، بيا يې دا وويل. ترنګړد لوخو او يا د مزري نه جوړشوى شى دى چې ازاد ازاد سوري لري، څوك په كې واښه راوړي او څوك په كې بل كار كوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

72.که یو ځل دې زه تېرویستم تادې خدای ووهي او که بل ځل مې بیا تېر باسې ما دې خدای ووهي .

72.ځکه چې دویم وار به زه تجربه شوی یم او بل څوك به راباندې ملامته نه وي .

73.که ګټه دې ونه کړه وطنو نه خو دې ولیدل .

73.یو څوك بل وطن ته په سوداګر پسې تللی و او بې ګټې کور ته راغیی بیا چا ورته وویل چې ځه وطنونه خودې ولیدل .

74.که په ماراغله په تا به هم درشي .

74.یو کلي کې یوه بلا اموخته وه، د یوه سړي کور د بلا د راتلو په لار کې و هغه په کلي کې چاته وویل چې راځه د دې بلامخه ونیسو، هغه ویل چې مانه لرې ده بیادې سړی ورته وویل که زه یې مغلوب کړم خو بیا وار ستا دی .

75.که تور بور یې د خپلې خبرې نه مه اوړه .

75.یعنې غېرتي او مېړه سړی د خپل قوم او ژبې نه نه تېرېږي .

76.کمال مې یاد دی څوك چې کټ اسنې زه یې ورته پښه جګوم .

76.یوسړی سیند اخیستی و او خلکو ته یې غږ کړ چې ای خلکو زه ډېر کمالي سړی یم خو سیند درنه یوړم، خلکوو ویل چې دومره کمالي سړی دی راځئ کوښښ وکړو او راویې نیسو خلکو راونیوه او ورته یې وویل چې څه کمال دی یاد دی نو بیا ورته هغه سړي پورتنۍ وینا وکړه .

77.کومه ناخواله به دې یاده کړم .

77.ستا به کوم، کوم بد یادوم .

78.که پاچاهي تل وای څومره به ښه وای .

78.یوه پاچا وویل که پاچاهي همېشه وای څومره به ښه وای بل ورته وویل که چېرې تل وای نو بیا به تر تا نه رارسېده .

79.کتابونه دریابونه دي .

79.ملا صاحب غلط قرائت کاوه،یو بل یو ملا صاحب چې پوهیده هغې یې غلطي ونیوله یو عامي ورته وویل پرېږده چې لګیاوي کتابونه دریابونه دي کېدای شي چې داسې هم په کې وي .

80.کوچي په یو موټي کښته نه دی راوړی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

80.پخوا به کوچيان د لوګر ننګرهارته نه راتلل او د ځان سره به يې ننګرهار ته د خرڅون له پاره کښتې راوړې. د يوه اشنا زوي ته يې يو موټی کښته بې پيسو ورکړه اشنا يې ورته وويل چې مه کوه تاواني به شې نو بيا کوچې راوويل .

81.کم عقل ته چا وويل چې ونه درکې وشوه کم عقل وويل چې څه سيوري ته به يې کښېنم .

81.يعنې کم عقله د خپل غلط کار د ګټې په تمه هم وي .

82.که حق وي د وروری فصل دې ووهه ړلی.

82.د يوې ښځې ورور چې ډېر شتمن و او دې څه نه درلودل دې ښځې د خپل ورور نه د يوه شي سوال وکړ، خو ورور يې ور نه کړ نو خور يې دا وويل .

83.کال چې ورندی شي ټينټاره هم وانه کوي .

83.ټينټاره يو ضعيفه برګبرګ مرغه دی چې په هېڅ شي يې زور نه رسي خو کله چې باران کال وي او پسرلی ښه وي نو بيا ټينټاره هم په يو ضعيفه مرغه باندې حملې کوي. يعنې ځينې ډېر ضعيفه خلك هم ځينې وخت قدرت ته ورسيږي او پيسې پيدا کړي لکه زمونږ په انقلاب کې چې نور خلك ورته بيا نه ښکاري .

84.که د هاضمې دارو دې وکړل بيا به دې لارمه راځه .

84.يو سړی ډاکټر ته تللو په لاره کې په چا مېلمه شو او کور به ورته ډوډی راوړه بيا وروسته د کتغ پسې ولاړ کتغ يې چې راوړه مېلمه ډوډی خلاصه کړې وه، بيا ډوډی پسې ولاړ چې تر څو راتلو مېلمه کتغ هم خلاص کړی و څو وارې دا کار تکرار شو اخر مېلمه روان شو، کوربه ترې پوښتنه وکړه چې چېرته ځې ويل يې هاضمه مې کم زورې ده طبيب ته ځم، چې د اشتها څه راکړي کوربه ورته وويل چې اشتها دې ښه شوه بيا به دې لار مه راځه .

85.کوټ کوټ دلته کوی او هګی د محمد ګل کره اچوې .

85.دانې دلته خورې او ګټه ترې بل څوك اخلي .

86.که سوړو نه يې راويستل او مړه شول بيا ووايه چې مېړه مې مړ دی .

86.يو سړی جنګ ته تللو خو ښځې يې نه پرېښود اوويل يې ورته چې مه ځه مرې، سړی ويل نه مرمه، ښځې ورته ويل چې څنګه نه مرې جنګ ته روان يې او نه مرې، سړې وويل ته ماته غوږ ونيسه ويل يې که د جنګ په لومړې کرښه کې خلك مره ووهم زه به په کې نه يم، که خبره شوې چې د جنګ په منځ کې خلك مړه وو هم زه به په کې نه يم نو ښځې يې ورته کړه چې سړيه نو ته به چېرته يې؟ د جنګ ځايونه خو همدا دې سړي ورته وويل يو دې هېر کړی دی، که خبره شوې چې خلك يې له سوړو نه راوستل اومړه وو نو بيا ژاړه په هغوی کې به بيازه مړيمه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

87.که د اس لکۍ اوږده ده خپله کونه یې پرې پټه ده .

87.شوم سړی که هر څومره دولتمند شي بل ته یې ګټه نه رسي .

88.که شات شي هم د ستوني نه مې تېرېږي .

88.یعنې نه مې خوښیږي .

89.که دابۍ د کور شاته غم وي هم نه ورځي .

89.د چا په غم کې نه ده .

90.که وطن ټول اوبه شي د هیلۍ تر خیټې پورته نه راځي .

90.که د سړي سره دولت هرڅو مره ډېر وي، د مزدور هماغه مزدوري ده .

91.کوهی مه کینه د بل سړي په لار کې.

91.بل چاته کندې مه جوړوه چې پخپله به په کې ولویږې.

92.کمه وخوره مزدور ونیسه .

92.په سوال کار مه کوه پیسې ورکړه .

93.کار چې ناوخته شي بې بخته شي .

93.ناوخته کار ډېره ګټه نه لري .

94.کار مې په بل خوښ دی خوراك مې خپل خوښ دی .

94.چې زه یې په تیاره خورم او کار راته بل څوك کوي .

95.کونډه پخوانۍ مېړه ژاړي .

95.کونډه د پخواني مېړه د کارونو صفت کوي .

96.کال دې په لکړه تېرکړ که په ککړه.

96.پخوا به له برو ځایونو نه ننګرهار ته ځینې خلك

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتلل اوپه ژمي کې به يې خپله ډوډۍ نه پخوله او خيربه يې غوښته، پسرلي کې به چې بيرته بيا خپل وطن ته ولاړل په وطن کې پاتې خلکو به ترې پوښتنه کوله چې ژمې دې په لکړه تېرکړ که په ککړه يعنې مزدورۍ ته يې ککړه ويله او د سوال ژوند ته يې لکړه ويله .

97.کانۍ به پوست نه شي دښمن به دوست نه شي .

97.د دښمن دوست کېدل ناشوني دي .

98.کرمۍ چې ګرځي فتح خان ته به غمونه راوړي .

98.فتح خان يو لوی خان وله کابل نه به تر هندوستانه پورې تللو او دا خلك به يې تابع کول د دې خان په لښکر کې يو سړی و چې

ناپې وخوښه توريالی سړی و کله کله به يې د شرکارونه هم کول چې بيا به فتح خان ته خلکو د ده دلاسه شکايت .

99.کلي په کلي کوتك په ولي .

99.يا دا ده چې په هر کلي کې شر جوړوي او يا په هر کلي کې سوال کوي .

100.کور مې درنه ځار شه خو ځکه دې په کې مه اوسه .

100.هر څه مې د ستا دي خو هيڅ هم نه درکوم.

101.کاږه په اور سميږي.

101.شين لرګی چې را پرې کړې او کوږ وي اور به پرې بل کړې چې لږ پوست شي بيا به يې په کوږ ځای باندې وزن کښېږدې نو سم به شي. مانا دا چې بې لارې کسان په وهلو او زور سميږي.

102.که په تا وورېدل په مونږ به وڅاڅي.

102.که تا ته خدای (ج) ډيره درکړه نو مونږ ته به دې هم خير راورسيږي.

103.که د کوربه رنګ بديږي د مېلمه هم لږ بديږي.

103.کوربه ته چې څوك تکليف ور سوي او هلته مېلمه ناست وي او زور يې نه رسي دا هم ورسره شرميږي.

104.که راغله غوا پېی او که ولاړه غوا پردی.

104.پخوا به خلکو غواګانې په ډاګ او ټاپو کې خوشې کولې او د شپې به پخپله بېرته کور ته راتللې او کله کله به غلو هم بوتلې يو چا خپله غوا څر ته خوشې کوله نو بيا يې دا وويل .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

105.که زمری د مودو وړی وي خو د ګیدړ پاتي شوني نه خوري .

105.غیرتي خلك د بل لاس ته نه کښېني .

106.کوچیان چې د مېنې نه لیږدي نغري یې ورانوي .

106.نه غواړي د دوی د کور برکت چا ته پاتې شي. یعنې ځینو خلکو کې دا ناسم دود پاتې دی چې زمونږ د کور برکت بیا کمیږي .

107.که پور وړي کاڼی هم درکاوه ترې اخله یې .

107.چې پور دې په هر ډول حاصلیږي پریږده یې مه.

108.کله وارد ابا او کله د ابی .

108.وایي چې یو کوګر ته ډېر میلمانه راتلل. کله به نارینه میلمانه کیدل او کله به زنانه میلمې کیدې . مطلب داچې یابه دېلار میلمانه وو او یابه یې دمور میلمنې وې.

109.که روځ د زور ور ده نو شپه د کمزوري ده.

109.کمزوری په تیاره کې خپل انتقام اخلي.

110.کونډه چې خوك په نکاح کړي په کټ کې دری کسه وي .

110.د زاړه مېړه صفت هم کوي.

111.کابل دې بې زرو وي خو بې واورې دې نه وي .

111.په واورې د کابل حاصلات او ښکلا زیاتیږي.

112.که وایې خو د ښځې پرتوګ دې او که نه دوه ګزه الچه ده .

112.چاد یوکس د ښځې پرتوګ پټ کړی و. خاوند یې خپه و، ځکه چې د شرم او د پښتو خبره وه او کنه نو دوه ګزه الچه توټه وه. دې سړي ته بل کس داډ ورکاوه چې څه پرتوګ نه الچې کره .

113.کله یې وریځ کړی کله یې شین کوي .

113.کله یو څه وایي او کله بل څه وایي په خبره ولاړنه وي.

114.کور دې د کنډې جومات شه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

114. کنډی د پیچ په لاره کې یو خوار جومات دی چې څوك په کې دومره عبادت نه کوي. نو څوك چې چا ته د نیستی ښیراوې کوي نو دا ورته وایي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(گ)

1.ګازرې په خوند دې نه يم په خرپ دی يم.

1.د ځينو شيانو هسې ليدل يا اورېدل سړي ته خوند ورکوي.

2.ګازرې زه دې خورم ته را نه ځار شه.

2.اړهم دی وي او احسان هم د ده وي.

3.ګټه په تاوان کيږي.

3.چې په چا تاوان ونه کړې ګټه ترې نه شي کېدلای.

4.ګرځنده ګيدړ د پروت زمري نه ښه دی .

4.چې هر څومره تکړه سړی وي چې کار نه کوي هېڅ دی او چې ډېر بېکاره سړی وي او کوښښ کوي غټ کار ترې کېږي.

5.ګل بې اغزيو نه وي.

5.راحت سره زحمت وي.

6.ګل د کدو ګل ګوره يو پور ته کوه ورلاندې بل ګوره.

6.د بې غيرتو، بېکارو او د بېخونده خلکو بزغلي شنه شوي دي .

7.ګنجي سره که د وينښتو واك وی په خپل سره به يې د کوڅيو قطار جوړ کړی وی.

7.که د محتاجانو په لاس کې واك وای نو ځانته به يې هر څه ډېر کړي وای .

8.ګنجی نه په سر تار لري نه په غوږيو کار لري .

8.د چا چې يو شی په ښه نه راځي که هغه شي ډېر ښه شي وي نو څه به يې کړي. نه ورته هيله لري او نه يې ورته اړتيا شته.

9.ګودر پرې معلوموي .

9.مخکې کړې يې دی دخطرې ځای پرې ګوري.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10.گرمي د اوړي جامه ده.

10.دوبى په كرمۍ ښه ښكاري.

11.گوشته كې هم ځوانان شته .

11.وايي چې ديولوى كار له پاره ځوانان تېليدل له گوشتې نه چاڅوك ونه غوښتل ،نو بيا يو گوشته وال همداگيله وكړه .

12.گونډي مال يې كړ.

12.ښه يې وواهه.

13.گيدړ لمرختو پورې خوشاله وي.

13.ځكه چې تياره وي دى څوك نه ويني. او د ښكار مخه يې خلاصه وي.

14.گيله د خپلو نه كيږي.

14.له پرديو نه څوك گيلې نه كوي او كومه گټه هم نه رسوي .

15.گيله نيم جنگ دى .

15.په شته گيله هم ډېر زړه بديږي .

16.گونگټ د ځانه غټ بار وړي .

16.ځينې خلك د چا د پامه څه نه راځي خو غټ كار ترې كيږي .

17.گورو به چې اوښ په كومه خوا څملي. يا چوكيږي

17.يعنې پايلې ته به گورو .

18.گمان د ايمان زيان دى .

18.بدگماني ايمان خرابوي.

19.گل شي خو عمر دې د گل نه .

19.ښكلا او تازگي دې د گل اوسه او عمر دې ډېر شه .

20.گړنگ چې د چا څاڅي بلاله هغه پاڅي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

20.ځينې وخت د ډېرو بېكاره خلكو نه ډېر لوی فساد پيدا كيږي .

21.ګوره ګوره كوه خو له به دې خوره وي.

21.د خوښۍ او د راحت په هيله اوسه ژوند به دې ښه تېر شي. يعنې په تمه اوسه .

22.ګل په بوټي كې ښه ښكاري .

22.هر سړی به خپل ځای او خپل وطن كې ښه ښكاري. يعنې د خپلو په منځ كې.

(ل)

1.لاسونه به مروړې وار به درنه تېر وي .

1.وخت به درنه تېر شي بيا به ارمان كوې.

2.لاس لاس پېژني.

2.چې له چا نه دې څه اخيستل هماغه ته به يې وركوې. يعنې د بل چا په كې كار نشته.

3.لاس چې مات شي غاړې ته راځي .

3.يو خپل او يا يو دوست ته چې څه تكليف پيدا شي سړی يې پخپله غاړه اخلي .

4.لاس مې توري سپی ختلی دی.

4.بخت مې كوټه شوی دی. يا د هر كار پره او ملامته په ماراځي.

5.لاس او لستوڼی دی.

5.ډېر سره نږدې دی يا دواړه ځنګ په ځنګ دی .

6.لاس او ګرېوان شول .

6.سر مخالف شول .

7.لاس ور ننه باسي ګوره را اوباسي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

7.يعني زحمت نه ګالي وړيا يې وړي .

8.لغمانى ماما چې خر په خرې بدلوي په دې کې دې هم چل دى .

8.يعنې د لغمان خلك د ديني كارونو تر څنګ په دنيا وي كارونو كې ډېر تكړه دي .

9.لكه مرغۍ په ډكي مې شپې دي .

9.په اضطراري حالت كې يم يا د ناستې سم ځاى نه لرم.

10.لږ خوره تل خوره، ډېر خوره ګنډېر خوره .

10.څوك چې ډېره خوري اغيږ كيږي، تامبه كيږي او سدقاويږي او كه لږ يې خوړه نو د دې مصيبتونو نه به خلاص وي .

11.لښكر د پلار هم بد دى .

11.په لښكر كې لحاظ نه وي. يعنې په قبايلي سيمو كې چې څوك يو جرم وكړي د هغه پسې قوم را ټوليږي كور يې سيځي، مال يې يلا كوي او آن چې د ده د مرګ وېره هم په كې وي .

12.لعل په ايرو كې نه وركيږي.

12.لياقت او مهارت نه پټيږي .

13.لغړ دى كه ببر دى په زكات كې برابر دى.

13.ځينې قوانين پرته له توپيره يوشان پلي كيږي .

14.لوخې د قام بدغوښتل سر يې په درياب كې وچ شو.

14.څوك چې د خپلو او دوستانو بدغواړي خوار او ذليل به وي .

15.لكه چرګ په ناوه زوږ شو.

15.دا خلك هغه وخت وايي چې يو سړى ډېر وخت جره وي .

16.لمر په دوه ګوتو نه پټيږي.

16.د چا لياقت او سړيتوب څوك نه شي پټولاى يا يو ښكاره كار وي او څوك يې پټول غواړي .

17.ليمخى هلته خرڅ كړه چې پري كښيني.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

17.هغه چاسره ډېر ښه کوه چې ستا ورته احتیاج پیدا کېږي او لار دې وي پرې .

18.لکه انګور تاك په بل بار دی .

18.خپل ژوند یې ټول د بل په اوږو اېښی .

19.لمن دې در غونډه کړه .

19.یعنې ځان ترې ساته یا دا چې څه نور دې خپل کار کوه .

20.لمن یې زرغون نه شوه .

20.زوی او لور یې نشته .

21.لړم ته چا ویل چې لیږد دی هغه ویل چې ما پخوا لکۍ ډانګه کړې ده .

21.یو څوك چا ته وایي چې فلانکي ځای ته به ځو یا به هغه کار کوو، دا ورته وایي چې زه لاپخوانه چمتو یم .

22.لومړنی مکتب د مور غېږه ده .

22.زده کړه د مور له غېږې پیلیږي او لومړنی استاذ هم مور ده .

23.لورې تا ته یې وایم ننګورې ته یې غوږ باسه .

23.مخاطب یو وي او مقصد د بل پو هول وي .

24.لور په لوته مه تېره کوه .

24.هسې پلمې مه کوه او چل مه جوړوه .

25.لونډې نیمه باد شاهي ده .

25.ځکه چې د هر څه نه بې غمه وي .

26.له ازاره چا بازار مندلی نه دی .

26.څوك چې یو تن بې موجبه ځوروي خدای تعالی پرې خپه کیږي ځکه چې مخلوق یې دی .

))د یوې خولې له ازاره ووېرېږه

که په عمر دې دعا کاندې هزار خولې ((.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

27.لېوانو ته غوښې چا پخې کړې دي .

27.هر څوك او خپلې غوښتنې او خواهشات يې يا دوی په دې کار يا په دې خوند څه پوهيږي .

28.لېونې ته وايي درمند ته اور مه اچوه .

28.يو بد کار ته قصداً د چا پام را اړوي .

29.لېوه برې اوبه ښنکلې او مېږې کوزې ښنکلې، ليوه ويل چې اوبه دې راته خړې کړلې .

29.زور ور خلك هسې چتې پلمې لټوي .

30.ليونې ته يې مه ورکوه او مه ي ترې غواړه .

30.څکه چې لېونې په خير اوپه شر نه پوهيږي او رسوايي کوي .

31.لېور د کوتې ور په ټولو مسلمان په ما خوارې کاپر .

31.څينې لېورونه ورنداري په عذاب وي .

32.لور د کور برکت دی .

32.حديث مبارك دی چې حضرت پيغمبر عليه السلام فرمايي: که چا دوه لونې لوې کړې زما سره به لکه منځنۍ ګوته او مسواکۍ ګوته په جنت کې داسې يوځای وي .

33.لټ غويی د حلالولو وي .

33.د بلې ښې نه دې پرته د دې چې غوښه يې وخوري يا بېکاره سړی د کور د پرېښودو نه دی .

34.لس قسمه پلو مې ياد دی يو يې دا دی .

34.يو کس و او ويل يې چې زما لس قسمه وريجې پخول ياد دي يو تن ورته ښې اعلی وريجې ورکړې چې دا راته پخې کړه، سړې پخې کړې خو ترې ليتۍ شوې، سړي ورته وويل چې تا خو د لس قسمه دعوه کوله دا خو دې ليتۍ کړې؟ اشپز ورته کړه: د لس قسمونه يو قسم دا دی .

35.لنډی د خېرات په ورځ ورك وي.

35.د کار په وخت کې نه وي. په درد نه دوا کيږي .

36.لکه د چتې کوړ او سم لټوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

36. د يو پاچا په لور باندې يو چتي جرگه کړې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(م)

1.مار يې لنډی کړ مړ يې نه کړ .

1.يعنې کار يې سرته و نه رسوه. لاپې خطرناك کړ.

2.ماښام څکالکی دی.

2.د ورځې ورك وي د شپې را پيدا شي .

3.مارته په لستوڼي کې ځای مه ورکوه.

3.دښمن د ځان سره نږدې مه پرېږده.

4.مار خوړلی د پړي نه وېرېږي.

4.که يو څوك د يو شي نه تکليف ووينې، نو د هغه په څير چې بيا هر څه ويني د هغه ګمان پرې کوي .

5.ما په اسمان غوښتې خدای (ج) په ځمکه راکړې .

5.ماويل چې زه به تا په ډېر تکليف پيدا کوم مګر خدا(ج) په ډېره اسانه راکړې .

6.ماليدلي دي د کونډو وران کورونه.

6.ما د ډېرو ناتوانه خلکو کارونه وران ليدلي دي .

7.ملغلره خپل قيمت نه ورکوي .

7.د ده د اصل خلك هر وخت قدر کوي .

8.ما په کې ږيره سپينه کړې ده .

8.ډېره تجربه په کې لرم.

9.ما ليږلی وې خاکشير پسې تا راوړه بنفشه.

9.ما د يوه مطلب پسې استولی وې تا بل څه وکړل او په قهر لا سرباری يې .

10.مار کوږ ځي چې سوړې ته ورشي سم شي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10.په ځوانۍ کې چې سړی هر څه کوي خو چې زوړ شي بايد سم شي. يا دا چې يوه خبره نه مني خو چې کله پرې زور راشي بيا ورته غاړه ايږدي .

11.مارکه اوږد دی سمساره بلنه ده. يعنې که تا پيسې لرې هغه سړي لري .

11.که ته ډېر زور ور يې خو بل هم درنه کم نه دی .

12.ماکو سرى دى .

12.يعنې سر يې کوچنی او عقل په کې لږ دی. يا جولادی

13.مالداري او ديندارې نه جوړيږي .

13.زياتره مالدارو خلکو نه د دين په کارونو کې يوڅه کموالی کيږي .

14.ماسره چې ګرځې داسې مزې به کوې .

14.د يو سړي سره يې خپل شاګرد په يوه لاره روان وو. سړي د لارې په اوږدو کې يوه وشکه پيدا کړه، راپورته يې کړه او له خاورو يې پاکه کړه او خپل شاګرد ته يې ورکړه او ورته يې ويل وخوره زما سره چې ګرځې داسې مزې به کوې .

15.مخ په مخ ياري ده .

15.ظاهر داري ده، چې شا يې شوه بيا نشته .

16.مچ په پوزه نه پرېږدي .

16.ډېر توند او تور ند دی.

17.ماشوم د مور د خولو بوی پيژني .

17.هر سړی خپل او خپل دوستان پيژني .

18.مرګ هم په مړه ګېډه ښه دی .

18.په ولږه او ناداری باندې ژوند خوند نه لري .

19.مرچ او مالګه پرې ودوړوه .

19.لړې خوندور کړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.20مشر د قام خادم وي.

.20مشر د قام خدمتگار وي خو اوس چې موږ گورو اکثره مشران لېوان دي .

.21مزې چاڼوي.

.21په هر کار کې خوندونه او مزې لټوي او تکليفنه گالي .

.22مړی تيز نه اچوه چې واپې چوه کفن يې وشکاوه .

.22دې کله کار نه کاوه چې ويې کړ هغه هم د شرم کار.

.23مړي په ژړا نه ژوندي کيږي .

.23يو کار چې خراب شو بيا په فرياد جزع او فزع نه جوړيږي .

.24مړی په ژړا ښه ښکاري او واده په خندا .

.24هر شي سره چې څه مناسب وي هماغسې ښه ښکاري .

.25مرگ د سترگو د بڼو نه نږدې دی .

.25لازم دي چې اخرت ته څه توښه تياره کړې .

.26ملك دی د مولا ته ماوهه زه تا .

.26يو کس له چا نه څه اخيستي و او هغه با شکايت کاوه چې دا دې ولې را نه غصب کړ هغه ورته بيا دا وويل .

.27ملك يې شړشم کړ .

.27يو چا يو تن ته وويل چې فلانکی خو ډېرښه کار وکړ مگر د دې کار نه راضي نه و نو بيا يې ورته دا وويل .

.28ملکي دې د کوره نه وځي خير که مې ورور ملك شي .

.28د يو تن په مشرۍ د چا سره جگړه وه چې دا يو په کې پخوانی ملك و خلکو بيا دا پرېکړه وکړه چې دی دې ملك نه وي ورور دې شي. د دې قضيې نه يې خور خبره شوه چې بل ورور دې ملك شو. نو بيا يې خور دا خبره وکړه :

.29مار په دښمن وژنه .

.29دواړه د ده له پاره ضرر دی هر يو چې مغلوب شي د ده گټه ده .

.30ملخه يو ټوپ دې وکړ پسې بل دې وکړ اخر به په لاس راشې .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

30.څو غلطۍ دې راسره وکړې اخر به په لاس راشې .

31.ملا یې په خپل وطن کې نه کیږي .

31.ځکه د ده کورنۍ خلکو ته معلومه وي هغه شان قدر یې نه کیږي .

32.ملنګ چې خیر غواړي سپي به یې خوري .

32.ځوک چې د چا دروازې ته ځي یو څه تکلیف به ګوري .

33.ملا ګوره کور یې مه ګوره .

33.د ملا کور اکثره ستر وي بله دا چې ځینې ملایان سخیان نه وي .

34.مړو نه سوالونه کوي .

34.د مړیو نه څه غواړې په داسې حال کې چې هغوی به ځان پورې حیران وي. یا د مړي نه سوال کول شرك دی.

35.منګی یوه ورځ ماتیږي .

35.هره ورځ ستونزې او کړاوونه نه وي .

36.منګی مات شو او که مات نه شو اواز یې ولاړ .

36.خلکو خبره رسواه کړه دا چې رښتیا ده او که درواغ .

37.مېلمه هغه ښه دی چې ماښام یې مخ وګوري او سبا یې شټ .

37.هسې نه چې کاروان واړوي .

38.مور د وري د حاله څه خبر وي .

38.ځوك چې ډېر هوسا وي د نورو تکلیفونه ورته نه ښکاري .

39.موچي ته هغه ځوك ځي چې پښې یې سوځي .

39.د چا چې په چا ښه کیږي هماغه ته ورځي .

40.مورکه خاورې کنه او خاورې دې په کونه .

40.کوښښ او هڅې دې عبث دي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

41.مور او لور جنګ وکړ کم عقلو پرې باور وکړ .

41.د مور او دلور جنګ جنګ نه دی .

42.مه کوه په چا چې وبه شي په تا .

42.هرڅه چې د چا سره کوې تا سره به هم کيږي .

43.موږك د سوړې د ننوتونه و د لکۍ پورې يې چج وتاړه .

43.يو کوچنی کار د يو سړي د لاسه پوره نه وي خو دې غټ کار ته لاس اچوي .

44.مېږه چې د رمې نه بېله شي لېوان يې خوري .

44بې اتفاقه شی کمزوری شي. پورتنی متل د حديث مبارك نه اخيستل شوی .

45.مياشت د لومړۍ ورځې نه معلوميږي .

45.ښه او بد د سړي د اول وخت نه معلوميږي .

46.ميږي ته چې خدای (ج) په قهر شي وزرې وکړي .

46.د يو چا چې د زوال وخت راشي نو کبرجن شي .

47.ميږي ته شبنم درياب دی .

47.بې وزلو ته لږ تاوان هم ډېر شی دی .

48.ميږه مړ کړه مېړانه يې مه مړه کوه .

48.د چا په توره، غيرت سخا او سړيتوب باندې سترګې پټول په کار نه دي .

49.منځه غوني د هندوانې په شان نه وي .

49.ټول انسان يو ډول نه دي .

50.مه کوه هغه کار چې نه دې مور کړی وي نه پلار .

50.داسې کار مه کوه چې ستا مشرانو نه وي کړی.

51.مياو ته به يې څوك ټينګ شي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

51.مېركان را ټول شول او غوښتل يې چې پيشو ته مصلحت وکړي د مصلحت نه وروسته يې دا وويل چې پيشو ته به په غاړه کې يو ګينګړی ور واچوو چې کله راځي مونږ به خبرېږو، بل موږك وويل چې څوك به يې په غاړه کې ور واچوي او مياو ته به يې څوك ټينګ شي .

52.مينه د مينې نه پيدا کيږي .

52.څوك چې د چا سره څومره محبت کوي نو بالمقابل يې ورسره هغه هم کوي .

53.مينه په تلو راتلو زياتيږي.

53.محبت په راشه درشه زياتيږي .

54.مينه اور دی .

54.انسان ته تکليف رسوي .

55.مېنې يې ورګې وکړې .

55.رخصت اخلي نه څنډيږي .

56.منی د ژمي استازی دی .

56.يونښه يې ده .

57.مور... پلار ترې په منډه خلاص شو.

57.يعنې مور ته هم ضرر رسوي پاتې لا پلار .

58.ملا کېدل ډېر وخت غواړي .

58.علم ژر نه زده کيږي .

59.ما چې وخوړه لکه تاچې وخوړه .

95.زه چې هوسا يم ته به هم هوسا يې. يو استاذ و او د خپل شاګرد برخه ډوډۍ يې هم خوړلې وه، کله چې شاګرد راغی نو استاذ ته يې کړه چې استاذه زما برخه خواړه څه شول هغه ورته کړه ما چې وخوړه لکه تا چې خوړلي وي. ورځې تېرې شوې يوه ورځ دا استاذ سيند پسې واخيست او شاګرد ته يې غږ کړ چې هله سيند يوړم، نو په دې وخت کې شاګرد پرې غږ کړ چې استاذه ته يې چې يوړې لکه زه چې يې يوړم .

60.ملنګ ته د کلي سپي يو دي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

60.يعني د ټولو يو شان دښمن دی. يو څوك چې د ټول قوم بدېشي .

61.ما موته بيا دې موته .

61.رورډدی شو، بلې خواته نه ځي .

62.ما سلام نه اچوه چې وامې چاوه هغه هم په هندو وخوت .

62.ما له چا څه نه غوښتل خو چې ومې غوښتل په بخيل واوښتم .

63.ميدان يې خوشې کړ .

63.زور يې ونه رسېديا بې ايماني يې وکړه .

64.مار چې لنډی شي خورندی شي .

64.کله چې د شرم پرده لرې شوه بيانو سترګې کلکې شي .

65.ما ته د همدې پرتوګ نه را پېښه ده .

65.يوه ښځه په اولاد مريضه وه او سخته په تکليف کې وه. قابلې د ټوټکې له مخې يې د مېړه پرتوګ راوغوښت چې په مريضې ښځې يې سيوری کړی چې خدای(ج) دغه مشکل اسانه کړي په دې وخت کې ناروغې ښځې چيغې کړې چې مه يې راوړئ ما ته د همدې نه را پېښه ده .

66.ملنګې بې مکره نه کيږي .

66.د چا نه خير غوښتل چل هنر او فرېب غواړي .

67.مړی چې شرميږي په تخته به يې اودس ماتيږي .

67.د چا چې د شرمېدلو نصيب شي په اخره کې به ترې داسې يو بد کار وشي چې تر ډېر وخته پورې به ياديږي .

68.مخامخ صفت حلالول دي .

68.مخامخ صفت کول ډېر بد کار دی .

69.مال دې ولاړ شي، سر دې هم ولاړ شي پت دې نه ځي .

69.د مال او د سرد ټګ پروانه شته خو چې د سرې عزت او پت په ځای وي .

70.مرګ حق دی ګور او کفن شك دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

70.مرگ حتمي دی خو نور مراسم يې په شك کې دي .

71.مرگ پرده پوش دی .

71.ټول بد کارونه عيبونه او نيستي ختمه شي .

72.مزدور چې کال تېر کړي د کور واکدار شي .

72.ډېر زړور شي او اکثره کارونه ياد کړي د کور په خوی بوی بلد شي .

73.ملا هم پاك مسواك يې هم پاك.

73.زياتره ملايان دُنيا لړه لري .

74.مور يې په سوال شرمېږي غواړي او لور يې په چارك کوچو سر نه غوړوي .

74.د لور کبر ته يې گوره او د مور نيستۍ ته يې گوره .

75.مېړونو د خندانه ميندلې ده .

75.يو ځوك چا ته څه نه شکاري خلك ورپورې ټکې او مسخرې کوي مگر بيا ترې خدای(ج) لوی سړی جوړ کړي .

76.ميړي نه چا پوښتنه وکړه چې سر دې ولې غټ دی ويل يې ده عقله، ملا دې ولې نری ده ويل يې
کارگر يم کوناتې دی ولې غټ دي؟ ويل يې د سيالانو لاندې ځوك نه يادوي .

76.مانا دا چې ميږيان ډېر هوښيار، حساس او ډېر لرې نه يو اواز اوري .

77.ميږونه گوره برخې پرې وېشه .

77.حديث مبارك دی چې وايي: ((د خلکو قدر د هماغه د شان سره مناسب کوي.))

78.ماسته خرخوي او مخ پټوي .

78.د ماستو خرڅول په پټ مخ نه کيږي .

79.مدعي سست او گواه چست .

79.د مدعي نه شاهد ډېر باعث دی .

80.مينځه چې توده شي هماغلته ويده شي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.80مینځه خو خدمت کوي سترې او ستومانه وي. یخني يې هم کيږي او چې په کوم ځای کې خوب ورشي هماغه ځای کې ويده کيږي يا دا چې د غريبانو چې چېرته ساعت تېرېږي هماغلته اوسيږي .

.81مه نازېږه په اشنا دا کره پوري زيات د تهکال کم دلالپوري .

.81د دې دريو اړو سيمو د خلکوپه اشنايې او په ډوډۍ کې مزه نشته .

.82موکی ټکوهي .

.82یو سړی و او د مړيو نه به يې کفنونه ويستل او خپله نفقه به يې ترې جوړوله. خلکو به ورته ډېرې ښيراوې کولې، بله ورځ کفنکش مړ شو خلك پرې خوشاله شول. زوی يې چې وکتل نو د ځان سره يې پرېکړه وکړه چې زه به داسې کارونه وکړم چې پلار ته مې خلك دعا وکړي. نو زوی به يې د مړيو نه کفن هم ايسته او يو موګی به يې هم ښخوه. نو خلکو چې دا حالات وليدل نو بيا به يې ويل چې خدايه پلار يې وبخښې.

(ن)

.1ناکوبۍ پرې تېرې شوې .

.1ډېرې سختې پرې تېرې شوې .

.2ناوې د اولې ورځې نه معلوميږي .

.2سړی د لږې ناستې پاستې نه هم جوتېږي .

.3نابلد غل کنډر وهي.

.3په يو کار کې چې څوك مهارت نه لري هغه کار ترې خرابيږي .

.4ناخبره جرګه مار د جرګې لېوه وي .

.4په پټوسترګو يوه پرېکړه کوي .

.5ناخواله واورم زړه مې ډېر بد شي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

5.چې بدي واورم زړه مې ډېر بد شي.

6.نازولی زوی ادب نه اخلي .

6.ځيني نازولي نه سړي کيږي .

7.ناراستي د ځان نيستي ده .

7.لټ سړی تل نيستمند وي .

8.ناوخته مېلمه يې د خپل جب نه خوري .

8.مېلمه چې بې وخته راشي اکثره کورونو کې څه پاتې نه وي او کوربه سره هم نقد څه نه وي نو د همدې مېلمه نه څه قرض کړي او خواړه پرې برابر کړي .

9.نامرده مري خو زاري يې پاتې کيږي.

9.يو څوک چې د خپل دښمن په لاس ورشي او هغه يې د مرگ تږی وي که هرڅومره زاري ورته وکړي بې مرگه يې نه پرېږدي. نو زاري دې ورته نه کوي ځکه چې بيا پېغور پاتې شي .

10.ناوې چې پخپله ښايسته نه وي په مور يې مه ستايه .

10.په چا کې چې پخپله لياقت او اهليت نه وي په نورو دې خلك نه ستايي .

11.ناسور زخم شو .

11.دا کار ډېر اوږ د شو .

12.ناداره پوروړی چا نه دی وژلی .

12.له چا چې پور نه بوديږي وژني يې پرې څوک نه .

13.ناداري بد شی دی .

13.څوك چې څه نه لري د تکليفونو سره مخ وي .

14.نر پسه خدای (ج) حلالې ته پيدا کړی دی .

14.مېړونه به قرباني ورکوي .

15.نيك عمل د خلکو په ذهنونو کې پاتې کيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

15.ښه له چا نه هېرېږي .

16.نصيب کته کږی خر دی .

16.نصيب چې هر چېرې ورځي ورلاى يې شي .

17.نن دي که سبا دی دا ملك د زرغون شا دی .

17.قدرتمند چې يو کار پسې شي کولاى يې شي .

18.نن دی که سبا دی توکل د ښيوې تللی دی .

18.عمر په تېرېدو دی او تر تله ځوك ژوندی نه پاتې کيږي .

19.نوك او ورىً دي .

19.ډېر نږدي خپل دي .

20.نوك او ورىً سره بېلوي .

20.ډېر نږدي خپلوان سره بې اتفاقه کوي .

21.نوی نوکر هوسئ په منډه نيسي.

21.ځان بادار ته چالاکه او کاريگر ورښيي .

22.نه مري او نه رغيږي.

22.معامله ډېره اوږده شوه او تماميږي نه .

23.نر ښځى به څه وي او توره به يې څه وي .

23.د بې همته سړي نه د توري تمه نه کيږي .

24.نه يې رنگ د ادمي نه يې شکل د سړي .

24.نه يې اخلاق شته او نه يې خوی شته .

25.نه خر وهلی نه لښته ماته .

25.خپله غوښتنه تر سره کړي او بل چا ته تکليف ورنه کړي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

26.نه سيخ سوی نه کباب .

26.مطلب لاس ته راوړه او څوك مه خپه کوه .

27.نه پېژني نه ايژني تلتك اغوندي څملي .

27.ځيني داسې خلك وي چې څوك يې په خروار لېتې کې نه حسابوي خو دی به ځان واکي واکي کوي او يا يې څوك پېژني هم نه او په کارونو کې به کار لري.

28.نه دين دی نه سادين .

28.نه د دنيا د کاره شو او نه هم د اخرت .

29.نه تره ده نه بادرنگ .

29.د يوه کار خونده يې هم نشته يا يو کار هم ترې پوره نه دی .

30.نه پير پېژني نه فقير .

30.د هېچا قدر ور سره نشته .

31.نيت او مراد .

31.ته خپل اخلاص وکړه نور کارونه به خدای(ج) کوي .

32.نوم دې خوشحال دی خو مونږ ته غم يې .

32.زياتره نومور د خپل نامه سره مناسب چلندنه کوي .

33.نوم دې زما وي او تورې دې نور کوي .

33.زه دې هېڅ همت هم نه کوم خو خلك مې دې په ښه نامه يادوي .

34.نر غويا لوشي .

34.خامخا يې غواړې، پيدا کوي يې او د ناشوني شي غوښتنه کوي .

35.نه يې خوند شته او نه يې رنگ شته .

35.يو صفت هم نه لري .

36.نن به شي سبا به شي در به کړو پيدا به شي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

36.پوروړی د پیسو خاوند ته نن او سبا کوي او واي چې درکوم یې چې پیدا شي .

37.نړېدلی کمر دی .

37.یعنې خطر ناك دی ځان ترې ساته .

38.نرمه غاړه په چاړه نه غوڅیږي .

38.اخلاقي سړی دښمن نه لري. مرسته وکړه سبا به تا هم راځي .

39.نېکي او پرسان .

39.څوك چې د یوه تن سره ښه کول غواړي اجازې او پوښتنې ته اړتیا نشته .

40.ناپوه د عمر ګټه په یوه ساعت کې بایلي .

40.چې په کار نه پوهیږي په لړه شېبه کې ځان ډیر تاواني کړي .

41.نر سړی د بې غیرته د لاسه مري .

41.زیاتره تکړه خلك د بګېکاره خلکو د لاسه په تکلیف کیږي .

42.نو شیروان مړ نه دی چې نوم یې نېك پاتې دی .

42.نو شیروان د خپل عدالت ځای ته یو مزی تېر کړي و. په میدان کې یې یوه ډاګه یا لرګی ودرولی و او د مزي پورې یې ګینګړی تړلی و. په رعیت کې به یې چې هر چا ته څه مشکل پیدا شو. نو دغه لرګی به یې وښوروه ګینګړی به وشرنګېده او پاچا به خبر شو. بیا به یې خپلو نوکرانو ته امر وکړ چې ورشئ او سړی راولئ چې څه غواړي؟ نو سړی به پاچا ته راورسېد او خپله خبره به یې وکړه. یوه روځ یوه پمن خر ځان د ډاګې پورې ژر، ژر او په ډېر قوت سره مښې. پاچا غږ کړ چې هلئ په منډه ورشئ چې په چا ډېر ظلم شوی دی. کله چې عسکر ورغلل ګوري چې د ډاګې تر څنګ سړی نشته، بېرته ولاړل او پاچا ته یې وویل چې هېڅوك نه و .

په دې وخت کې بې خره ځان د ډاګې پورې ومښه او ولاړ په خاورو کې څملاست عسکر چې بیا راغلل ګوري چې څوك نشته، بیا ولاړل او پاچا ته یې وویل چې هېڅوك نه و. په دې وخت کې خره بیا ځان د ډاګې پورې مښه، عسکر بیا راغلل ګوري چې خر ځان په لرګي پورې مښي بېرته پاچا ته ورغلل او وکړه یې صاحبه یو خر په لرګي پورې ځان ګروي. پاچا امر وکړ چې لاړ شئ او خر راولئ. عسکرو چې کله خر راوست پاچا ګوري. چې خر پمن دی او د مچانو پرې غوبل دی. پاچا امر وکړ چې ولاړ شئ او د ده خاوند راولئ، عسکر ولاړل او د خره خاوند یې حاضر کړ نو شیروان پاچا سړی ته وویل چې:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خر دې ولې خوشې کړی؟ سړی وویل:

صاحبه پمن شوی او بار نه شي وړلای. نو پاچا ورته کړه:

چې ګټه يې درته کوله ساتلو دې او اوس چې ناروغه دی درملنه يې نه کوې؟ چټګ دا خر بوځه او پوره درملنه يې وکړه. چې زه يې بيا پوښتنه کوم .

او دويم نکل يې داسې دی :

پاچا يو دولتي تعمير جوړوه تر څنګ يې د يوې بوډۍ کور و. پاچا بوډۍ ته وويل چې دا ځای دې په ما را خرڅ کړه چې دا قصر مو سم راشي او که يې را نه کړې نو زمونږ تعمير کوږ راځي. خو بوډۍ ځای ورنه کړ او پاچا کوږ قصر جوړ کړ نور پاچايان به چې کله دلته مېلمستيا ته راغلل او دا قصر به يې چې وليد د ناسموالي نيوکه به يې پرې کوله او ويل به يې چې ډېر ښه قصر دی خو کوږ دی. نو بيا به نوشيروان ويل چې کوږ ډېر ښه دی نه دا چې د بوډۍ کور مې په ظلم اخيستی وای .

.43نه به تل دا ناصر خان وي او نه به تل دا سره اوښان وي .

.43ناصر خان يو غټ خان و او ډير سره اوښان يې درلودل، چې د سرو اوښانو په هغه وخت کې ډېر قدر وو لکه اوس چې د ځينو صاحبانو سره ښې ښې موټرې دي يو چا وويل چې ياره ناصر خان ډېر ښه سره اوښان لري. نو يو بل چا ورته وويل چې دا به يا په ژوند ترې ولاړ شي او يا په مرګ.

.44نه غل يم نه د غلو مل يم .

.44نه خپله بد کار ه يم او نه مې د بدکارانو سره ناسته ده .

.45نه کور وران او نه دود وران .

.45مه چا ته ټول کور وربه شا کوه او مه يې بېنوا شره .

.46نه يې خوري نه يې خورندي ته ورکوي .

.46بخيل دی هر څه يې له ځانه سره ساتلي دي .

.47نه يو وخت نه بل وخت راغی د غوبل وخت .

.47کار کول غواړي خو په هغه مناسب وخت کې نه .

.48نيت صاف لره اول يې په دښمن لره .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

48.خپل دښمن ته هم نېت ښه لره .

49.نه ګوړه خورم نه خوټه غوځوم .

49.په باجوړ کې داسې رواج و چې ماشوم به يې سنتاوه نو ګوړه به يې پرې وېشله يو هوښيار ماشوم يې سنتولو ماشوم وتښتېد او په دروازه کې ودريد. کاکا يې خانك کېښوده او نايي يې راوغوښت او هلك نيول نه ورکوي کاکا يې ګوړه راواخيسته او هلك ته يې ورغږ کړ چې هله بچيه ګوړه وخوره، هلك خپل کاکا ته له ورايه لاس وښوروه او ويې ويل چې نه ګوړه خورم او نه دغه غوځوم .

50.نه ملا شوې نه جولا شوې خدای(ج) خبر چې څه بلا شوې .

50.هېڅ هم درنه جوړ نه شول. هسې کوڅې ګاموې .

51.نظر غرونه چوي .

51.بد نظر لګيږي .

52.نه يې مخ معلوم دی نه يې څټګ .

52.روغه او پاکه خبره نه کوي، دوه مخی دی .

53.نور على نور شو .

53.د ښو نه ښه شوه. يعنې نور هم ښه شو .

54.نن پاچا سبا ګدا .

54.کله سړی پاچا وي او کله ملنګ شي .

55.نه په خپله سپکه دی او نه د بل په سپکه اړدی .

55.حيا نه لري هر څه يې چې وکړل.

56.نر مې ګڼې چې کال ته د دې نه هم بدتر يمه .

56. هېڅ پرمختګ نه شم کولای کال تر کاله مې حساب خرابيږي.

(و)

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

1.ويل يې خولۍ مې درته نه ده کړې او به دې نه دي ښنلي .

1.يو سړی واو په اختر کې يې زوی ته خولۍ اخيستې وه او جامې مې ورته نه وې کړې، د اختر ميلې ته يې بوتلو په لاره کې يې پرې ښې پرېمانه اوبه وڅښلي نورو ماشوم به په مېله کې هر څه اخيستل او خوړل به يې او دی يې پلار له ګوتو نيولی و او وچې شونډې يې ګرځاوه هلك به هر شي ته کتل او ژړل به يې، پلار يې ورته ويل چې ويلې زاړې خيله (خولۍ) مې درته نه ده اخيستې اوبه دې نه دي ښنکلي .

2.واده ته واده ګوتې مه وايه .

2.واده چې هر څومره کوچنی شي بيا هم ډېر لګښت غواړي .

3.واده د ماماخېلو و او خوشالي بايزيد خېلو کوله .

3.يعنې واده په يو کلي کې و او د بل کلي خلکو ورته خوښي کوله .

4.وسله که بارده په يوه ساعت په کار ده .

4.وسله که ټول وخت په سړي بار وي مګر د اړتيا په وخت کې په کارېږي .

5.ورور يې مه وهه په توره خوريې ناسته ده حضوره .

5.ورور ته يې څه تکليف مه وررسوه چې خور يې پرې ځورېږي.

6.ويلې شو چې د وغوز يو .

6.وغز په شينوارو کې د يوې سيمې نوم دی چې لږ ځينې خلك يې لاسوهونکي دي. دا حصار شاهي د خلکو نه په يې کله کله د لاندې پسه وړه، د خلکو نه خوښيدل او چا په شپه نه ورکوله بله ورځ يو څو کسان راغلي وو او په مزينه کې پرې شپه راغله، د کلي خلکو ترې پوښته وکړه چې د کوم ځای ياستۍ؟ مېلمنو يوڅه سکوت وکړ. خلکو ورته وويل چې وايي کنه چې د کوم ځای ياست نو بيا دوی دا ووېل .

7.ورورې په دوسۍ کيږي .

7.يعنې د ورور بده خبره او قهر به سړي په ځان اخلي .

8.ورغوی چې خارښت کوي پېسې لاس ته راځي .

8.په افغانانو کې داسې ويل کيږي چې د چالاس خارښت وکړي بل ورته وايي چې پېسې درته راځي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

9.وروري په ورو کيږي .

9.وروري په رمز، زغم او حوصلې کيږي .

10.وهم يې کوم ځای او خوريږي کوم ځای .

10.يعنې دومره ناپوهه دی چې د درد ځای نه پيژني .

11.ورغستلي د منځه ايستلي.

11.ورغستلي هغو موادو ته ويل کيږي چې وره چاڼ کړي او څه ترې په چاني کې پاتې شي، نو دغه بيا څوك د ورو سره نه ګډوي او ځارويو ته يې اچوي .

12.ورو که ورور دی وراره د سترګو تور دی .

12.وراره تر وروره هم ګران وي .

13.وچ او لامده يې سره وسيځل.

13.د ښو او بدو توپير يې سره ونه کړ .

14.ونه چې زړه شي د هرې بلا پرې شپه شي .

14.ډول ډول بلاګانو ته په کې ځای پيدا شي همدارنګه چې انسان زوړ شي هر مرض پرې ژر او په اسانه راځي .

15.وړکتوب پاچاهي ده .

15.د دنيا د کړنو او انښنو نه بې غمه وي .

16.وريا شراب قاضي هم څښکي .

16.په وړيا ګناهونو باندې زياتره خلك ډيل نه وي .

17.وږي ته بيګا لرې دی .

17.وږی انتظار نه شي کولای.

18.وږی نس ښامار دی .

18.ډېر خلك نفسي غوښتنو اور ته واچول .

19.وريښم که زاړه هم شي کته ترې څوك نه جوړوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

19.اصل شی که هر څومره زوړ شي. خو په سپکه ورته څوك نه ګوري.

20.ودانول ګران دي ورانول اسان دي .

20.د یو شي جوړول په ډېر وخت کې نه کیږي او ورانول يې په يوه شېبه کې کيږي .

21.ورغمی په خپله مور سپريږي.

21.کم اصله خپل او پردی نه پېژني .

22.وره په وره منت دې په څه.

22.چې د جنس عوض دې واخيست نو احسان يې نشته .

23.وډې د وړونه خالي نه وي .

23.له ځمکې چې غنم راټول شي يو څه وړي خامخا په پټي کې پاتې کيږي .

24.وطن په ښه خوی خوړل کيږي.

24.په ښه خوی کلی او کور کيږي.

25.وطن خراړو وران کړنوم د کارغانو بد دی .

25.ځينې کارونه له ښکته خلکو نه خراب شي نوم پرې د مشرانو بد شي .

26.وطن په توپونو وران ښه دی نه دونو نه خالي .

26.یعنې تعمير به بېرته ژر جوړ شي خو ځينې ونې د شلو کالونه مخکې کمال ته نه رسيږي.

27.وګوره سړی ورلاندې واچوه پوزی.

27.د هر سړی قدر او درناوی به د هغې د علميت او سړيتوب به اندازه کوې.

28.ولاړه کوډله يې پرينښوده .

28.ټول کلی يې وران کړ. يا دا چې له هر کوره يې سوال وکړ .

29.ونډه زمونږ خوري او شودې يې د بر کلي خلك خوري .

29.لګښت پرې مونږ وکړ او ګټه يې بل ته رسي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

30.واده واده نه و او د سلو روپو په کې ډول وشکېده .

30.کار کار نه و او لګښت پرې ډېر وشو.

31.واده اسانه دی خو سامان یې ګران دی.

31.د واده غوښتل اسانه دي خو سمبالول يې ګران دي .

32.ويښ چې ځان ويده کړي څوك په يې ويښ کړي .

32.که يو څوك ځان په ټګۍ واچوي بيا يې نو پوهول ډېر ګران شي .

33.ويې ګټه د مريي په څېر او و يې خوره د پاچا په څېر .

33.په خپله مېړانه يې وګټه او د نر په شان يې وخوره.

34.وينه په وينه نه مينځل کيږي .

34.کرکه په کرکې نه ورکيږي .

35.ويې ګټه او ويې څټه.

35.په خپل همت يې پيدا کړه او بيا يې خوره .

36.ويشلی ورور تور بور دی.

36.ورور چې له وروره بېل شو د هغه سره بايد به ګټلو کې تربګني وکړي .

37.ويلی شو چې پيره در پټ يې کړه .

37.ځکه چې بيا خپه او خجالت کيږي .

38.ويشتلی په زړه بېداره وي .

38.په چا چې يو کار تېر شي راتلونکي وخت ته تجربه وي يا دا چې يو تن يوکار کړی وي اوپټول يې غواړي، چې څوك په کې بحث کوي نو دی ته اندېښنه پيدا شي .

39.ويښتان مې ورته زيږه شول .

39.ډيره غصه مې ورته راغله .

40.وطن له لېونيو نه ډك دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

40.ډېره ناپوهي ده .

41.ورغوی مې تورې سپېـ ځټلی دی .

41.بخت مې چپه شوی دی .

42.وسله هغه وسله ده، چې په لاس درغله .

42.بېربل ته شاجهان پاچا وويل چې وسله کومه ښه وسله ده هغه ورته وويل، چې په لاس درغله. سبا ته شاجهان پاچا د بېربل پسې يو فيل ور ايله کړ چې لړ يې په عذاب کړي .فيل د سپي نه ډېر وېرېږي فيل چې د بېربل پسې وروځغاستل بېربل مخکې دی او فيل ورپسې دی په يوه ډېران ور برابر شول په ډېران کې يو کوچنی کوکری پروت و بېربل پسې راوخيست او د فيل په تندي يې وويشته کوکری په کړنجاري شو فيل لکۍ په سر راواړوله او بيرته وتښتيد. نو بيا ورته شاجهان وويل چې رښتيا دې ويلي دي .

43.ورور دې وي، خو په لاهور دې وي .

43.يعنې ورور، چې هرڅومره لرې وي خو سړی پرې ډاډه وي .

44.وړي ته چا وويل، چې دوه او دوه څو کيږي هغه ويل څلور ډوډۍ.

44.يعنې د هر چا سره خپل مطلب په زړه کې وي .

(هـ)

1.هر چا ته خپل مزی مرغلين دی .

1.هر چا ته خپل کار ښه او معقول ښکاري .

2.هر چا ته خپل وطن کشمير دی .

2.په هر چا خپل وطن ګران او ورته خوږ دی .

3.هر ډاګ د بهې ډاګ نه دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.3بهی د مومندو په سیمه کې یو پراخه ډاګ دی پخوا چې کلونه آباد وو ډېرې ښې غلې او دانې یې کولې او نور ډاګونه د دې په څېر نه و. نو ځکه خلك دا وايي .

.4هر څه ځي او عادت نه ځي .

.4خوی نه بدلیږي. حدیث مبارك دی چې فرمايي: كه چا درته وويل چې دوه غرونه سره یوځای شول دا ومنه او دا کیږي خو كه چا درته وويل چې د انسان خوی بدل شو دا مه منه .

.5هر څه اور ته غورځوي .

.5یو شی هم نه پرېږدي او هرڅه هلاکوي.

.6هره ښځه شیروار نه شي کولای .

.6د هر کار لپاره بېل بېل خلك وي .

.7هر سړی پوزه توره کړي وايي چې آهنګریمه.

.7هر سړی د خپل ځان صفت کوي او ځان ماهر ګڼي .

.8هر سړی په خپلو خولو کې ډوب دی .

.8هر څوك یو څه ستونزې لري. یا هر سړی په خپل غم کې ډوب دی.

.9هغه چرګه مړه شوې چې زرینې هګۍ یې اچولې .

.9یعنې چې ښه کارونه یې کول هغه اوس نشته .

.10هر سړی ځانته من وايي .

.10هر سړی وايي چې زه پوره یم .

.11هر وخت ړلۍ نه وریږي .

.11هر وخت مشکلات نه وي .

.12هره تېره من نه ده .

.12هر سړی پوره سړی نه دی .

.13هر ښځه درخانۍ نه ده .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

13.هره ښځه ښايسته او هوښياره نه وي .

14.هر سړی آدم خان نه دی .

14.هر سړی د آدم خان په څېر مېړنی نه وي .

15.هډه او ګني .

15.د هډې ځمکې پخوا للمې وې يوازې غنم، موټ او پونبه يې کوله ځکه چې اوبه يې لږ وې او د اوبو شيان يې نه کول.

16.هغه بوټی کره چې مېوې يې خورې .

16.هغه کار کوه چې ګټه يې در رسيږي .

17.هندو زوړ شو مسلمان نه شو .

17.عمر په سرې تېر شو خو په لاره برابر نه شو .

18.هندو سترې خدای(ج) ناراضه .

18.داسې کړنه کوې چې په دنيا او اخرت کې يې ورته ګټه نه ور رسيږي يا دا چې يو چاته يو کار سړی وکړې خو د هغې خوښ نه شي .

19.هندو يې په سر وواهه لاندې ځای يې خوږ شو .

19.يعنې کار يوځای کې وشو او تاواني بل ځای شو .

20.هنر ياد کړه په تاخچه کې يې کښېږده .

20.کمال يو وخت په کاريږي .

21.هم خورما او هم ثواب.

21.ښه کار کول د دواړو جهانونو ګټه ده .

22.هغه شپې لاړې چې ما کولې کرواړې .

22.زما د خواری او د فقر شپې لاړې .

23.هم يې زړه کيږي او هم يې ساړه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.23دوه زړی دی چې دا کار وکړم اوکنه.

.24هر غر او هماغسې یې څناور .

.24د هرې سیمې ژوي د خپلې سیمې نه اغېز اخلي .

.25هوسۍ له ځایه ګړندۍ وه چې ګنګرې یې په کې واچول نوره هم چالاکه شوه .

.25چې یو سړی پخپله هم ماهر وي او د نورو نه هم څه زده کړي .

.26هوښیاره مرغۍ په دوه لمو کې نښلي .

.26ځکه چې ډیر احتیاط کوي او د ځان د خلاصي له پاره ډېرې پرکټې وهي .

.27هر څوک د غوړ لستوني یار دی .

.27ډېر خلك د دولتمندو اشنایي او دوستي کوي .

.28هره ورځ اختر نه وي .

.28خوښي کله کله وي .

.29هاتي چې په تبیله کې مردار شو اولس یې نه شي ویستلای .

.29یعنې فیل چې مردار شي ډېر خلك یې له ځایه نه شي ښورولای. یا یو ظالم چې یوځای غصب کړي راګرځول یې بیا ډیر زور غواړي .

.30هر سړی پښې و غځوي چې مړ شوم .

.30کوم سړی مړ شوی و او اسقاط یې هم ډیر او خیرات یې هم ډیر لوی او پریمانه و. کوم مسکین ورغلی و اسقاط یې هم اخیستی و او خیرات یې هم خوړلی و نو بیا یې دا خبره کوله .

.31هره بلا چې یې په خپل مقام شه .

.31یو څوك چا د شپې ډاروه. سړي ورته وویل هره بلا چې یې خپل ځای ته دې ولاړشه ګنې زما له خوا به خوږ شي .

.32همدا زه نه وای همدا زه نه وای .

.32یو سړی و او له خپلې ښځې ډېر وېرده، کله به یې چې قهر راغی نو بیا به یې ویل چې همدا زه نه وای همدا زه نه واي ځکه چې ښځې ته یې څه نه شول ویلای .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

33.هاتي چې ژوندی وي يو خروار وي او چې مړ شي دوه خرواره شي .

33.يو کار چې په خپل وخت وشي په اسانه کيږي خو چې وخت تېرشو کول يې بيا ډير زور غواړي.

34.هندو به غلا کولای خو که سپي نه وای .

34.هندو له سپي ډير ويريږي. ځينو خلکو به ډېر کارونه کولای خو چې په وسعه يې پوره وای .

35.هوښيار په اشارت پوهيږي .

35.پوهان په نيمه پوهيږي.

36.هندو مې گنجی نه دی ليدلی .

36.يعنې سکهانو تل پگړی وهلې وي که سر يې گنجی وي هم څوك يې نه شي ليدلای .

37.هغو ته يې اسونه ورکړل چې په زين کولو يې نه پوهيږي .

37.دنيا زياتره خدای(ج) بې عقلو خلکو ته ورکوي .

38.هېچا په لاره کې دستراخوا نه دی غوړولی .

38.يعنې که يو سړی ډير سخي شي هم لارې ته يې نه رااوباسي .

39.هم زيانيدلی هم شرمېدلی.

39.هم ناواني شو او هم لسپك شو.

40.هم ماري هم کوکارې هم لاس لگی هم ژاړې.

40.وهل هم کوې او چيغې هم ته وهې، ټونگه هم ته اچوې او سورې هم ته وهې.

41.هر شی چې خام وي پخيږي انسان چې خام شو بيا نه پخيږي.

41.انسان چې يو وار بې باوره شو بيا پرې څوك باور نه کوي.

42.هر چا سره پنج، پنج نو يار سره هم پنج.

42. دوه ټگان وو او ويل يې چې موږ کله څوك تيروسته نو پخپل منځ کې به سره پنج پنج وايو، دا په مو رموز وي. يو ملگري د بل سره غلطي وکړه او د ځان سره يې وويل چې پنج نو بيا دې بل ملگري ورته وويل چې د يار سره هم پنج.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ي)

.1ياد مې كړه ښاد مې كړ.

.1چې دې ياد كړم لكه هر څه چې دې راكړل .

.2يا د مور تی دی يا د چلم نی دی .

.2چرسيان په خپل منځ كې سره ډېر خواږه وي حتی د وروڼو نه هم .

.3يا د چنې تير كه خوند يې واخله رنګ يې هېر كړه .

.3ډير خلك په اشنا يۍ كې لومړی ډېر خواږه وي، خو چې كار يې پوره شي بيا يې هغه پخوانۍ خونده نه وي .

.4يا دې خدای(ج) ماته راكړي او يا مې دې دوست ته وركړي .

.4كه ما ته خدا(ج) راكړه خو ډېر ښه او كه دوست ته مې يې وركړه هم زما په درد خوري .

.5يادوي ټوپك راوړي كوتك .

.5لومړی ډېر توند وي بيا يې وروسته مزه نه وي يا پرړې د غټ شي كوي او وركوي لږ شی .

.6يو د بل د غمه نه مري .

.6كه غم هر څومره درونډ وي خو سړی ترې نه مري .

.7يا مړ يا موړ .

.7يا به ډېر څه پيدا كړي يا به په كې سر وخوري .

.8يتيم په ژړا پوخ دی.

.8په دې ډيرې تودې سړې تېرې شوې دي. ښه تجربه شوی دی .

.9يتيم چې سر سبيل شي سل اويا ګزه يې... شي .

.9بې پلاره هلك چې سر ايله اموخته شو بيا يې اداره كول ډير سخت وي .

.10يتيم هلك تل د ټوكرۍ لاندې نه پاتې كيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

10.اخر به غټ شي .

11.يخني د خدا(ج) په روی نه ايساريږي .

11.د ظالم نه په زاريو نه شي خلاصېدلی .

12.يوه به دي ژاړي بله به دي خاندي .

12.يعنې دې کار ته دي اړباسم چې ويې کړې .

13.يو پسې رسېدلی نه شو بل ويل د مخې يې شه .

13.د يو چا د لاسه يو کار نه وي پوره او بل ورته وايي چې ډير کارونه وکړه .

14.يو خوري بل يې په بډه وهي .

14.يو شي هم نه پرېږدي .

15.يو خور بل ته سترګك وهي .

15.يو خوري بل ته په تمه دی .

16.يو للی دی يو للۍ ده .

16.په کور کې دوه کسه دي اولاد او بچې نه لري .

17.يو سر او سل سودا ګانې.

17.يو سړی دی او جنجالونه يې ډېر دي .

18.يو مې يوه سترګه ده او بل مې بله سترګه ده .

18.دواړه راباندې ګران دي .

19.يا تخت يا تابوت.

19.يا به پاچا شم يا به پرې مړ شم .

20.يوه سترګه يې د سپي ده او بله د سړي ده .

20.په بنه انسان دی خو خوی يې د سپي دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

21.يره جومات ته نه ځي او ملا ځنګل ته نه ځي .

21.دواړه سره ليداى نه شي .

22.يا تير اوباسئ يا ما اوباسئ .

22.يو سړى چې على خان نومېده د يو بل چا سره يې د زوى لپاره خېښي کړې وه او د زوى خسر يې ناروغه شوى و، ناورغه سړى ډېر پوخ غل و او د غلا تير يې په کوټه اچولى و. د سړى په دې کوټه کې د ځنکدن سلګۍ شروع شوې او سترګې يې په دې تيرلګېدې نو چيغې يې کړې چې يا ما اوباسئ يا تير اوباسئ. د ناروغه سړي ورور دلته ولاړ دى، خپل وراره نه يې پوښتنه وکړه چې دا پلار دې څه وايي دې هلك نور خلك له کوټې نه وويستل او زه خو يې خېښ وم زه يې نه ويستم، نو د ناروغه سړى زوى ويل چې پلار مې پرتې نه وايي رښتيا وايي دا تير يې را پټ کړى دى او اوس مرګ په سترګو ګوري نو ځکه داسې وايي. چې دا د غلا مال لرې کړئ.

23.يوه ده خو ډېوه ده .

23.ډېره پوهه او عالمه ده. يا سترګه مې يوه ده خو هر څه پرې وينم .

24.يو ګوري بل لمسيږي .

24.چې يو وګوري بل يې هم غواړي .

25.يو خداى(ج) ښه دى او يو ځاى ښه دى .

25.هر هر ځاى کې بايد سړى ناسته پاسته ونه لري او چې يو چاسره يې ژمنه وکړه هماغه سره بايد ودريږي .

26.يو پټي جوار يې وخواړه اوس هم ورته ميره وايي .

26.ډېر تاوان يې ورساوه اوس يې هم بې وزله بولي .

27.يو زما په ځانله دا يو ستاسو په ټولو .

27.په لاره يو هندو او څوکسان نور سره ملګري شول، مخې ته يې غله راغلل او غلو پرې غر کړ چې سامان کښېږدئ، خلکو وويل :

سمه ده او سامانونه يې پرځمکه کېښودل، غلو غوښتل چې د دوى لاسونه ور وتړي، هندو غلو ته وويل: اجازه ده چې مونږ لومړى تاسو ته لږ اتڼ وکړو بيا زمونږ لاسونه وتړئ. هندو غوښتل چې د اتڼ په سندره کې ملګري پوه کړي چې دا يو غل به زه ټينګ کړم او دا بل يې ستاسو په دې ټولو غلو د هندو سوال و مانه او د اتڼ اجازه يې ورکړه. نو هندو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل غوږ ته لاس ور وړاو د یه قربان سره یې وویل های دا یو زما په ځانله او یو ستاسو په ټولو. دا یو زما په ځانله او دا یو ستاسو په ټولو. دې نورو ورغبرګه کړه چې دا کار زمونږ نه نشي او دا کار زمونږ نه نه شي .

.28یو ځان شرموي او بل قام شرموي .

.28یو څوك داسې بدکار وکړي چې خپله ټوله کورنۍ سپکه کړي .

.29یو سړي بل ته وویل چې په هر خیرات کې دې وینم هغه کړه چې ته به هم په کې یې .

.29یو څوك چې چا ته ووایي چې زه دې په بدو ځایونو کې ګورم چې ناست یې، دا دا مانا لري چې دی پخپله هم په دې بدو ځایونو کې وي .

.30یو کال به بربنډ وګرځم خو بل کمیس به وانه خلم .

.30یو بخیل سړي نه یې تور بور کمیس پټ کړ، او ویل یې چې دا به بل کمیس واخلي او پیسې به یې ولګیږي او زما نه به په سیالۍ کې کم شي، نو کله چې بخیل پوه شو نو بیا یې دا وینا وکړه .

.31یوه سپي ژرنده ښټله او بل سپي د ده... ښټله.

.31یوه پخپله په سوال څه پیدا کړي و بل د هغه نه سوال کاوه .

.32یو ګنجی په وره راغی بل په تناره .

.32دوه کسان د یو څه د غوښتنې لپاره په بېلو بېلو لارو په یوه وخت کې راغلل .

.33یو بام او دوه هوا وې .

.33د یوې کوټې په سربانډې په یو کټ کې د یوې ښځې زوی اوننګور پراته وو. او په بل کټ کې یې لور او زوم پراته وو. دې ښځې خپلې لور او زوم ته وویل چې سره رانږدې شئ یخني ده او زوی او ننګور ته یې وویل چې سره لرې شئ ګرمي ده نو په دې وخت کې یې ننګور دا وویل .

.34یو وخت د شیطان هم منه .

.24یو زده کوونکی و او خپل استاذ ته یې ویل شیطان راته وایي چې دا کاني راوخله او دا استاذ په دا سر وله، د دې خبرې سره سم استاذ زر زوه کوونکي ته وویل پام چې د شیطان ونه منې. بله ورځ همدې زده کوونکي استاذ ته بیا وویل: چې استاذه سیطان را ته وایي چې یوښه غټ چرګ حلال کړه او ښه پلو ور سره پوخ کړه او استاذ ته یې یوسه. استاذ کړه بده نه ده کله کله د شیطان هم منه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

35.یو کال سړی د مور د مېړه سره هم تیروي .

35.انسان باید په ډېر مشقت کې هم خپله حوصله او زغم د لاسه ورنه کړي یا چې یو څوك په سفر ولاړ شي او زړه یې زر تنگ او بېرته راشي بیا خلك دا وایي او یا یو څوك د چار سره مزدور شي او مزدوري ژر پرېږدي نو بیا هم خلك دا وایي .

36.یو سړی چا نه پېژنده په جومات کې یې... وکړل.

36.ځینې وخت یو ناپوهه سړی د خپل شهرت له پاره داسې یوه کړنه وکړي چې هغه د کولو نه وي .

37.یو په ژرنده او جومات کې یې مه وایه نور یې هر ځای وایه .

37.چې یو سړی قصداً وغواړي چې یو خبره مشهور کړي نو بیا داوایي .

38.یوه ورځ د بلې ورځې مور ده .

38.ورځې له ورځو زیږي .

39.یو من سر شوروې او دوه گوټې ژبه نه شوروي.

39.کله چې یو سړی خپل مخاطب ته د ژبې په ځای د سر په شورولو هو او نه وکړي نو بیا خلك دا وایي .

40.یوه شپه یې چې تر منځ وي له هغې بلا نه مه وېرېږه .

40.څکه چې وخت شته او تدبیر نولی شي .

41.یا به پیسې گټې یا به کیسې گټې .

41.یا به خپل تاریخ جوړوې او یا به د دنیا گټه کوې.

42.یو بهلول یو یې کند یو یې کچکول.

42.خلك وایي چې د سلطان محمود غزنوي یو ورور و او هغه فقیري او ملنگي کوله او ډېر زاهد سړی و. غزنوي ورته بلنه ورکړه چې راشه او په حکومت کې کار وکړه، بهلول ورته په ځواب کې وویل چې

د اخرت حساب نه شم ورکولای. ؟ غزنوي وویل چې څه د اخرت حساب دی؟ بهلول وویل چې د هر شي بېله بېله پوښتنه کیږي او روځ د قیامت ډېره سخته ده، ځمکه به د تبې غونډې توده وي او سړي سره به حساب کیږي. بهلول یو تبې راواخیسته او اور یې ترې لاندې بل کړ تبې سره شوه، بهلول پرې ودرېد او غړ یې کړ یو بهلول یو یې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کند یو يې کچکول او د تبۍ نه کوز شو. او ويې ويل چې حساب مې خلاص شو. او سلطان محمود ته يې وويل چې اوس ته راځه او حساب د ټول ملك راکړه، سلطان وويل چې زه دا کار نه شم کولای .

.43يو يې ګټې سل يې ختې .

.43د يوه سړي د همت له برکته ډېر خلك په راحت کې شي .

.44يار له ياره بلاربيړي.

.44دوست له خپل دوست نه تکليف ګوري .

.45يا خپل کور يا ګور .

.45انسان بايد خپل پت وساتي او بل چا ته د سوال لاس اوږد نه کړي .

.46يو لرګی اور نه کوي دوه ښځې کور نه کوي .

.46د يوه لرګي اور لمبه نه کوي او بليږي نه او د دوو بنو کور وران وي .

.47يوله ولږې مري او بل يې سرته پراټې لټوي .

.47يو سړی پخپله د يوه کار له امله ډېر په کړاوو کې و او بل ترې په همداسې کار کې مرسته غواړي .

.48يو خوا پاڼ او بل خوا پړانګ .

.48يو لوري ته يو مشکل او بل لوري ته بل مشکل د خلاصېدو لار نشته .

.49يوې بلا بلې ته ويل چې بوو .

.49يو بد کاره بل بد کار ته ويل چې ته بد کوې .

.50يو په ست شه ښکاري او بل يې په نه خوړلو .

.50داسې نه چې يو تن ست وکړي او بل ترې پوزه غوڅه کړي.

.51يو خروار زعفران وخوره خو خوله پرې مه زيړوه.

.51غټ کار په پټه خوله وکړه چې څوك خبر نه شي.

.52يوه سترګه چې دې وو ته په بله لاس کښيده.

.52 كه يو مصيبت در ته پېښ شو په هغې صبر وکړه چې بل درته پېښ نه شي.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library